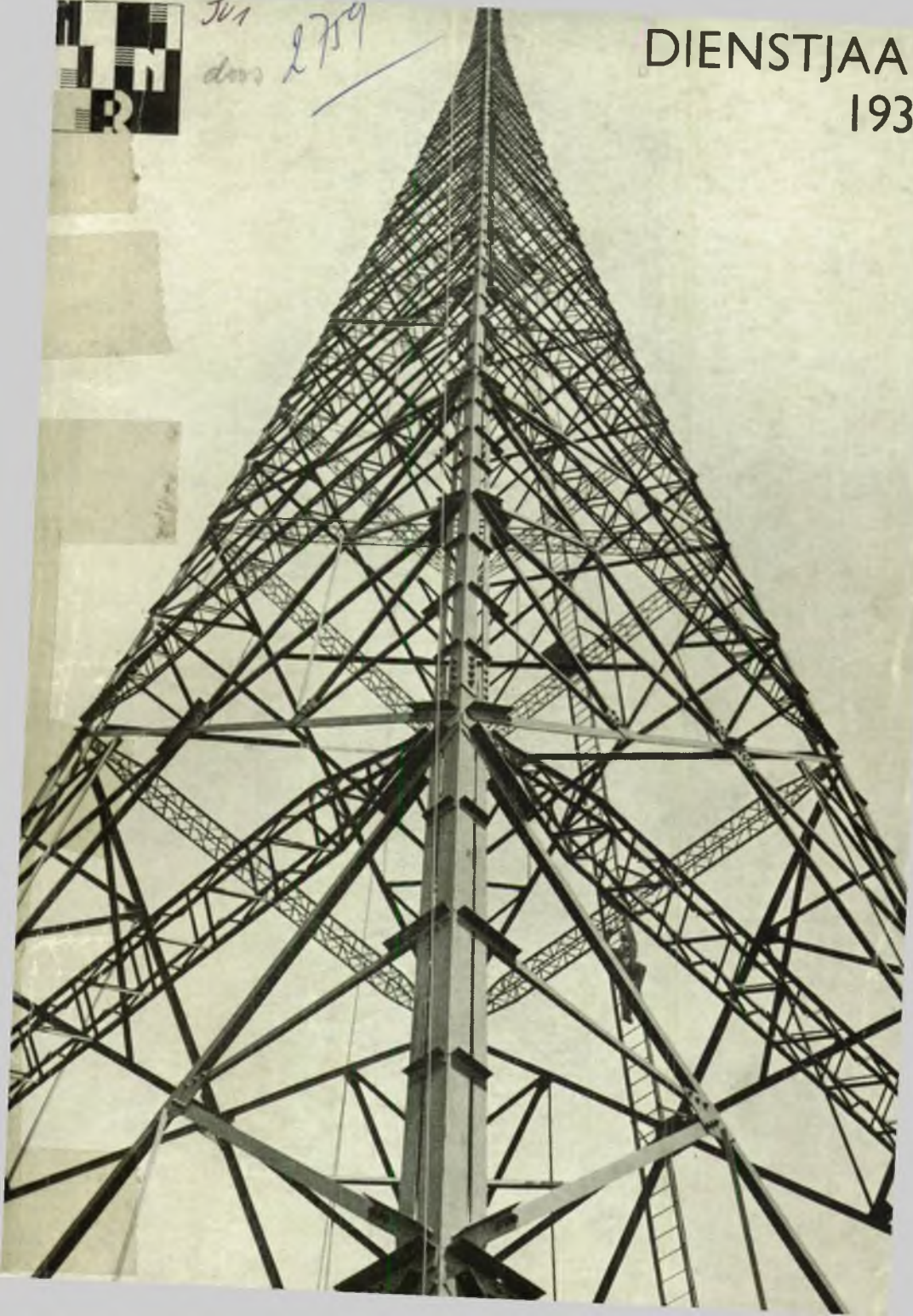

701
dors 2759

DIENSTJAAR
1938

J A A R V E R S L A G

VAN HET

N. I. R.

DIENSTJAAR 1938

BRUSSEL
DRUKK. F. VAN BUGGENHOUDT N. V.
5-7-9, HAMERSTRAAT

Jaarverslag van het N. I. R.

ALGEMEENE BESCHOUWINGEN

Raad van Beheer en Dagelijksch Bestuur.

Het N. I. R. werd opgericht in den vorm van een openbare instelling met rechtspersoonlijkheid, bij de wet van 18 Juni 1930.

Deze wet en het Koninklijk besluit tot toepassing d.d. 28 Juni 1930 bepalen zijn statuut.

Het N. I. R. wordt beheerd door een Raad van Beheer, bestaande uit den Minister van P. T. T., voorzitter, of van zijn vasten afgevaardigde, en uit negen leden als volgt aange-steld: één derde door den Koning, één derde door den Senaat en één derde door de Kamer der Volksvertegenwoordigers.

In 1938 was de Raad van Beheer als volgt samengesteld :

Voorzitter :

De HH. Désiré BOUCHERY, Minister van P. T. T.
(tot 14 Mei 1938);

Hendrik MARCK, Minister van Verkeerswezen,
van P. T. T. en van het Nationaal Instituut
voor Radio-omroep (vanaf 15 Mei 1938).

Ondervoorzitter :

De H. Julien KUYPERS.

Vast afgevaardigde van den Minister :

De HH. Marcel MALDEREZ (tot 24 Mei 1938);
Louis RIGAUX (vanaf 10 Juni 1938).

Leden door den Koning benoemd :

De HH. August ANDELHOF;
Burggraaf Victor BUFFIN;
Baron Albert de DORLODOT.

door den Senaat benoemd :

De HH. Julien KUYPERS;
Jean REY (gekozen in de vergadering van den
Senaat op 20 Januari 1938, om het mandaat
van den H. Maurice Philippon te beëin-
digen);
Baron Firmin VAN DEN BOSCH.

(De mandaten van de HH. Kuypers, Rey en van den
Bosch werden door den Senaat in zijn vergadering van 31 Mei
1938 hernieuwd).

door de Kamer der Volksvertegenwoordigers benoemd :

De E. P. C. VAN GESTEL, O. P.
De HH. Maurits SABBE (tot 12 Februari 1938);
Arthur CORNETTE (gekozen in de vergadering
van 12 April 1938, om het mandaat van den
heer Maurits Sabbe, overleden, te beëin-
digen).
Gaston THUNS.

De Raad van Beheer vernam met droefheid het afsterven
van één zijner leden in functie, den H. Maurits Sabbe, en van
twee zijne oud-leden, de HH. Kanunnik Boon en Maurice
Philippon.

Alle drie behoorden tot de stichters van het N. I. R.
die van 1930 af, met bevoegheid en onverdroten ijver mede-
werkten aan de inrichting van het Instituut en hun deel namen
in de meest verscheiden werkzaamheden die het beheer ervan
meebrengt.

MAURITS SABBE † 1938

In den loop van 1938 heeft de Raad van Beheer 14 vergaderingen gehouden; hij onderzocht o.m. de volgende vraagstukken :

- hervorming der diensten, overeenkomstig het beginsel der cultureele zelfstandigheid;
- opdracht, reglementeering en wenschen van de Raad-gevende Cultureele Commissies;
- werken aan het gebouw van het N. I. R.;
- nieuwe contracten met de vereenigingen voor auteursrecht;
- begrooting 1938 en begrooting 1939;
- verhooging van de zendkracht;
- huishoudelijke reglementen der diensten;
- uitbreiding der kaders;
- vermindering der uitgaven;
- administratieve vereenvoudigingen;
- bijeenkomsten van de U. I. R. te Kaïro, te Ouchy-Lausanne en te Brussel.

Overeenkomstig zijn opdracht heeft het Dagelijksch Bestuur de voorbereiding en het onderzoek der aangelegenheden voor den Raad verzorgd. Het heeft 28 vergaderingen gehouden. Met den heer L. Rigaux, Bestendig Afgevaardigde van den Minister, bestond het in 1938 uit :

De HH. Julien KUYPERS, voorzitter.
Jean REY) leden
Baron Firmin VAN DEN BOSCH)

De Raad heeft d.d. 8 October 1938 het mandaat der leden van het Dagelijksch Bestuur hernieuwd.

Evenals vroeger werd de samenwerking van de drie departementen verzekerd door het Comité van Coördinatie, gebeurlijk voorgezeten door den Ondervoorzitter van den Raad en bestaande uit de Directeurs-generaal en den Administrateur. Ingeval van oneenigheid onder de hoogere ambte-

naren en bij hoogdringendheid, treedt de Ondervoorzitter van het Instituut als scheidsrechter op en neemt hij een uitvoerbare beslissing.

Het Secretariaat van het Instituut voor de Vlaamsche aangelegenheden bleef toevertrouwd aan den heer Jozef VAN TICHELEN.

Het Secretariaat van het Instituut voor de Fransche aangelegenheden bleef toevertrouwd aan den heer Valère DARCHAMBEAU.

Raadgevende Cultureele Commissies.

De twee Raadgevende Cultureele Commissies, de eene voor de Vlaamsche, de andere voor de Fransche uitzendingen, werden aangesteld bij Ministerieele beslissing van 28 October 1937, met de opdracht de Directeurs-generaal in hun cultureele taak bij te staan.

Met ingang van 1938 hebben zij hun werkzaamheden aangevangen.

De beslissingen van de Cultureele Commissies hebben slechts het karakter van wenken of wenschen.

Deze Commissies mogen eveneens kennis nemen van de meening van de luisteraars betreffende de samenstelling en uitvoering der programma's.

Daarenboven onderzoeken zij al de vragen waaromtrent de Raad van Beheer of het Dagelijksch Bestuur hun oordeel wenscht in te winnen.

De Vlaamsche Commissie werd als volgt samengesteld :
Voorzitter :

De HH. Maurits SABBE (overleden op 12 Februari 1938);

Arthur CORNETTE (aangewezen bij ministerieele beslissing van 12 Juli 1938), lid van den Raad van Beheer.

KANUNNIK BOON † 1938

Leden :

- De HH. J AERTS;
F. ALPAERTS;
E. BLANCQUAERT (nam ontslag op 30 September
1938);
F. CLIJMANS;
R. DE CLERK;
E. DELVO;
L. DE VOCHT;
P. GILSON;
J. GRAULS;
F. OLBRECHTS;
G. REYNTJENS;
F. RICHARD (benoemde bij ministerieel besluit
van 4 Maart 1938);
G. SCHMOOK;
H. TEIRLINCK;
V. VAERWYCK;
Mevr. M. VAN CROMBRUGGE-DEVOS;
De HH. K. VAN DEN BORREN;
G. VAN DE VEEGAETE;
Kanunnik J. VAN NUFFEL;
R. VAN ROOSBROECK;
R. VICTOR.

Het Secretariaat van de Vlaamsche Commissie werd waargenomen door den heer J. VAN TICHELEN, Vlaamsche secretaris van het Instituut.

Ten gevolge van het overlijden van haar eersten voorzitter, heeft de Vlaamsche Commissie haar werkzaamheden gedurende enkele maanden moeten schorsen. Zij heeft, in 1938, drie algemeene vergaderingen belegd. De subcommissie voor de gesproken uitzendingen vergaderde viermaal; de subcommissie voor de muziekuitzendingen eenmaal.

Werden gekozen : als ondervoorzitter van de Commissie : de H. G. VAN DE VEEGAETE; als voorzitter van de subcommissie voor de gesproken uitzendingen : de H. J. GRAULS; als voorzitter van de subcommissie voor de muziekuitzendingen : de H. P. GILSON.

De Commissie en de subcommissies hebben zich voornamelijk beziggehouden met de volgende vraagstukken;

- het huishoudelijk reglement;
- het onderzoek van de talrijke geschreven raadgevingen, neergelegd door de leden van de Commissie;
- het gebruik van het Nederlandsch en de dialecten vóór de micro;
- de kunstwaarde van de bonte- en cabaretavonden;
- de uitzendingen voor de jeugd;
- de muziekprogramma's aan de Vlaamsche toondichters gewijd;
- de keus van de zangkunstenaars;
- de hulp verleend voor het uitgeven van nationale toonzettingen;
- de nieuwsberichten - lezingen - stijl en dictie;
- de letterkundige kronieken;
- de letterkunde voor de jeugd;
- de programma-brochures.

Op het einde van het jaar heeft de subcommissie voor de gesproken uitzendingen het inrichten bestudeerd van enkwesten naar den bijval van de programma's bij de volwassen luisteraars en bij de jeugd.

De Fransche Commissie, waarvan de leden gekozen werden bij ministerieele beslissing van 29 October 1937, bleef als volgt samengesteld :

Voorzitter :

De H. Baron Firmin VAN DEN BOSCH, lid van den Raad van Beheer.

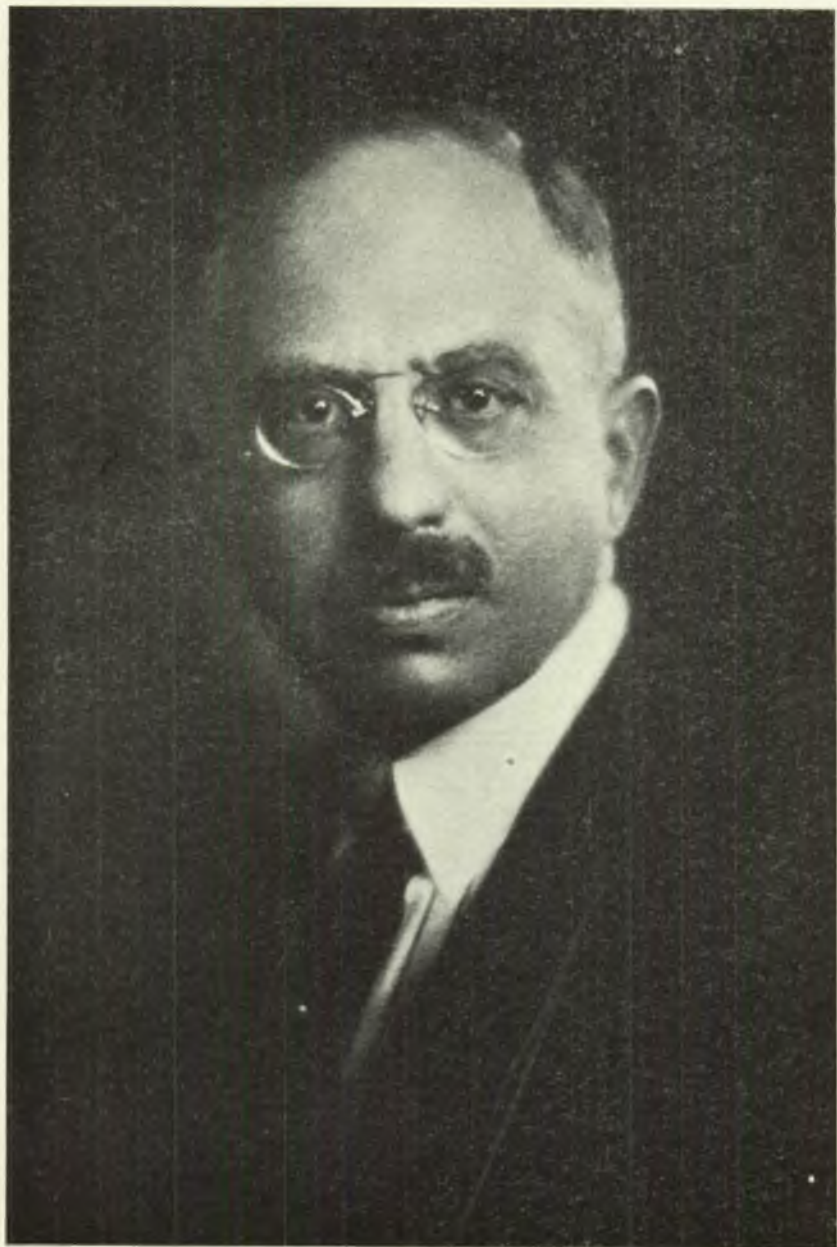

Foto Marchand, Brussel.

MAURICE PHILIPPSON † 1938

Leden :

- De HH. J. BORDET;
BRIERS DE LUMEY (Georges Virrès);
F. BRUMAGNE;
J. DABIN;
Burggraaf H. DAVIGNON.
- Mej. B. DE LALIEUX DE LA ROCQ;
- De HH. L. DELATTRE (overleden op 18 December 1938);
J. DEVALTE;
R. DUPRIEZ;
F. FAVRESSE;
A. GUISLAIN;
A. GREGOIRE;
A. HARDY;
R. JADOT;
L. JONGEN;
F. MALHERBE;
H. MANGIN;
R. MOTZ;
- Mgr L. PICARD;
- De HH. G. SMETS;
P. VANDERBORGHT.

Het secretariaat van de Fransche Commissie werd waargenomen door den heer Valère DARCHAMBEAU, Fransche secretaris van het Instituut.

In 1938 heeft de Fransche Commissie zeven vergaderingen gehouden. De subcommissie voor de muziekuitzendingen heeft er drie belegd; de subcommissie voor de gesproken uitzendingen vergaderde tweemaal.

Tijdens deze vergaderingen heeft de Commissie Professor Jules BORDET tot ondervoorzitter gekozen; Mgr PICARD tot voorzitter van de subcommissie voor de gesproken uit-

zendingen; den heer Leon JONGEN tot voorzitter van de sub-commissie voor de muziekuitzendingen.

De Fransche Commissie heeft haar huishoudelijk reglement uitgewerkt en den Raad van Beheer haar wenschen en wenken betreffende de volgende vraagstukken voorgelegd :

- samenwerking N. I. R. - conservatoria;
- radiocursussen in 't algemeen en voornamelijk cursussen in de levende talen;
- uitzendingscyclussen over onze beide nationale culturen;
- verspreiding van de Fransche letteren in België;
- nieuwe muziekwerken, enz...

Commissie van Toezicht.

De rekeningen van het Instituut werden nagezien door een Commissie van Toezicht, bestaande uit een voorzitter en drie leden, van Belgische nationaliteit, aangesteld door het Rekenhof;

Bewuste commissie ziet ter plaatse de rekeningen en de boeken van het N. I. R. na. Ze is als volgt samengesteld :

Voorzitter :

De H. Joseph VANDENHOLT, raadsheer bij het Rekenhof.

Leden :

De HH. F. VRANCKEN, directeur-diensthooft bij het Rekenhof;

S. SCARCEZ, auditeur bij het Rekenhof;

R. STOCQ, auditeur bij het Rekenhof.

Op 23 November 1938 werden de mandaten van de HH. Vandenholt, Vrancken, Scarcez en Stocq bij beslissing van het Hof hernieuwd.

N. I. R.

HOOGERE DIRECTIE

M. VAN SOUST DE BORKENFELDT,
Administrateur-Directeur-generaal.

Dr. Th. DE RONDE,
Directeur-generaal der Vlaamsche Uitzendingen.

M. Th. FLEISCHMAN,
Directeur-generaal der Fransche Uitzendingen.

VLAAMSCHE UITZENDINGEN

De *Vlaamsche Uitzendingen* bestaan uit de volgende diensten :

1° DE GESPROKEN UITZENDINGEN.

2° DE MUZIEKDIENTST.

3° HET SECRETARIAAT.

Gesproken Uitzendingen

Nieuwsberichten.

De Nieuwsberichten werden 5 maal daags uitgezonden :

van	7 u. 25	tot	7 u. 35
	8 u. 25	tot	8 u. 35
	13 u.	tot	13 u. 10
	19 u. 30	tot	20 u.
	22 u.	tot	22 u. 10

Bovendien werd dagelijks de uitzending verzekerd van Nieuwsberichten (gedurende 15 minuten) bestemd voor Belgisch-Congo. Deze nieuwsberichten werden geregeld door het station van Ruiselede uitgezonden van 19 u. 45 tot 20 u.

In het jaar 1938 hebben 74 bijzondere uitzendingen van Nieuwsberichten plaats gehad. De voornaamste hiervan waren vanzelfsprekend gewijd aan de gebeurtenissen in verband met de crisis Duitschland-Oostenrijk en de Septemberdagen. Aan de eerste werden 15 bijzondere uitzendingen gewijd en aan de gebeurtenissen in verband met de Tsjecho-Slowaaksche kwestie 33 bijzondere uitzendingen. Bovendien werden in September en October aan de gewone zenduren twee regelmatige uitzendingen toegevoegd nl. te 17 u. en te 23 of te 24 u. Bij de gemeenteraadsverkiezingen van 16 October werden ongeveer 300 gedeeltelijke of volledige resultaten

medegedeeld in de bijzondere uitzendingen tusschen 17 u. en 1 u. 30.

Bij de *Kroniek van den Dag* (iederem morgen te 8 u. 10) de *Mededeelingen* (dagelijks te 16 u. 55), de *Sportuitslagen* ('s Zondags te 17 u. 15), kwamen nog de *Levenswijsheid in bondigen vorm* te 8 u. 15 (dagelijks) en de *Mededeelingen voor de Werkloozen* te 9 u. (dagelijks).

Tenslotte kunnen nog vermeld worden de speciale mededeelingen voor de binnenscheepvaart en het wegverkeer.

Interviews.

76 Interviews werden voor de microfoon gehouden met vertegenwoordigers van allerlei organisaties ten einde hen gelegenheid te geven hun werking aan de luisteraars kenbaar te maken.

Actualiteiten.

In samenwerking met den dienst van reportages werden de binnenlandsche berichten afgewisseld door 94 momentopnamen.

Boekenmarkt.

In de rubriek " Op de Boekenmarkt " ('s Zondags te 19 u. 55) werden 113 werken voorgesteld.

In Memoriams.

Bijzondere uitzendingen werden gewijd aan de nagedachte-
nis van Kan. Prof. Dr. A. Boon, Prof. Dr. M. Sabbe, Minister
Rubbens, Lode Geysen, Johan de Maegt, Norbert
Fonteyne, Ed. Anseele.

Kronieken.

In den loop van het jaar werden drie nieuwe kronieken ingevoerd : *Veertiendaagsch Economisch Overzicht* door Prof. Eyskens, *Kroniek voor den Liefhebber-Fotograaf*, door Herman Craeybeckx en de *Radiokroniek* door Prof. Gillon.

De andere kronieken werden behouden :

Filmkroniek, Tooneelkroniek, Muziekkroniek, Kroniek van het Kunstleven, Tijdschriftenkroniek, Kroniek der Oud-Strijders, Toeristische Kroniek, Wetenschappelijke Actualiteiten, Overzicht der Sportwedstrijden, Kroniek van het N. I. R. Volgende kronieken veranderden van titularis : *Tooneelkroniek*, door Lode Monteyne (voorheen door Maxim Kröjer) *Muziekkroniek*, door W. Pelemans (voorheen door M. Boereboom). *Toeristische Kroniek*, door G. Mauquoui (voorheen door L. De Bruyne).

Lezingen.

Er werden verschillende speciale reeksen van lezingen gehouden :

1. *De Plaats van het Diët in de moderne Geneeskunde* (4 lezingen) Dr. A.-H. Martens.
2. *De economische Verovering van het Noordpoolgebied* (3 lezingen) Dr. Jan Denucé.
3. *Een symposium : De Volkenbond : zijn zwakheden en mogelijkheden* Dr. M. Van Blankenstein.
Dr. Rudolf Kircher.
4. *De Vlaamsche Primitieven : Hans Memlinc* (laatste lezing),
Dr. J. Muls.
5. Opkomst en Verval van Wereldrijken :
 - a) *De Veroveraars uit de Oudheid*. . . Dr. Uytterhoeven.
 - b) *Het Helleensche Rijk en Alexander de Groot*,
Dr. F. Camerlinck.

- c) *Het Imperium Romanum : Droom en Werkelijkheid in de wereld der Antieken* Dr. R. De Maeyer.
- d) *De Islam op verovering* A. Van Laar.
- e) *Het kristelijk wereldrijk van Karel de Groote*, Prof. Ganshof.
- f) *De Hansasteden en hun economisch imperialisme*,
Prof. Van Werveke.
- g) *Een verdwenen volk en zijn imperium : een niet gekende wereld : de Inca's* Prof. F. Olbrechts.
- h) *De koloniale verzuchtingen* Dr. Jan Denucé.
- i) *Het Boergondisch-Habsburgsche Rijk*, Dr. R. Van Roosbroeck.
- j) *De Turken dringen naar het Hart van Europa*, Dr. R. Merecy.
- k) *Van Lodewijk XIV tot Napoleon*. . . . Dr. A. De Jonghe.
- l) *Modern imperialisme. De groei van Engeland*,
Dr. R. Van Roosbroeck.
6. *Is Hout nog bruikbaar in moderne Architectuur?* (twee lezingen) Huib. Hoste.
7. *De scheikundige Wetenschap en haar Mogelijkheden* (twee lezingen) Prof. P. Putzeys.
8. *De Ontwikkelingspsychologie van het Kind* (drie lezingen),
Prof. Franssen.
9. *Caféleven in het buitenland* : Parijs en Genève;
Berlijn en Weenen;
Warschau en Athene.
(ontleend aan artikels verschenen in *The Manchester Guardian*).
Londen en Amsterdam;
(ontleend aan artikels verschenen in *The Manchester Guardian* en *Het Hollandsch Weekblad*).
10. *Hoe leefde de Antwerpsche Burger in de XVIe eeuw* (twee lezingen) Dr. Jan Denucé.
11. *Urbanisme* : Stedebouw in 't algemeen;
De Woning;
Het Verkeer;
De Ontspanning Huib. Hoste.

12. *De Ontwikkelingsgang der Kinematografie,*

Fr. Van den Wijngaert.

- a) *De wetenschappelijke grondslagen der Kinematografie;*
- b) *De baanbrekers van de Kinematografie;*
- c) *De vroegstappen van het Filmschouwspel;*
- d) *De stille filmkunst;*
- e) *De sonore filmkunst.*

Speciale Uitzendingen.

Herdenking van het afsterven van Koning Albert en Koningin Astrid, 11 Juli, 21 Juli, 4 Augustus, 11 November, Zamenhof, Andelhof, Kerstmis, Oudejaarsdag en Staatsbezoek van Koning Leopold III aan Koningin Wilhelmina van Nederland.

De viering van 11 Juli stond hoofdzakelijk in het teken van de Consciencefeesten ter gelegenheid van de 100ste verjaaring van het verschijnen van *De Leeuw van Vlaanderen*.

Voordrachten en Audities.

65 Voordrachtskunstenaars traden voor de microfoon op.

9 Audities werden gehouden. 80 Kandidaten boden zich aan; 33 werden aangenomen. Acht kandidaten moesten aan een tweede proef onderworpen worden.

De jury was telkens samengesteld uit de HH. Prof. Blanquaert, Ch. Gilhuys, Leo Persyn en Gust de Muynck.

In denloop van het jaar diende de Heer Charles Gillhuys zijn ontslag in als lid van de jury voor de audities.

Een Kwartier bij...

Deze reeks werd ook in 1938 voortgezet en biedt ons de gelegenheid personen die op cultureel gebied om de een of andere reden op den voorgrond treden voor de microfoon te brengen. Kwamen aldus voor de microfoon :

F. Van den Berghe, W. Benoy, B. Steverlynck. Carlo Gevaert, Eug. De Bock, E. Hullebroeck, Prof. F. Olbrechts, A. Thiry, J. Cantré, Mgr Heylen, H. Van Overbeke, Staf Nees, Flor Mielants, Commandant Temmerman, Marcel Macken, De Saegher (Schepen van Schoone Kunsten te Gent), Dr. Goossenaarts, Jan Van Mirlo, Walt Disney (vraaggesprek tusschen Ketje en Jeanne de Bruyn).

Nederlandsche Auteurs dragen voor uit eigen Werk.

25 Noord- en Zuid-Nederlandsche letterkundigen kwamen met voordracht uit eigen werk voor de microfoon. Het waren :

M. Gysen, José Lambin, F. Buyle, F. De Pillecyn, M. Roelants, N.-E. Fonteyne, A.-M. De Jong, Peter Thiry, A. Musche, P.-G. Buckinx, Lode Zielens, Abel Joostens, R. Minne, René Verbeeck, K. Jonckheere, Henriette van Eyk, André Demedts, F.-C. Ridwit, L. Meert, A. Coolen, W. Putman, J. Fabricius, R. Brulez, B. De Corte en G. Walschap.

Boekbesprekingen.

Zij werden gehouden door : M. Gysen, K. Leroux, K. Jonckheere, E.-H. Denijs Dille, Dr. Jan Grauls, Gustde. Muynck, K. Albert, A. Havermans, R. Avermaete, Lea Daan Dr. Philips, Dr. Freson, Gerda Van Santen.

Gecommenteerde Muziekuitzendingen.

Er werden twee cyclussen van gecommenteerde muziekuitzendingen gehouden :

1. *Drie Eeuwen Kamermuziek* . . D. Dille.

(deze reeks werd begonnen in 1937).

2. *Opera en Oratorio van 1600 tot op*

heden. Dr. Lenaerts, G. Bellens,
Dr. Marcel Bocreboom.
E.-H. Denijs Dille.

Bij verschillende uitzendingen ingericht door den Muziekdienst werd commentaar bezorgd door de Gesproken Uitzendingen.

Hoorspelen.

Er werden 54 hoorspelen en radioschetsen uitgezonden, waarvan 14 van Vlaamsche schrijvers.

Hoogtepunten waren : *Het Vliegtuig van Leonardo da Vinci*, naar Merejkowski, door Folkert Kramer; *Peer Gynt*, naar Ibsen, door Contryn; *Een Levensbeeld van Peter Benoit*, door Prof. F. Van der Mueren en Jef Horemans; *De Vlucht van Lindberg*, naar B. Brecht, door Victor Varangot; *Jacob Van Artevelde*, door F. De Pillecyn; *De Triomf der Gevoeligheid*, door Wolfgang von Goethe (Muziek: Krenek) *De Bedelaars*, door E. De Bom; *De Geschiedenis van den Soldaat*, door Ramuz, muziek Strawinsky; *De Kerstmis van Mr. Scrooge*, naar Dickens, door E.-W. Schmidt.

Niet minder dan 201 hoorspelen werden ter inzage gezonden, waarvan 49 van Vlaamsche auteurs. In het totaal moesten 124 hoorspelen geweigerd worden. Van de 77 die aangenomen werden waren er 14 van Vlaamsche auteurs. Dat de kwaliteit nog niet sterk vooruitgegaan is werd onder meer ook nog bewezen door de uitslagen vanden prijkskamp voor hoorspelen ingericht door het N. I. R.

Fragmenten uit Tooneelwerken.

Uit negen tooneelstukken van verschillende schrijvers werden fragmenten door het vast gezelschap van het N. I. R. vertolkt.

Radiomontages.

In de reeks *Schoonheid in eigen Land en daarbuiten* kwamen volgende landen aan de beurt : Yoego-Slavië, Albanië, Duitschland, Vlaanderen en Wallonië.

De dienst van de reportages bracht een reeks montages gewijd aan verschillende beroepen, aan het zomerleven en aan verschillende steden (zie blz. 39).

Gesproken Reportages.

Reportages gewijd aan *sportgebeurtenissen* :

Voetbalwedstrijd Frankrijk-België, te Parijs;
" " Holland-België, te Rotterdam;
" " België-Holland, te Antwerpen;
" " Zwitserland-België, te Lausanne;
" " Italië-België, te Milaan;
" " Frankrijk-België, te Parijs (wereldkampioenschappen).

Bokswedstrijd Roth-Besselman, te Berlijn.

Bokswedstrijd Roth-Heuser, te Berlijn.

Zesdagen te Brussel.

Wielervedstrijd " Ronde van Vlaanderen " ;

" " Parijs-Roubaix " ;

" " Parijs-Brussel " ;

" " op den weg te Francorchamps.

Belgisch Kampioenschap der snelheid voor beroepsrenners te Leuven.

Nationaal Kampioenschap halve-fond Ter Rivieren-wielerbaan te Deurne.

Internationale Athletiekmeeting op het Beerschot-stadion te Antwerpen

Snelheidswedstrijden voor beroepsrenners te Amsterdam, kwart en halve finale en finale (wereldkampioenschappen), te Amsterdam.

Begrafenisplechtigheden van Goeverneur Franck, Kan. Prof. Dr. A. Boon, Dr. Maurits Sabbe, Edward Anseele en E. Van der Velde.

Verschillende plechtigheden in ons land.

Onthulling van het monument Koningin Astrid te Antwerpen.

Vaderlandsch feest op het Poelaertplein te Brussel ter gelegenheid van 21 Juli.

Onthulling van het IJzergedenkteeken aan Koning Albert te Nieuwpoort.

Historische stoet ter gelegenheid van de Arteveldefeesten te Gent.

Historische stoet ter gelegenheid van de feestelijkheden van O.-L.-V. van Hanswijk te Mechelen.

Défilé der Oud-Strijders te Brussel ter herdenking van den Slag aan den IJzer.

Wapenstilstandsday : Plechtigheid aan het Graf van den Onbekenden Soldaat.

Aankomst Fakkelloop.

75-jarig Jubileum van het Sint-Romboutscollege te Mechelen.

Van uit Parijs werd een reportage uitgezonden van de onthulling van het monument aan Koning Albert aldaar.

Van uit Nederland gesproken reportages gewijd aan de feestelijkheden ter gelegenheid van het 40-jarig regeeringsjubileum van Koningin Wilhelmina en aan het staatsbezoek van Koning Leopold III aan Koningin Wilhelmina.

Het platenarchief bevatte op 31 December 1938, 2295 platen.

Radiocabaret : « In den Spijtigen Duivel ».

In den loop van het jaar werden een drietal voorstellingsformules beproefd :

- a) met bindenden commentaar;
- b) met gedialogeerden commentaar (dialect en zuiver-Nederlandsch);
- c) de vertolkers leiden zelf hun liedjes in.

De voorkeur ging tenslotte naar de derde formule, die bovendien aangevuld werd door bindende orkest-intermezzi in luimigen toonaard.

Het aantal buitenlandsche medewerkers was betrekkelijk gering : Bob Scholte, Ernst Busch, Rafaël Medina en Christina Nesna.

Ofschoon wij in Vlaanderen niet over cabaretzangers beschikken (althans niet over elementen wier prestaties op een beduidend peil staan) werd alles in het werk gesteld om met de vaste krachten een bevredigend resultaat te bereiken. Ten einde een eigen Vlaamsch cabaretrepertoire aan te leggen, werden een 25-tal liederen speciaal voor het cabaret door onze toondichters en schrijvers gecomponeerd en geschreven.

De hoedanigheid van deze Vlaamsche cabaretliederen, mag over 't algemeen gelijkwaardig worden geacht met de Hollandsche of Duitsche z. g. schlagerliedjes. Eenzelfde waarde-verhouding geldt ook voor het twintigtal luimige orkest-intermezzi met virtuositeitstrekjes. Buiten de liederen, orkest-intermezzi en Ketje, voorzagen de programma's van het cabaret 15 korte schetsen, waarvan 8 van Vlaamsche auteurs.

Jeugduur.

Tijdens het Jeugduur werden volgende vaste rubrieken gehouden : *Natuurkundig Babbeltje*, door A. Havermans; *De vijf Minuten van Vraagsteertje*, *In Moppenland*, *het Gesproken*

Weekblad voor de Jeugd, Raadseltjes, Spelletjes. Raymond Herremans vertelde Anecdotes uit het Leven van Vlaamsche Letterkundigen. In de reeks *Wat wil ik worden* werden verschillende ambachten besproken door F. Van Leeuwen. De reeks *Liederen uit het Buitenland* werd voortgezet.

Een reeks van zeven montages werd uitgezonden.

Er werd aangevangen met een reeks luisterspelen gewijd aan werken van beroemde schilders en een andere reeks gewijd aan de verschillende zintuigen.

Verder werden 34 hoorspelen uitgezonden, waarvan 26 van Vlaamsche auteurs.

Kinderuur.

In het Kinderuur, bestemd voor luistervinkjes beneden 12 jaar, werden volgende vaste rubrieken gehouden : Meneer Trott; De Vragenbus van Kurieuzeneus; In de Plezante Klas; Onze Oud-Vlaamsche Vertelsels; Het nieuwe liedje dat elke week werd aangeleerd door het koortje onder leiding van Professor Pierlala.

Bespreking van boeken over kinderen.

Maandelijks een radiopraatje gewijd aan de verschillende maanden.

Van 6 November af zijn deze rubrieken vervangen geworden door *Bij de Familie Kloefkens*. Thans worden dus vijfenveertig minuten doorgebracht in den gezelligen huiskring van de Familie Kloefkens. De verschillende rubrieken vloeien voort uit de gemoedelijke gesprekken tusschen de verschillende leden van deze groote familie :

Vader en Moeder Kloefkens, Willy, hun zoontje, Professor Pennestok, die de vragen van de kurieuzeneusjes beantwoordt, Meneer Moeial, een gebuur, die over alles meepraat, meer dan eens over zijn tong struikelt en zijn mond vol heeft met spreekwoorden, Meneer Solsleutel en zijn drie dochters, die vroolijke

liederen zingen en eindelijk Pol Mast die over zijn reizen vertelt.

Er werden 25 hoorspelen opgevoerd, waarvan 13 van Vlaamsche auteurs.

Twintig Minuten Folklore.

Tijdens het jaar 1938 hadden 21 uitzendingen plaats van de " Twintig Minuten Folklore ". Daarenboven werden twee bijzondere uitzendingen verzorgd :

- a) *De Winter in de Folklore*, voor de Schoolradio;
- b) *De Leeuw van Vlaanderen*, in de Antwerpsche Poesje naar aanleiding van het eeuwfeest van Conscience's boek.

Naar gelang de gelegenheid werd ofwel het folkloristisch kalender gevolgd ofwel een centraal onderwerp behandeld.

Deze centrale onderwerpen werden zooveel mogelijk nog aan een actualiteit vastgeknoopt. Zoo werden — naast de kalenderfeesten — behandeld : *De Meiviering, De Ambachtsliederen, Het Bier, De Tabak, De Slacht, De Vrouw, De Folklore van het Front* (11 November). Vooral actueel was de uitzending van den 5n October toen de folklore van het soldatenleven behandeld werd, vroeger en nu. Uitgezonden werd : " Het lied van de klas " gezongen door een massa soldaten. In dit verband moet gewezen worden op de folkloristische actualiteit in de Nieuws berichten van 3 October, dag, waarop de regeering tot de demobilisatie besloot.

Toen de Commissie voor het Volkslied de " Limburgsche Volksliederen " uitgaf werden enkele liederen uit dit bundeltje voor de micro gezongen om aan de hand van eigen registraties — waarop deze liederen voorkwamen als variante of in sommige gevallen zelfs vollediger — te bewijzen hoezeer de luisteraars door mede te werken aan de uitzendingen de volkskundewetenschap kunnen bevorderen. Eén enkele maal werd de folklore van een bepaald gewest behandeld : *Overmaas*.

Tijdens deze 21 uitzendingen werden naast een drietal reportages van folkloristische gebeurtenissen, naast tal van sagen, legenden, raadsels, anekdoten en dgl. een 125-tal liederen (korte en lange) gegeven, soms op plaat alleen, doorgaans gezongen door Jef Van Schoeland met begeleiding van Jan Steurs, doch dan voorafgegaan van een gedeelte van de registratie. Ook werden als afwisseling een tiental opnamen van volksdansen gegeven.

Totnogtoe werden ruim 300 liederen, rijmpjes, zegsels geregistreerd, terwijl de woorden er van opgeteekend werden.

Daarbij moet opgemerkt worden dat meer dan de helft der uitzendingen wegens onregelmatigheden in de programma's niet zijn kunnen doorgaan op het vastgestelde uur.

Twintig Minuten Poëzie.

Tijdens deze uitzendingen werden volgende Vlaamsche dichters behandeld :

Guido Gezelle, A. Rodenbach, Hugo Verriest, Pol de Mont, Prosper Van Langendonck, Karel van de Woestyne (twee uitzendingen), Cyriel Verschaeve, René Declercq.

Een Halfuurtje in de Filmwereld.

Het verleden der Zangfilm werd vrijwel in zijn geheel in hoorspelvorm opgeroepen met muzikale illustratie.

Daar het repertorium der oude zangfilm uitgeput bleek te zijn, werd van de maand Juli af de jongste productie van zangfilm om de maand bijgehouden.

In het teken der actualiteit werd de meest opmerkelijke filmgebeurtenis van het jaar, *Sneeuwwitje* tweemaal uitgezonden.

Het Uur voor de Vrouw.

Regelmatig werden volgende rubrieken gegeven :

Wat iedere vrouw weten moet ?

Wat gaan we deze week klaarmaken ?

De huisdokter doet z'n ronde.

Modepraatje.

Natuurkundige praatjes.

Wetenswaardigheden, allerlei.

De praatjes over etiquette.

Praatjes over knutselwerkjes.

Van verschillende vrouwen die een leidende rol spelen werden interviews afgenomen.

Een montage werd gewijd aan Mej. Belpaire naar aanleiding van haar 85sten verjaardag, en een aan de Boerinnekes rond Bamistijd.

Tijdens de volgende reeksen werden verschillende vrouwenfiguren behandeld :

De Vrouw en de Universitaire studie;

Jonge Vlaamsche dichtersessen;

De Vrouw in de Film;

Algemeenheden over de Vrouw in verschillende Landen.

Regelmatig gingen eveneens praatjes door over verschillende onderwerpen en af en toe boekbesprekingen.

Twee hoorspelen en 3 schetsen werden uitgezonden.

Gymnastieklessen.

De turnles werd dagelijks van 6 u. 40 tot 7 u. en van 7 u. 40 tot 8 u. uitgezonden.

Leerares : Lea Daan; aan het klavier begeleid door R. Van der Spurt.

Nieuwe Rubriek.

Uitzending voor Land- en Tuinbouw :

Van 3 Juli af vonden deze uitzendingen regelmatig elken Zondag plaats, eerst van 9 u. tot 9 u. 20 en later van 9 u. 40 tot 10 u.

Tijdens deze uitzendingen werden telkens drie kronieken gehouden.

Bij het einde van de uitzendingen werden telkens de mededeelingen betreffende markten en prijzen gelezen.

Volgen hier de verschillende medewerkers :

V. Delbeke, directeur van de Tuinbouwschool te Melle;

Casteleyn, agronoom-ingenieur te Lier;

Coullier, agronoom-ingenieur te Gent;

Dr. Scheerlinck;

Detilloux, hoofdrijksveeteeltconsulent;

Cortvriendt, tuinbouwingenieur;

Verbeelen, tuinbouwconsulent;

D'Haese, leeraar bij de Tuinbouwschool te Melle;

Van Hout, leeraar over " Kleinveeteelt ".

Aard der Uitzendingen.

Lezingen	101
Kronieken	310
Interviews	76
In Memoriams	7
Een kwartier bij	20
Nederlandsche auteurs droegen voor uit eigen werk.	25
Reportages	41
Actualiteiten	94
Radiomontages	39
In Jeugduur	7
In Uur voor de Vrouw	2

Hoorspelen en radioschetsen	54
Hoorspelen in Jeugduur	34
" in Kinderuur	25
" in Uur voor de Vrouw	2
Radioschetsen in Uur voor de Vrouw	3
" in het Radiocabaret	15
Jeugduur	43
Kinderuur	34
Uur voor de Vrouw	49
Twintig Minuten Folklore	21
Twintig Minuten Poëzie	9
Schoonheid in eigen Land en daarbuiten	5
Halfuurtje in de Filmwereld	11
Uitzendingen voor Land- en Tuinbouw	26
Fragmenten uit Tooneelwerken	9
Declamaties : dicht en proza	68
Kabaretuitzendingen	26
Gecommenteerde Muziekuitzendingen	24
Commentaar bij Muziekuitzendingen	16
Boekbesprekingen	33
Van de Boekenmarkt	48
Besproken auteurs	170
Bijzondere uitzendingen	74
Platenarchief	2295
Ingezonden hoorspelen	201
Geweigerde hoorspelen	124
Aangenomen hoorspelen	77
Audities	80
Aantal kandidaten	80
Aantal aangenomen kandidaten	33

Hebben medegewerkt :

Sprekers	100
Declamators	65
Tooneelkunstenaars	40
waaronder zes leden van het vast gezelschap	

LEZINGEN.

- Hr Broos,
E. Den Haene,
Lode Monteyne,
Dr. A. Coetzee,
Dr. A. De Jonghe,
Prof. F. De Backer,
E. Van Hemeldonck,
Ing. Van Berwaer,
Dr. R. Van Roosbroeck,
J. Contryn,
Dr. Luc De Koninck,
Dora Rommelaere,
E. A. Wauters,
P. Verheyden,
Toussaint van Boelare,
Ing. Vranckx,
K. Van Wynendaele,
G. De Muynck,
Senator De Clercq,
A. Van Acker, volksvertegen-
woordiger,
J. Theys,
J. Blontrock,
De Bouwers van den nieuwen
tijd,
R. Poelmans,
Dr. V. Leemans,
Lefevre,
- De Onafhankelijkheid van Haïti.*
Schaken (twee lezingen).
N. Gogol.
De Zuid-Afrikaansche letterkunde
(twee lezingen).
Machiavelli.
Lord Byron.
Werklooze Jeugd.
Beschouwingen over Televisie.
De Vrede van Münster.
Dierentemmers.
De wonderlijke Huwelijksreis van de
Aal.
De Heropbloei der Tapijtkunst.
Het Probleem der Dwergbevolkingen
in Congo.
Mechelen.
Werumeus Buning.
Jeugd en Gezondheid (lezing voor het
Roode Kruis).
Na de Ronde van Vlaanderen en vóór
Parijs-Roubaix.
De Vulgarisatie van de Aardrijks-
kunde in Amerika.
De verplichte Verzekerden.
De vrije Verzekerden.
De Estlandsche Letterkunde.
De Bloedprocessie te Brugge.
Goeden Wil.
Kinderbescherming en Kinderrecht-
banken.
Werner Sombart.
De Geschiedenis van ons Visscherij-
onderwijs.

- Majoor Heymans,
 Zodij,
 Claeys,
 A. Lodewijckx,
 Pol Heyns & Bert
 Van Kerckhoven,
 Commandant De Deurwaarder,
- Dr. A. De Jonghe,
 Dr. V. Boon,
- Dr. Paul Struye,
 E. Tilemans,
- H. P. Van Walt,
- Prof Dr. O. Baur,
 Pol Heyns,
 A. Heuninckx,
 J. Cornelissen,
 Dr. M. Freson,
- Nico Splinter,
 Theo Luysterburg,
 Dr. J. Grauls,
 Dr. F. Verachtert,
 Fr. Verschoren,
 Dr. Van den Heever,
- Hr. Droogmans,
 Piet Schepens,
 P. Broeckaert,
 Fr. Smits,
 Denijs Dille,
 Dr. A. Van Cauwelaert,
 Dr. F. Van Cauwelaert,
- Hoe ontstaat een Landkaart?*
Valscherm-Infanterie.
Finland.
De IJslanders van Heden.
- Ruzie om Praag (vraaggesprek).*
Vakopleiding en cultureele Vorming
van den Soldaat.
Jacob Van Artevelde.
De Samensmelting der kleine Gemeen-
ten.
De Crisis van het Volkenrecht.
Een Vlaamsche Provincie in Frank-
rijk.
De metaphysische en parapsycholo-
gische Verschijnselen.
E. P. Van Mierlo.
Boedapest.
De Suikerindustrie.
Het Manneken in de Maan.
Pleidooi voor het Behoud van den
Zomertijd ook in den Winter.
Het Kind en het Lied.
Decoratief Begrip.
Vreemde Spreekwoorden.
De moderne Van den Oever.
Andelhof.
De maatschappelijke Agergrond van de
Afrikaansche Letterkunde.
Dr. Godelaine.
Knut Hamsun.
Personeelselectie en Beroepsorientatie.
Maurice Maeterlinck.
Paul Ducas.
20 Jaar geleden-herinneringen van
een frontsoldaat.
Nederland-België.

SPECIALE UITZENDINGEN

Koning Albert-Herdenking.

1. *Een Levensbeeld van Koning Albert I*, door Willem Rombauts.
2. Interview met Herman Teirlinck over Koning Albert I.

11 Juli-Herdenkingen en Consciencefeesten.

1. *Honderd jaar geleden verscheen de " Leeuw van Vlaanderen "* van Conscience. Voordracht van een fragment uit *De Leeuw van Vlaanderen*, door A. Van Thillo.
2. *De Leeuw van Vlaanderen*, gezien door het Volk.
Uitzending van fragmenten uit *De Leeuw van Vlaanderen* in den Poesjenellenkelder te Antwerpen; commentaar door Pol Heyns.
3. Reportage-flitsen van 11 Juli-vieringen.
4. *Wat onze pers over 11 Juli schreef voor den oorlog* : montage door L. Persyn en M. Coole.
5. *Het Vlaamsche Land in de Belgische Economie*. Lezing door Prof. G. Eyskens.
6. *Hoe stelt het jonge Vlaanderen zich zijn Toekomst voor*. Lezing door M. Roelants.
7. *Conscience, J.-F. Willems, Ledeganck, David, Jan Van Beers, Em. Hiel en de Vlaamsche Beweging*. Lezing door Prof. Dr. A. Vermeylen.
8. *Een Levensbeeld van Peter Benoit*, hoorspel door Prof. Dr. Floris Van der Mueren en J. Horemans.
Met de medewerking van het symfonie-orkest van het N. I. R. en uitvoering van verschillende werken van Peter Benoit.

Herdenking van den Nationalen Feestdag - 21 Juli.

1. *De Staat België : Een noodzakelijkheid voor Europa*. Lezing door Herman Vos, senator.
2. *De nieuwe buitenlandsche politiek van België*, Dr. F. Van Cauwelaert, Minister van State.

3. Actualiteit gewijd aan het militair avondfeest op het Poelaertplein te Brussel.
4. *Te Deum* gecelebreerd op het Koninklijk Plein te Brussel.
5. Gesproken reportage van het Vaderlandsch Feest op het Poelaertplein te Brussel : Redevoeringen van Z. M. Koning Leopold III en Eerste Minister P.-H. Spaak.

Koningin Astrid-Herdenking- 29 Juli.

Kroniek van den Dag gewijd aan het afsterven van Koningin Astrid.

Herdenking van het uitbreken van den Oorlog- 4 Augustus 1914.

Persoverzicht van 4 en 5 Augustus 1914 door L. Persyn.

Voordracht van Vaderlandsche gedichten door Lode Govaert.

Herdenking 11 November.

1. *Twintig Jaar geleden : herinneringen van een Frontsoldaat.* Lezing door Dr. A. Van Cauwelaert.
2. Gesproken reportage van de plechtigheid aan het Graf van den Onbekenden Soldaat, J. Van Overloop.
3. Gesproken reportage van de aankomst van den Fakelloop bij het Graf van den Onbekenden Soldaat, J. Van Overloop.
4. Uitzending van het luisterspel 11 *November*, Théo Fleischman.

Herdenking Zamenhof.

1. Inleidend woord door F.-W. Buenting.
2. Voordracht van gedichten in het Esperanto, Hector Vermuyten.

Kerstmis.

1. Voordracht *Een vreemde Kerstavond* door J. Meyboom-Italiaander, Liesbeth Van Thillo.
2. Een onuitgegeven Kerstnovelle door M. Roelants.
3. Opvoering van *De Kerstmis van Mr. Scrooge*, naar Ch. Dickens, door E.-W. Schmidt.

Oudejaarsdag.

1. Radiofonische Evocatie : Europa 1938, G. De Muynck.
2. Opvoering van de *Oudejaarsavondrevue*, F. Demiel. Medewerking van het Licht Orkest onder leiding van K. Walpot en het koor van het N. I. R. onder leiding van L. Gras.
3. Overzicht bij het einde van het jaar, Dr. Th. De Ronde.
4. Nieuwjaarsgroet door het N. I. R., Willem Rombauts.
5. Nieuwjaarsgroet uit verschillende landen.

Staatsbezoek van Koning Leopold III aan Koningin Wilhelmina van Nederland.

1. Rede door Z. Exc. Baron *Harinxma Thoe Sloten*, Nederlandschen gezant te Brussel, ter gelegenheid van het bezoek van Koning Leopold III aan Nederland.
2. Gesproken reportage van de aankomst van Koning Leopold III in het Centraal Station te Amsterdam.
3. Gesproken reportage van de aankomst van Koning Leopold III op het Prinsenhof; ontvangst in de raadzaal van het Stadhuis te Amsterdam.
4. Spreekbeurt door Minister van State, Frans Van Cauwelaert : *Nederland-België*.
5. Gesproken reportage van de onthulling van het monument te Amersfoort.

6. Montage : *Flitsen uit Nederland's hoofdstad.*
7. Gesproken reportage van het vertrek van Koning Leopold III uit den Haag.

Andelhof-Herdenking.

Lezing door Frans Verschoren over *Franz Andelhof.*

Voordrachtskunstenaars.

Herman Verlinden, Jan Peeters, Remy Angenot, Marie-Anne Wartel, Willem Benoy, Fred Engelen, Angela Deelen, Luc Wilde-meersch, Ida Wasserman, Martha de Wachter, Jan Cammans, Louise Eren, Jan Dillens, Gella Allaert, Anton Van der Plaetse, Maria Melis, Hendrik Bulterijs, Ida Vos, Laura de Blauwe, Joris Diels, Jos Gevers, Jenny Van Santvoort, Denise Van den Bossche, Mevr. Van Malderen, Free Waeles, Jan De Haen, Charles Janssens, E. Gorlé, Herman Vandermeulen, René Peeters, Jet Naessens, Herman Verlinden, Joris Jacobs, Nora Gevers, Gaby Struyf, Lode Govaert, Willem Cauwenberg, A. Vrielynck, Frans Roggen, Fons Derre, Marie Pauly, Carra Van Wersch, Germaine Denoulet, Maurits De Doncker, Piet Verheyden, Mevr. Vereecken, Louise Spiessens, Fons Robberechts, Greta Lens, Karel Van Rijn, Germaine Ceunen, Jef Humblet, Gabrielle Malcorps, Dries Neerman, Liza Van Camp, Nancy Vellaz, Cyriel Verleyen, Francine Lepage, Mary Wens, Staf Herbots, Liesbeth Van Thillo, Phylis De Bois-Bonaers, Luc Philips, Jan Brouwers.

Boekbesprekingen.

Van volgende schrijvers werden boeken besproken :

Vicky Baum, Jean Cep, F. Carolina Ridwit, Roel Houwink, Frans Pauwels, Emil Ludwig, Maurits Roelants, Van Iependael, F. Buyle, A. W. Grauls, Staf Weyts, Stijn Streuvels, Herman de Man, A. Christiaens, Dr. W. Van Beselaere, Kan. R. Lemaire, F. De Pillecyn, G. Demedts, P. Van Moerkerken, S. Hedin, E. Remarque, N. Van Suchtelen, Buchholtz, H. Marsman, Stuart Cloete, R. J. Stoppe-laer, W. Buning, I. A. Contsiarov, K. Jonckheere, Meyer De Haas, Max Lamberty, J. & A. Romein, C. A. Kruis, C. Höweler, Th. Illion.

K. Heiden, L. Brontman, J. Greshoff, Cl. Anet, H. Carlisle, L. Frapié, E. D. Biggers, Viruly, A. Reiner, H. Kirk, J. Engelman, Nik Leskov, Peter Thiry, A. Zweig, L. Tolstoi, Prof. K. Günther, S. Pollatschek, J. Tersansky, H. Zenna Smith, Multatuli, A. Belen, F. Timmermans, F. Lindberg, G. Sava, Illès Kaczér, S. E. Van Praag, Th. Dreiser, Dr. M. De Bruin, Dr. Bühler, Dellaert en d'Espallier.

Tijdens de rubriek « Op de Boekenmarkt » werden van volgende auteurs werken voorgesteld :

H. Van Tichelen, J. Mennekens, R. Van Puymbroek, L. Conté, H. Casteels, F. Van Tichelen, B. Plantenga, P. Melis, M. De Praetere, K. Léon, M. de Lannoy, H. Conscience, Baumgartner, P. Verbruggen, J. Simons, M. Matthys, E. du Perron, A. Zweig, Salsmans, K. Heinrich Waggerl, H. Laxness, E. Wijn, Björnson, Poesjkin, H. de Leeuw, A. Viksten, Huzinga, Haegeman, Ch. Tetenburg, M. Johnson, M. Williams, K. Mann, T. Mann, Vicky Baum, A. Latzko, G. Schmook, Margaret Mitchell, Attilio Gatti, G. Hasty Carroll, Kees Andriess, Stephen Graham, A. G. Van Kranendonk, Amy Groskamp, Fr. De Witt Huberts, A. M. De Jong, Thomas Mann, A. Den Doolaard, G. von Le Fort, W. Buning, Zernike, Kwee Kek Beng, Marie Schmitz, A. Pleysier, Ben Traven, Millen Brand, Gerry Helderberg, Dr. R. J. Major, Jan Feith, Boon, A. Vermeulen, Yakup Kadri Karaosmanoglu, Bernet-Kempers, Hijman, Paap, Dr. G. Meir, M. Moretti, Dr. A. Vermeylen, C. De Kinder, M. Thiery, L. Wachters, R. Saen, M. Careme, Dr. Em. Valvekens, St. Graham, J. Visser-Roosendaal, Ph. Bottome, Dr. L. Wiesinger, F. Clijmans, Dr. Jan Denucé, J. Tousseul, A. A. L. Graumans, Rie Cramer, L. Meert, Tchékov, W. Kramer, Ch. Munk, M. Van der Meersch, H. Van Eyk, Dr. Moller, Karsemeyer, Staverman, R. Verbeke, A. Coppens, A. J. Pfiffig, Gwenn Bristow, R. Lehmann, F. Perckmans, H. Allen, E. H. Vervoort, E. De Bom, Prof. Dr. P. Hanly Furfey, E. Verstraete, Fr. Pauwels, N. B. Croegaert, G. Hermann.

Hoorspelen.

*Talma's Sterfbed,
Het Huwelijk,*

*Toen Cyriel Buysse met Guustje
Donckers auto reed,*

G.-L. Weisz.
naar Gogol,
door Mevr. Mostkova-Lamblot,
vertaald door M. Coole.

naar Cyriel Buysse,
door Stella De Meyer.

- Het Vliegtuig van Leonardo da Vinci*, naar Merejkowski,
door Folkert Kramer.
- Peer Gynt*, naar Ibsen,
bewerkt door Contryn.
Muziek Grieg.
Marie Van Dessel-Poot.
Felix Van Zijll.
naar Maria Szucsich,
door Stefan Klein.
- Midone van Bioulx*,
De practische Schoonvader,
En de Hemel komt op Aarde,
Een Levensbeeld van Peter Benoit (met
medewerking van het Symfonie-
Orkest en uitvoering van verschil-
lende werken van Peter Benoit), Prof. Fl. Van der Mueren;
J. Horemans.
- Spinning Jenny*, G. Feuerhake,
vertaald door Fik Collet.
- De Vrouw en de Dief*, naar Avertchenko,
door Mevr. Mostkova-Lamblot,
vertaald door Marcel Coole.
- Paria*, naar Strindberg,
door Piet Schepens.
- Comedie, Comedie, Comedie*, naar Capek,
radiobewerking door Victor
Sordan.
- Parijs danst de Cancan*, René Renquin en F. Van Hall.
De Koopman van Venetië, naar Shakespeare,
door Hector Opdebeeck.
- Diamanten aan de Sumidouro*, Helmut Weisz.
De Zigeuner, Carl Brintzer,
vertaald door W. Rombauts.
- Mijnheer Badin*, Muziek : P. Douliez.
G. Courteline,
Vertaald door W. Rombauts.
- De Vlucht van Lindbergh*, naar Bert Brecht,
door Victor Varangot.
- Hoe Jammer*, J. Gille,
Vertaald door H. Verhofste.
- Orient Express*, Paul Barabas,
vertaald door L. Persyn.
- Het Plan van Professor Stumperius*, François de la Varenne,
vertaald door F. Verschoren.
- Het verkochte Leven*, Maria Mical,
bew. et vertaald door M. Coole.
- Jacob van Artevelde*, F. de Pillecyn.

De bittere Amandel,

Mijnheer Perrichon op reis,

De Vlieger en het Goud,

Schotsch Huwelijksaanzoek,

Het Nut der Menschen,

De gekneusde arm,

11 *November,*

De Triomf der Gevoeligheid,

Een mooie Dag,

De Geschiedenis van de Soldaat,

Na Jaren,

De Kerstmis van Mr Scrooge,

Hulde aan Chaliapin,

Alberto Donaudy,
bewerkt en vertaald door Betsy
Kiek-Wolffers.

Eug. Labiche,
vertaald door Fik Collet.

Lucia Iberty,
vertaald door M. Coole.

W. Bombe,
vertaald door Rik Haesen.

Lord Dunsany,
vertaald door Rik. Haesen.

A. Avertchenko.

Duitsch : Hirschmann,
vertaald door L. Persyn.

Théo Fleischman,
vertaald door F. Smits.

W. von Goethe,
vertaald door F. Verachttert,

muziek : Ernst Krenek.

L. le Provost en M. Rozenberg,
vertaald door F. Smits.

F. F. Ramuz,
muziek van Strawinsky,
vertaald door Nijhoff.

bewerkt door Heyns en Dille.

H. Charasson,
vertaald door Coole.

Naar Ch. Dickens,
door E. W. Schmidt.

Carl Brinitzer,
vertaald door F. De Wilde.

Radioschetsen.

Week-End,

De Mirobolle,

Het Boek,

De Bedelaars,

De Vlucht,

L. le Provost en M. Rozenberg,
vertaald door F. Smits.

Leo Persyn

Mau Marssen.

Em. De Bom.

Lola le Provost en M. Rozen-
berg,

vertaald door Persyn.

Zaken zijn Zaken,

De Troubadour,

De Badreis,

De Moord,

Een rustig Mensch,

Te hoog gemikt,

*Wien ziet men den Dag van Vandaag
nog betalen?*

Ladislaus Vadsay,
vertaald door Rombauts.

Ladislaus Vadsay,
vertaald door Rombauts.
Max Dürr.

A. Avertchenko,
vertaald door G. L. Weisz.

E. Kadar,
vertaald door G. L. Weisz.

A. Tschekow,
bew. door Walschap.

Renaat Grassin.

Zij speelden een groote Rol.

J.-F. Struensee,

Bismarck,

Lodewijk XIV,

René Bink.

René Renquin.

H. zur Mühlen,

vertaald door Leo Persyn.

Vrouwen over wie men nu nog spreekt.

Mevr. Curie,

Isabella van Spanje,

Maria de Lannoy.

Maria de Lannoy.

Ons Half-uurtje Tooneel.

Atlas Hotel,

Kasbloem,

Jezus uit Nazareth,

Knock, of de Triomf der Wetenschap,

Aan Flarden,

De Ernst van Ernst,

Armand Salacrou,

vert. en bew. door M. Coole.

J. Simons-Mees,
bewerkt door M. Coole.

R. Verhulst,
bew. en ingeleid door L. Persyn

J. Romaines,
vertaald, bewerkt en ingeleid
door L. Persyn.

Top Naeff,

bew. en ingeleid door L. Persyn.

O. Wilde,

bewerkt door L. Persyn.

André del Sarto,

Een Paladijn,

A. De Musset,
vertaald door Landry,
bewerkt door M. Coole.
J. A. Simons-Mees,
bewerkt door W. Rombauts.

Heruitzending van de tooneelopvoering te Knokke « *Beatrijs* ».

Radio-Montages.

DE MICRO STELT U VOOR :

De Vliegtuigpilot.

De Marconist.

De Posticheur.

De Matroos.

De Jager.

De Renner.

De Variété-artist.

De Agent van Politie.

De Sluismeester.

De Operazanger.

ZOMERLEVEN :

De Micro op het Kermisplein.

De Kano's varen uit.

De Micro bij den Boer.

De Micro bij de Duivenmelkers.

De Micro bij de Druivenkweekers.

Arbeiders met verlof.

De Micro op straat.

Dorpsleven.

Hoort de Vogels fluiten.

Een landelijke Zondag.

De Micro bij de Trekkers.

DE MICRO STELT U VOOR :

Tongeren.
Oudenaarde.
Geel.
Dendermonde.
Turnhout.
Hasselt.
Aarschot.
Sint-Niklaas.

Radio-montage gewijd aan de Blijde Gebeurtenis in Nederland bij de geboorte van Prinses Beatrix.

Radio-montage gewijd aan de suikernijverheid en de beetwortelteelt.

Stemmingsbeeld van de gemeenteverkiezingen vóór de uitslagen.

Montage over de 100ste luchtverbinding België-Belgisch-Congo.

Flitsen uit Nederland's Hoofstad ter gelegenheid van het bezoek van Koning Leopold III aan Nederland.

Radiofonische evocatie " Europa 1938 " door G. De Muynck.

Muziekdienst

Algemeene Beschouwingen.

1. — Het concertseizoen, begonnen in October 1937, werd voortgezet tot einde Juli 1938. Zooals in de programma-brochure uiteengezet werd, waren de verschillende concerten in reeksen ingedeeld :

Reeks A : Vlaamsche Componisten.

Reeks B : Nationale Componisten uit verschillende Europeesche landen.

Reeks C : Grootmeesters der Muziek.

Reeks D : 1. Musica Sacra Antiqua.

2. Gewijde muziek van hedendaagsche Vlaamsche Componisten.

Reeks E : 1. Oude Nederlandsche Muziek.

2. Oude Italiaansche Muziek.

3. Oude Fransche Muziek.

4. Oude Engelsche Muziek.

Reeks F : Recitals gewijd aan liederen van Vlaamsche Componisten.

Reeks G : Volksliederen uit verschillende landen, met commentaar; naast talrijke uitzendingen van lichte muziek, zooals : operetten, bonte avonden, enz..., telkens met medewerking van solisten.

Voorts recitals van allerlei aard — kamermuziekuitvoeringen — heruitzendingen van beiaard, koor-, fanfare- en harmonieconcerten, enz.

Daarbij moeten nog de lijnuitzendingen van groote muziekuivoeringen gerekend worden : o. m. van uit de Koninklijke Conservatoria van Antwerpen en van Gent, de Stedelijke Conservatoria van Oostende, Brugge, Leuven, Halle, de programma's van kleine kamer- en lichte orkesten, welke niet tot het Instituut behooren, de lijnuitzendingen, de buitenlandsche relais, enz.

2 — Het ontworpen concertseizoen 1938-1939, dat op 1 September een aanvang nam voorzag de volgende onderverdeelingen :

- a) Concerten door het Groot Symfonie-Orkest van het N. I. R.;
- b) A capella-uitvoeringen door het Koor van het N. I. R.;
- c) Zes concerten van Moderne Kamermuziek;
- d) Recitals gewijd aan liederen van Vlaamsche Toondichters;
- e) Concerten van Kamermuziek;
- f) Meesterwerken der Klavierliteratuur;
- g) De vroolijke zondagmorgen;
- h) Non Stop! Recht door! Het bonte zondagavond-programma;
- i) Het Populaire Week-end ('s zaterdagsnamiddags);
- j) Zoo de ouden zongen, zoo piepen de jongen. Uitzending van schoolliederden.

a) Van de nieuwe reeks der symfonie-concerten die op 1 September 1938 een aanvang nam, werden reeds in 1938 acht groote concerten gegeven, waarvan twee concerten gewijd werden aan Vlaamsche Toondichters, namelijk op 30 November te Turnhout (openbaar concert) en waarvan het tweede deel gewijd was aan werken van Franz Andelhof.

De andere zes programma's werden gewijd aan klassieke en moderne muziek.

Dient voornamelijk vermeld te worden de uitvoering der " Jaargetijden " van Haydn op 19 October.

Verder werden als nieuwe werken uitgevoerd composities van :

- Auric (Frankrijk);
- Fitelberg (Polen);
- Strawinsky (Frankrijk);
- Lenox Berkeley (Engeland);
- Petrassi (Italië);
- Vogel, onafhankelijk.

b) A capella-uitvoeringen werden gegeven van 1 September tot einde 1938, onder leiding van Leonce Gras :

Een uitvoering van *Jephthé* oratorium van Carissimi onder leiding van Nadia Boulanger.

De Mis a Capella van Francis Poulenc, en Madrigalen der Zuid-Nederlandsche Renaissance en van Moderne Vlaamsche Toondichters.

c) De twee concerten met moderne werken voor kamerorkest van Auric, Poulenc, Rieti, Strawinsky en Satie.

d) De recitals gewijd aan liederen van Vlaamsche Toondichters om de 14 dagen 's Woensdags gegeven gedurende een half uur. Het programma van elk dezer concerten werd samengesteld uit liederen van één enkelen toondichter : Oscar Roels, Paul Lebrun, C. Verhees, Huberti, Opsomer, Verhoeven en Van Nieuwenhove.

e) Om de 14 dagen insgelijks, kwamen concerten van Kamermuziek aan de beurt met werken die door den muzikdienst gekozen werden. Nochtans moeten wij vaststellen dat onze Belgische pianisten met veel moeite aanvaardden werken in te studeeren die niet in de lijn vallen der werken die ze op het Conservatorium gestudeerd hebben.

Onder de verschillende programma's van lichte muziek trekken vier reeksen, ingevoerd bij den aanvang van het seizoen 1938-1939, bijzonder de aandacht.

Het zijn :

g) De Vroolijke Zondagmorgen Een echt ontspannings-uurtje dat elken Zondag tusschen 10 u. en 11 u. de goede stemming in de huiskamer brengen wou, door middel van de populairste " schlagers " van het oogenblik en dat naast het vocale gedeelte ook instrumentale nummers op de harmo-nika of op het kinema-orgel behelsde.

h) Non Stop ! Recht door ! Het bonte zondagavond-programma dat verzorgd werd door het Radio-orkest of door het Licht-orkest en waaraan hun medewerking verleenden het gemengd koor van het N. I. R. en verscheidene inter-nationaal befaamde solisten, uitblinkers in de meest uiteen-loopende genres, o. m. de tenor Joseph Schmidt, The Vocal Kings, de als *de Hollandsche Revellers* gekende Twinkling Three, de Amerikaansche bariton Aubrey Pankey, de duettisten Polly en Louis Noiret, de cabaretgroep *De Vier Van Tholen en Van Lier* en andere.

i) Het Populaire Week-end. Een concert door verschil-lende orkesten gegeven, met medewerking van zangers of zangeressen en dat hoofdzakelijk bekende nummers brengt, die door hun lang leven bewezen hebben in den smaak van het groote publiek te vallen Aan deze programma's werkten onze luisteraars gedeeltelijk mee door het opgeven hunner lievelingsplaten die in het kader pasten en die in het pro-gramma ingelascht werden.

j) Zoo de Oudenzongen, zoo piepen de Jongen. Een reeks die om de veertien dagen op onze programma's verscheen en die tot doel had de verspreiding van het frissche, gezonde kinderlied.

Hiervoor werd beroep gedaan op een groep school-kinderen aan wie vóór onze micro nieuwe liederen geleerd werden, zoodat na het halfuurtje de kinderen in de studio en die welke in de huiskamer luisterden een nieuw mooi liedje rijker waren.

Aan deze uitzendingen werkten de verschillende orkesten van het N. I. R. mede, en wel in de volgende mate.

Het Groot Symfonie-Orkest.

De leiding van concerten, gegeven door het groot symfonie-orkest, werd naast de dirigenten van het N. I. R. toevertrouwd aan volgende buitenlandsche kapelmeesters :

Oswald Kabasta, Georg Schneevoigt, Nino Sanzogno

Het groot symfonie-orkest verleende zijn medewerking aan de studio-opvoering van de opera *Hansje en Grietje* van Humperdinck en aan 8 openbare concerten; één dezer concerten, gegeven op 30 November te Turnhout, was bedoeld als herdenking van toondichter Franz Andelhof. Twee andere concerten werden gegeven ter gelegenheid van het Wereldcongres der Componisten.

Het groot symfonie-orkest verzekerde een totaal van 121 u. 56 uitzending (voor het N. I. R. 77 u. 01, voor de O. V. 44 u. 55) zonder rekening te houden met de repetities.

In verband met verschillende reeksen groote concerten werden door tusschenkomst van den Persdienst geïllustreerde programmabrochures uitgegeven met nota's over de uit te voeren werken en toondichters er van.

Alle door het N. I. R. ingerichte groote concerten werden aan de buitenlandsche zenders aangeboden en verschillende dezer prestaties werden overgenomen.

Tevens heeft de Muziekdienst verschillende Belgische kunstenaars door buitenlandsche instellingen voor radio-omroep doen aanwerven, dit in uitwisseling met vreemde kunstenaars die voor de micro van het N. I. R. optraden.

Het Radio-Orkest.

Dit orkest verzekerde een totaal van 217 u. 51 uitzending (repetities niet inbegrepen) waarvan :

Voor het N. I. R. : 121 u. 58;

Voor de O. V. : 95 u. 53.

Het Radio-orkest gaf voor het N. I. R. twee, voor de O. V. zeven openbare concerten.

Het Licht-en Operettenorkest.

Totaal van 200 u. 40 uitzending (repetities niet inbegrepen) waarvan :

Voor het N. I. R. : 120 u. 01;

Voor de O. V. : 80 u. 39

Dit orkest verzekerde 20 operetten-uitvoeringen, dit met een totaal van 36 u. 25 uitvoering (repetities niet inbegrepen).

Volgende operetten werden uitgevoerd :

VOOR HET N. I. R. :

De Weg omhoog Tschaikowsky.

(1ste uitvoering in België).

Clivia. Dostal.

De Koningin beveelt Eulner.

De Mikado Sullivan.

Het Speelgoed harer Majesteit Königsberger.

(1ste uitvoering in België).

Sepp'l. Hullebroeck.

De Groote Naam Künnecke.

(1ste uitvoering in België).

Katharina De Groote (creatie) Beeckman.

De Berenridder Süsskind.

(1ste uitvoering in België).

VOOR DE O. V. :

Het Vrouwtje van Stavoren Poot (Vlanara).

De Bloem van Hawaï Abraham (Librado).

Drie Walsen Oscar Straus (Sarov).

(1ste uitvoering in 't Nederlandsch).

<i>Christ'l,</i>	Jarno (K. V. R. O.).
<i>Zwarte Viooltjes</i>	Fob naar Chopin (Librado).
<i>Frederika</i>	Lehar (Librado).
<i>Clivia.</i>	Dostal (Librado).
<i>De Vogelhandelaar.</i>	Zeller (K. V. R. O.).
<i>Het Speelgoed harer Majesteit</i>	Königsberger (Librado).
<i>Weenerwalsen.</i>	Strauss (Sarov).
<i>In 't Witte Paard.</i>	Benatsky (Sarov).

Het Jazz-Orkest.

Totaal van 142 u. 41 uitzending (repetities niet inbegrepen) waarvan :

Voor het N. I. R. : 89 u. 24;

Voor de O. V. : 53 u. 17.

De Muziekdienst heeft er eveneens naar gestreefd om het repertoire van dit orkest te veralgemeenen; zoo werden er in de programma's alle genres jazzwerken opgenomen.

Het Salon-Orkest.

Totaal van 164 u. 40 uitzending (repetities niet inbegrepen) waarvan :

Voor het N. I. R. : 98 u. 02;

Voor de O. V. : 66 u. 38.

Ter afwisseling van de programma's werden regelmatig zangeressen of zangers aangeworven, die met een speciaal repertoire hun medewerking verleenden aan de uitzendingen van het Salon-Orkest.

Het Vlaamsche Koor van het N. I. R.

Dit koor stond ten dienste van alle prestaties door den Muziekdienst ingericht; o. m. de uitvoeringen van Gewijde Muziek, Oude Nederlandsche Muziek, Groote Meesters der Muziek, Vlaamsche Toondichters, Hoorspelen, Operetten, Opera's, Bonte Avonden, enz.

Totaal van 67 u. 09 uitzending (repetities niet inbegrepen).

Het Nationaal Orkest van België (N. O. B.).

Het N. O. B. gaf een tiental concerten in de auditoria van het N. I. R.

De volgende orkestmeesters werden uitgenoodigd om het N. O. B. te leiden :

Godfried Devreese	1	concert voor het N. I. R.
Lodewijk Mortelmans	1	concert voor het N. I. R.
Jan Kumps	1	concert voor het N. I. R.
”	1	concert voor Librado.
”	1	concert voor Sarov.
Flor Alpaerts	1	concert voor Librado.
Arthur Meulemans.	1	concert voor Vlanara.
”	1	concert voor Sarov.
Jef Van Hoof	1	concert voor Vlanara.
Lodewijk De Vocht	1	concert voor K. V. R. O.

Totaal aantal uren uitzending (repetities niet inbegrepen) :
14 u. 37 waarvan :

Voor het N. I. R. : 4 u. 32;

Voor de O. V. : 10 u. 05.

Het Symfonie-Orkest van Brussel.

Op 15 November trad het Symfonie-Orkest van Brussel op voor Sarov, onder leiding van Theo Dejoncker.

Orkesten die niet aan het N. I. R. verbonden zijn.

Verschillende orkesten van dien aard gaven uitvoeringen van lichte muziek.

VOOR HET N. I. R. :

José Schnyders :	14 u. 01
André Felleman :	25 u.
José Guédariana :	6 u. 49
Edward Loiseau :	5 u. 55
Sarba :	1 u. 43
A. Zanders :	1 u. 42
The Collegian and the Michigan orchestra :	30

VOOR DE O. V. :

José Schnyders :	8 u. 35
André Felleman :	48
Max Alexis :	1 u. 35
Luc Darcy :	53
Sarba :	31
Frans Cauwenberghs :	1 u. 19
Edward Loiseau :	3 u. 03
The Collegian-Amateur Dance Orchestra :	46

Genre-Uitzendingen.

Dergelijke uitzendingen werden gedaan van op 8 verschillende plaatsen :

VOOR HET N. I. R. :

Century, Antwerpen :	8 u. 01
Torenkelder, Antwerpen	26 u. 42
Anvers Palace, Antwerpen :	3 u. 30
Oud België, Antwerpen :	10 u. 12
Kursaal, Oostende :	11 u. 59

Casino, Knokke :	10 u. 54
Casino, Blankenberge :	7 u. 08
Witte Paard, Blankenberge :	3 u. 48

VOOR DE O. V. :

Kursaal, Oostende :	3 u. 22
Casino, Knokke :	6 u. 44
Casino, Blankenberge :	1 u. 26

Kinema-Orgel.

Er werden verschillende lijnuitzendingen gedaan van concerten gegeven op kinema-orgel :

Jos. Vaes (Roxy-Theater, Antwerpen) :

Voor het N. I. R. : 19 u. 54

Voor de O. V. : 43

Albert Espagne (eigen orgel) : 2 u. 28

Militaire Muziek.

Volgende militaire muziekkapellen traden voor de micro op :

Kapel van het Gidsenregiment (3 maal) :	3 u. 28
Kapel van het 9de Linie-regiment (2 maal) :	2 u. 31
Kapel der Grenadiers :	46
Kapel van het 8ste Linie-regiment :	30
Kapel van het 5de Linie-regiment :	20
Kapel van het 7de Linie-regiment :	29
Kapel der Karabiniers :	1 u. 24

Harmonieën en Fanfaren.

Volgende ensembles van dien aard gaven een concert voor het N. I. R. :

De Broederband, Antwerpen : 1 u.

Apollon, Antwerpen :	45
St.-Martinus-fanfare, Halle :	45
De Zuidster, Antwerpen :	2 u. 05

Hoorspelen met muzikale Aanpassing.

De Muziekdienst heeft aan de opvoering van verscheidene hoorspelen zijn medewerking verleend, o. m. aan :

VOOR HET N. I. R. :

- Peer Gynt*, muziek van Edvard Grieg.
- De Geschiedenis van den Soldaat*, muziek van Strawinsky.
- De Oudejaarsavondrevue*.

VOOR DE O. V. :

- De zieke Koning*.
- Christus verworpen*, muziek van Van Beuningen.
- Lapper Kristijjn op de Kermis*, muziek van Hullebroeck.

De Uitzending van lyrische Werken.

In 1938 werden 14 lijnuitzendingen van lyrische werken op de Vlaamsche golflengte verzorgd. Totaal aantal uren uitzending : 36 u. 57, waarvan :

- Voor het N. I. R. : 18 u. 49
- Voor de O. V. : 18 u. 08

VOOR HET N. I. R. :

- Hoffmann's Vertellingen* Offenbach.
- Matthaeus Passion* J.-S. Bach.
- De Walkure* Wagner.
- Godendeemstering* Wagner.
- Ariane en Blauwbaard* Paul Dukas.
- De Schelde* Peter Benoit.
- Victoria en haar Huzaar* P. Abraham.

VOOR DE O. V. :

<i>Carmen</i>	Bizet (Sarov).
<i>Anne-Marie</i>	Veremans (Sarov).
<i>La Tosca</i>	Puccini (K. V. R. O.)
<i>Rijngoud.</i>	Wagner (K.V.R.O.).
<i>Siegfried</i>	Wagner (Sarov).
<i>André Chénier.</i>	Giordano (K.V.R.O.)
<i>Faust</i>	Gounod (Sarov).

De Uitzendingen van Concerten.

In 1938 werd voor een totaal van 64 u. 13, waarvan 44 u. 26 voor het N. I. R. en 19 u. 47 voor de O. V., symfonische concerten uitgezonden, o. m. ingericht door de Conservatoria van Antwerpen, Gent, Mechelen, Brugge, Oostende, Leuven, Kursaal van Oostende, Casino van Knokke, door het Ministerie van Openbaar Onderwijs, enz.

De internationale Relais.

In 1938 heeft de Vlaamsche golfengte van het N. I. R. uit het buitenland 17 muziekuitvoeringen overgenomen, die een totaal van 25 u. 10 vertegenwoordigen.

Deze concerten, opera's, plechtige missen, enz. werden overgenomen uit Londen, Weenen, Dublin, Berlijn, Zurich, Budapest, K. R. O. Holland, V. A. R. A. Hilversum, Praag, Milaan, Parijs, Belgrado, Australië (via Londen).

Anderzijds werden een elftal muziekprogramma's van het N. I. R. door buitenlandsche zenders overgenomen :

DATUM	CONCERT	BUITENLANDSCHE ZENDER
6-4	<i>Das Unaufhorliche</i> van Hindemith	Marseille-Provence.

15-4	Concert van Oude Muziek . . .	Beromuuster - Monte-Ceneri.
14-5	Pro Arte, Paleis voor Schoone Kunsten	Kopenhagen
5-6	Pontificale Mis in de Sint-Rombouts-kathedraal te Mechelen.	Rome - Florence - Napels - Bari - Milaan - Genua - Turijn.
6-7	Licht concert	Rome I - Bari I - Napoli I - Palermo - Bologna - Milano I - Torino I - Genova I - Trieste - Firenze II - Bolzano en Rome II.
16-8	Concert Casino Knokke . . .	Paris P. T. T. -Alpes-Grenoble - Montpelier - Languedoc - Lyon P. T. T. - Marseille - Provence.
21-8	Concert Casino Knokke . . .	Radio-Paris - Paris Mondial.
1-11	Concert	Stockholm.
20-11	Concert	K. R. O. Hilversum.
24-11	<i>André Chénier</i> , Kon. Vlaamsche Opera, Antwerpen	Wien.
2-12	Concert	Parijs.

Fonoplatenprogramma's tijdens 1938.

1.613 u. 39 uitzending.

29,922 zijden werden afgedraaid voor het N. I. R. en voor de O. V.

Uitzendingen voor Kongo.

116 u. 39 uitzending.

2.333 zijden werden afgedraaid.

In de categorie lichte muziek dienen vooral aangestipt programma's gewijd aan :

Een brief van u... een plaat van ons; Festival op de kiosk; Een kwartiertje bij...; Uit onze taveerne; Lichte klavierstukjes; Jazz; Opnamen van ...; Operetten, enz.

Medewerking van Artisten en Groeperingen die niet tot het

N. I. R. behoreen.

Aan de uitzendingen van ernstige muziek verleenden hun medewerking :

	Voor het N. I. R.	Voor de O. V.
58 kamermuziekgroepen	54	4
117 zangers en zangeressen	94	23
34 violisten	27	7
15 cellisten	13	2
81 pianisten	64	17
12 orgelisten	11	1
18 koren.	13	5
6 beiaardiers	4	2
2 clavecinisten.	2	
13 verschillende instrumentisten	13	
2 gitaristen	2	
3 blinde instrumentisten	3	

Verleenden hun medewerking aan de uitzendingen van lichte muziek :

68 zangeressen en zangers (bonte avonden en programma's van lichte concerten).

- 10 groepen van allerlei aard.
- 23 zangers en zangeressen voor de uitvoering van operetten.
- 8 medewerkers voor het gesproken gedeelte tijdens de uitvoering der operetten.
- 13 harmonikaïsten.
- 3 fluiters.
- 24 humoristen en kabaretzangers.
- 4 pianisten.

Koren.

Zooals de vorige jaren heeft het N. I. R. in den loop van 1938 beroep gedaan op een aantal koren waaronder dienen vermeld :

Lassalle-kring (Antwerpen), *Marxkring* (Gent), *Borghoutsch Mannenkoor* (Antwerpen), *De Melomanen* (Gent), *Russisch koor van Brussel*, *Ceciliakoor* (Antwerpen), *Trinitas-koor* (Leuven), *Animato* (Antwerpen), *A Capella-koor* (E. Vande Velde), *Brusselsch Esperanto koor*, *Schola Cantorum* (Gent), *Servitana* (Brussel), *Sint-Romboutskoor* (Mechelen), *Joodsch vocaal kwartet* (Antwerpen), *Belgisch vocaal trio* (Antwerpen), *Groep Nadia Boulanger*, *Antwerpsch vocaal kwartet*, *Welkom* (Leuven), enz.

Totaal aantal uren uitzending : 20 u. 16 waarvan :

Voor het N. I. R. : 15 u. 21

Voor de O. V. : : 4 u. 55

Algemeene Tabel van de Verdeeling der
Muziekuitzendingen in 1938.

AARD	N. I. R.	O. V.	ALGEMEEN
			TOTAAL
Symfonie-Orkest	77 u. 01	44 u. 55	121 u. 56
Radio-Orkest	121 u. 58	95 u. 53	217 u. 51
Licht-Operetten-Orkest	120 u. 01	80 u. 39	200 u. 40
Jazz-Orkest	89 u. 24	53 u. 17	142 u. 41
Salon-Orkest	98 u. 02	66 u. 38	164 u. 40
Koor N. I. R.	38 u. 07	29 u. 12	67 u. 09
Nationaal Orkest van België	4 u. 32	10 u. 05	14 u. 37
Orkesten die niet tot het N. I. R. behooren	—	—	73 u. 01
Genre-uitzendingen	—	—	93 u. 46
Lijnuitzendingen van kinema- orgel	—	—	23 u. 05
Militaire muziek	—	—	10 u. 49
Harmonieën - Fanfaren	—	—	4 u. 35
Uitzendingen van lyrische wer- ken	18 u. 49	18 u. 08	36 u. 57
Uitzendingen van concerten	44 u. 26	19 u. 47	64 u. 13
Recitals	131 u. 29	26 u. 48	158 u. 17
Kamermuziek	61 u. 45	4 u. 12	65 u. 57
Relais uit het buitenland	11 u. 14	13 u. 56	25 u. 10
Koren	12 u. 14	3 u. 24	15 u. 38
Beaardconcerten	2 u.	54	2 u. 54
Recitals blinde kunstenaars	3 u. 39	—	3 u. 39
Platen	—	—	1.613 u. 39
		Totaal :	3.121 u. 14

Solisten door het N. I. R. aangeworven tijdens

het jaar 1938

ZANGERS :

De Heeren : Gaston Feremans, Edmond Tolkowsky, Frans Toutenel, Koen Jochem, Franz Segers, Frans Schell, Max Meili, Frans Gijzen, Alfons Peeters, Edmond Borgers, Wilfrid Barnès, Désiré Ligeti, Geeraard Wouters, Jules Daems, Frederic Anspach, Achiel van Beveren, Charles Gillig, Frans Boogaerts, Jan Boonen, Edward De Decker, Meesters, Georges Serrano, Victor Jaans, Alfo De Quick, Marius Vanine, Karel Bogaers, Waldemar Sadowky, Harry Beard, Kamiel Segers, Jef Van Schoeland, Maurice De Grootte, Jaak Heirstraete, Leopold Roosen, René Letroye, Jaak Gorissen, Wladimir Resnik, Maurice Rubeau, Dago Meybert, Louis Smits-huysen, Theo Beets, Erich Fuchs.

De Dames : Yvonne HUDSYN, Jos. Calewaert, Paula De Backer, Mariette Martin-Metten, Bets Doremans, Yvonne Verbeeck, Treza Van Aerden, Bellina, Lydia Sariban, Francine Lepage, Ria Lenssens, Mariette Lamproye, Sarah Line, Emma Piel, Suzanne Stappen, Yvonne Maes, Francine Bruylants, Ré Koster, Minne Bolotine, Sophie Massalska, Jeanne Maelfeyt-Rovies, Gina Vande Veer, Madeleine Stradel, Gabrielle Godenne-Loots, Ellen Beauclair, Jeanne Weyler, Gerta Breyne-Dicken, Corry Byster, Madeleine De Beurme, Marguerite Thys, Isabella Randal, Nadine Hollevoet, Maria Vander Meirsch, Maria Serverius, Lise Daniels, Tuypens-Delamarre, Suzanne Yerlès, Lina Pollard, Suzanne Braconnier, Jacqueline De Kesel, Jeanne Deroubaix, Mia Dumoulin, Paula Van Hove, De Ronne-De loof, Zegers-De Beyl, Germaine Teugels, Alice Plato, Claudine Boons, Lucie Frateur.

LYRISCHE DECLAMATIE :

De Heeren : Hendrik Bulterijs, Antoon Vande Velde.

De Dames : Louisa Eren, Judith Van Gelder.

PIANISTEN :

De Heeren : Philippe De Clerck, August Ardenois, Paul Collaer, Bela Bartok, Jef Van Hoof, Rudolf Reti, Alexander Arsenieff, René Van Zundert, Marinus De Jong, Charles Scharrès, Emmanuel Durllet, Alex De Vries, Ernest Krenek, Leo Van den Broeck, Franz Mittler, René Ramiouille, Franz Constant, Eugène Traey, Jacques De Menasce, Robrecht Van der Spurt, Alfons Cluytens, Michaël Hambourg, Jan Broeckx, Leopold Meunzer, Efraïm Zeltmann, Lajos Heimlich, Lode Huybrechts, Marcel Gazelle, Marcel Vander Vloet, P. Vladigueroff, Luctor Ponse, Bruno De Doncker, Gino Gorini, Walter Süsskind, Darius Milhaud.

De Dames : Populier-Klingelhoets, Rosa Mees, Simone Coolen, Celine Bauwens, Papaïanou, Jeanne Kennis, Scapus Van Dommelen, Rachel Thauvoye, Josepha Monden-Longerstaey, Annie Rutsky, Simone Schmidt, Raya Capelnicoff, Rosane Van Neste, Alice Peeters, Jo Goudsmit, Marie Dehaene, Flory Vande Velde-Muyshondt, Frieda Pey, Maria Vanden Broecke, Gabrielle Tambuysen, Marcelle Meyer, Berthe Fierens, Charlotte Cuyvers-Scharrès, Nibia Bellini, Irène Van Rysselberghe, Lina Lundgren, Cor de Groot, Sigrid Sungren, Henriette Bosmans, Aline Van Barentzen, Yvonne Van den Berghe, Wisa Sergent, Maria Vander Mueren, Rosa Grangé, Shulamith Schafir.

VIOLISTEN :

De Heeren : Frans Wigy, Theo De Greef, Fernand Beernaerts, Peter Saenen, Jef Van Poppel, Laszlo Revesz, Abadjiev Vasco, André Duyck, Henri Wagemans, Carlo Felice Cillario, Niessen, Santi Valenti, Marius Dado, Martin Tytgat, Albert Rahier, René Benedetti, Edmond Bouquet, Edmond Harvant, Ignacy Weissenberg, Alfred Dubois, Carlo Van Neste, Karel Vande Velde, René Costy, Jos. Vander Smissen, Steylaert.

De Dames : Olly Folge Fonden, Suter Sapin, Pepita Dieguez, Vander Meirsch, Buysse-Rolin, Amélie Pauwels.

CELLISTEN :

De Heeren : René Pousseele, Jacques Snellaert, Jan Aerts, Ludwig Hoelscher, Lucien De Groote, Jean Denocker, Edmond Baeyens, Adolf Frézin, August Nuyts, Noël Nicolay, Laszlo Revesz, Maurice Dambois, Maurice Maréchal, Alfons Bauwens, André Felleman.

ALTISTEN :

De Heeren : Hindemith, Robert Courte, Serafin Lonque.

CLAVECINISTEN :

De Dames : Rachel Thauvoye, Aimée Vande Wiele.

ORGELISTEN :

De Heeren : Flor Peeters, Jan De Middelcer, Charles Hens, Jef Watelet, Paul Eraly, Lode Huybrechts, Charles De Liever, Alex Paepen, Louis Loos, Henri Vanden Bogaert, Paul Maleingreau, Jan Van Bouwel.

BELAARDIERS :

De Heeren : Arthur Bigelow, Staf Nees, John Gebruers, Antoon Nauwelaerts, Jef Denijn.

MANDOLINISTEN :

De Heeren : Ranieri, De Grootd.

KLARINETTISTEN :

De Heer Van Guchte.

Solisten die hun medewerking verleend hebben voor de
uitzendingen van lichte muziek :

ZANGERS :

De Heeren : William Veasy, Willem De Meyer, Alex De Haas, Paul Collin, Jozef Schuy, Jef Van Schoeland, Frans Lamoen, Francis De Paep, Alfo De Quick, Edmond Tolkowsky, Harry Collin, Jules Lambrechts, Frans Toutenel, Armand Franck, Louis Noiret, Albert Remes, Bob Scholte, Contran, Willy Walden, Piet Muyselaar, Jean du Bela, Gerard Walden, Jan Loyens, Timmy Bal, Willy Derby, Ernst Busch, Gerard Severijn, Aubrey Pankey, Armand Crabbé, Daan Hooykaas, Willy Vos-Mendes, Wladimir Resnik, Johnny

en Jones, Pierre Boeyen, Jopie Coopman, Willy Rosen, Jean Malchair, René Verbruggen, Frans Schell, Josef Schmidt, Lammen, Jan Kiveron, Jaak Gorissen, Edmond Borgers, Gaston Feremans, Robert Van Helvert, Meillander, Paul De Meyer, Pieter De Kelder, Willy Bantz, Bert Van Dongen, Staf Vercamer, Van Collem, Henry Marchand, Antoon Janssens, Kees Pruis, Torino.

De Dames : Jacqueline De Kesel, Madeleine De Beurme, Nadine Dechagny, Diana Mullem, May Dale, Len Connell, Renée Van Elst, Maria Van der Meirsch, Minne Bolotine, Germaine Marville, Nini De Boël, Mia Vigneul, Francine Bruylants, Betty Bellina, Ellen Beauclair, Marie Hansen, Marthe Roland, Corry De Vries, Emmy Braun, Jeanne Horsten, Mia Dumoulin, Louise Lausanne, Lies De Leeuw, Tine Labree, Julia Belloy, Siska Harms, Polly Noiret, Louisa Aerts, Sarah Line, Mariette Martin-Metten, Jeanne Maelfeyt-Rovies, Yvonne Celis, Tuypens-Delamarre, Lucie Frateur, Van Laar, Alida Van Damme, M. Emmerechts, Antoinette Bauters, Isabelle Randall, Lia Martin, Ria Lenssens, Treza Van Aerden, Jenny Jungbauer, Livina Caroly, Elsie Caroline, Stella Seemer, Lisette Stevens, Jos. Calewaert.

• *KUNSTFLUITERS :*

De Heer Davidio.

HARMONIKAISTEN :

De Heeren : Henri Masure, Jan Steurs, Theo Francken, Jenny en Johny, Henry Franssen, De Nayer, Albert De Hollander, Jean Lahey, Prudent Van Hyfte, Segers, Jan Steurs en zijn volksbalgroep.

Solisten die hun medewerking verleend hebben aan de
uitzending van operetten :

De Heeren : Gust Meyers, Harry Collin, Adriaan Van Roey, Francis De Paep, Robert Van Helvert, René Dupont, Jos. Sevriens, Stevens, Frans Toutenel, Jaak Heirstraete, Edward De Decker, Jef Verlinden, Jan Loyens, Georges Sevriens, Frans Schell, Achiel Van Beveren, J. Gorissen.

De Dames : Nini De Boël, Mia Vigneul, Irma De Keukeleire, Louise Lausanne, Marthe Roland, Francine Bruylants, Mietje Emmerechts, Maria Vander Meirsch, Bellina, Antoinette Bauters, Lounska.

Secretariaat

Het Secretariaat der Vlaamsche Uitzendingen omvat :

- a) De Programmadienst;
- b) De Classificeering;
- c) De Betrekkingen met de Omroepverenigingen;
- d) De Regiedienst;
- e) De Auditiedienst;
- f) De Dienst voor Pers en Luisteraars.

Programmadienst.

Aan de hand van de inlichtingen, die deze dienst ontvangt van de andere diensten, die de Vlaamsche Uitzendingen uitmaken, t. w. de Muziekdienst en de Dienst der Gesproken Uitzendingen, alsmede van de inlichtingen door de O. V. betreffende haar programma's verstrekt, stelt de Programmadienst de programma's op, die als voorprogramma's verschijnen 18 dagen vóór de uitzending en verzonden worden aan 151 buitenlandsche en 69 binnenlandsche bladen en tijdschriften. Vijf dagen later verschijnen de definitieve programma's, waarin dan de laatste wijzigingen zijn aangebracht. Deze programma's worden aan 114 binnenlandsche bladen overgemaakt. Het kan wel gebeuren, en dit zal telkens het geval zijn met actualiteiten, dat programmawijzigingen op den programmadienst toekomen enkele dagen vóór de uitzending, te laat dus om opgenomen te worden in de definitieve programma's. In zulke gevallen licht de Persdienst in een korte nota de Pers daaromtrent in. De Programmadienst brengt de Regie, die rechtstreeks in contact staat langs de micro met het publiek, op de hoogte van alle wijzigingen.

Betrekkingen met de omroepverenigingen.

De betrekkingen met de O. V. worden geregeld aan de hand van de bepalingen bevat in de overeenkomst van 1 Mei 1936. Aan deze overeenkomst werd een nieuwe bepaling toegevoegd : (artikel 65). Deze bepaling heeft tot strekking om in de respectievelijke uitzendingen der O. V. alles te vermijden wat de overtuiging van andersdenkenden zou kunnen kwetsen, alsook door minnelijke overeenkomst alle moeilijkheden te regelen welke in de wederzijdsche betrekkingen zouden oprijzen.

Op 26 Juli greep een gezamenlijke vergadering plaats van het Dagelijksch Bestuur met de vertegenwoordigers van de Federatie der O. V. Op deze vergadering werd de toepassing van verscheidene artikels van de Overeenkomst van Mei 1936 onderzocht en nader omschreven. Deze betreffen : het onderzoek der teksten, de indiening van de teksten voor reportages, de reportages gewijd aan begrafenissen van Staatslieden, de inrichting van de openbare concerten der O. V.

De Commissie van Overleg vergaderde éénmaal in Juli.

Maandelijks werd een vergadering belegd samen met de afgevaardigden van de O. V. De vergaderingen werden in twee onderdeelen gesplitst :

1. Het administratief gedeelte, waarin alle wijzigingen aan de reglementen worden medegedeeld aan de O. V. wat hen betreft, en waarin administratieve kwesties besproken worden, die de toepassing van bewuste reglementen verbeteren of vergemakkelijken.

2. Het programma-gedeelte, waarin de kwesties, die in verband staan met gesproken en muzikale programma's behandeld worden.

VERDEELING VAN DEN ZENDTIJD.

De verdeling van den zendtijd der O. V. werd in 1938 niet gewijzigd. De O. V., K. V. R. O., Librado en Sarov

beschikten over wekelijksche uitzendingen respectievelijk op Donderdagen, Maandagen en Dinsdagen. Vlanara om de vier weken over een Vrijdag-uitzending. Vermeld dienen verder de uitzendingen van de Commissie der Godsdienstige Spreekbeurten elken Zondag van 18 u. 45 tot 19 uur, deze van de Protestantsche Commissie op den derden Woensdag van elke maand, en van de Vrije Gedachte op den laatsten Woensdag van elke maand.

In 1938 stond het N. I. R. aan de O. V. de volgende uren zendtijd af :

aan K. V. R. O.	: 10 u. 50 min.
aan Librado	: 3 u. 23 min.
aan Sarov	: 5 u. 05 min.
aan Vlanara	: 5 u. 55 min.

in TOTAAL : 25 u. 13 min.

Anderzijds stonden de O. V. de volgende uren zendtijd af aan het N. I. R. :

K. V. R. O.	: 1 u. 25 min.
Librado	: 1 u.
Sarov	: 1 u. 52 min.
Vlanara	: 45 min.

TOTAAL : 5 u. 2 min.

Librado stond aan Sarov 15 minuten af op 21 Februari.

In totaal bedroegen de uitzendingen van de O. V. 1258 uren 51 min., hetzij 27,5 % van het totaal aantal uitzendingen van den Vlaamschen zender, dat 4580 uren ver-
tegenwoordigt.

OPENBARE CONCERTEN.

Voor de O. V. werden volgende Openbare Concerten gegeven :

- 18 Januari : *Antwerpen, Sarov* : Radio-orkest onder leiding van Paul Douliez;
- 5 Juni : *Brugge, Librado* : Radio-orkest onder leiding van Paul Douliez;
- 14 October : *Aalst, Vlanara* : Symfonie-orkest onder leiding van Arthur Meulemans;
- 27 October : *Leuven, K. V. R. O.*, Radio-orkest onder leiding van Paul Douliez;
- 8 November : *Kortrijk, Sarov* : Radio-orkest onder leiding van Paul Douliez.
- 8 December : *Antwerpen, K. V. R. O.* : Radio-orkest onder leiding van Paul Douliez.

Dienst der Audities.

De Dienst der Muzikale Audities werd in den loop van 1938 heringericht. Een afzonderlijke Auditedienst der Vlaamsche Uitzendingen werd in het leven geroepen en verbonden aan het Secretariaat van het departement.

Deze Auditedienst beheert voortaan ook de audities van het gesproken woord.

A. DIENST DER MUZIKALE AUDITIES.

Naar gelang van de gekozen taal worden zangers en zangeressen opgeroepen voor de jury van den Vlaamschen of den Franschen Auditedienst. De uitslagen van deze audities gelden uitsluitend voor het Departement der Vlaamsche of der Fransche Uitzendingen. De artist kan echter naar wensch, in beide landstalen geauditionneerd worden. In dergelijk geval verschijnt hij voor beide jury's. Instrumentisten worden geauditionneerd door een gemengde jury, samengesteld uit juryleden van den Franschen en den Vlaamschen Auditedienst. Deze uitslagen gelden voor beide Departementen.

De audities bestaan uit twee proeven : de eerste stelt het kunst- en hoedanigheidsgehalte vast, de tweede heeft een

uitsluitend radiofonisch karakter. Slechts het slagen in de eerste proef verleent toelating tot de tweede. Beide proeven geschieden, indien mogelijk met eenige dagen tusschentijd. Bij de eerste proef verschijnen de kandidaten rechtstreeks voor de jury. De tweede proef geschiedt voor de micro met beluistering door de jury. De samenstelling van de jury's en de voorwaarden waarin de auditie plaats heeft, verzekeren den artist de hoogste waarborgen. De jury's bestaan uit drie leden en een voorzitter, gekozen onder de meest vooraanstaande kunstenaars en leeraars in de specialiteit van den te auditionneeren artist. De jury werkt volkomen objectief en onafhankelijk.

De audities werden gegroepeerd volgens het genre en over de verschillende zittingen verdeeld.

De Muzikale Auditiedienst der Vlaamsche Uitzendingen zette zijn werkzaamheden in op 3 November 1938. Van dezen datum tot 31 December 1938 werden 107 artistieke audities voor zang en 26 artistieke audities voor instrumentale muziek afgenomen.

46 Juryleden verleenden hun medewerking aan de artistieke audities voor zang en 7 leden aan de radiofonische audities voor zang.

Voor de artistieke audities voor instrumentale muziek deden wij beroep op 28 juryleden.

B. AUDITIEDIENST VAN HET GESPROKEN WOORD.

Voor het gesproken woord werden in den loop van het jaar 1938, 9 auditiezittingen gehouden. Er traden 80 kandidaten op.

Dienst voor Pers en Luisteraars.

PROPAGANDA VOOR DE UITZENDINGEN.

Het wekelijksch *Documentatieblad*, met nieuwtjes en bijdragen over de programma's en de werkzaamheid van het

N. I. R., bedroeg van 9 tot 16 bladzijden en had een oplaag van 225 exemplaren; het werd o. m. gezonden aan 131 dag- en weekbladen, tijdschriften en persmedewerkers.

Bij het Documentatieblad werd geregeld een bijzonder blaadje gevoegd met *Programmawijzigingen en -aanvullingen*.

60 *Persberichten*, met bijzondere mededeelingen in verband met belangrijke programma's of feiten uit het leven van het N. I. R., werden gezonden aan de redacties van al de Vlaamsche dagbladen.

Op programma's van uitzonderlijk belang, — 8 in 1938, — werd de aandacht gevestigd door middel van *Luisterkaarten*, die enkele dagen vóór de uitzending gestuurd werden aan de leden van den Raad van Beheer, de leden van de Raad-gevende Cultureele Commissie, de redacties van de dag- en weekbladen, alsmede een aantal muziekcritici en voor-
aanstaande muzikliefhebbers. In totaal 73 adressen.

Aan verschillende dag- en weekbladen werden wekelijks gemiddeld 105 foto's gezonden van kunstenaars, sprekers, orkesten, enz. De Persdienst deed ook een aantal teekeningen uitvoeren, ten einde meer afwisseling te brengen in de illustratie van de programma's.

Het aantal bladen dat berichten en foto's van het N. I. R. opneemt, heeft sedert het vorig jaar toegenomen

De *Kroniek van het N. I. R.* werd elken Vrijdag, te 19 u. 55, door het Hoofd van den Persdienst voor de micro gelezen. Door den Persdienst werden verder microberichten voor de Redactie en de Regie opgesteld, o. m. in verband met belangrijke programma's, openbare concerten en brochures.

In een uitstalraam, uitgevend op het Flageyplein, werden foto's met onderschriften aangebracht in verband met de programma's van de loopende week, zulks met de medewerking van de afdeling "Uitgaven".

Aan den Dienst voor Buitenlandsche Betrekkingen werden teksten en foto's bezorgd in verband met relais der programma's van het N. I. R. in het buitenland, alsook met concerten door vreemde zenders gewijd aan Belgisch werk, zooals b. v. het Vlaamsch concert van de K. R. O. (Hilversum) op 1 Mei.

Voor het maken van de noodige propaganda beschikt de Persdienst over een zeer uitgebreide en steeds aangroeiende documentatie over muziek, letterkunde, tooneel, radio-omroep, enz. De verzameling foto's groeide onder meer aan met tarijke opnamen van de oude en nieuwe lokalen, alsook van beroemde kunstenaars voor de micro.

Voor een bezoek van luisteraars aan het zendstation te Veltem werd een tekst over de zenders bezorgd.

HET GEBOUW VAN HET N. I. R.

Aan het Gebouw van het N. I. R. werd een bijzondere propaganda gewijd, zoowel in het Documentatieblad als in de Kroniek van het N. I. R. Bovendien werd een uitvoerige tekst met gegevens over de nieuwe studio's en installaties, samen met talrijke foto's aan de pers bezorgd.

Talrijke journalisten werden in het Gebouw rondgeleid, hetzij groepsgewijze, hetzij afzonderlijk. De artikels gewijd aan het Gebouw, verschenen door toedoen van den Persdienst, en hem bekend, zijn ten getale van 33 voor de Vlaamsche en Nederlandsche pers alleen.

Een algemeen artikel, met foto's van de nieuwe studio's en installaties, werd opgesteld ter opname in het album uit te geven door de *Archives Economiques de la Belgique et du Congo*, ter gelegenheid van de Wereldtentoonstelling te New-York.

Met het oog op de inwijding van het Gebouw werden tekst en illustratie klaar gemaakt voor een album gewijd aan het Gebouw, de inrichting, en de uitzendingen van het N. I. R.

BETREKKINGEN MET DE PERS.

Op 10 October werd een persontvangst ingericht ter gelegenheid van den aanvang van het programma-seizoen 1938-1939.

De pers werd in het Gebouw van het N. I. R. ontvangen op 20 October, terwijl de socialistische pers aldaar nog een afzonderlijk bezoek bracht op 27 November. Bovendien werd de pers herhaalde malen uitgenoodigd in de studio's o. m. op de uitvoering van een drietal operetten : (31 Maart, *Christ'l*; 11 April, *Zwarte Viooltjes*; 22 Juni, *Het Speelgoed van hare Majesteit*), en op de concerten ingericht ter gelegenheid van het Congres van de U. I. R. en het Wereldcongres der Componisten. Aan de journalisten werden telkens teksten en foto's overhandigd.

Op verscheidene persartikelen die onwaarheden of verkeerde voorstellingen bevatten in verband met de werkzaamheid van het N. I. R., zoowel wat Gebouw, personeel en uitgaven, als programma's betreft, werd onmiddellijk gereageerd. Er werden 34 terechtwijzingen aan de pers gezonden.

BRIEFWISSELING MET DE LUISTERAARS.

In den loop van het jaar 1938 werden aan den Persdienst 2.711 brieven van luisteraars overgemaakt w. o. 102 uit Nederland, 37 uit Engeland, 2 uit Duitschland, en 24 uit andere landen. Onder deze brieven waren er 410 aanvragen voor fonoplaten, 421 vragen om inlichting, 822 voor Jeugd- en Kinderuur, 107 voor het Uur voor de Vrouw. De overige brieven bevatten 620 gelukwenschen (w. o. 388 voor den Soldatenavond van 13 April, na oproep), 153 afkeuringen en 91 vragen en voorstellen.

Op de vragen om inlichting (421) werd door den Persdienst geantwoord, eventueel na het inwinnen van gegevens voor antwoord bij de bevoegde diensten.

Door de zorgen van den Persdienst werden ten grieve van den Muziekdienst lijsten van gevraagde platen aangelegd

(“ Een brief van u, een plaat van ons ”, en “ Populair Week-End ”) en werden de luisteraars van dag en uur der uitzending verwittigd.

TENTOONSTELLINGEN.

De deelneming van het N. I. R. aan de *Radiotentoonstelling te Brussel*, gehouden van 3 tot 12 September in het Eeuwfeestpalais op den Heizel, stond geheel in het teeken van het Gebouw van het N. I. R. In een monumentalen stand werden groote foto's ten toon gesteld van de oude en nieuwe studio's en installaties van het N. I. R., alsook opnamen van de bouwwerken. Tijdens den duur van deze Tentoonstelling werden dagelijks, van 14 tot 17 uur, bijzondere gramfoonconcerten van lichte muziek uitgezonden, welke door de tentoonstellers werden opgevangen. In den stand van het N. I. R. werden 374 Nederlandsche brochures verkocht.

Met behulp van de foto's der nieuwe studio's en een pancel gewijd aan de Vlaamsche Uitzendingen, werd een stand ingericht op de *Radiotentoonstelling te Antwerpen*, gehouden in de Stedelijke Feestzaal op de Meir, van 17 tot 25 September. Aldaar werden 326 brochures verkocht.

Verder werd fotografisch materiaal over het N. I. R. bezorgd voor de *Jaarbeurs te Borgerhout*, op verzoek van de inrichters.

BROCHURES.

Drie programmabrochures werden van illustraties voorzien en uitgegeven :

- Nr. 27. *De Zuid-Afrikaansche Letterkunde*, door Dr. Abel J. Coetzee.
- Nr. 28. *Wie turnt er mee... met het N. I. R.* Radioturnlessen van Lea Daan; teekeningen van Ant. Herckenrath.
- Nr. 29. *De Film : Geboorte en Ontwikkeling*, door Frank van den Wijngaert.

Voor de brochures werd op verschillende manieren propaganda gemaakt (m. m. v. de afdeling " Uitgaven ") o. m. door het uitdeelen van circulaire's op de Radiotoonstellingen te Brussel en te Antwerpen, het inschuiven van circulaire's in programma's verkocht op de openbare concerten, in het Maandblad van de Schoolradio, en in " Kentering " (Mei 1938), maandblad der Leerlingen van het Openbaar Middelbaar en Normaal Onderwijs (oplaag 1.000 ex.). Aan den boekhandel werden bijzondere mededeelingen gezonden met uittreksels van recensies der brochures. De brochures werden ten toon gesteld in het uitstalraam op het Flageyplein, alsmede in de uitstalkasten van den wandelgang in het Gebouw, ter gelegenheid van openbare concerten. Men kon de brochures ook zien op de boekenweek, ingericht door " Hedendaagsche Kunst " te Brugge.

Propagandamateriaal werd ook gevoegd bij de brieven aan de luisteraars.

De brochures *Vondel* en *Oude Nederlandsche Muziek* werden op bijzondere wijze verspreid in Nederland.

De programma's voor het seizoen 1938-1939 werden uitgegeven in een brochure, die gezonden werd aan al de leden van Kamer en Senaat, de Conservatoria en Muziekscholen, de leden van de Vereeniging van Letterkundigen, de buitenlandsche zenders, de muziekcritici, allerhande belangstellenden, de luisteraars die daartoe de aanvraag deden, alsmede aan de binnen- en buitenlandsche pers.

OPENBARE CONCERTEN.

Er werden voor het N. I. R. vier openbare concerten in de provincie gegeven, telkens onder de bescherming van het Gemeentebestuur der bezochte stad.

Te *Mechelen* op 27 Maart : Bonte Avond met de medewerking van het Radio-Orkest onder leiding van Paul Douliez, en van verscheidene cabaret-kunstenaars. De opbrengst,

zijnde 3.300 frank voor de toegangskaarten en 568 frank voor de programma's, kwam ten goede aan de Commissie van Openbaren Onderstand.

Te *Ieper* op 18 September : *Non Stop ! Recht door !* Concert met de medewerking van het Radio-Orkest onder leiding van Paul Douliez, en van verscheidene cabaret-kunstenaars. De opbrengst, 3.975 frank voor toegangskaarten en 307 frank voor de programma's, was bestemd voor het Comité voor het oprichten van het Gedenkteken Koningin Astrid.

Te *Turnhout* op 30 November. Dit concert was de bekroning van de feestelijkheden ingericht te Turnhout ter herdenking van Franz Andelhof (1853-1913). Het concert werd gegeven door het Symfonie-Orkest onder leiding van August Andelhof, met Berthe Briffaux, zangeres, als soliste. De opbrengst, 5.752 frank (toegangskaarten) en 802 frank (programma's) werd gestort ten voordeele van de Werken voor Kinderheil en Teringbestrijding.

Te *Gent* op 21 December, Symfonie-orkest onder leiding van Désiré Defauw, met als solist André Dumortier, klavier-virtuoos. Opbrengst : 10.748 frank (toegangskaarten) en 624 frank (programma's), ten voordeele van het Nationaal Werk der Invaliden.

Voor elk van deze concerten werd een bijzondere propaganda gemaakt, door middel van pers- en microberichten, aanplakbiljetten, foto's voor de uitstalramen en de bladen, enz. Ook werd telkens een geïllustreerd programma uitgevoerd.

De gewone werkzaamheden werden verricht in verband met de zes openbare concerten in de provincie ingericht voor de Omroepverenigingen, alsmede voor andere concerten te Brussel, waarop hetzij publiek, hetzij critici of journalisten uitgenoodigd werden (o. m. op 9 Januari, concert en plechtigheid ter gelegenheid van de aanstelling der Raadgevende Cultureele Commissies; op 6 April, *Das Unaufhorliche* van Hindemith in het Paleis voor Schoone Kunsten; op 16 April, *Drama Christi* van Benoit in het Conservatorium).

Luisteraars werden verschillende malen op uitvoeringen in de studio's uitgenoodigd, o. m. op de revue met Snip en Snap op 1 Juli, alsook op een besloten Bonten Avond, welke op 27 Juli plaats vond in een zaal te Antwerpen, en waarvoor een programma met liederteksten gedrukt werd.

Buitengewone Manifestaties die door de O. V. in 1938
uitgezonden werden.

K. V. R. O.

- 7 Januari :
19.10 u. tot 19.30 u. : Reportage gewijd aan de lijkplechtigheden van Z. E. H. Kanunnik Boon.
- 16 Februari :
20.15 u. tot 22.20 u. : Relais van een concert gegeven door het Symfonie-orkest van de B. B. C. onder leiding van Sir Adrian Boult.
- 24 Februari :
21.15 u. tot 21.50 u. : *De Bekoring van Christus*, uit de *Messias*, trilogie *God en Mensch*, van Dirk Vansina.
- 3 Maart :
20 u. tot 23 uur : Uitzending van *Tosca* vanuit de K. V. O. te Antwerpen.
- 10 Maart :
21.30 u. tot 22 uur : Relais van een orgelconcert gegeven in de Servietenkerk te Brussel : Werk van Pater Plum.
- 17 Maart :
20 uur tot 21 uur : Relais van het Iersch-Europeesch concert te Dublin.
- 31 Maart :
20 uur tot 22 uur : Studio-creatie van de operette *Christ'l*.
- 7 April :
20.15 u. tot 22.20 u. : Relais van een concert gegeven door het versterkt Radio-orkest in de Tonhalle te Zurich.
- 14 April :
20 uur tot 21.50 u. : *Mysterium Crucis*. Passiespel van Gery Helderenberg.
- 15 April :
14 uur tot 15 uur : *Christus verworpen*. Passiespel van Jan Vuysters.

- 17 April :
9 uur tot 11 uur : Pontificale Hoogmis, gezongen in de Kathedraal te Brugge : Missa voor vier gemengde stemmen van Jos. Ryelandt.
- 10 Mei :
21 uur tot 21.25 u. : In Memoriam Minister Rubbens.
- 19 Mei :
19 uur tot 19.30 u. : Reportage gewijd aan de nieuwe K. R. O.-Gebouwen in Nederland.
- 29 Mei :
9 uur tot 10.30 u. : Relais van de H. Mis gecelebreerd te Budapest ter gelegenheid van het Internationaal Eucharistisch Congres.
- 9 Juni :
22.20 u. tot 23 uur : Reportage van de H. Cornelius-feesten te Ninove.
- 30 Juni :
19 uur tot 19.30 u. : Montage gewijd aan het Freiburger-Passiespel.
- 7 Juli :
21 uur tot 22 uur : Buitengewoon concert door het Sint-Romboutskoor onder leiding van Kanunnik Van Nuffel.
- 24 Juli :
16.45 u. tot 17.20 u. : Reportage van de Jubelfeesten ter gelegenheid van de Hanswijkfeesten te Mechelen.
19 uur tot 19.30 u. : Reportage van de onthulling van het monument der Gebroeders Verhaegen te Mechelen.
- 7 Augustus :
14.15 u. tot 15.20 u. : Reportage van den Praalstoet ter gelegenheid van de A. C. V.-viering te Gent.
- 21 Augustus :
11 uur tot 11.40 u. : Reportage van de IJzerbedevaart te Diksmuide.
- 24 Augustus :
20 uur tot 22 uur : Huldiging van Minister Marck door het Algemeen Werkersverbond.
- 25 Augustus :
21 uur tot 23 uur : Reportage van het openluchtspel *Sanguis Christi* te Brugge.
- 13 October :
20 uur tot 22 uur : Studio-creatie van de operette *De Vogelandelaar*.

- 20 October :
17 uur tot 22 uur : Uitzending gewijd aan de Missie.
- 27 October :
20 uur tot 22 uur : Openbaar Concert in den Stadsschouwburg te Leuven door het Radio-orkest onder leiding van Paul Douliez.
- 24 November :
20 uur tot 23 uur : Uitzending van *André Chénier* gegeven in de K. V. O. te Antwerpen, ter gelegenheid van het Internationaal Congres der Componisten.
- 8 December :
20 uur tot 22 uur : Openbaar concert in de Feestzaal van den Dierentuin te Antwerpen door het Radio-orkest onder leiding van Paul Douliez.
- 19 December :
20.15 u. tot 20.30 u. : Relais van een voordracht over de Christelijke Arbeidersjeugd uitgezonden door Radio-Vatikaan.
- 25 December :
10 tot 11 uur : Pontificale Hoogmis gezongen in de Metropolitan Kerk te Mechelen door het Sint-Romboutskoor : Mis voor den Vrede, van R. Herberigs.

LIBRADO

- 10 Januari :
19.10 tot 21.20 u. : Relais van het Hongaarsch-Europeesch concert gegeven door het Symfonie-orkest van Budapest onder leiding van Ysaye Dobrowen.
- 14 Februari :
20 uur tot 22 uur : Studio-opvoering van *De Bloem van Hawaï*, operette.
19 uur tot 19.30 u. : In Memoriam Dr. Maurits Sabbe.
- 4 April :
20 uur tot 22.10 u. : Relais van het concert gegeven te Berlijn door het Philharmonisch orkest van Berlijn onder leiding van Wilhelm Furtwaengler : Werken van L. van Beethoven.
- 11 April :
20 uur tot 22 uur : Studio-opvoering van *Zwarte Viooltjes*.
- 23 Mei :
20 uur tot 22 uur : Studio-opvoering van de operette *Frederika*.

- 5 Juni :
 20 uur tot 22 uur : Openbaar concert in den Stadsschouwburg te Brugge, ter gelegenheid van het jaarlijksch Congres der Liberale Jonge Wachten, met medewerking van het Radio-orkest onder leiding van Paul Douliez.
- 20 Juni :
 20.15 u. tot 21.45 u. : Relais van een concert door het Kamer-orkest van de B. B. C.
- 29 Augustus :
 20 uur tot 22 uur : Studio-opvoering van de operette *Clivia*.
- 5 December :
 20 uur tot 22 uur : Studio-opvoering van de operette *Het Speelgoed harer Majesteit*.
- 26 December :
 16 uur tot 17.45 u. : Massa-Kerstfeest in het Sportpaleis te Antwerpen, ingericht door het Antwerpsch Gemeentebestuur.

S. A. R. O. V.

- 18 Januari :
 20 uur tot 22 uur : Openbaar concert in de Feestzaal van den Dierentuin te Antwerpen, ter gelegenheid van de X^e verjaring der stichting van de Sarov-afdeeling Antwerpen. Radio-orkest onder leiding van Paul Douliez.
- 1 Februari :
 20 uur tot 23 uur : Opvoering van *Carmen* in de K. V. O. van Antwerpen.
- 21 Februari :
 19 uur tot 19.30 u. : Reportage gewijd aan de lijkplechtigheden van Edward Anseele.
- 22 Februari :
 18.45 u. tot 19 uur : In Memoriam Edward Anseele.
 20 uur tot 23 uur : Eerste opvoering van *Anne-Marie*. Opera van F. Timmermans (tekst) en Renaat Veremans (muziek), in de K. V. O. te Antwerpen.
- 1 Maart :
 20 uur tot 22 uur : Studi-ocreatie en eerste opvoering in 't Nederlandsch van de operette *De drie Walsen*.
- 19 Maart :
 20.50 u. tot 21.09 u. : Speciale uitzending ter gelegenheid der aansluiting van het honderdduizendste lid bij de Antwerpsche Federatie van Vakbonden.

- 20 Maart :
 19 uur tot 19.30 u. : Tornooi der zangkringen ter gelegenheid van de vijftigste verjaring van het mannenkoor *De Marxkring* van Gent.
- 12 Mei :
 17 uur tot 18.30 u. : Concert van Kamermuziek door het Pro Arte-kwartet in het Paleis voor Schoone Kunsten te Brussel.
 20 uur tot 23 uur : Concert in het Rubenspaleis te Antwerpen, door de VARA.
- 7 Juni :
 20 uur tot 22 uur : Studio-creatie van de operette *Wienerwalsen*.
- 3 Juli :
 10 uur tot 11.35 u. en van 11.55 u. tot 12.15 u. : Concert ter gelegenheid van het veertigjarig bestaan van het B. V. V.
- 10 Juli :
 19 uur tot 19.38 u. : 11 Juli-viering te Kortrijk.
- 30 Augustus :
 18.45 u. tot 19.30 u. : Reportage gewijd aan de feestelijkheden ter gelegenheid van de vijftigste verjaring der Socialistische Mutualiteit *De Voorzorg* te Mechelen.
- 18 September :
 10 uur tot 11 uur : Reportage van de betooging ter gelegenheid van het veertig-jarig bestaan der Textiel-Arbeiderscentrale te Gent.
- 8 November :
 20 uur tot 22 uur : Openbaar concert te Kortrijk door het Radio-orkest onder leiding van Paul Douliez.
- 22 November :
 20.40 u. tot 21 uur : Relais van een concert gegeven door het K. R. O.-orkest, ter gelegenheid van het bezoek van Z. M. Koning Leopold III aan Nederland.
- 29 November :
 20 uur tot 23 uur : GAKVO-avond. Uitzending van *Faust* vanuit de K. V. O. te Antwerpen.
- 13 December :
 18.45 u. tot 19.30 u. : Uitzending gewijd aan Dr. Zamenhof en zijn werk.
- 20 December :
 20 uur tot 22 uur : Studio-creatie van de operette *In 't witte Paard*.
- 30 December :
 19.15 u. tot 19.30 u. : Reportage gewijd aan de lijkplechtigheden van Staatsminister Emile Vandervelde.

VLANARA

- 7 Januari :
20 uur tot 22 uur : Studio-opvoering van de operette *Het Vrouwtje van Stavoren*.
- 4 Maart :
18.40 u. tot 21.45 u. : Relais van de *Mattheus-Passion* van J.-S. Bach, gegeven door de Ravag te Weenen, onder leiding van Willem Mengelberg.
- 15 Mei :
18 uur tot 19 uur : Uitzending gewijd aan den Zangwedstrijd te Brussel.
- 4 Juni :
21 uur tot 22 uur : Reportage gewijd aan den Landdag van de V. K. C. te Vilvoorde.
- 5 Juni :
22.30 u. tot 23 uur : Reportage gewijd aan den Landdag van de V. K. C. te Vilvoorde.
- 3 Juli :
19 uur tot 19.53 u. en van 20 uur tot 22.30 u. : Uitzending gewijd aan de Vlaamsch-Nationale Zangfeesten te Gent.
- 21 Augustus :
11.40 u. tot 13.10 u. : Reportage van de IJzerbedevaart te Diksmuide.
- 14 October :
20 uur tot 22 uur : Openbaar concert te Aalst door het Symfonie-orkest onder leiding van Arthur Meulemans.
- 11 November :
19.05 u. tot 19.15 u. : Reportage van de 11 November-herdenking te Diksmuide.
- 9 December :
20 uur tot 22 uur : Studio-opvoering van *Hansje en Grietje*. Opera van Humperdinck.

De Schoolradio

De uitzendingen van de Schoolradio werden, in 1938, onder de auspiciën van het Ministerie van Openbaar Onderwijs en met de technische hulp van het N. I. R. voorgezet.

Deze uitzendingen worden min of meer regelmatig door ruim 450 scholen gevolgd. Langzamerhand begint het onderwijzend personeel in te zien dat de Schoolradio inderdaad den leeraar niet vervangen wil, maar er integendeel naar streeft de leerkrachten behulpzaam te zijn in hun moeilijke taak. Inderdaad, door beroep te doen op specialisten stelt de Schoolradio aanvullende leerstof, alsmede een pedagogisch materieel te hunner beschikking, die een gewone school, met haar vaak al te beperkte middelen, onmogelijk bieden kan.

Organisatie der Uitzendingen.

De organisatie der uitzendingen wordt zooals voorheen door een dagelijksche Commissie verzekerd. In deze Commissie, waarvan de heer Liégeois, Directeur-Generaal bij het Ministerie van Openbaar Onderwijs, het voorzitterschap waarneemt, is het N. I. R. vertegenwoordigd door twee afgevaardigden van den Raad van Beheer en door drie hogere ambtenaren.

Alle aandacht werd besteed aan het verhoogen van de pedagogische waarde der uitzendingen. De ingeleverde teksten werden aangepast aan den ontwikkelingsgraad der leerlingen voor wie de uitzending werd ingericht. Hier en daar werden suggestieve geluiden en passende muziek aangewend. De medewerking van den dienst der Gesproken Uitzendingen van het N. I. R. heeft ook het hare bijgedragen om de technische waarde der uitzendingen te verhoogen. De hoorspelen en dialogen worden meestal door de zorgen van bedoelden dienst uitgevoerd. Aldus voldoen de uitzendingen van de Schoolradio geleidelijk meer en meer aan de eischen van de eigenlijke radiotechniek.

Zendtijd.

De vroegere regeling van den zendtijd bleef in zwang tot in Juli. Na het groot verlof, in October dus, werden er lichte wijzigingen aangebracht.

Dinsdag van 14 u. tot 14 u. 55, Vlaamsche en Fransche uitzendingen : leerlingen van 12 tot 15 jaar.

Voor deze categorie leerlingen werd de zendtijd dus 10 min. verlengd.

Woensdag van 14 u. tot 14 u. 50, Vlaamsche uitzendingen : leerlingen van 15 jaar en ouder; van 14 u. 50 tot 14 u. 55 : muziek; van 14 u. 55 tot 15 u. 15, Vlaamsche uitzendingen : leerlingen van 10 tot 14 jaar.

Vrijdag, van 14 u. tot 14 u. 50, Fransche uitzendingen : leerlingen van 15 jaar en ouder; van 14 u. 50 tot 14 u. 55 : muziek; van 14 u. 55 tot 15 u. 15 : Fransche uitzending : leerlingen van 10 tot 14 jaar.

Voor de leerlingen van 15 jaar en ouder werd de zendtijd dus 5 min. verlengd; voor de leerlingen van 10 tot 14 jaar bleef hij ongewijzigd.

Ook werden de Vlaamsche uitzendingen van Vrijdag op Woensdag gebracht, en de Fransche van Woensdag op Vrijdag.

In den loop van het dienstjaar 1938 werden door de Schoolradio 205 uitzendingen ingericht, die in totaal 129 u. 55 min. vertegenwoordigen.

Op de Vlaamsche golflengte :

Voor de leerlingen van 10 tot 14 jaar : 35 uitzendingen.

” ” ” ” 12 tot 15 jaar : 34 ”

” ” ” ” 15 jaar en ouder 34 ”

TOTAAL : 103 uitzendingen.

Rekening gehouden met de 34 muziekintermezzo's, bedraagt het totaal der uitzendingen 70 u. 5'

Op de Fransche golflengte :

Voor leerlingen van 10 tot 14 jaar : 35 uitzendingen.

” ” ” ” 12 tot 15 jaar : 33 ”

” ” ” ” 15 jaar en ouder : 34 ”

TOTAAL : 102 uitzendingen.

Hierbij dienen 33 muziekintermezzo's gevoegd. Het aantal uitzendingen op de Fransche golf lengte vertegenwoordigt 69 u. 10'.

Vergelijkende Tabel.

SCHOOLJAAR	AANTAL UITZENDINGEN	DUUR
1931-32	25	22 u. 55'
1932-33	52	39 u.
1933-34	54	40 u. 30'
1934-35	55	41 u. 15'
1935-36	100	60 u. 55'
1936-37	106	70 u.
1937-38	103	70 u. 5'

Bulletin.

De " Mededeelingen voor de Schoolradio " met het volledig programma, de samenvatting van de lezingen, met tal van aanvullende inlichtingen en illustratie's is een gewaardeerd hulpmiddel voor de leerkrachten in het algemeen en onmisbaar voor diegenen welke hun leerlingen op de uitzending willen voorbereiden. Door de zorgen van het Ministerie van Openbaar Onderwijs wordt dit maandblad gezonden naar al de scholen die over een ontvangtoestel beschikken.

Bewerking van Tooneelspelen.

<i>Marieken van Nijmegen</i>	Dr. O. Van Mulders.
<i>Het wederzijdsch Huwelijksbedrog</i> (Langendijk)	Dr. de Baere.
<i>Krelis Louwen</i> (Langendijk)	Dr. De Ronde.
<i>Jozef in Dothan</i> (Vondel)	

Hoorspelen.

<i>Bij de dooden met Loekianos</i>	Jules Gille.
<i>Moeder Plas</i>	Mw. Van Dessel-Poot.
<i>Reinaard de Vos</i>	Staf Weyts.
<i>Guido Gezelle</i> (radioschets)	V. Vereecken.
<i>Een dichter a/d Bank van Leening</i> (fragmenten)	Van Lennep.
<i>Troonsbestijging van Leopold I</i>	Tumercelle.

FRANSCH E UITZENDINGEN

De *Fransche Uitzendingen* omvatten de volgende diensten :

- 1° DE GESPROKEN UITZENDINGEN ;
- 2° DE MUZIEKUITZENDINGEN ;
- 3° HET SECRETARIAAT.

De gesproken Uitzendingen

In 1938 gaf het programma-ensemble van de Gesproken Uitzendingen o. m. :

ZES GROOTE CYCLUSSEN

1. *De Belgische Universiteiten.*
Lezingen, reportages en uitzendingen aan het studentenleven gewijd.
2. *De populaire sport.*
Lezingen.
3. *De Balans van het kunstleven in België.*
Lezingen.
4. *Het klassiek tooneel.*
Werken van Molière, Corneille en Racine.
5. *Het romantisch tooneel.*
Vijf werken van Alfred de Musset.
6. *De Maas.*
Spreekbeurten, reportages, uitvoeringen en concerten, gegeven met medewerking van de muziekuitzendingen.

In 1938 werd er eveneens met de volgende reeksen aangevangen :

- *Het hoorspel in Europa;*
- *De grootnijverheid in België;*
- *De beiaarden in België;*
- *De kleine meesters uit de XVIIe en de XVIIIe eeuw;*
- *De mannen der wetenschap in den dienst van het goede.*

De laatste uitzendingen van den cyclus : *De historische woningen*, in 1937 aangevangen, werden in 1938 voortgezet.

Zooals het verder zal blijken zijn deze cyclussen met een reeks uitzendingen aangevuld :

groote en kleine vertooningen;

hoorspelen;

keurtooneelen;

dialectisch tooneel;

reportages en actualiteiten;

lezingen en kronieken;

interviews;

diverse uitzendingen, heel dikwijls gegeven met medewerking van de muziekuitzendingen.

In 1938 hebben de Gesproken Uitzendingen over een totaal van 1521 u. 49 zendtijd beschikt, zoowel voor het N. I. R. als voor de O. V., met inbegrip van 406 u. 34 voor de Nieuwsberichten; 242 u. 42 voor de Gymnastieklessen en 18 u. 57 voor de Philosophische spreekbeurten. Zulks op een algemeen totaal van 4558 u. 15 zendtijd.

NIEUWE RUBRIEKEN

In 1938 werd een reeks nieuwe rubrieken in de programma's van de Gesproken Uitzendingen opgenomen.

Vermeldenswaard zijn de volgende :

— *Eventjes lachen* (10 uitzendingen).

Voorlezen van keurblad zijden uit het werk van humoristen.

— *Het letterkundig feuilleton* (52 uitzendingen).

Gewoonlijk, omstreeks 18 u. 30, na een korte inleiding, doorlopende lectuur van een roman.

In 1938 hebben onze luisteraars volgende werken ten gehore gekregen :

— *Tartarin de Tarascon*, van A. Daudet;

Pêcheurs d'Islande, van P. Loti;

Le Cœur de François Remi, van E. Glesener;
Maria Chapdelaine, van Louis Hémon.
Geen zwartkijkerij (11 uitzendingen).

De talrijke redenen die wij allen hebben om ons goed humeur te bewaren, uiteengezet door verschillende schrijvers.

— *Reis in Droomen- en Legendenland* (6 uitzendingen).

Voorgelezen voor kinderen die van sprookjes en legenden houden.

— *Een herinnering aan...* (6 uitzendingen).

Reisherinneringen, herinneringen aan de loopbaan of uit de kinderjaren, telkens gedurende 5 minuten opgeroepen door schrijvers, kunstenaars, reporters en sterren uit de kunstwereld.

— *Kent U...?* (12 uitzendingen).

Tien minuten documentatie over een personage of een gebeurtenis.

— *Een verhaal* (9 uitzendingen).

Voorgelezen gedurende 10 minuten.

— *Raadgevingen aan...*

Aan automobilisten, fietsers, voetgangers, jagers, skiërs; raadgevingen om mooi te leren spreken, enz.

— *Pas verschenen* (6 uitzendingen).

Voorlezen van fragmenten uit pas verschenen werken, welke toelaten het actueel litterair gebeuren te volgen : 10 minuten.

Niet minder bijval dan de nieuwe uitzendingen genoot de reeks uitzendingen, die reeds in 1937 in de programma's van de Gesproken Uitzendingen werd opgenomen.

Vermeldenswaard zijn :

— *Het Jeugduur* (40 uitzendingen);

— *Radio-herinneringen* (17 uitzendingen);

— *Het Uur voor de Vrouw* (41 uitzendingen);

— *Het Kabaret der goede Antenne* (11 uitzendingen);

- *Het Waalsch Kabaret* (11 uitzendingen);
- *Kabaret- en Music-hallsterren* (46 uitzendingen);
- *Kent U deze?* (21 uitzendingen);
- *Een Kwartiertje met...* (13 uitzendingen), enz., enz.

Onder die rubrieken mag *De schotel van den dag* niet vergeten worden, die door al de lekkerbekken steeds gunstig onthaald werd.

Alvorens tot meer bijzonderheden over te gaan, lijkt het ons niet van belang ontbloomt hier vooraf, ter vergelijking, een tabel te publiceeren over de bedrijvigheid van de Fransche Gesproken Uitzendingen van 1932 tot 1938.

Vergelijkende tabel van het aantal Uitzendingen

	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938
<i>Gesproken reportages</i>	16	24	73	75	89	73	122
<i>Actualiteiten</i>	—	—	—	58	140	161	118
<i>Kronieken en praktische raadgevingen</i>	402	572	724	684	574	561	632
<i>Kronieken van den dag</i>	—	—	—	58	366	365	289
<i>Schotels van den dag</i>	—	—	—	58	366	365	336
<i>Interviews</i>	70	70	120	113	136	122	141
<i>Verslagen</i>	—	—	11	19	26	54	58
<i>Mededeelingen</i>	—	—	210	313	314	314	1040
<i>Lezingen</i>	319	245	229	247	209	183	268
<i>Kronieken : Het Kunstleven van den dag</i>	—	—	—	—	366	365	365
<i>Gymnastieklessen</i>	—	—	—	58	366	730	730
<i>Tooneel- en letterkundige uitzendingen, hoorspelen en uitzendingen voor geestelijke verpoozing</i>	114	172	165	204	210	231	331
<i>Afwisselende uitzendingen</i>	—	—	—	—	20	143	407
<i>Kommentaar op uitzendingen</i>	16	28	40	32	94	122	267
<i>Aantal Sprekers</i>	206	198	177	231	212	191	262
<i>Aantal Kunstenaars</i>	117	107	120	124	184	191	214

Binche, Eupen, Hasselt, Verviers, Bergen, Doornik, Namen, Gent, Ieper, Aarlen, Mechelen, Nieuwpoort, Angleur, Waterloo, alsook naar het buitenland : naar Parijs, Amsterdam, Doullens, Valkenburg, Amersfoort, Den Haag, Sainte-Adresse, Washington en New York.

Kronieken en Raadgevingen.

De uitzendingen aan de kronieken en praktische raadgevingen gewijd stegen, van 561 in 1937, tot 632 in 1938.

In 1938 hebben deze kronieken de volgende onderwerpen behandeld : Kunsttentoonstellingen te Brussel; Kunsttentoonstellingen in Wallonië; Concerten te Brussel; Concerten in Wallonië; Hygiëne; Sport; Oudstrijders; Tijdschriften; Wetenschappen; Het economisch gebeuren; Tooneel; Bioscoop; Volksovoeding; Hengelen; Kampeeren; Boeken over opvoeding; Met verlof en in vakantie; Toerisme in het Maasland; Gemeentebeheer; Luchtvaart; Enquêtes van het Museum voor Waalsch leven en Waalsche letterkunde; Letterkunde in het buitenland; Fransche letterkunde.

Deze verschillende kronieken werden geregeld elken Maandag, Woensdag, en Zaterdag te 19 u. uitgezonden.

Een reeks kronieken, die vooral de vrouw aanbelangen, vormde een geheel onder de benaming *Het Uur voor de Vrouw*, geregeld elke week, op Zaterdag, te 14 uur uitgezonden:

Kinderverzorging; Opvoeding; Maatschappelijk leven der Vrouw; Huishouden en home; Om mooi te zijn; Practische raadgevingen; de Vrouw in de Maatschappij.

Onder de benaming *Landbouwpraatje* werden, elken Zondag om 13 u. 40, practische raadgevingen uitgezonden.

Ten slotte werden ook, tot Juni, in de programma's elken Maandag om 22 u. 15 en elken Woensdag om 22 u. 15, insgelijks de volgende rubrieken aangetroffen :

De boekenvriend spreekt en *De dialectische letterkunde*.

Bij de hierbovenvermelde raadgevingen dienen nog de volgende rubrieken gevoegd :

Raadgevingen aan de automobilisten, de fietsers, de voetgangers, de jagers, de skiërs, raadgevingen om mooi te spreken, enz., enz.

Onder deze rubriek werd nog het volgende uitgezonden : de *Kroniek van den Dag*, elken morgen om 8 u. 5, maar weggelaten sedert 15 November en de *Kroniek van het N. I. R.*, tijdens de vierde uitzending van de Nieuwsberichten, uitgezonderd van 15 Juni tot 26 September.

Hier moeten wij nog de geregelde uitzending vermelden van de *kroniek : het Kunstleven van den Dag*, elken Zondag om 13 u. 35, den Zaterdag om 13 u. 55 en de andere dagen om 14 u.

Interviews.

De Interviews stegen van 122 in 1937 tot 141 in 1938.

Zoals vroeger hebben talrijke personaliteiten, zoo vreemde als Belgische, naar aanleiding van actueele gebeurtenissen, voor de micro gesproken, den Maandag of Zaterdag om 19 u. 10.

Sportberichten.

58 uitzendingen, tegen 54 in 1937, werden gewijd aan sportberichten, onmiddellijk gegeven na de vergaderingen of de wedstrijden, ten einde de reeks der rechtstreeksche gesproken reportages of der actualiteiten aan groote sportgebeurtenissen gewijd te volledigen. Zulks was bijvoorbeeld het geval voor :

- de Bokswedstrijd Roth-Besselman;
- de Ronde van België voor beroepsrenners (5 verslagen);
- de Tenniswedstrijd voor den Davisbeker (3 verslagen);
- de Ronde van Frankrijk voor beroepsrenners (30 verslagen);
- de Voetbalwedstrijd Roode Duivels-Londen, enz.

De Nieuwsberichten.

De uitzendingen zijn over de programma's verdeeld gebleven volgens de uurregeling welke na het invoeren der ochtenduitzendingen in 1935 toegepast werd.

De nieuwsberichten tellen dus 5 uitzendingen, namelijk :

van 7 u. 25 tot 7 u. 35;

van 8 u. 25 tot 8 u. 35;

van 13 u. tot 13 u. 10;

van 19 u. 30 tot 20 u. 00;

van 22 u. tot 22 u. 10.

Elken Zondag worden de sportuitslagen, tusschen 17 u. en 17 u. 40, in een bijkomende uitzending medegedeeld.

Ter gelegenheid van belangrijke gebeurtenissen hebben, in voorkomend geval, steeds speciale uitzendingen plaats, zoodra wij in het bezit zijn van de mededeelingen omtrent deze gebeurtenissen verstrekt. Onder de 77 uitzendingen van dien aard, in 1938 verzorgd, kunnen wij vermelden :

- De gebeurtenissen in Oostenrijk (5 uitzendingen);
- De internationale September-gebeurtenissen van 1938 (21 uitzendingen);
- De gemeentelijke verkiezingen van 13 October 1938 (13 uitzendingen).

Gesproken Reportages.

Van 73 in 1937, is, in 1938, het aantal reportages gestegen tot 122. Belangrijk waren vooral de reportages van :

- De Brusselsche Zesdaagsche;
- De eerste-steenlegging van het Belgisch paviljoen op de Tentoonstelling te New-York 1939;
- De Ysaye-wedstrijd voor klavier;
- De groote automobielprijs der 24 uren te Francorchamps;

- Het eerste Waalsch Cultureel Congres;
- Het Staatsbezoek van Z. M. Koning Leopold III aan Nederland;
- enz., enz.

Onder de reportages verdient het relais van de Fransche rijkszenders, ter gelegenheid van de plechtigheden tijdens de onthulling van het gedenkteeken van Koning Albert te Parijs, ook een speciale vermelding.

Vermelden wij nog dat talrijke gesproken reportages deel uitmaakten van de reeks uitzendingen aan allerlei onderwerpen gewijd.

De actualiteiten hebben het karakter behouden, hetzij van uitgestelde reportages wegens hun captatie op uren waarop de meeste luisteraars door hun bezigheden verhinderd waren op onze uitzendingen af te stemmen, hetzij van documentaire uitzendingen.

Onder de meest belangrijke van deze actualiteiten kunnen wij er eenige aanstippen :

- Onthulling van het IJzergedenkteeken van Koning Albert te Nieuwpoort;
- Inwijding door den Koning van een kerkraam in de Kathedraal van Ieper;
- Schouwing der troepen in garnizoen te Brussel;
- Onthulling van het gedenkteeken van Koning Albert te Sainte-Adresse;
- Staatsbezoek van Z. M. Koning Leopold III aan Nederland; alsmede een reeks actualiteiten, gewijd aan de nagedachtenis van verdwenen personaliteiten, waaronder wij vermelden : Léon Souguenet, Chaliapine, Francis Jammes, Kemal Ataturk, Dr. Louis Delattre, Maurice Philippon, Emile Vanderfelde, enz.

Herhaaldelijk werd de micro wegens reportages en actualiteiten naar de provincie overgebracht : naar Antwerpen, Luik, Bouillon, le Caillou-qui-bique, Leuven, Dinant, Visé, Cannes, Francorchamps, Gemmenich, Charleroi,

Allerlei Mededeelingen.

Onder deze rubriek zijn te vermelden : de mededeelingen voor werkzoekenden, die tot 17 November elken dag uitgezonden werden om 9 u. 's morgens, en sedert dien datum, om 7 u. 25;

De Berichten voor de Binnenscheepvaart, alle dagen rond 12 u. 30.

— Allerlei berichten, alle dagen, den Zondag uitgezonderd, om 16 u. 55. Deze laatste mededeelingen lichten de luisteraars in omtrent :

- de markberichten te Antwerpen;
- de mededeelingen van de Ministeries;
- de mededeelingen van de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen; de mededeelingen van de Maatschappij van Brusselsche Tramwegen;
- allerlei berichten, enz.

Lezingen.

Van 183 in 1937, steeg hun aantal tot 268 in 1938. De meest verschillende onderwerpen werden vóór de micro behandeld door bevoegde personen, die tot alle kringen van de nationale en de internationale bedrijvigheid behooren :

- Kunsten en Letterkunde;
- Geschiedenis;
- Onderwijs en Opvoedkunde;
- Landbouw;
- Groote en kleine teelt;
- Aardrijkskunde;
- Toerisme;
- Folklore;
- Personaliteiten;
- Musici;
- Dierenbescherming;

- Volkenbond;
- Sociale en Economische vraagstukken;
- Wetenschap en Techniek;
- Recht en Administratie;
- Sport;
- Actualiteiten;
- Het Waalsch leven; enz., enz.

Tooneel- en Letterkundige Uitzendingen ; Hoorspelen.

In 1938 waren de uitzendingen voor Tooneel en Letterkunde, de hoorspelen en de uitzendingen voor geestelijke verpoozing ten getale van 331, tegen 231 in 1937.

Onder deze uitzendingen kunnen we vermelden :

- 41 tooneeluitzendingen;
- 55 hoorspelen;
- 10 uitzendingen van keurtooneelen;
- 37 sketches;
- 12 uitzendingen van dialectisch tooneel;
- 4 uitzendingen voor geestelijke verpoozing.

Daarbij kunnen we nog opmerken dat de Gesproken Uitzendingen voor de O. V. de uitzending bezorgd hebben van :

- 21 tooneeluitzendingen;
- 18 hoorspelen;
- 4 uitvoeringen van dialectisch tooneel;
- 1 sketch.

Het is niet van belang ontbloot te noteeren dat, zoo voor het N. I. R. als voor de O. V., zekere werken uitgezonden werden in nauwe samenwerking met den muziekdienst, o. m. ter gelegenheid van de volgende opvoeringen :

- *L'Arlésienne*, van Alphonse Daudet.
Muziek van G. Bizet.

- *Volpone*, van Jules Romains.
Muziek van G. Auric.
- *Peau d'Ane*, van Henri Ghéon.
Muziek van J. Absil.
- *Vieil Heidelberg*, van William Meyer Förster.
Muziek van Doret.
- *Payul au Paradis*, van Michel de Ghelderode.
Muziek van Gaston Brenta.
- *Faut-il tuer le Mandarin?*, van Théo Fleischman.
Muziek van Marcel Poot.
- *Les Evadés*, van Roger Francis Didelot.
Muziek van Saturnin.
- *Esther*, van Racine (voor Radio Catholique).
Muziek van J.-B. Moreau.

Bij deze overigens onvolledige lijst van tooneelstukken en hoorspelen, dienen nog enkele titels gevoegd van letterkundige uitzendingen, die veel bijval vonden bij het publiek :

Hulde aan : Maurits Sabbe;
Maurice des Ombiaux;
Léon Deubel;
Camille Lemonnier;
Louis Boumal;
Louis Delattre...

Hoorspelen.

In 1938 hebben de Fransche uitzendingen van het N. I. R. 55 hoorspelen op hun programma's geplaatst, waarvan hieronder de volledige lijst :

Belgische Werken.

Molière et Lulli à la Cour de Louis XIV Antennéa.
Bethléem en Flandre. José Gers,
Zézette et Jeanjean au Zoo : Le Lion Pierre Hubermont.
Dessins animés Jos. Thévenoy.

<i>Payul au Paradis</i>	Michel de Ghelderode.
Muziek van Gaston Brenta.	
<i>Le Grenier fantôme</i>	Marcel Dehaye.
<i>Ali-Baba et les quarante Voleurs</i>	H. François.
<i>Heidelieve, la Princesse au Château d'or</i>	J. Barleig.
<i>Le Roi des Ecureuils</i>	Horace Van Offel.
<i>Les Aveugles</i>	Michel de Ghelderode.
Naar een schilderij van Breughel de Oudere.	
<i>Germinal</i>	Pierre Hubermont.
<i>L'Oiseau chocolat</i>	Michel de Ghelderode.
<i>Une interminable histoire</i>	Armand Thibaut.
<i>Veillée rétrospective</i>	Francis André.
<i>Lisette au pays des fées</i>	Elsa Vendelmans.
<i>Jeannot Lapin</i>	Joseph Contryn.
Naar Félix Timmermans.	
<i>Le Voyage dans la Lune</i>	Marcel Dehaye.
<i>Faut-il tuer le Mandarin?</i>	Théo Fleischman.
Muziek van Marcel Poot.	
<i>La Perruque de Philippe le Bon</i>	Mme Remy Houbeau.
<i>Midone de Bioulx</i>	Fernand Tonnard.
Naar een legende uit de XIV ^e eeuw.	
<i>La Sentence de Seigny Joan, fou du Roi</i>	Richard Thieberger.
<i>Ce que le vieux fait est bien fait</i>	Jean Herrard.
Naar Andersen. Creatie.	
<i>Een teekenfilm : Mi-Carême</i>	Jos. Thévenoy.
Creatie.	
<i>Le peuple aux yeux clairs</i>	Théo Fleischman.
Creatie.	
<i>Marlborough s'en va-t-en guerre</i>	Richard Thieberger.
<i>La Princesse et le Porcher</i>	Jean Herrard.
<i>Paganini</i>	Emile-André Robert.
<i>Mil huit cent trente : Scènes de la Révolution</i>	Maurice Tumerelle.
<i>Smetje Smee</i>	J.-F. Elslander.
Creatie.	
<i>Votre visite s'impose</i>	Jules Gille.
<i>Les Compagnons du Chevalier de Joinville</i>	Roger Ledent.
<i>La véritable histoire de Manneken-Pis</i>	Horace Van Offel.
<i>Teddy Bear</i>	Paul Max.
<i>Quand ils auront passé de l'ombre à la lumière</i>	Louis Boumal.
Radio-creatie.	
<i>Onze Novembre</i>	Théo Fleischman.
<i>Le Roi de Sardaigne</i>	Georges Fay.
<i>Le Noël de Monsieur Scrooge</i>	E.-W. Schmidt.
Radiobewerking naar Dickens.	
<i>Les Figuees merveilleuses</i>	Fernand Tonnard.

Buitenlandsche Werken.

- La Bataille fantastique* Leslie Baily.
Naar een verhaal van C.-R. Burns;
Uit het Engelsch vertaald door F. Delatte.
- Bloc C* Ettore Giannini et
Uit het Italiaansch vertaald door Luca Marco Celsi.
Rizzardi.
- La Ville de Santa-Cruz* Janina Morawska.
Uit het Poolsch vertaald door Halina
Golebiowska.
- Le Royaume invisible* Jean Noguès.
- Un drame dans la montagne : le Saut de Larnier* Marcel Berger.
- La Demoiselle de la lune* Jean Noguès.
Naar een oude Japansche legende.
- Le Gnome et l'Épicier* Antoine Bourbon.
- Le Rossignol* Jacques Lemé.
Naar een verhaal van Andersen.
- L'Auberge de la Passerelle* Théodore Ronflard.
- Le Pêcheur et sa femme* Jean Noguès.
- Le Procès du loup et de l'agneau* Jean-Louis Lespine.
- Maison de campagne* Jean Noguès.
Radiobewerking naar Kotsebue.
- Les Evadés* Roger-Francis Didelot.
Muziek van Saturnin.
- Le Tam-Tam menace* Roger-Francis Didelot.
- L'Aventure du Petit Bossu* Louis-Jean Lespine.
- Maître Zacharius* Pierre Reynaud.
Naar Jules Verne.
- Le noyau de datte* Théodore Ronflard.

Hier dienen we aan te stippen dat de Gesproken Uitzendingen — zooals we reeds vermelden — in 1938 met de uitzending van den cyclus “ Het Hoorspel in Europa ” aangevangen hebben. Deze cyclus is er toe bestemd den luisteraars een overzicht te geven van de meest beteekenisvolle werken, die in de verschillende landen, onder dezen nieuwen tooneelvorm en met een nieuwe oorspronkelijkheid, ten gehoor

werden gebracht. Vermelding verdienen de uitvoeringen van *La Bataille fantasque*, van Leslie Baily, naar een verhaal van C. R. Burns, uit het Engelsch vertaald door F. Delatte, *Bloc C*, van Ettore Giannini en Marco Celsi, uit het Italiaansch vertaald door Luca Rizzardi, en *La Ville de Santa Cruz* van Janina Morawska, uit het Poolsch vertaald door Halina Golebiowska.

Talrijke hoorspelen werden ook in de rubriek " Het Jeugduur " uitgezonden. Deze behooren tot de uitzendingen die het best door de luisteraars van de Fransche uitzendingen van het N. I. R. onthaald werden.

Klassiek en Romantisch Tooneel.

Wat het gebied van de tooneelbedrijvigheid der Gesproken Uitzendingen betreft, verdienen twee cyclussen, waarvan de eene gewijd aan het klassiek tooneel en de andere aan het romantisch tooneel, een bijzondere vermelding.

De eerste dezer cyclussen bracht ons de volgende werken :

- *Cinna*, treurspel in vijf bedrijven van Corneille;
- *Le Misanthrope*, blijspel in vijf bedrijven van Molière;
- *Le Malade imaginaire*, blijspel in drie bedrijven van Molière;
- *L'Amour médecin*, blijspel-ballet in drie bedrijven van Molière.

Vijf werken van Alfred de Musset maakten den romantischen cyclus uit, te weten :

- *Carmosine*, blijspel in drie bedrijven;
- *Il faut qu'une porte soit ouverte ou fermée*, éénakter;
- *Bettine*, éénakter;
- *Il ne faut jurer de rien*, drie bedrijven;
- *Un Caprice*, éénakter.

In 1938 werd de cyclus der *Kleine Meesters uit de XVIIe en XVIIIe eeuw* ingeleid met de uitvoering van *La Mère Coquette*, van Quinault.

Gekommenteerde Uitzendingen van Letterkunde en Muziek.

Deze uitvoeringen stegen van 122 in 1937 tot 267 in 1938. Zij hebben den luisteraar de meest verscheidene en afwisselende programma's geboden, die gesproken woord en muziek, poëzie en humor, fantasie en bondige, doch zakelijke documentatie kunst- en smaakvol paarden.

Bovendien verzorgden zij de inleiding bij de uitzending van opera's en operetten : inlichtingen omtrent den komponist en den librettist, voorstelling van de décor's, samenvatting der handeling, enz.

Hier volgen de titels van de reeksen die uitgezonden werden :

Panorama de la Musique Belge, door Roger Bragard en Gaston Brenta ;
Musique Belge Contemporaine, door Philippe Mousset en René Bernier ;
Les Musiciens Impressionnistes, door René Lyr ;
L'Histoire du Quatuor à Cordes, door Ernest Closson ;
Le Cycle Schubert, door José Bruyr ;
Les Symphonies Célèbres, door Franz Dewever ;
Anthologie de l'Opérette, door Jean Weterings ;
Les Grands Compositeurs de Musique Syncopée, door Jean Thévenet ;
Les Concertos Célèbres, door Charles Radoux ;
L'Evolution du Chant Choral, door Charles Van den Borren ;
Les Carillons de Belgique, door Luca Rizzardì ;
Le Quart d'Heure du Petit Pianiste, door Gaston Brenta.

Zulks, zonder de uitzendingen te vermelden betreffende allerhande onderwerpen met algemeen karakter.

Vermeldenswaard zijn de volgende uitgevoerde lyrische werken :

Hérodiade, Samson et Dalila, Boris Godounow, La Juive, l'Irato
en de operetten :

Boccaccio, Tip-Toes, Victoria et son Hussard, Comtesse Maritza, O yes, Kitty, La Vie Parisienne, Le Roi du Cirque, enz., enz.

De volgende rubrieken kwamen ook op het programma voor :

- Radio voor Allen* (12 uitzendingen);
- Dans la loge du vieil abonné* (36 uitzendingen);
- Elck wat wils* (27 uitzendingen);
- Radio-Allerlei* (11 uitzendingen);
- Kent U ?... « zoo'n personage, zoo'n gebeurtenis »* (12 uitzendingen);
- Een kwartiertje met...* (13 uitzendingen);
- Music-hall* (9 uitzendingen);
- Een reis in...* (10 uitzendingen);
- Kabaret- en Music-hallsterren* (46 uitzendingen), enz., enz.

Het dialectisch Tooneel.

Evenals in 1937 hebben de Fransche Uitzendingen van het N. I. R. een zeker aantal uitzendingen, gewijd aan het dialectisch tooneel, in hun programma's opgenomen.

Twaalf Waalsche stukken werden ten gehoor gebracht :

- *Iun qui stroune èl pouye*, éénakter van Eloi Boucher;
- *Mène*, stuk in drie bedrijven van Louis Noël;
- *L'Ania*, blijspel in drie bedrijven van Georges Fay;
- *Tâti l'Périqui*, blijspel-vaudeville van Edmond Remouchamps;
- *Nos avons touwé noss gate*, éénakter van Jozef André;
- *Likèke*, éénakter van Jules Evrard;
- *Deux mouchons su l'haije*, éénakter van Flori Deprêtre;
- *Ren d' pu biesse qu'in d'jaloux*, éénakter van Fernand Vissoul;
- *D'on seul tinant*, stuk in twee bedrijven van Jean Lejeune;
- *L'Affûteu*, éénakter van Jean Wallon;
- *Li Rêfe d'in pidgeonisse*, éénakter van Joseph Coppens;
- *I r'ligne*, van Arthur Potier.

De Uitzendingen « Amon nos Autes ».

Evenals in 1938, werden de uitzendingen *Amon nos autes* (in 't Fransch : *Chez nous*) gewijd aan liederen of gedichten, ofwel aan de uitbeelding van folkloristische merkwaardig-

heden of aan de studies van werken uit de dialectische letterkunde. Tot October werden deze uitvoeringen dagelijks gedurende tien minuten uitgezonden. Sedertdien verschijnt de rubriek maandelijks in de programma's, maar de zendtijd werd van tien minuten op twintig minuten gebracht.

De Gymnastieklessen.

Gedurende het jaar 1938 heeft de heer Omer Woestyn voor de micro van de Fransche uitzendingen zijn ochtendlessen voortgezet, waarmede hij in 1936 had aangevangen.

Deze gymnastieklessen worden dagelijks tweemaal gegeven : de eerste maal te 6.40 u., de tweede maal te 7.40 u. De lessen zijn ingedeeld in cyclussen, die telkens over verschillende weken verdeeld zijn.

Relais.

In 1938, hebben de Gesproken Uitzendingen drie uitzendingen gerelayeerd, verzorgd door buitenlandsche verenigingen voor radio-omroep.

Anderzijds werden zes uitzendingen, verzorgd door de Gesproken Uitzendingen van het N. I. R., door den Franschen Radio-omroep overgenomen.

Verder worden trouwens in dit verslag omstandige verklaringen die terzelfdertijd de Gesproken Uitzendingen en de Muziekuitzendingen aanbelangen, in een overzichtstabel versterkt.

Nieuwsberichten voor Kongo.

Evenals in 1937, heeft de redactie van de Fransche uitzendingen dagelijks de voorbereiding en de lezing voor de micro verzekerd van speciale nieuwsberichten van 15 minuten, bestemd voor de Belgen, die in de Kolonie verblijven. Die nieuwsberichten werden geregeld door den zender van Ruiselede uitgezonden, van 19.45 tot 20 u.

De Uitzendingen voor geestelijke Verpoozing.

De op initiatief van het Ministerie van Openbaar Onderwijs georganiseerde uitzendingen, gewijd aan geestelijke verpoozing, werden in 1938, ten getale van 4, in de programma's van de Gesproken Uitzendingen van het N. I. R. opgenomen.

Vólgende werken werden met kommentaar uitgevoerd :

1. Keurtooneelen uit *Polyeucte*, van Corneille;
2. *Il ne faut jurer de rien*, blijspel in drie bedrijven van Alfred de Musset;
3. Keurtooneelen uit *Britannicus*, van Racine, vertolkt door de kunstenaars van den Kon. Warandeschouwborg;
4. Keurtooneelen uit *Le Menteur*, van Corneille, vertolkt door de kunstenaars van den Kon. Warandeschouwborg.

Schoolradio.

Anderzijds werd er ook verslag uitgebracht over de bedrijvigheid van de Schoolradio.

Wij kunnen echter aanstippen dat, voor deze uitzendingen ingericht door het Ministerie van Openbaar Onderwijs, de Gesproken Uitzendingen o. m. de uitzending verzorgden van :

- Keurtooneelen uit *Cinna*, treurspel van Racine;
- dertien *hoorspelen*.

Lijst der sprekers die in 1938 hun medewerking aan de

gesproken uitzendingen verleend hebben

De dames : Jane Cappe, Georgette Ciselet, Cornelus, Marie Delcourt, D'Hondt Kovacs, Irène Hamoir, W.-L. Landowski, Marie-Louise Limet, Germaine Moressée-Degueuldre, Antoinette Soulas, Nelly Van den Plas, Elsa Vendelmans, Jeanne Wannijn.

De hh. : Adam, Isidore Akivisson, Camille André, Alexandre André, Ansiaux, Willy Bal, Marcel Balot, Baudoux, René Bauduin, Fernand Bourseau, Beaulieu, Armand Behets, Bergner, Léon Bernaert, Armand Bernier, René Bernier, luitenant-generaal Biebuyck, Roger Bodart, Bogaert, Victor Bohet, Victor Boin, E.-H. Boland, Jules Bordet, Paul Bordet zoon, G. Bouchaert, François Bovesse, Roger Bragard, Bran, Branko Lazarevitch, Gaston Braun, Gaston Brenta, Carlo Bronne, Fernand Brumagne, José Bruyr, Léon Lucien Buguin, Constant Burniaux, Adolphe Buysens, Félix Cattier, graaf Carton de Wiart, Fernand Charlier, Lucien Christophe, Géo Clément, Sir Robert Clive, Ernest Closson, Herman Closson, Henri Cochaux, Hubert Colleye, A.-L. Corin, Alfred Cortot, Maurice Cosyn, J. v. Cottom, Roger Coustry, Kanunnik Crooy, Alexis Curvers, de Ambro, Frits de Beule, de Bréville, Augusto de Castro, Georges Declerck, J.-J. De Clercq, Henry de Coster, Baron Eric de Hauleville, Jules Delacre, Louis Delattre, Adolphe Delbrouck, Charles Delchevalerie, Louis Delmée, Léon Delsinne, Fernand Demany, René de Marneffe, Albert Demblon, Carlo De Mey, Etienne de Meyer, Charles Depasse, Adrien de Premorel, Joseph Dery, Gaston Derycke, Armand Deschamps, Jacques De Schryver, Maurice des Ombiaux, Marius des Essarts, Paul de Vuyst, Franz Dewever, Adelin Didier, Georges Dopagne, Christino do Valle, Edmond Dronsart, Jean du Chastain, Duesberg, Dufour, Dujardin, Dumont-Wilden, Richard Dupierreux, Jacques Dupont, Charles Duvivier, Charles d'Ydewalle, Léon Ectors, Paul Evrard, Camille Fabry, Marcel Fabry, Henri Fast, Julien Flament, Théo Fleischman, Louis Frédéricq, Franz Dewever, Herman Frenay Cid, François Ganshof, Maurice Gauchez, Gérard, Max Léon Gérard, Fernand Germain, Gevaert, Henri Ghéon, Jules Gille, Olympe Gilbert, Gillain, Majoor L.-P.-B. Gillart, Jean Gillis, Paul Gilson, Edmond Godard, Pierre Goemaere, Camille Goemans, Lucien Graux, Niko Gunzburg, Guyaux, Adolphe Hardy, Arthur Haulot, L. Hauman, Paul Henen, Edg. Herckens, Albert Huybrechts, René Jadot, senator

Jauniaux, Gaston Jeuniaux, Fernand Jouan, Albert Jaumain, Henri Javaux, Kerkhofs, Gaston Knosp, Carlos Koning, Mgr Ladeuze, Paul Lagasse, Majoor Gaston Lambert, Maurice Lambillotte, Lauville (Lucien Laudy), Lauwens, Jean Lavachery, Louis Lavoye, Lecompte, Robert Ledent, Gustave Leemans, Franz Lefèvre, Emile Lempereur, Marcel l'Épinois, J. Lespes, Paul Lespineux, Henri Liebrecht, René Lyr, J. Maisin, L. Maldague, Henri Mangin, Dr Marteaux, Georges Martijn, Maurice Masion, Fernand Masquelier, Jules Massart, A. Massonet, Sylvain Masy, Radulesko Mehedintzi, Jorge Valdès Mendeville, Mertens, Milikitch, Adrien Milecan, Alfred Moeller, Philippe Mousset, Willy Nèves, Mgr Noël, Emile Noël, luitenant-generaal Nyssens, Raymond Overath, Camille Peiffer, Arthur Philippart, Maurice Piette, Roger Pignolet, Ernest Piot, Maurice Piron, Charles Plisnier, Camille Poupeye, Prins, kolonel Pulinx, Charles Radoux, Gustave-Louis Ragondet, Joseph-Maurice Remouchamps, Albert Remy, Georges Rency, Luca Rizzardi, Gaston Roelandt, Jean Rogister, senator Henri Rolin, Félix Rousseau, Pierre Ryckmans, Sakellaropoulos, Willem Schraenen, José Sevenants, Sié, luitenant-kolonel Sillevaerts, Gustave Simon, Somville, Arsène Soreil, Paul-Henri Spaak, Jean Steels, Raymond Storms, P. Swings, François Temmerman, Jean Thévenet, Jacques Thibaud, Paul Tihon, Fernand Tonnard, volkvertegenwoordiger Truffaut, Maurice Tumerelle, Emile Uytborck, Jean Valschaert, Toussaint Van Boelaere, G. van Beneden, Charles Van den Borren, Louis Vanden Driessche, Emile Vandervelde, Van Geyseghem, Van Goidsenhoven, Van Lierde, Raoul Van Mello, Horace van Offel, Léon Van Puyvelde, Paul Vanderborcht, G. Van Herewege, Gustave Van Zype, H. Velge, Prosper Verheyden, Vermeulen, August Vermeylen, Jules Vince, Robert Vivier, Ch. Walhin, Emile Wasnair, Paul Werrie, J. Weterings, Whalen, Jean Willems, Jules Yernaux.

Lijst der kunstenaars die in 1938 hun medewerking aan

de gesproken uitzendingen verleend hebben

De dames : Berthe Albert, Alberty, Suzanne André, Sidonie Baijot, Madeleine Barrès, Léa Baudry, Renée Beaufre, Maryse Berteuil, Juliette Bertholet, Suzanne Bouchez, Made Brenda, H. Brenu, Ernestine Briac, Berthe Charmal, Jane Clément, Lise Coliny, Nelly Corbusier, Marie-Marthe Couplet, Crommelynck, Marcelle de Beaulieu, Jacqueline de Kesel, Emilie Deleuze, Nela Demeuse, de Réal, Lyne Deschamps, Berthe Descy, Luce de Vigny, Dewandelaer, Blanche Duckerts, Hélène Dussart, Simone Fay, Marie Ange Fériel, Anne-Marie Ferrières, Paule Frey, Rita Francis, Denise Godet, Rita Gomand, Marie-Madeleine Herdies, Madeleine Hernoé, Nadine Holvoet, J. Hompert, Kinon, Stella Korb, Germaine Lacroix, Léa Laurel, Mariette Ledent, Hélène Lefèvre, Germaine Lemoine, Yvonne Lesire, Linardy, Netty Loncin, Madeleine Lopez, Yolande Lupi, Jane Marceau, Nele Marian, Renée Massin, Georgette Méry, Madeleine Milhaud, Suzy Monal, Monty, Marie Mosane, Neith Blanc, Maria Nivarlet, Denyse Oppitz, Claire Paradis, Betty Paraud Berger, Claire Peltier, Mary Rambert, Olga Reinier, Renelly, Jacqueline Robert, Thyla Roberti, Anna Robia, Germaine Roland, Denise Rolin, Augusta Romain, Germaine Rouer, Ghislaine Roy, Lucy Roy, Ludi Samby, Jeanne Sully, Hélène Tossy, Suzanne Urbain-Jehin, Yvonne Valbray, Lise Vauban, Maryse Verban, Marguerite Vissoul.

De hh. : Alberty, Charles André, Emile André-Robert, Stéphane Audel, Bertor, Emile Boisdenghien, André Boulez, Fernand Bouvet, Marcel Brabant, Gaston Brenta, Calozet, Robert Carlier, Lucien Charbonnier, Louis Charlier, Emile Chermanne, Closet, Joseph Cora, Aimé Courtois, Jules Croes, Jean Croisier, Charles Darcourt, Léon Decorte, Jules Delacre, Delbauve, Raphaël Delcourt, Philippe Defays, Pierre Delporte, Emile Deluc, Fernand Demorange, A.-F. De-neubourg, Henri de Névry, Sylvain Delfosse, Pierre Dermo, René de Roly, Albert Dorian, Georges Dorival, Fernand Dubray, Gaston Dupray, Omer Dupuis, Fernand Dutilleul, Georges Evrard, Jules Evrard, Samson Fainsilber, Georges Farineau, A. Galler, Paul Gerbault, André Gevrey, Georges Génicot, Gustave Gerrebos, Jules Ghaye, Julien Gohir, Georges Grammont, André Guise, Pierre Hambroise, Henri Hanlet, Gustave Hardy, Henry Harment, Léopold Harzé, Robert Hayet, Georges Hemberg, René Henssen, Max

Hermès, Gaston Hoyaux, Honoré Hottyat, Paul Hubert, Henri Jabet, Georges Jacques, Michel Joiret, Marcel Josz, Maurice Juniot, Louis-Philippe Kammans, Emmanuel Laurent, Léon Laurent, Fernand Léane, Arnold Leclair, Maurice Lecocq, Pierre Lecomte, Henry Ledent, Marcel Lefèvre, René Legaux, Maurice Loncin, Alfred Léonard, J. Loos, Raoul Louard, Robert Maque, Marchal, Marceau Poisman, Maurice Mauville, Jack Medley, Paul Mérin, Roger Michel, Paul Mondollot, Pierre Motte, Robert Muray, Norey, J. Parlon, Gontran Paternostre, Patinet, Max Péral, Pérignon, Pétrez, Arthur Potier, Rebaut, Requillé, Jean-Pierre Reuter, Georges Rex, Paul Riga, Jean Roy, Gérard Samain, Paul Saussus, Auguste Schmidt, Jules Sédillot, Squinquel Junior, Paul Stassart, Stévert, René Thône, Jean Toulout, Gaston Varrès, Théo Varroy, Jean Velu, Henri Vermeil, Donat Wagener, Edmond Warnier, Raoul Wiard, Edgar Willy.

Muziekuitzendingen

In 1938 werden de programma's van de muziekuitzendingen onderverdeeld als volgt :

ZES GROOTE CYCLUSSEN

1. *Panorama van de Belgische Muziek van de XIIIe tot de XIXe eeuw.*
22 uitzendingen, met kommentaar door Roger Bragard en Gaston Brenta.
2. *De Hedendaagsche Belgische Muziek.*
9 uitzendingen, waarvan een *Hulde-concert aan Eugène Ysaÿe*, gegeven met medewerking van J. Thibaud en Yves Nat.
3. *De Impressionnisten.*
5 uitzendingen, kommentaar door R. Lyr.
4. *De Geschiedenis van het Snaarkwartet.*
17 uitzendingen, kommentaar van E. Closson, eereleeraar aan het Koninklijke Conservatorium te Brussel.
5. *De Maas.*
Talrijke uitzendingen, dikwijls met medewerking van de Gesproken Uitzendingen. Werken van Waalsche komponisten, uitgevoerd zoo te Brussel als in de provincie.
6. *Franz Schubert.*
16 uitzendingen (waarvan 12 in 1938), ingericht ter gelegenheid van den 110^{en} verjaardag van het overlijden van den komponist, met medewerking van José Bruyr.

Deze cyclussen werden aangevuld met een keus van andere uitzendingen, waaronder wij de volgende kunnen vermelden :

Kamermuziek.

Een belangrijke reeks uitzendingen, ingericht met medewerking van Belgische en vreemde gezelschappen, waaronder het Pro Arte-kwartet zich onderscheidde met drie extra-concerten.

Een hedendaagsch Oratorio.

Koning David, van Honegger.

Nieuwe rubrieken

Ten einde die tabel te volledigen, moeten wij hier een korte opsomming geven van een reeks rubrieken die, zulks blijkt genoegzaam uit de ontvangen brieven, heel wat bijval hadden.

Dans la loge du vieil abonné (37 uitzendingen).

Fragmenten of selecties, uit opera's, met inleidenden commentaar (30 à 60 minuten);

Een reis in... (11 uitzendingen).

Allerlei spreekbeurten aangevuld door de auditie van muziekbladzijden en liederen (duur : één uur).

Miskende Auteurs en Vergeten Bladzijden (11 uitzendingen).

Muziekwerken van weinig bekende of miskende componisten, die litteraire vergeten fragmenten omlijsten (30 à 45 minuten).

Geschiedenis van het Snaarkwartet.

17 uitzendingen van 45 minuten, met commentaar door Ernest Closson, eere-leeraar aan het Koninklijk Conservatorium te Brussel.

Avant-gardemuziek (11 uitzendingen).

Gramfoonplaten, met de meest karakteristieke muzikale productie van de laatste jaren (30 à 45 minuten).

Elck wat wils (24 uitzendingen).

Uitvoering van danstreffers, waarom onze luisteraars verzocht hebben (20 à 45 minuten).

Beroemde Symphonieën.

20 uitvoeringen, welke een overzicht bieden van de meest bekende symphonieën, ingeleid door Frans De Weert. Vijf uitzendingen zijn nog op de programma's 1939 voorzien.

Bekende Concerto's.

20 uitzendingen met kommentaar van Charles Radoux-Rogier. 6 van deze uitvoeringen zullen nog in de programma's 1939 opgenomen worden.

Anthologie der operette.

10 uitzendingen met kommentaar van J. Weterings, werden aan de operette gewijd :

De Operette en het gevoel, De Operette en de Wals, De Operette en de Parodie, enz.

7 uitvoeringen van dezen cyclus zullen in 1939 uitgezonden worden.

Jazz-anthologie.

10 concerten werden gegeven door het Jazzorkest van het N. I. R., met kommentaar van den heer Thévenet.

Zeven dezer concerten, er toe bestemd het werk der meesters van de gesyncopeerde muziek tot zijn volle waarde te brengen, zullen nog in 1939 uitgezonden worden.

Ons Uurtje (11 uitzendingen).

Werd, elken Zondagmorgen, aan Belgische componisten gewijd, waarvan de werken uitgevoerd werden door musici van ten onzent.

Deze rubriek vereischt de medewerking van solisten, koren, harmonies, fanfares, enz.

Buiten deze nieuwe rubrieken, in 1938 in onze programma ingelascht, waarvan sommige behouden blijven, terwijl andere uit oorzaak van hun cyclisch karakter in 1939

zullen verdwijnen, moeten we aanstippen dat onze luisteraars steeds met de meeste aandacht onze reeks oude rubrieken gevolgd hebben, waaronder :

- Radio-herinneringen* (17 uitvoeringen);
- Radio voor Allen* (12 uitzendingen);
- Radio-Allerlei* (7 uitzendingen);
- Kabaret der Goede Antenne* (11 uitzendingen);
- Waalsch Kabaret* (22 uitzendingen).

Meestal werden deze uitzendingen, zoo oude als nieuwe, verwezenlijkt in nauwe samenwerking met de Gesproken Uitzendingen.

Eenige cijfers.

Tijdens het jaar 1938, heeft de muziekdienst van de Fransche Gesproken Uitzendingen van het N. I. R. zijn medewerking verleend aan de voorbereiding van een uitzendingsensemble dat, voor den luisteraar, een totaal bedraagt van 2.068 u. 28 zendtijd voor het N. I. R. en 967 u. 50 voor de O. V., hetzij een totaal van 3.036 u. 18 zendtijd of gemiddeld ongeveer 8 u. 20 per dag.

Deze totale zendtijd geldt slechts voor den luisteraar. Hij vermeldt geenszins de opgave van de repetities en bovendien den tijd door de musici in de studio's doorgebracht tijdens de pauzen die de concerten splitsen. Dus, 3.036 u. 18 antenne-muziek voor een algemeen totaal van 4.548 u. 15 zendtijd.

Het Groot Symfonie-Orkest.

In de studio's heeft het Groot Symphonie-orkest zijn medewerking verleend voor de uitzending van 41 groote concerten. Vermeldenswaard zijn deze welke gewijd waren aan :

- De Verjaring van Koning Albert's dood;
- De Hedendaagsche Fransche Muziek;
- De Hedendaagsche Belgische Muziek;
- De Belgische Muziek (uitzendingen van het *Panorama*);
- Het Werk van Brückner;
- Het Impressionisme in de Muziek (cyclus);
- Grootte klassieke, romantische en hedendaagsche werken;
- De Franz Schubert-cyclus;
- Werken van Mendelssohn, Brahms, Dukas, Hindemith, Milhaud, Roussel, J.-S. Bach, Beethoven, Franck, Lalo, Michel Brusselmans, Haendel, Schumann, Saint-Saëns, Prokofieff, Strawinsky, Vreuls, Ysaye;
- De Hedendaagsche Russische Muziek;
- De Italiaansche Muziek;

Een bijzondere vermelding verdienen :

- De Maurice Ravel-hulde;
- Het Festival César Franck;
- *De Kunst der Fuga*, van J.-S. Bach;
- De selectie uit *Tannhäuser*, van Richard Wagner. ;
- De *Perzische Nacht*, van Saint-Saëns;
- Het Orgelfestival;
- *Koning David*, van Honegger;
- Het Galafeest voor het Dispensarium voor Kunstenaars en eindelijk de
- Twee concerten, ingericht ter gelegenheid van het *Wereldkongres der komponisten*.

Bij deze belangrijke kunstmanifestaties moeten we nog de 37 zoogenoemde Casino-concerten voegen, die in hun programma's werken opnemen die treffen door hun gemakkelijke beluistering en hun hoogstaand muzikaal gehalte.

Het Groot Symphonie-Orkest heeft insgelijks 13 concerten uitgevoerd in lokalen buiten het N. I. R. :

- Te Brussel : In het Koninklijke Conservatorium, in het Paleis voor Schoone Kunsten, in den Koninklijken Muntshouwborg (Ysaye-wedstrijd);

— In de provincie : In den Koninklijken Schouwburg te Namen en in het Openlucht-theater te Angleur.

Drie concerten van het Groot Symphonie-Orkest werden geleid door beroemde buitenlandsche dirigenten : Philippe Gaubert (Festival der Fransche Muziek), Pembaur (Brückner), A. Casella (Festival van Italiaansche muziek).

Ter gelegenheid van het Wereldkongres der komponisten zijn de volgende dirigenten nog opgetreden : von Reznicek, Arne Eggen, Tony Aubin, Petro Petridis, André Marescotti, J. Jongen, Lualdi, Kurt Atterberg, Wilhelm Kienzl en Flor. Alpaerts.

Het Radio-Orkest.

heeft een totaal van 221 concerten in studio en 2 concerten buiten studio verzorgd :

Te Doornik, in de Lakenhalle en te Brussel, in het Paleis voor Schoone Kunsten, ter gelegenheid van het feest van Wallonië.

Het Licht Orkest.

heeft 187 concerten in studio verzorgd.

Het Salonorkest.

heeft 184 concerten in studio verzorgd.

Het Jazzorkest.

heeft 196 concerten in studio verzorgd.

De Koren van het N. I. R.

hebben hun medewerking verleend aan de uitzendingen van :

- 33 operettenselecties;
- 14 opera's, oratorio's, lyrische tooneelen;
- 5 tooneelstukken met koren;
- 71 koren met orkest;
- 92 koren A Cappella of met klavier;
- 93 audities van volksliederen.

Het Nationaal Orkest van België.

zegde zijn medewerking toe aan 10 concerten, ingericht door de Fransche Uitzendingen van het N. I. R.

Te dier gelegenheid hebben de volgende dirigenten de leiding van dit orkest waargenomen :

Rasse, directeur van het Koninklijk Conservatorium te Luik;

Bastin, dirigent van den Koninklijken Muntchouwburg;

Quinet, directeur van het Conservatorium te Charleroi;

Barbier, directeur van het Conservatorium te Namen;

Marsick, leeraar aan het Conservatorium te Luik;

De Taeye, directeur van het Conservatorium te Bergen;

Dupuis, directeur van het Conservatorium te Verviers.

Genre-Uitzendingen.

145 orkest-uitzendingen van dien aard werden verzorgd onder leiding van de volgende dirigenten :

Max Alexys (23 concerten), Edouard Loiseau (29 concerten), Ludo Langlois (11 concerten), Luc Darcy (25 concerten),

José Schnyders (24 concerten), Choura Kouznetzoff (10 concerten), Géo Bogaert (8 concerten), Arthur Charlier "Sarbarkest" (15 concerten).

In deze reeks kunnen ook nog de volgende uitvoeringen gerangschikt worden, die gegeven werden met medewerking van de groepen :

Marceau-Burton, harmonikaïsten (5 concerten), Ranieri; mandolinisten (2 concerten); Royal Club Mandoliniste (2 concerten).

Militaire Muziek.

12 concerten van militaire muziek werden in 1938 door het N. I. R. verzorgd.

Lijnuitzendingen hebben ons toegelaten de volgende kapellen ten gehoor te brengen :

- De Muziek der Grenadiers;
- Het 12e Linierement;
- De Kapel der Gidsen;
- Het 8e Linierement;

De uitzendingen in studio werden verzekerd met de medewerking van :

- De Muziek der Gidsen (drie concerten);
- de Muziek der Grenadiers (drie concerten);
- De Muziek der Karabiniers (één concert).

Het lyrisch Tooneel.

In 1938 hebben de Fransche uitzendingen 77 lyrische werken, opera's, opera buffa's en operetten ten gehoor gebracht.

52 werken werden in studio gegeven met medewerking van het Symphonie-orkest, van het National Orkest van België, van het Radio-Orkest, het Jazzorkest en het Licht orkest :

- *Boccaccio*, van Suppé, operette.
- *De Deserteur*, van Monsigny, opera buffa.
- *Tip-Toes*, van Gershwin, operette.
- *Bastien en Bastienne*, van Mozart, opera buffa.
- *L'Arlésienne*, muziek van Bizet, voor het drama van Daudet.
- *Le jour du tirage au sort*, Waalsche operette van Ducat.
- *L'Incoronazione di Poppea*, van Claudio Monteverde, lyrisch drama.
- *Entre nous deux*, van Louis Langlois, operette.
- *Samson en Dalila*, van Saint-Saëns, opera.
- *Les Dragons de Villars*, van Maillart, opera buffa.
- *Les Faux Mendians*, van Gresnik, opera buffa.
- *La Chanson d'Amour*, van Schubert-Berté, operette.
- *Victoria et son Hussard*, van Kalman, operette.
- *Ciboulette*, van R. Hahn, operette.
- *Les Mousquetaires au Couvent*, van Varney, operette.
- *L'Enfant Prodigue*, van Debussy, cantate.
- *Fidélité*, van Hillier, operette.
- *Richard Cœur de Lion*, van Gretry, opera buffa.
- *La Fille du Régiment*, van Donizetti, opera buffa.
- *La Jeune fille à la fenêtre*, van Samuel Holeman.
- *La Servante Maîtresse*, van Pergolèse, opera buffa.
- *O yes Kitty*, van Max Alexys, operette.
- *Le Comte de Luxembourg*, van Lehar, operette.
- *Quand l'édjimint passe*, van L. Simar, operette.
- *Le Farfadet*, van Adam, opera buffa.
- *La Fille du Tambour-Major*, van Offenbach, operette.
- *Le Châlet*, van Adam, opera buffa.

- *Le grand Mogol*, van Audran, operette.
- *Le Directeur de Théâtre*, van Mozart, opera buffa.
- *Le Tzaréwitch*, van Lehar, operette.
- *La Bayadère*, van E. Kalman, operette.
- *Rêve de valse*, van O. Straus, operette.
- *L'anneau nuptial*, van Marsick, lyrisch drama.
- *Rêve de gitane*, van René d'Archambeau, operette.
- *Bonsoir M. Pantalon*, van Grisar, opera buffa.
- *El coq del Since*, van Muldermans, operette.
- Selectie uit *Czardasvorstin*, van Kalman, operette.
- *Paganini*, van Lehar, operette.
- *Le violoneux*, van Offenbach, operette.
- *L'avez v'veyou passer*, van Batta, operette.
- *L'Amour médecin*, muziek van Lully, comedie-ballet.
- *L'Irato*, van Méhul, opera buffa.
- *Li Mârli*, van J. Duysenx, operette.
- *Esther*, van J.-B. Moreau, begeleidingsmuziek.
- *Peau d'Ane*, van Absil, muziek-tooverspel.
- *La Vie Parisienne*, van Offenbach, operette.
- *Hans, le joueur de flûte*, van L. Ganne, operette.
- *La Dame Blanche*, van Boieldieu, opera buffa.
- *Le Roi du Cirque*, van Max Alexys, operette.

25 lyrische tooneelwerken, opgevoerd in lokalen buiten het N. I. R., werden eveneens uitgezonden :

- *Fédora*, van Giordano (Koninklijke Muntshouwburg), opera.
- *La Fille de Madame Angot*, van Lecocq (Théâtre de Liège), operette.
- *Hérodiade*, van Massenet (Théâtre de Tournai), opera.
- *La chanson d'Halewyn*, van Albert Dupuis (Cercle Royal Excelsior, Grand Théâtre de Verviers), opera.
- *La Mascotte*, van Audran (Grand Théâtre de Verviers), operette.

- *Tristan en Isolde*, van Wagner (Koninklijke Muntschouwb-
burg), lyrisch drama.
- *Valses de Vienne*, van J. Strauss (Théâtre de Liège), operette.
- *Rêve d'Automne*, van V. Avaert (Théâtre de Tournai),
operette.
- *L'Enlèvement au Sérail*, van Mozart (Koninklijke Munt-
schouwb-
burg), opera.
- *Le Secret de Suzanne*, van Wolff Ferrari. (Koninklijke Munt-
schouwb-
burg), opera.
- *Les Cloches de Corneville*, van Planquette (Koninklijke
Fransche Schouwb-
burg te Gent), operette.
- *Boris Godounow*, van Moussorgsky (Koninklijke Munt-
schouwb-
burg), opera.
- *Comtesse Maritza*, van Kalman (Théâtre de Liège), operette.
- *La Juive*, van Halévy (Koninklijke Muntschouwb-
burg),
opera.
- Selectie uit *Louise*, van Charpentier (Casino van Knokke),
muziekroman.
- *La Traviata*, van Verdi (Casino van Knokke), opera
(leid. Guillemyn).
- *L'Enlèvement au Sérail*, van Mozart (Kursaal van Oostende,
leid. Alb. Wolff), opera.
- *La Bohème*, van Puccini (Kon. Muntschouwb-
burg), opera.
- *Caprice espagnol*, van Rimsky-Korsakoff (Kon. Munt-
schouwb-
burg), opera-ballet.
- *Les Trois Valses*, van O. Straus (Théâtre Royal de Liège),
operette.
- *Le Chant du Désert*, van Romberg (Théâtre Royal de Liège),
operette.
- *Le Barbier de Séville*, van Rossini (Théâtre Royal de Liège),
opera.
- *L'Aiglon*, van Honegger en J. Ibert (Koninklijke Munt-
schouwb-
burg), opera.
- *Carmen*, van Bizet (Kon. Muntschouwb-
burg), opera buffa.
- *Frasquita*, van Lehar (Kon. Fransche Schouwb-
burg te
Gent), operette.
- Ballet *La Boutique Fantasque*, van Rossini-Respighi (Kon.
Muntschouwb-
burg).

Hoorspelen en Tooneelwerken met Muziek.

Zooals blijkt uit het verslag van de Gesproken Uitzendingen hebben de Muziekuitzendingen dikwijls hun medewerking verleend, ter gelegenheid van uitvoeringen vóór de micro van hoorspelen of tooneelstukken met muziekgedeelten of begeleidende muziek.

De Uitzendingen van Concerten.

In 1939 werden er 49 concerten uitgezonden, zoo te Brussel als in de provincie, namelijk :

Uit de Conservatoria van Brussel, Luik, Charleroi, Verviers, Hoei, Bergen, Doornik, Namen, La Louvière, enz.

Een speciale vermelding verdienen de concerten die tijdens de zomermaanden uit de Kursaal van Oostende en uit de Casino's van Spa en Knokke uitgezonden werden.

De Uitzendingen uit Dancings.

112 uitzendingen van dansmuziek werden in 1938 uit dancings van Brussel, Oostende, Knokke, Blankenberge en Chaudfontaine verzorgd.

Speciale Uitzendingen.

Tijdens het jaar 1938 hebben de Fransche Uitzendingen, zoo voor het N. I. R. als voor de O. V., een reeks uitvoeringen en diverse concerten uitgezonden. Met het oog hierop, vermeldt het verslag van de Directie van het Secretariaat, dat men verder zal aantreffen, nauwkeurig de voornaamste initiatieven welke door de O. V. genomen werden. Hier zullen we, zonder speciale vermelding, eenvoudig aanstippen :

— Calafest van de Waalsche Folklore, in het Paleis voor Schoone Kunsten te Brussel.

- Ontvangst, in het Tehuis voor Kunstenaars, van de Belgische mededingers voor den Ysaye-wedstrijd 1938.
- De Zwarte Metten op Goeden Vrijdag in de Benedictijner-abdij van Sint-Andries te Loppem, bij Brugge.
- Pontificale Hoogmis in de Kathedraal te Doornik;
- Marialof, in het Klooster der Dames van het Cenakel te Brussel.
- Op het Sint-Lambertusplein te Luik, Marschen van den wedstrijd voor de tentoonstelling.
- Muziekavond, ingericht door het Liberaal Verbond te Vorst.
- Lof ter eere van het H. Hart, in de Kapel van het Instituut Sint-Gillis.
- Hoogmis, gezongen door de E. Zusters van de Kapelkerk van het Prinselijk Begijnhof van den Wijngaard te Brugge.
- Pontificale mis, gecelebreerd in de Kathedraal te Mechelen.
- Pontificale mis, gecelebreerd in de Sint-Pauluskathedraal te Luik.
- Bal der Studiebeurzen voor de Universiteit te Luik, met het Jack Klüger-orkest, uit het Paleis van den Gouverneur.

De internationale Relais.

In 1938 hebben de Fransche Uitzendingen van het N. I. R. talrijke uitzendingen van muziekprogramma's, gegeven door verschillende buitenlandsche zenders, in hun programma's opgenomen.

Zulks was heel dikwijls het geval tusschen Brussel en Parijs, ter gelegenheid van de inrichting van de «Fransch-Belgische uitwisselingen».

Een totaal van 21 relais van buitenlandsche concerten werd door het N. I. R. uitgezonden en 22 concerten, gegeven door het N. I. R., werden door vreemde zenders gerelayeerd.

De volledige lijst dezer relais zal verder aangetroffen worden.

Medewerking van Artisten en Groepeerings die niet tot het N. I. R. behooren.

In 1938 onderteekende de muziekdienst van de Fransche Uitzendingen van het N. I. R. in totaal 2.416 contracten, namelijk 1.866 voor het N. I. R. en 550 voor de O. V.

Hebben aan deze uitzendingen medegewerkt :

- 63 groepen voor kamermuziek;
- 24 koren;
- 268 zangers en zangeressen;
- 95 pianisten;
- 37 violisten;
- 5 altisten;
- 15 cellisten;
- 4 clavecinisten;
- 20 organisten;
- 16 harmonikaïsten;
- 3 harpisten;
- 3 fluitisten;
- 5 klarinettisten;
- 2 hoboïsten;
- 3 trompetspelers;
- 2 cornetspelers;
- 1 beiaardier;
- 1 gitarist;
- 1 vertolker van de muzikale zaag;
- 4 vocale groepen;
- 2 bioscoop-organisten;

Koren, Harmonieën en Fanfares.

Aan de koorverenigingen, harmonieën en fanfares, werd een groote plaats op onze programma's ingeruimd.

9 concerten, gegeven door harmonieën en fanfares in lokalen buiten het N. I. R., werden uitgezonden.

14 koren zijn in studio opgetreden en de programma's van 13 koren, welke buiten het N. I. R. optraden, werden eveneens uitgezonden.

Onder de groepeeringsen, die op onze programma's voorkwamen, kunnen we vermelden :

KOREN :

La Malmédienne, Het Baskisch koor " Eresoinka ", Chorale Royale des Invalides, Eupener Männerquartett, Universiteit te Brussel, Universiteit te Luik, Russische koren uit Brussel, Groupe vocal Bragard, Chorale de la Société Philharmonique, Chœurs Russes Coupfer, Ad Vocaem Artem, Joegoslavisch koor uit Zagreb, A Cappella van Luik, Les Mélomanes de Binche, Sint-Romboutskoor, Disciples de Grétry, La Légia, Les Echos d'Hastedon, van Namen, Echo des Travailleurs, van Verviers, Chorale de l'Abbé Hoch, van de Kathedraal van Straatsburg, in het Paleis voor Schoone Kunsten te Brussel, Les Unis et Libres d'Anderlues, Les Crampons de Jolimont.

HARMONIEËN EN FANFARES :

Harmonie des Tramways Unifiés de Liège, Harmonie des Charbonnages de Wérister, Royale Harmonie de Wasmes, Royal orchestre d'Harmonie Intégrale de la Bouverie, Harmonie de Wasmes, Société Royale d'Harmonie de Frameries, La Cæcilia de Jemappes, Fanfare de Boussu-Bois.

Fonoplaten.

In 1938 hebben de concerten van fonoplaten een groote plaats bekleed in de programma's van de Fransche uitzendingen, zoo voor het N. I. R. als voor de O. V. :

<i>Ernstige muziek</i>	:	ongeveer	398 u. 31;
<i>Lichte muziek</i>	:	"	1,091 u. 07;
<i>Jazzmuziek</i>	:	"	23 u. 24;

hetzij een totaal van : ongeveer 1.513 u. op een totaal van 3.036 u. 26 muziekuitzendingen (N. I. R. en O. V.).

De Belgische Concerten.

In 1938 hebben de Fransche uitzendingen dikwijls werken van Belgische componisten in hun programma's opgenomen. Vermeldenswaard zijn :

- 17 concerten door het Symphonie-orkest;
- 18 concerten door het Radio-orkest;
- 16 concerten door het Licht orkest;
- 20 concerten door het Salonorkest;
- 7 concerten door het Jazzorkest;
- 3 concerten door het Nationaal Orkest van België;
- 17 concerten door orkesten die niet tot het N. I. R. behooren.
- 8 concerten door verschillende harmonieën en fanfares;
- 12 diverse recitals (klavier, viool, cello, orgel, clavecimbel, zang).

Lijst der Kunstenaars die in 1938 hun medewerking aan

de muziekuitzendingen verleend hebben

ZANG :

De dames Berthe Albert, Alissebelle, Sabine Andréé, Arendts De Vrin, Concha Badia, Beauclair, Berger, Berinx, Gina Berthot, Blankaerts, Mina Bolotine, Claudine Boons, Vina Bovy, Braconnier, Bradfer, Briffaux, Germain Broka, Brucelle, Brullez, Buyko, Capronnier, Cardon Leslie, Hélène Cartry, Cernay, Chamart Houssa, Ciampi, Clara Clairbert, Clairy, Renée Claude, Claus, Claudine Coffey, Coliny, Crombez, Croquet, Daems, Danco, Darly, d'Artevelle, Daudier, De Backer, De Bray, Debruyne, De Cléry, De Cuyper Fabry, De Gavre, Dejardin, De Kesel, De La Berg, Delange, Delbouille, Delcampe, Delforge, Délia, Deligny, Deltenre, Denef, Denié, De Reyghere, Derome, Deroubaix, De Ruisseaux, Derval, Deschamps, De Troch, Dussart, Duysburgh, Essler, Even, Fabry, Farrère, Fauville, Feyrou, Francet, Gilbert, Gilles, Goldwurm, Eve Govy, Gray, Grévalle, Harcq, Helminger, Heuertz Horwa, Hollevoet, Hudseyn, Jacques, Jarboro, Joujette, Kinon, Kirsch, Ré Koster, Lambert, Lambertini, Lamprenne, Lamproye, Langbien, Laudy, Laurent, Lecocq, Lefèvre, Lenssens, Letrillart, Liedts, Liégeois, Maristany, Marville, Martin Metten, Massalska, Mertens, Minning, Montfort, Moulin, Moulart, Maes, Mousset-Vos, Hilda Niza, Marianne Oswald, Stany Paillot, Dorine Pauwels, Pelotti, Philippart, Piel, Pierre, Piette, Lina Pollard, Populaire, Renaudin, Renkin, Rochat, Rosier, Rouffart, Rouyer, Yvette Sam, Lydia Sariban, Sauvage, Schmidt, Scoriels, Servais, Serverius, Smile, Stradel, Stroyebant, Svinkin, Germaine Teugels, Jeanne Thys, Marguerite Thys, Lucienne Tragin, Tricot, L. Tyber, Vegarginsky, Gretl Vernon, Warnier, Weyler, Wibin, Wirth, Yerlès.

De hh. Adhémary, Alain, Alberty, Amato, Andrézy, Andrien, Anger, Anspach, Arnoult, Avaert, Barnès, Bartholomé, Bauwens, Beets, Bellemans, Benois, Blumberg, Boonen, Boulanger, Bouvet, Bracony, Cardon, Carpiny, Casy, Chamart, Houssa, Claudel, Collinet, Crabbé, Cuenod, Daems, d'Arkor, De Groote, Delairte, Delange, Delante, Delaux, Delil, Delmarche, Demoulin, Derval, De Valck, Dumonceau, Duysens, Englebert, Evrard, Fadel, Fassin, Géodel, Gillig, Gilson, Goda, Gradman, Grimard, Hiernaux, Janson, Jean et Jean, Jean, Jac et Jo, Jim, Jonau, Lahous, Larbanois, Lasselin Lemaire, Lens, Letesson, Letroye, Leysens, Liedts, Lits, Lixon,

Loudèche, Mabile, Malchair, Marc, Marique, Mauville, Mertens, Parlon, Paulus, Perce, Peters, Peyron, Pielle, Pirotte, Poulot, Richard, Richepin, Righeux, Roels, Rosier, Rubeau, Saint-Près, Scoriels, Sélifet, Spitaels, Swinnen, Tilkin-Servais, Tolkowsky, Toutenel, Tranchant, Tréfois, Tristal, Troisfontaines, Urbain, Van Dooren, Van Obbergh, Van Schoeland, Van Uytrecht, Venant Pauké, Vervy, Villard, Villiers, Warnier, Wilkin, Yernaux.

KLAVIER.

De dames Aronstein, Beeghs, Blumenthal, Bouquette, Cassiers-Renchon, Chaja-Rynd, Cosse, Cuyvers, De Clippel, De Herve, Devos, Dinsart, Dulait, Fischbach, Fontaine, Hennebert, Herzberg, Jaspas, Katzigheras, Laventurier, Levêque, Maebe, Malengré, Maréchal, Mélotte, Minet Matzen, Nedelkon, Paulet, Piérard, Pierre, Pignari-Renard, Revelard, Rochat, Saharova, Scheridjean, Schmidt, Schmidt, Geeraerd, Schreibern Funcken, Swaels-Wauters, Tambuyser, Urbain, Van de Walle, Van de Wiele, Van Raemdonck, Vercambre, Viselé, Vulichman, Willems.

De hh. Ardenois, Astor, Balthazar-Florence Bezdecki, Blochman, Bodalew, Brouwers, Closson, Collaer, Constant, Cortot, Declercq, De Kestelier, Delcour, Delporte, Delvigne, Deprêtre, Du Chastain, Dumortier, Duquennois, Hamy, Heimlich, Lazarre Lévy, Leuridan, Martin, Milhaud, Mombaerts, Nat, Paulet, Peeters, Piette, Rodrigue, Scharrès, Sevenants, Sluszy, Stern, Tcherepnine, Tock, Tomasi, Van de Plassche, Van Tomme, Wladigeroff, Zeltzman.

VIOOL :

De dames Dieguez, Mills, Pauwels, Reinhard.

De hh. Bollen, Benedetti, Bethune, Brunet, Cillario, Clockers, Costa, Costy, Deneffe, Desclin, Dubois, Gertler, Gommaerts, Grumiaux, Guller, Herman, Hertogh, Hosselet, Kriegel, Koch, Liégeois, Misson, Perbal, Rahier, Raskin, Sluse, Thibaud, Tytgat, Valenti, Van Neste, Wagemans, Wethmar, Wigy.

ALTVIOOL :

De hh. Bockstael, Hindemith, Ruymen, Van Hout, Vieux.

CELLO :

Mevr. Paul.

De hh. Bartsch, Bauwens, Dambois, Deneulin, De Nocker, Derissen, Dubois, Fellman, Frezin, Join, Nicolay, Ranzatto, Van Anderlecht, Van den Dooren.

CLAVECIMBEL :

De dames Beaudier-Van de Wiele, Corradina Mola, Thauvoye
De h. Van Lancker.

ORGEL :

De dames Braquemond, Zilgien.

De hh. Berden, Collot, Dejaive, De Liever, Delporte, De Maleingrau, De Middeleer, Druart, Dupré, Eraly, Faurès, Hens, J. Jongen, Joos, Mawet, Merckaert, Tellier, Tournemire.

HARP :

De dames Flour, Hemon, Piras.

KLARINET :

De hh. Cardon, De Leye, Noiset, Piette, Van Guchte.

FLUIT :

De hh. Apostel, De Prins, Goffard.

MUZIKALE ZAAG :

De h. Bekaert.

BIOSCOOPORGEL :

De hh. Berens, Espagne.

HARMONIKA :

De hh. Burton, de Busscher, Deguitte, De Hollander, Deleuze, Demoulin, Denayer, Deridoux, Distate, Goblet, Gwozdz, Masure, Meute, Solheid, Steurs, Terwagne.

HOBO :

De hh. Lebrun, Antoine René.

TROMPET :

De hh. Decelle, Mottard, Senécaut.

HOORN :

De hh. Malfait, Tielemans.

BELAARD :

De h. Neefs.

GITAAR :

De h. Alfonso.

VOCAL GROEPEN :

Quatuor Villier, Trio vocal Polargeo's, Trio Vocal Scapus, The four rythm aces.

KAMERMUZIEK :

Quatuor de violoncelles de Bruxelles, Quatuor de Rome, Quatuor de Liège, Quatuor belge à clavier, Quatuor Van Hecke, Quatuor Zepparoni, Quatuor Gertler, Quatuor Malézieux, Quatuor Lejeune, Quatuor Belge d'Instruments Anciens, Quatuor Belge de saxos, Quatuor Zimmer, Quatuor de saxophones, de Paris Quatuor Blondel, Quatuor Stoefs, Quatuor Strens, Quatuor Pro Nova, Quatuor de harpes Cornélis, Quatuor Danois, Quatuor de flûtes Francis Stoefs, Quatuor Belge à claviers en den h. Mombaerts, International String Quartet, Trio Guller, Trio de Bâle, Trio d'Amsterdam, Trio de La Haye, Trio Levêque, Trio de la Cour, Trio Pro Musica, Trio Bergeron, Trio Casella, Quintette Instrumental de Bruxelles en Maurice de Groote Société des Instruments à vent, Pro Musica Antiqua, Pro Musica Antiqua en Mevr. Van de Wiele, Société de musique ancienne Collaer, Association de musique de chambre, Instruments à vent de Bruxelles, de hh. Goffard, Foidart, Wetzels en Mej. de Belleroyche, Simone Schmitt en de hh. Jahiel en L. De Groote, de hh. Sluszny, Van Neste, Caraël en Anspach, de hh. Van Lancker en Clockers, Mej. Van de Wiele en de h. Hens, de h. Foidart en Mej. Van de Wiele, de hh. Pousseele en Ebbecke, de hh. Sainpol Hou en Mariën, de dames Husson en Joassin, de hh. Guller, Tytgat en Debaux, de h. en mevr. Delcroix, de hh. Jetteur en Pénasse, Mevr. Husson en de h. Guller, de h. Raskin en mevr. Van Barentzen, Mej. Bertouille en de h. Brunet, Mej. Danco en de h. Meyer, Mej. Piette en de h. Belinkof, de h. Roy en mevr. Joudanine, Mej. Mesritz en de h. Wilmet, de hh. Raskin, Louon en Ebbecke de h. Leuridan en Mej. Van Hecke, mevr. De Groote-Joyce en Mej. Sury, de h. en mevr. Paul Vercambre, de hh. Foidart, Apostel, Ebbecke en mevr. Cernay, de hh. Ebbecke, Apostel en Daems.

Belgische Kunstenaars waarvan de werken in 1938 door

het N. I. R. werden uitgezonden.

Absil, Ackermans, Alexys, Alix, Alpaerts, Andelhof, A. André, Andrien, Arcadel, Avignon, Balthazar-Florence, Bara, R. Barbier, Barnay, Bastin, Batta, Batte, Bay, Beekand, Bee David, Beirens, Bemers, Bender, Peter Benoit, Bernaert, Bernard, Bernier, Bertrand, Betbès, Binchois, Blangenois, Blangy, Blockx, Blomme, Boland, Bordin, Bosmans, Bosseret, Boulanger, Boutmy, Brenders, Brenta, Broeckx, Brumagne, Brusselmans, Buffin, Burton, Bury, Caludi, Cambier, Candaël, Candrix, Canivet, Caryll, Caster, Gaty, Chantrier, Charlier E., Chaumont, Chevreuille, Clesse, Clockers, Cloetens, Closset, E. Closson, Cochs, Cody, A. Collin, Collot, Colson, Colwaert, Crabbé, Cremers, Dachy, d'Agrèves, Dambois, Dame, Dandois, N. Daneau, S. Daneau, Danhier, Danhieux, R. Darchambeau, Darcy, Davaux, Dax, De Bassenge, De Bériot, De Boeck, De Bourguignon, De Bremaker, De Ceuninck, Defosse, Defrêcheux, De Greef, De Guide, De Herve, A. De Herve, De Hollander, Dejoncker, De Kers, Delaittre, De la Marck, Delange, De Lantin, De Lassus, Léon Delcroix, De Leener, Delhaes, Delhez, De Liever, Delin, Dell, Aqua, Delmel, Deloof, Deltal, Deltour, De Maleingreau, Demany, Demaret, Demestre, Demol, Demonte, Demoulin, Deneufbourg, Deneyn, Denistry, Denocker, Depaeppe, Deprince, De Radoux, Deridoux, de Rocourt, De Rose, De Roeck, Derouette, Desprès, De Taeye, De Taille, Devaux, Deville, Devocht, Devos, De Wèrpe, d'Hazet, Dindale, Dolne, Dolys, Doret, Doucet, Droeghman, L. Dubois, Ducarme, Ducat, Dufay, Duhamel, Dumont, A. Dupont, L. Dupuis, L. Dupuis, Durllet, Durselen, Dury, Duysenx, Eenhaes, Eglinger, Ernotte, Etienne, J.-B. Faulx, Fay, Felleman, Féron, Fétis, Fiocco, Floris, C. Franck, Frémeaux, Frémolle, Frezin, L. Frings, Gaillard, Gasia, Geroday, Gevaert, Giconiu, Gillissen, Gilson, Gilsourt, Goeyens, Gombert, Gossec, Gresnik, Grétry, Grillaert, Grisar, Groffé, Guevorts, E. Guillaume, Guillemyn, Guyot, Hallet, Hamal, S. Hamy, Hans, Hansen, Hemberg, Hendricks, Hens, Herman, Hervans, Hervé, Hillier, Hollerman, Honnay, Hoyoul, Huberty, Hullebroeck, Huybrechts, Jacobs, Jacquemain, Jadin, Jal, Jehin, L. Jehin, Jérôme, Jomaux, Alex J. Jongen, J. Jongen, L. Jongen, Josquin des Prés, Joret, Kalkman, Kips, Knosp, Labory, La Gye,

Lambert, Lambillon, Lambotte, Louis Langlois, Ludo Langlois, Théo Langlois, Lanini, Lassus, Lauweryns, Lebrun, Lecail, Leclercq, Ledent, Leemans, Legrand, Lekeu, Lemaistre, Lemmens, Léonard, Leturcq, Limmänder, Loeillet, Loiseau, Loriaux, Lunssens. Macker, J. Maes, Mahy, Malherbe, Mambourg, Marceau, P. Marchand, Marchot, Marsick, Marteau, Martin, Massau, Mathieu, Maury, F. Mawet, L. Mawet, Mawet, Mertens, Mestdagh, Meulemans, Meuron, Mignolet, P. Milli, Montagne, Montellier, Moreau, Mortelmans, R. Moulaert, Mouton, Muldermans, Neerinck, Obbrechts, Ockeghem, Omer, Orban, Ouwerx, Packay, Paulus, Peeters, Petit, Philippe, Pirson, Plume, Polfiet, Poot, Popper, E. Populaire, Pottier, Prévost, Quinet, J.-Th. Radoux, Radoux-Rogier, N. Radoux, Radoux-Rogier, Raick, Rasse, Raway, Ray, Reiniaert, Remue, Renard, Rielandt, Rimbaut, Roels, F. Rogister, H. Rogister, J. Rogister, R. Rogister, Rougefort, Rousseau, Ruelle, Saeys, Saguet, Samuel, Sarly, Scapus, Scharrès, Schneider, Schoemaeker, Scohy, Segers, F. Servais, L. Simar, Simons, Sironval, 's Jonghers, Smulders, Somers, Soudan, Souris, Spoel, Stekke, Steurs, Steenbrughe, Stiénon du Pré, J. Strauwen, Strens, Sumkay, Thiébaud, Thoens, Tinel, Tordeur, E. Tower, Turine, Ursmar, Uvergolts, Valério, Van Beers, Van Berckens, Van Campenhout, Van Damme, Mme Van den Boorn, Van den Broeck, Van den Eende, Van den Eynde, Van den Gheyn, Van den Kerkhoven, Vandersmissen, Van der Stukken, Van Durme, Van Duyse, Van Goens, Van Helmont, Van Herck, Van Hoge, Van Hoof, Van Luck, Carlo Van Neste, Van Nieuwenhove, Van Nuffel, Van Oost, Van Parijs, Vansippe, Van Ulft, Vaulet, Verhaegen, Vetsy, Vieuxtemps, Vivier, Volant, Vrancken, Vreuls, Waelput, Waelrant, Walnier, Ch. Walpot, Wambach, Wangermée, Watel, Webster, A. Wéry, G. Wéry, Wetzels, Weynandt, Weyts, Wigy, A. Willaert, Woronoff, E. Ysaye, Th. Ysaye, Zlika.

Directie van het Secretariaat

De Directie van het Secretariaat omvat de volgende diensten :

- I. DE DIENST VOOR PERS EN LUISTERAARS.
- II. DE DIENST DER O. V.
- III. DE PROGRAMMADIENST.
- IV. DE AUDITIEDIENST.
- V. DE DIENST DER OMROEPERS.
- VI. DE CLASSIFICATIE.

Hier geven wij, bondig samengevat, de bedrijvigheid van elken dienst in 1938 :

De Dienst voor Pers en Luisteraars.

Evenals de vorige jaren, heeft deze dienst een nauwe voeling verwezenlijkt tusschen het N. I. R. en de luisteraars, zulks door het aanwenden van al de middelen te zijner beschikking. Het was zijn doel de dagelijksche pers documentatie te verschaffen over al de bedrijvigheden van het N. I. R.

HET DOCUMENTATIEBLAD.

Het wekelijksch documentatieblad heeft een geregelde oplage van 250 exemplaren.

In 1938 werd, evenals vroeger, de documentatie aan de pers bezorgd, aangevuld door het zenden van talrijke foto's, flans en verschillende documenten die door de Belgische en buitenlandsche pers opgenomen werden.

DE WEKELIJSCH E KRONIEKEN.

Deze kronieken, die geregeld elken Dinsdag tusschen 19 u. 45 en 20 uur vóór de micro gelezen werden, hebben aan de luisteraars documentatie bezorgd over onze programma's, de diverse uitzichten van het radioleven, alsook over het Gebouw van het N. I. R.

Zes kronieken werden gewijd aan een volledig bezoek der inrichtingen van het gebouw op het Flageyplein.

DE RADIOTENTOONSTELLING TE BRUSSEL.

Het Paviljoen van het N. I. R. op de Radiotentoonstelling 1938 te Brussel was aan het Gebouw van het N. I. R. gewijd. Het architecturaal ensemble werd door den bouwkundige Jean Mathieu ontworpen. Het heeft den bezoekers met veel klaarheid een keuze geboden van groote foto's betreffende :

1. de oude installaties van het N. I. R.;
2. het bouwterrein van het Gebouw van het N. I. R.;
3. de nieuwe installaties van het N. I. R.

Te Doornik vertoonde een stand den bezoekers een paneel met een oordeelkundige schikking van foto's betreffende het nieuwe Gebouw van het N. I. R.

PROGRAMMABROCHURES :

In 1938 werden zes brochures uitgegeven :

Het Panorama van de Belgische muziek (I);

De impressionistische musici;

Het Panorama van de Belgische muziek (II);

De Maas;

Franz Schubert;

De Beiaarden van België.

OPENBARE CONCERTEN IN DE PROVINCIE :

De dienst heeft drie openbare concerten in de provincie ingericht, te weten :

Namen : op 20 April — Groot Symphonie-Orkest.

Doornik : op 18 Juni — Radio-Orkest.

Angleur : op 17 Juli — Groot Symphonie-Orkest.

Volgens beslissing van den Raad, is de totale opbrengst van deze concerten ten goede gekomen aan neutrale liefdadige instellingen, aangeduid door de gemeentebesturen der bezochte gemeenten.

DE GALAVOORSTELLING VAN HET DISPENSARIUM VOOR KUNSTENAARS :

Deze galavoorstelling werd in het Paleis voor Schoone Kunsten te Brussel gegeven, met medewerking van het Groot Symphonie-Orkest van het N. I. R. De totale opbrengst, hetzij fr. 20.067,75, werd gestort ten bate van het Dispensarium.

BRIEVEN VAN LUISTERAARS :

Meer dan 5.900 brieven werden op onze diensten ontvangen. Wij hebben geantwoord op meer dan 2.000 vragen om inlichtingen.

HET GEBOUW VAN HET N. I. R. :

De voorstelling aan de Belgische en de buitenlandsche pers van het Gebouw van het N. I. R. maakte het voornaamste voorwerp uit van de bedrijvigheid van dezen dienst. Door zijn rechtstreeksche tusschenkomst en bij zijn weten werden er, zoo in België als in het buitenland, 70 artikels uitgegeven, waarvan de meeste geïllustreerd zijn.

Talrijke journalisten hebben, hetzij groepsgewijze, hetzij afzonderlijk, gelegenheid gehad de lokalen van het Flageyplein tot in de kleinste bijzonderheden te bezoeken.

Ten slotte hebben de kronieken vóór de micro gelezen, de luisteraars ingelicht omtrent de noodzakelijkheid van de oprichting van het Gebouw van het N. I. R. en omtrent de richtlijnen, die de verwezenlijking van deze constructie ten grondslag lagen.

Diensten der O. V.

Verleden jaar hebben wij reeds de aandacht gevestigd op de merkbare verbetering der programma's van de O. V. Deze is te danken aan een nauwere samenwerking van deze organismen met de diensten van het N. I. R.

Tijdens de maandelijksche vergaderingen, door de O. V. en het N. I. R. belegd, worden de vraagstukken onderzocht, die de O. V. in hun betrekkingen met het N. I. R. aangaan.

Zoo ontstaat allengs een volledige code betreffende de betrekkingen O. V. en N. I. R.

Hier brengen wij ter herinnering dat de Fransche O. V. de volgende zijn :

Radio Catholique Belge, Resef, Solidra, welke ieder over één dag uitzending per week beschikken; en Radio Wallonie, die eenmaal om de vier weken een programma verzorgt. De O. V. beschikken dus jaarlijks over een totaal van 169 dagen zendtijd.

Wij kunnen er bijvoegen dat de Commissie voor de Godsdienstige Spreekbeurten wekelijks recht heeft op 15 minuten zendtijd en de Protestantsche spreekbeurten, alsmede de Vrije Gedachte, elk op 15 minuten per maand.

Het lijkt ons niet van belang ontbloot op deze beschouwingen van algemeen karakter een synoptische tabel te laten volgen, welke de uitzendingen opsomt op initiatief der O. V. verzorgd, met medewerking van de verschillende diensten van het N. I. R.

De Voornaamste Uitzendingen der O. V.

RADIO CATHOLIQUE BELGE

GROOTE GODSDIENSTIGE PLECHTIGHEDEN :

- 17 April : Mis ter eere van Sint-Waltrudis, met vijf gelijke stemmen A Cappella van Ch. Joachim, uitgezonden uit Doornik.
- 15 Augustus : Hoogmis, uitgezonden uit het Prinselijk Begijnhof van den Wijngaard te Brugge.
- 1 November : Vierstemmige Mis met orgel, van Flor. Peeters, uitgezonden uit Mechelen.
- 25 December : Vierstemmige Mis van Karl Koch, uitgezonden uit Luik.

OPENBAAR CONCERT :

- 29 November : Orgelfestival m. m. v. de meesters Marcel Dupré en Joseph Jongen.

LYRISCH TOONEEL :

- 4 Januari : *Le Déserteur*, opera buffa in drie bedrijven van Sedaine, muziek van Monsigny (reconstitutie van de eerste opvoering in het "Théâtre des Italiens"). Eerste opvoering.
- 18 Januari : *Le Déluge*, bijbelsch poëma in drie deelen, van Saint-Saëns. Eerste uitvoering.
- 1 Februari : *Bastien et Bastienne*, opera buffa in één bedrijf van Mozart. Eerste uitvoering.
- 15 Februari : *Le Couronnement de Poppée*, van Claudio Monteverdi. Eerste uitvoering.
- 22 Februari : *Het Klokje der Eremiten*, opera buffa in drie bedrijven van Locroy. Muziek van Maillart.

- 10 Mei : *Le Farfadet*, opera buffa in één bedrijf van A. Adam.
- 12 Juli : *Nuit Persane*, lyrisch poëma van Saint-Saëns. Eerste uitvoering.
- 13 December : *De Witte Dame*, opera buffa in drie bedrijven van Boëeldieu.

DRAMATISCH TOONEEL EN HOORSPELEN :

- 25 Januari : Prijs van de Radionovelle : *Village*, van Marcel Dehaye.
- 8 Maart : *Le Pater*, van François Coppée.
- 19 Maart : *La Mort de Beethoven*, radioherinnering van Jean Meer.
- 15 April : *Le Dieu vivant*, radioreportage van de Passie, door de dames Cita en Suzanne Malard.
- 28 Juni : *La Brouille*, van Charles Vildrac.
- 23 Augustus : *En Chemin de fer*, stuk van Henriette Charasson.
- 20 September : De Groote Prijs van het Hoorspel : *Jeanne d'Arc*, van Robert de Vroylande.
- 11 October : *Esther*, van Racine.
- 25 October : *Blanchette*, blijspel van Brioux.
- 23 November : *Victoria Regina*, van Laurence Housman.
- 20 December : *Peg de mon cœur*, blijspel van H. Manners.

REPORTAGES.

- 15 April : De Zwarte Metten op Goeden Vrijdag bij de Benedictijnen van St. Andries, te Loppem bij Brugge.
- 26 April : De Renaissance van het raamglas; reportage bij den kunstschilder Louis-Charles Crespin.
- 26 Mei : Reportage van de Mis der Jongeren op het Eucharistisch Congres te Boedapest.

- 29 Mei : Reportage van de sluitingsplechtigheid van het Eucharistisch congres te Boedapest.
 28 Juni : Bij de Benedictijnen van Maredsous
 15 Augustus : Bij de padvinders te Han a/Lesse.
 23 Augustus : Het Heilig Bloedspel te Brugge.

GROOTE CONCERTEN.

- 1 Februari : Psalmen en motetten, door het Rombouts-
 koor.
 15 Maart : De Kunst der fuga, van J.-S. Bach.
 Eerste uitvoering.
 17 April : Te Deum, van Tinel.

ALLERLEI.

De Muzikale Actualiteit, welke aan 39 jonge kunstenaars die hun studiën in het Kon. Conservatorium te Brussel voleindigd hebben, toegelaten heeft vóór de micro van het N. I. R. op te treden.

RESEF

SYMPHONIE-CONCERTEN

- 27 Januari : met medewerking van Concha Badia en
 Flore Moulaert-Maes, zangeressen, René
 Tellier, organist, René Letroye, tenor, Henri
 Desclin, violist en de koren van het N. I. R.
 7 April : met Ignace Blochman, pianist.
Concerteerende symphonie voor klavier en orkest,
 van Szymanowski.
 1 Mei : met Mevrouw Mousset-Vos, zangeres en
 Maurice De Grootte, bas. Eerste uitvoering
 van de *Ode au Travail*, van Michel Brussel-
 mans.

- 22 September : met Hélène Pignari, pianiste. Eerste uitvoering van het concerto voor klavier en orkest, van Raymond Chevreuille.
- 27 October : met Lydia Sariban, zangeres en de koren van het N. I. R. Op het programma : *Le vilain petit canard*, voor zang en orkest, van Prokofieff, en de *Symphonie des Psaumes*, van Igor Strawinski.
- 29 December : Concert In Memoriam Emile Vandervelde.

BOVENDIEN.

- 10 Maart : *Willem Tell*, van Schiller. Muziek van Woronoff.

LIJNUITZENDINGEN.

- Verschillende opera's uit den Kon. Muntchouwburg :
- 19 Mei : Concert gegeven in het Paleis voor Schoone Kunsten door het " Pro Arte " kwartet.

KAMERMUZIEK (LAAT-AVONDCONCERTEN).

- 6 Januari : met de groep *Ad Vocalem Artem*.
- 20 Januari : met Frederic Anspach, tenor, Nahum Sluzny, pianist, Carlo van Neste, violist en Georges Caraël, hoornist.
- 3 Februari : met Maurice De Groote, bas, en Ignace Blochman, pianist.
- 16 Februari : met Lydia Sariban, zangeres, en het Gertlerkwartet.
- 3 Maart : met Pauline Aronstein, pianiste, en het International String Quartet (Mangeotkwartet).
- 24 Maart : Concert gewijd aan de werken van Alexander Tsjerepnin, gegeven met de medewerking van den auteur en het Gertlerkwartet.

- 7 April : door het Gezelschap voor Oude Muziek,
o. l. v. Paul Collaer.
- 21 April : Belgisch klavierkwartet.
- 24 Mei : met de groep *Ad Vocalem Artem*, o. l. v.
Raymond Bragard, en den heer De Liever,
organist.
- 20 October : met het Gertler-kwartet.
- 10 November : met Pauline Aronstein, pianiste.
- 17 November : met Michel Benois, bariton. Spaansche en
Russische muziek.

OPERETTEN.

- 24 Maart : *De Musketers in het klooster*, van Varney.
- 30 Juni : *Walsdroom*, van Oscar Straus.

SPECIALE UITZENDINGEN.

- 14 Juli : Concert gewijd aan Frankrijk (m. m. v.
het Radio-orkest o. l. v. Paul Gason).
- 1 December : Zangrecital, gegeven door Marianne Oswald.

TOONEEL EN HOORSPELEN.

- 6 Januari : *L'Orage*, van Ostrowsky.
- 10 Februari : *Crainquebille*, van Anatole France.
- 10 Maart : *Willem Tell*, van Schiller, vertaald door
R. Lantzenberg.
- 14 April : *Poucette*, van Ch. Vildrac.
- 27 October : *Chabichou*, van Duvernois.
- 3 November : *Le Travail des hommes dans la forêt*, van Francis
André.
- 24 November : *Les Fourberies de Scapin*, van Molière.

REPORTAGES.

- 20 Januari : Reportage uit de werkplaatsen van *Bas
Prés* (spoorwegen).

- 28 April : Reportage over het bureauwerk voor vrouwen.
- 12 Mei : Eenige verwezenlijkingen van de gemeente Angleur.
- 9 Juni : De woningen voor de oudjes en de arbeiderswoningen te Moeskroen.
- 14 Juli : Eenige gemeentelijke verwezenlijkingen te Seraing.
- 14 Augustus : Reportage van de manifestatie der S. J. W. te La Louvière.
- 22 September : Mutualistisch Tcheuis voor kraamvrouwen te Doornik.
- 20 October : Binche : De huisarbeiders van het confectiebedrijf.
- 30 December : Reportage der begrafenisplechtigheden van Emile Vandervelde.

SPECIALE UITZENDINGEN.

- 1 Mei : *Reportage* van de betooging te Brussel : *Bonte Avond* : gelegenheidszangen en gedichten
Théâtre partisan : *Un havre calme*.
- 29 December : *Emile Vandervelde-huldiging*.
Voorlezing van fragmenten uit zijn werk.
De Stem van den Patron, reportage van de overbrenging van het stoffelijk overschot.

SOLIDRA

VOORNAAMSTE KUNSTMANIFESTATIES :

- 4 Februari : Lijnuitzending uit den Grooten Schouwburg van Verviers van een kunstgala, ingericht door de *Royal Excelsior* m. m. v. het "Eenheidsfront der O. S."

- 1 Juli : Groot Symphonie-orkest, o. l. v. Franz André : Werken van eenige Belgische componisten, die den Prijs van Rome behaald hebben.
- 8 Juli : Concert aangeboden aan de leden van het Amerikaansch Legioen, gegeven door de kapel van het Eerste Gidsenregiment, o. l. v. Arthur Prévost.
- 25 November : XXe verjaring van de Zegevierende Intrede der troepen te Brussel.
Symphonie-orkest der Gidsen, o. l. v. Arthur Prévost.

VÓOR-OORLOGSCHE REVUE-TOONEELEN :

- 9 December : Revues de l'Alcazar.
- 16 December : Revues de la Scala.
- 23 December : „ „ „
- 30 December : Revues de la Gaîté.

OPENBARE CONCERTEN :

- 29 April : Jaarlijksch galaconcert, gegeven in het Kon. Conservatorium te Brussel door het Groot Symphonie-Orkest van het N. I. R., o. l. v. Franz André.
- 21 October : Lijnnuitzending van een avond, ingericht door het Nationaal Werk der Oudstrijders, in de groote zaal van het Paleis voor Schoone Kunsten, gegeven door het Symphonie-Orkest der Gidsen, o. l. v. Arthur Prévost.
- 12 November : Jaarlijksch galaconcert, gegeven in het Kon. Conservatorium te Brussel door het Groot Symphonie-Orkest van het N. I. R., o. l. v. Franz André.

REPORTAGES.

- 11 Maart : De Schoolvoeding te St. Gilles.
13 Mei : L. Empain-stichting, te Amberloup (Lux.).
17 Mei : Reportage uit Wavre : Eeuwfeest van het
" Liberaal Verbond ".
29 Juni : Home Ed. Pecher, te St. Idesbald.
18 November : Het werk der volksopvoeding. Ontspannings-
muziek (School voor instrumentale muziek
te St. Joost-ten-Noode).

RADIOMONTAGES.

- 10 Juni : Stoet der Liberale Jonge Wachten van
België.
23 September : Nijverheidsschool te Schaarbeek.

RADIO WALLONIE

WAALSCH E BLIJSPELEN EN SKETCHES .

- 7 Februari : *Tiestous*, éénakter van Henri Hurard.
7 Maart : *Un point, c'est tout*, sketch van Gerard Debraz.
4 April : *Panaicou*, éénakter van François Jaminet.
25 Juli : *Moman*, éénakter van Georges Fay.
22 Augustus : *L'bonne Madame Horkay*, éénakter van Mau-
rice Esser.
24 September : *D'on seul tinant*, blijspel in twee bedrijven
van Jean Lejeune.

FRANSCH E HOORSPELEN OVER WAALSCH E LEGENDEN :

- 23 Mei *La Légende de Hullos*, van Faustus.
10 October : *Le Miracle de l'an mille*, van Faustus.
Dertien Waalsche jeugduurtjes.

LIJNUITZENDINGEN :

- 10 Januari : *La Fille de Mme Angot*, operette in drie bedrijven van Lecocq, uit den Kon. Schouwburg te Luik.
- 25 Juli : Concert gegeven in het Casino van Spa.

OPENBAAR CONCERT :

- 24 September : *Feest van Wallonië*, in het Paleis voor Schoone Kunsten te Brussel (*L'avez-v' véyou passer?*, Waalsche muzikaal blijspel van Marcel Batta, Luiksche cramignons en koren).

WAALSCH E OPERETTEN :

- 7 Februari : *El djoû du tirådje au sort*, drie bedrijven van Albert Ducat.
- 2 Mei : *Qwand l'rédjumint passe*, drie bedrijven van Léon J. Simar.
- 22 Augustus : *L'coq de l'since*, twee bedrijven van Arthur Muldermans.
- 10 October : *Li Márli*, drie bedrijven van Joseph Duysenx.

LYRISCH DRAMA :

- 27 Juni : *L'anneau nuptial* (fragmenten uit het eerste bedrijf), van Armand Marsick.

WAALSCH E LEGENDE :

- 27 Juni : *Li diérin Signeur di Franchimont*, van Léon-J. Simar.

SYMPHONISCH POËMA (Groot Orkest en Koren) :

- 5 December : *L'An Mil*, van Gabriel Pierné.
Twaalf Waalsche cabaretten.

Een volledige lijst van de relais-uitzendingen wordt op het einde van onderhavig verslag opgegeven. De tusschenkomsten van de O. V. op dit gebied worden daarin aangeduid.

De Programmadienst.

Deze dienst heeft voornamelijk tot taak de fracties van muziekprogramma's en gesproken programma's samen te ordenen en de publicatie er van te verzekeren.

Dit jaar heeft de programmadienst een nieuw stelsel van opgave der statistieken in gebruik gebracht, dat met een maximum van nauwkeurigheid het aanwenden der uren uitzending aanduidt. Deze zendtijd moet niet verward worden met de uren prestatie in de studio's. Streng nauwkeurig opgemaakte tabellen zullen dan ook heel veel bijdragen tot een voortdurende verbetering van de toekomstige programma's.

De Auditiedienst

Deze dienst, die bij het begin van het jaar 1938 geschorst werd, heeft zijn werkzaamheden in Augustus hervat, op het oogenblik waarop hij bij het cultureel departement gevoegd werd.

De karakteristieken van de reorganisatie van den auditiedienst kunnen in enkele punten samengevat worden.

1° Auditiezittingen op bepaalde tijdstippen;

2° Kunstjury, bestaande uit personaliteiten die niet tot het N. I. R. behooren en die over de artistieke bekwaamheid der kandidaten oordeelen;

3° Radiojury, bestaande uit elementen die niet tot het N. I. R. behooren en uit leden van den muziekdienst van het N. I. R., die de radiogenische hoedanigheid der kandidaten, door voorgaande jury aanvaard, onderzoeken en beoordeelen.

In 1938 heeft de auditiedienst een volledige zitting ingericht, die bestond uit :

- a) een artistieke zangproef;
- b) een radiophonische zangproef;

c) een zitting, tijdens dewelke instrumentisten aan een examen onderworpen werden.

Aan het meestendeel der aanvragen, welke ons gedurende het eerste semester toekwamen, hebben op wij die wijze voldaan. Daarenboven geven wij onderaan een volledige statistiek van de bedrijvigheid van dezen dienst.

- a) Aantal gezonden formulieren 604.
 - b) Aantal teruggezonden formulieren : 506.
 - c) Aantal gedagvaarde kandidaten : 343.
 - d) Aantal vergaderingen der kunstaudities : 47.
 - e) Aantal vergaderingen der radiophonische audities : 9.
- Op 260 kandidaten werden er 63 toegelaten.

De Internationale Relais

In 1938 werden er 53 internationale relais verzorgd. 22 programma's van de Fransche uitzendingen van het N. I. R. (muziek en gesproken) werden door vreemde zenders gerelayeerd.

31 buitenlandse programma's werden door het N. I. R. heruitgezonden.

Fransche Uitzendingen van het N. I. R. overgenomen door vreemde zenders.

9 Februari :	Ravel-hulde.	Paris Tour Eiffel.	43'
13 Februari :	Fransch-Belgisch omruil. Belgisch concert en <i>Les Aveugles</i> , hoorspel van M. de Ghelderode.	Radio-Taris.	103'
25 Februari :	Avond aangeboden aan de <i>Solidra</i> « Poilus de France ». (XXII ^e verjaring van den slag bij Verdun). Militair concert. <i>Le Moulin de Valmy</i> , hoorspel van du Carme.	Paris P. T. T. Lille P. T. T. Limoges P. T. T. Toulouse-Grenoble.	151'
28 Februari :	Concert van hedendaagse muziek.	Tour Eiffel.	89'
25 April	Fransch-Belgische uitwisseling. Jazzorkest, radio-orkest, koren N. I. R. <i>Faut-il tuer le mandarin?</i> , hoorspel, tekst van Fleischman en muziek van Poot.	Radio Paris.	132'
9 Mai :	Ysaye-hulde. Concert. Spreekbeurt door J. Thibaud.	Paris P. T. T.	85'

19 Mei :	Pro Arte-kwartet.	B. B. C. Londen.	52'
<i>Resej</i>	Idem.	Paris-Tour Eiffel.	83'
31 Mei :	Ysaye-wedstrijd voor klavier.	Warschau en 4 Pool- sche rijkszenders.	37'
12 Juni :	Fransch-Belgische uitwisseling. Belgisch concert : Beiaard met reportage. Populaire fanfaremuziek. Wandeling in België : het karnaval te Binche, met reportage.	Radio Paris en Bordeaux-Lafayette.	127'
29 Juli :	XXIV ^e verjaring van de oorlogsverklaring. Muziek der Gidsen.	Fransche staatszenders.	
<i>Solidra</i>			
7 Augustus :	Koor uit de Kathedraal van Straatsburg. Idem.	Radio Paris.	48'
15 Augustus :	Symphonie-concert.	Zweden Radiotjanst	25'
<i>R. C. B.</i>	Casino te Knokke.	Radio Paris en	76'
12 September :	Klassiek concert.	Montpellier-Languedoc. Paris Tour Eiffel. Lyon P. T. T., Bordeaux-Mont- pellier-Languedoc.	72'
18 September :	Waalisch muziek gala, Charleroi. Concert met reportage.	Paris P. T. T.	115'
15 October.:	Licht concert.	B. B. C. Londen.	29'
23 October :	Interview (verjaring Slag aan den Yzer).	Radio Cité Paris.	5'
31 October :	Fransch-Belgisch omruil. <i>Peau d'Ane</i> , van Absil en Gheon.	Frankrijk-staatszenders.	119'
11 November :	Reportage van de plechtigheid aan het Graf van den Onbekenden Soldaat.	Paris.	20'
20 November :	Concert. Wereldcongres der componisten.	N. B. C. Amerika.	30'
26 November :	Kamermuziek. Wereldcongres der componisten.	B. B. C. Londen.	82'
26 December :	Jazzanthologie.	Italië.	54'
27 December :	Italiaansche muziek.	Parijs.	100'

Buitenlandsche Uitzendingen, door het N. I. R. overgenomen.

22 Januari :	Fransch-Belgische uitwis- seling. Symphonie-concert <i>La Belle Entreprise</i> , stuk van M. Donnay. <i>Le Captif</i> , van Tristand Bernard. Licht concert.	Paris P. T. T.	120'
25 Januari :	Beethovenconcert.	Zwitserland.	90'
<i>R. C. B.</i>			
5 Maart :	Fransch-Belgische uitwis- seling. Concert.	Parijs.	117'
31 Maart :	Symphonie-concert.	V. A. R. A.	96'
<i>Resef.</i>			
22 April. :	Noorsche muziek.	Oslo.	61'
<i>R. C. B.</i>	Plechtigheid : inwijding studio K. R. O.	Hilversum.	19'
10 Mei. :			
14 Mei :	Fransch-Belgisch omruil. <i>L'Avare</i> , van Molière. Liederen. Symphonie-concert.	Parijs.	104'
25 Mei :	Eerste-steenlegging Tentoonstelling te New York.	New York.	32'
26 Mei :	Mis voor de Jongeren op het Wereldcongres te Boedapest.	Hongarije.	
<i>R. C. B.</i>			
29 Mei :	Plechtigheid der sluiting van het Eucharistisch Wereldcongres.	Hongarije.	
<i>R. C. B.</i>			
5 Juni :	Voetbalwedstrijd Fran- krijk-België.	Parijs.	106'
14 Juni :	Koren van de Kathedraal van Straatsburg.	Radio-Straatsburg.	88'
<i>R. C. B.</i>			
17 Juni :	2 ^e bedrijf uit de <i>Meester- zangers</i> , Wagner, Covent Garden.	Londen.	59'
10 Juli :	<i>Willem Tell</i> , van Rossini.	Vichy.	160'
16 Juli :	Jazz-concert.	Londen B. B. C.	82'
13 Augustus :	<i>Falstaff</i> , van Verdi	Salzburg.	146'
28 Augustus :	Reportage van het wereld- kampioenschap voor wiel- rijders.	Amsterdam.	183'

1	September	: Wereldkampioenschap voor wielrijders.	Amsterdam.	97'
4	September	: Wereldkampioenschap voor wielrijders.	Valkenburg.	29'
4	September	: Symphonie-concert.	Radio-Paris.	99'
10	September	: Rede van den heer Benesj.	Praag.	30'
27	September	: Rede van den heer Chamberlain.	Londen.	9'
28	September	: Rede van den heer Daldier.	Parijs.	5'
29	September	: Rede van Z. H. den Paus.	Radio-Vatikaan.	15'
11	October	: Koning Albert-hulde, Salle Pleyel.	Parijs.	15'
12	October	: Onthulling Koning Albert-gedenkteeken, met reportage.	Parijs.	39'
11	November	: Herdenking van den Wapenstilstand. Republikeinsche Grenadier Guards.	Parijs. Londen.	31' 29'
20	November	: Cello-recital.	Hilversum.	45'
22	November	: Concert Concertgebouw, met reportage.	Amsterdam.	88'
25	December	: Kerstoratorio, van Perosi.	Vatikaan.	55'
<i>R. B. C.</i>				

ADMINISTRATIE EN TECHNIEK

De administratie en de techniek omvatten :

1. De technische directie;
2. De administratieve directie;
3. De dienst der buitenlandse betrekkingen en der uitzendingen op korte golflengte;
4. De groote werken.

1. — TECHNISCHE DIRECTIE

Evenals in 1937 hebben de technische diensten zich in 1938 in hoofdzaak beziggehouden met de voltooiingswerken van het nieuwe gebouw van het N. I. R.

De directie werd aangevuld met een dienst voor het waarnemen van het secretariaat en bestaat thans uit vier diensten :

de exploitatiedienst;

de dienst der opzoeken en van het radio-electrisch onderhoud ;

de technische bouwdienst;

de dienst van het administratief secretariaat.

I. — De Exploitatiedienst

De exploitatiedienst, belast met het waarnemen der regie van al de programma's, bestaat uit de volgende afdelingen :

- Afdeeling modulatie;
- Afdeeling lijnuitzendingen;
- Afdeeling opnamen;
- Afdeeling zenders;
- Afdeeling klankproeven;
- Afdeeling contrôle der uitzendingen.

Afdeeling Modulatie.

Deze sectie verzekerde in 1938 :

- voor golflengte : 483.9 M. 4.600 u. 25' uitzending;
- voor golflengte : 321.9 M. 4.580 u. 39' uitzending;
- voor golflengte : 29.04 M. 566 u. 29' uitzending;

Behalve de gewone uitzendingen, heeft deze afdeling ook nog de duivensportberichten en de uitzendingen voor de schoolradio verzorgd :

DUIVENSPOORTBERICHTEN. SCHOOLRADIO.

Golflengte 483.9 m. 17 u. 36' uitzending 70 u. 31' uitzending.
Golflengte 321.9 m. 10 u. 14' uitzending. 69 u. 38' uitzending.

Afdeeling Lijnuitzendingen.

De gewone captaties waren ten getale van 989 in 1938, tegen 801 in 1937. Het grootste aantal dezer lijnuitzendingen bestaat uit de heruitzendingen van nationale of internationale concerten. Telkens begeven de technici zich ter plaatse met versterkers en een speciaal materieel. Door middel van de telefoonlijnen bereikt de uitzending het N. I. R. waar zij, hetzij opgenomen, hetzij rechtstreeks door den zender uitgezonden wordt.

De sectie beschikt over een heel belangrijk materieel :

- 20 microfonen;
- 66 vervoerbare batterijen;
- 17 verdraagbare versterkers;
- 8 veldtelefoons;
- microfoon-standaarden;
- diverse kabels;
- koptelefoons;
- benodigdheden, enz.

Als voorbeeld, kunnen we vermelden dat een gewoon uitzendingstype het volgende normaal materieel vereischt :

- 2 versterkers;
- 3 batterijen;
- 4 microfonen;
- 4 microfoon-standaarden;
- 1 veldtelefoon;
- 1 koptelefoon;

100 tot 200 m. speciale gefaradayiseerde kabel en allerlei kleine benodigdheden.

Dank zij een uiterst verzorgd onderhoud hebben wij practisch geen enkele hapering gedurende deze lijnuitzendingen moeten vaststellen. Anderdeels heeft het N. I. R. 54 heruitzendingen verzorgd, van vreemde zenders, hetzij 75 u. 58'; omgekeerd werden er 30 uitzendingen van het N. I. R. door vreemde zenders overgenomen.

Bovendien hebben verschillende zenders medegewerkt aan reportages, welke op de programma's van het N. I. R. voorkwamen. Zoo gebeurde het dat 21 reportages voor de Fransche en 28 voor de Vlaamsche uitzendingen verzorgd werden, namelijk in Frankrijk, Nederland, Zwitserland, Italië, Hongarije en Duitschland. Daarentegen heeft het N. I. R. zijn medewerking verleend aan vreemde zenders, namelijk aan de Vereenigde Staten van Amerika, Duitschland, Frankrijk, Engeland, Nederland, door de lijnuitzending van verschillende actueele gebeurtenissen in België, ten getale van 20, te verzorgen.

Behalve deze lijnuitzendingen is de captatiewagen 154 maal uitgereden, met een totaal van 74 u. 51' opnametijd. Deze wagen is uitgerust met een studio van beperkte afmetingen en een "Magnetofoon" opname-machine welke toelaat ter plaatse, gedurende een halfuur, zonder onderbreking op te nemen.

Afdeeling Opnamen.

De afdeeling opnamen beschikt over drie opnamesystemen :

Opname op was;

Opname op vernis;

Opname op stalen band, of "Magnetofoon".

Elk dezer procédés heeft zijn voor- en nadeelen en vindt zijn noodzakelijkheid en zijn toepassing in het thema zelf van het op te nemen onderwerp. In 1938 werden er 1740 fonoplaten en 999 magnetofoonbanden, met 499 u. 56' opname, door deze sectie verzorgd.

Afdeeling Zenders.

Evenals de vorige jaren verzorgde de sectie zenders de exploitatie en het onderhoud der zenders. Wij herinneren er aan dat de nominale kracht 15 Kw. bedraagt.

Zooals aangeduid voor de sectie modulatie, bedroeg de zendtijd voor de Fransche golflengte 4.600 u. 25' en voor de Vlaamsche 4.580 u. 39'. Benevens deze drukke exploitatie dient het groot belang van het onderhoud niet onderschat te worden. Dit werd hoofdzakelijk vereischt door de hoogspanningscellen voor drijfkracht, de signalisatie, de batterijen, de leidingen voor de waterkoeling der lampen en de eigenlijke radio-electrische toestellen.

In 1938 bedroeg de storingtijd onderscheidenlijk : voor de golflengte 483.9 M. - 17 u. 43', hetzij 0,37 % van den totalen zendtijd; voor de golflengte 321.9 M. — 8 u., hetzij 0,174 % van den totalen zendtijd. Tijdens het jaar 1938 werden er

voor de golflengte 483.9 M. 475 u. 15' en voor de golflengte 321.9 M. 462 u. aan technische proeven besteed.

Afdeeling Klankproeven.

Laten wij er aan herinneren dat deze sectie de geschikte plaats der microfoon (microfonen) voor het uit te zenden werk in de studio moet bepalen. In 1937 werden er 3.008 klankproeven opgeteekend en in 1938 steeg dit aantal tot 3.408, wat een verhooging van ongeveer 13 % beteekent.

Afdeeling Contrôle der Uitzendingen.

Evenals vroeger hebben de hoofden van de uitzendingen in 1938 contrôle op de beide golflengten uitgeoefend. Hier zij terloops aan het doel van deze contrôle herinnerd :

1° op de electrisch-acoustische hoedanigheid der uitzendingen wordt tijdens de programma-uitzending voortdurend toezicht gehouden;

2° de geregelde toepassing van de algemeene administratieve en technische voorschriften wordt stipt in acht genomen.

Een dergelijke bepaalde contrôle veronderstelt dat de agent, die ermede belast is, het noodige gezag heeft om onmiddellijk en doelmatig in te grijpen, wanneer hij eenige storing bemerkt.

Anderzijds vervult het hoofd der uitzendingen de rol van coördinatieagent. Deze coördinatie is onontbeerlijk voor de snelle verwezenlijking van de wijzigingen, die op het laatste oogenblik door de cultureele diensten noodig geacht worden. Uit dit laatste blijkt dat de functie van het hoofd der uitzendingen een ware noodzakelijkheid geworden is, want zij laat toe een volmaakt samenhang te verwezenlijken in de uitoefening van het technisch gezag, aan de uitvoering der programma's verbonden.

II. — Dienst der Opzoekingen

en van het radio-electrisch Onderhoud

Evenals in 1937 heeft deze dienst zich voornamelijk toegelegd op de studie van de inrichting van het gebouw. De ingenieurs en technici hebben de controle voortgezet van de uitvoering der verschillende werken volgens richtlijnen vastgelegd na opzoekingen, vroeger door dezen dienst verricht, namelijk : radio-electrische inrichtingen, acoustische afwerking der studio's, geluidlooze vloeren, acoustische bekleeding der bureelen.

Sommige van deze zeer omvangrijke installaties moesten dagelijks tot in de kleinste bijzonderheden onderzocht en gecontroleerd worden. Eenige voorbeelden zullen het complexe van dit werk en de organisatie, door de uitvoering er van vereischt, verduidelijken.

1. Kilometers kabels der radio-electrische installatie doorlopen het gebouw. Om inducties te vermijden is het noodig dat deze kabels op voldoende afstand blijven van de leidingen van het lichtnet, de draden moeten regelmatig en met een welbepaalden spoed gevlochten zijn, de kruisingen moeten zorgvuldig vermeden worden, enz.

Al de triodelampen, welke tot de installatie behooren (meer dan een 1.000 tal), moeten beantwoorden aan nauwkeurige karakteristieken. Voor elk dezer lampen zijn er dikwijls menigvuldige, zelfs heel speciale metingen noodig, o. a. proeven van microfoniciteit.

2. Wat de geluidlooze vloeren betreft, vermindert de kleinste doorgang van een metalen buis of andere leiding, welke den geïsoleerden vloersteen met den vasten betonvloer verbindt, grootendeels het nuttig effect van de isolering. Hetzelfde geldt voor elke verbinding tusschen de deelen van

het gebouw die gescheiden zijn door isolatiematerialen (kurk, enz.).

3. Elke aanwending van een nieuw produkt in de onderneming van de afwerking der studio's moest gecontroleerd worden door een meting, die de opname van 120 nagalmcurven vereischt.

Deze voorbeelden toonen genoegzaam aan hoe ingewikkeld het werk was, indien men daarbij rekening houdt met het feit dat elke wijziging aan een onderneming gebracht (zij het slechts in den weg door een leiding gevolgd), gebeurlijk een terugslag kan hebben op de andere ondernemingen.

Een groot deel van de werkzaamheden van den dienst der opzoeken bestond dus in de controle van de uitvoering der voorschriften, aan de verschillende ondernemingen opgelegd, evenals in de uitwerking van de wijzigingen, welke noodig bleken tijdens de uitvoering der werken. Al deze voorschriften zelf zijn het resultaat van zeer volledige opzoeken, door den dienst gedaan, ten einde de laatste verbeteringen in het gebouw van het N. I. R. te kunnen aanbrengen. Te dien opzichte zijn de radio-electrische inrichting en de acoustische bekleedingen der studio's voorbeelden van de meest gevorderde techniek. Verder heeft een beperkt gedeelte van het personeel van den dienst der opzoeken de normale werking verzekerd van de oude installaties in de Bastionstraat tot aanvang Januari 1939. Wij kunnen ook nog vermelden dat, tijdens de periode van de overplaatsing naar de nieuwe gebouwen, periode die ongeveer twee maanden geduurd heeft, beide uitrustingen gedeeltelijk gelijktijdig in dienst waren.

De dienst der opzoeken en van het radio-electrisch onderhoud wordt onderverdeeld in vier afdelingen, namelijk :

- Afdeeling onderhoud;
- Afdeeling opnamen en acoustiek;
- Afdeeling laagfrequentie;
- Afdeeling hoogfrequentie.

Afdeeling Onderhoud.

Deze sectie heeft vooreerst het onderhoud verzekerd van de inrichtingen van de Bastionstraat. Als voorbeeld kunnen wij vermelden dat het aantal metingen op afzonderlijke versterkers ongeveer 1.600 beliep; het aantal metingen op de volledige keten, zender inbegrepen, ongeveer 100; het aantal metingen der modulometers ongeveer 700 en het aantal metingen op lampen ongeveer 12.000.

Evenals vroeger heeft deze dienst de verificatie verzekerd van de technische karakteristieken van het geleverde materieel. Op het einde van het jaar is een gedeelte van het personeel, met het onderhoud belast, naar het Heilig Kruisplein verhuisd om de nieuwe installatie in werking te brengen.

Afdeeling Opnamen en Acoustiek.

a) ACOUSTIEK.

Zeer talrijke acoustische proeven waren noodzakelijk, ten einde de bekleeding der in voltooiing zijnde studio's te verifiëren, en de voortzetting of de wijziging der acoustische afwerking toe te laten.

In den loop van het jaar werden er 116 metingen van acoustische karakteristieken in de verschillende studio's opgenomen, hetgeen overeenstemt met het traceeren van 83.520 nagalmcurven.

Anderzijds hebben de technici van deze afdeeling talrijke isolatie-metingen tusschen de studio's gedaan, ten einde de doelmatigheid te onderzoeken van :

- a) de betonvloeren;
- b) de muren van zekere dikte of van speciale constructie (met tusschengevoegde isolatie-produkten);
- c) de studiodeuren;

d) de vensters die toelaten van uit de regie- of modulatiekamers in de studio's te zien, enz. .

Al deze proeven hebben ongeveer 5.300 metingen vereischt.

De afdeling acoustiek heeft zich insgelijks beziggehouden met de keus van de luidsprekers en de microfonen voor het Gebouw van het N. I. R. Te dien einde werden volledige vergelijkende proeven uitgevoerd tusschen verschillende luidsprekers, met een totaal van ongeveer 1.000 proeven. Zoo werden er ook vergelijkingen gedaan tusschen de verschillende mikrofoontypes.

Een deel van deze proeven werd trouwens verricht in een acoustisch laboratorium, speciaal voor dit doel uitgerust. Dit laboratorium werd bestudeerd door den Dienst der opzoekingen en afgewerkt onder de contrôle zelf van dezen dienst. Zijn nagalmtijd is buitengewoon kort en daarom wordt dit laboratorium somtijds " Doode kamer „ genoemd. Het opslorplingscoëfficiënt der verschillende muurvlakken voor frequenties tusschen 100 en 4.000 pps. is hooger dan 95 %.

b) OPNAME.

Deze sectie, die opzoekingen gedaan heeft betreffende de versterkers, de correctors, enz. door de verschillende wijzen van opname vereischt (magnetofon, vernis- en wasplaten), heeft tijdens het jaar de verschillende inrichtingen voor opnamen uitgewerkt, in dienst gesteld en nageregeld.

De afdeling opname heeft trouwens de keuring gedaan van veertig pick-ups, 't is te zeggen dat ze voor elk toestel de frequentiekromme, de vervormingskromme en het niveau van het grondgeruisch heeft opgenomen. Ten slotte heeft deze sectie de metingen verricht betreffende het geregeld onderhoud van al deze inrichtingen voor opname : vier magnetofon toestellen, twee toestellen voor opname op vernisplaten, twee toestellen voor opname op wasplaten.

Afdeeling Laagfrequentie.

Deze sectie was voornamelijk belast met de contrôle van het materieel der radio-electrische inrichting van het Gebouw van het N. I. R. Eerst heeft zij proeven uitgevoerd op de modellen, door den aannemer voorgelegd; daarna heeft zij deze proeven op de installatie zelf gedaan, alvorens er tot de officieele keuring overgegaan werd. Deze proeven werden namelijk gedaan op :

- a) 145 AB-versterkers;
- b) 56 7W.-versterkers;
- c) 18 lijncorrectors;
- d) 29 pick-up filters;
- e) 37 modulometers;
- f) 49 splitsversterkers;
- g) 7 radio-ontvangers;
- h) 354 menging-verzwakkers, enz.

Anderzijds heeft deze afdeeling kabel- en diafoniemetingen uitgevoerd.

Het totaal der metingen, tijdens het tweede semester 1938 verricht, bedraagt meer dan 14.500.

Verder heeft de afdeeling Laagfrequentie de metingen en de naregeling uitgevoerd der verschillende deelen van een automatische meetinstallatie (Hypsograaf), voor de onderhoudsmetingen van het Gebouw van het N. I. R. bestemd.

De volledige studie van dit ensemble werd door dezen dienst verricht. Dit ensemble zal toelaten automatisch de frequentiekrommen van een versterker op te nemen, evenals de krommen van de niet-liniaire vervorming in functie van het signaal en zal dus toelaten het onderhoud van de uitgebreide inrichtingen van het Gebouw van het N. I. R. in een zeer beperkten tijd te verrichten.

Afdeeling Hoogfrequentie.

De technici van deze afdeeling hebben zich eveneens hoofdzakelijk beziggehouden met de vraagstukken betreffende de radio-electrische inrichtingen hierboven beschreven. Zij hebben daarbij de volgende werken uitgevoerd :

1. Geregelde metingen van het onderhoud op de contrôle-ontvangers;
2. Volledige metingen van een nieuw middengolf-ontvangertype, voor de heruitzending van buitenlandse programma's bestemd;
3. Identische metingen op een korte-golf-ontvanger;
4. Uitvoering, regeling en montage van zes brug-filters van hooge kwaliteit voor de contrôle-ontvangers enkele golf;
5. Metingen van de modellen betreffende deze ontvangers.

III. — Technische Bouwdienst

In 1938 werden de werkzaamheden van dezen dienst verdubbeld, zulks wegens de vordering der inrichtingen van het Gebouw en de vereischen van het onderhoud der installaties van de Bastionstraat.

Wij herinneren er aan dat deze dienst uit vier afdelingen bestaat, namelijk :

- de Afdeling Installaties;
- de Afdeling Verwezenlijkingen en Teekenbureau;
- de Afdeling Werkplaats;
- de Afdeling Magazijn.

Afdeling der Installaties.

Deze afdeling heeft zich voornamelijk beziggehouden met de verschillende werken betreffende het Gebouw van het N. I. R., namelijk : de inrichtingen voor de klimaatregeling, de centrale verwarming, het electrisch orgel, de luchtversching, de verlichting en drijfkracht, de liften, de telefoon, de metalen hulzen, de electrische centrale, de brandmelders, het pomphuis en de sanitaire inrichtingen, de uurvermelding en de draaiende kolommen.

Anderzijds was deze afdeling in de Bastionstraat belast met het onderhoud en de inrichting van de electrische en mechanische installaties van het N. I. R.

Afdeling Verwezenlijkingen en Teekenbureau.

De afdeling Verwezenlijkingen, die ook een Teekenbureau behelst, werd belast met de voorbereiding van verschillende bestekken en de daarbij behoorende plannen.

Zoo heeft zij zich beziggehouden met :

- a) de studie, het toezicht en de coördinatie der werken;
- b) de keuring der werken van het Gebouw, die belangrijke proefnemingen vereischt heeft.

Bij wijze van aanduiding kunnen wij nog vermelden dat deze afdeeling meer dan 260 plannen opgemaakt heeft.

Afdeeling Werkplaats.

Wij zullen slechts de voornaamste en belangrijkste verwezenlijkingen vermelden :

1. Hypsograaf;
2. Signalisatie-inrichting voor de lijnuitzendingen;
3. Lampenmeetbrug en geruischmeter;
4. Laagfrequentie-filters;
5. Werken voor het onderhoud en de regeling;
6. Uiteenneming der oude installaties van de Bastionstraat, namelijk van het gansche kabelwerk en de volledige radio-electrische uitrusting, van de opnametoestellen, het drijfkrachtnet en al de signalisatieketens.

Afdeeling Magazijn.

De bevoorrading van de werkplaats en de magazijnen, van de minima-stocks, het werkplaatsenmaterieel heeft het houden van naamlijsten, het opmaken van aanvragen voor aankoop en contrôle der aanvragen vereischt en ontwikkeld; 737 vragen voor aankoop werden opgemaakt en tot hun definitieve regeling gevolgd.

IV. — Dienst van het Administratief Secretariaat van de Technische Directie

De dienst werd onderverdeeld in vier afdelingen :

Afdeling Administratie;

Afdeling Onderhoud en Reiniging;

Afdeling Politie en Bewaking;

Afdeling Magazijnen.

In 1937 is slechts de administratieve afdeling met haar werkzaamheden begonnen.

Het in exploitatie brengen der inrichtingen van het Gebouw veroorzaakte de werkelijke indienststelling op 1 Juli 1938 van de tweede en de derde afdeling. De afdeling Magazijnen kon slechts in 1938 ingericht worden en bleef aan den Technischen Bouwdienst verbonden.

Administratieve Afdeling.

In normalen dienst verzekert deze afdeling, onder het gezag van een diensthoofd, de uitvoering van de administratieve zaken van de Technische Directie.

In den loop van het tegenwoordig dienstjaar heeft deze sectie, voorloopig versterkt, zooals trouwens de andere diensten van de Technische Directie, haar werkzaamheden verdeeld :

eensdeels hield zij zich bezig met de werken van het gebouw;

anderdeels met de exploitatie van het Gebouw van het N. I. R.

WERKEN VAN HET GEBOUW.

Op dit gebied is deze afdeling tusschengekomen :

1. *In de administratie van zekere werken*, waarvan de technische directie aan den bouwmeester toevertrouwd was : de ruwbouw, de leidingen voor de klimaatregeling, de metalen ramen, de voltooingen in 't algemeen (behalve de studio's), de vloerbekleding (tapijten en linoleums), het glaswerk, het schrijnwerk, het ijzerwerk, de schildering, het houten mobilair, de ondoorschijnende en zonwerende rolgordijnen, enz.

De meeste dezer werken werden in 1937 begonnen. Zij werden voortgezet en geëindigd in 1938.

Zoo heeft deze dienst in 1938 ook deelgenomen aan 21 voorloopige en aan 2 definitieve keuringen en aan het opmaken van de daarbij behorende verslagen.

2. *In de samenordering van de werken van al de ondernemingen*, welke onontbeerlijk bleek toen het N. I. R. er toe besloot de voltooiingswerken niet aan één algemeenen aannemer toe te vertrouwen. Zulks heeft deze afdeling tot een bijna dagelijksch onderhoud met de vertegenwoordigers van de aannemers tijdens een periode van 1 Januari op 1 Juni 1938 verplicht, ten einde de vorderingsplannen vast te stellen, er de uitvoering van te controleeren, elk initiatief te nemen om tekortkomingen vanwege de aannemers te vermijden, enz.

3. *In de studie, de voorbereiding van de bestekken en het volledig toezicht na de bestelling, van zekere uitrustingen*, zooals het metalen mobilair voor de bureelen, stemlokalen, orkesten, (enz.), het mobilair voor de laboratoria, werkplaatsen en magazijnen, de uitrusting van de mess, den hulppost, enz.

De studie van deze uitrustingen was grootendeels geëindigd in 1937. De vervolmaking er van werd gedeeltelijk uitgevoerd in den loop van het tegenwoordig dienstjaar en zal in 1939 voortgezet worden.

Tijdens het dienstjaar 1938 werden een tiental bestekken en belangrijke bestellingen door deze afdeling voorbereid.

4. *In de zuiver administratieve vraagstukken, die de werken van het gebouw aanbelangen : borgstellingen, betalingen, geschillen, enz. en in het boeken der verbonden uitgaven voor rekening van het Gebouw en het toezicht over de credieten door den Raad van Beheer toegestaan.*

Deze sectie heeft een opnamestelsel ingericht, dat de uitgaven boekt naarmate ze beslist worden. Zij houdt de bescheiden dezer opnamen bij en verzorgt geregeld de uittreksels er van voor het opmaken der statistieken die het Comité der Grootte Werken noodig heeft om haar werkzaamheid van dichtbij te volgen (Financieele bijlagen bij de notulen van het C. G. W., maandelijksche toestanden). Op het einde van het tegenwoordig dienstjaar, is deze afdeeling begonnen met het herzieningswerk van de vooruitzichten der uitgaven, vastgesteld door den bouwmeester en den technischen adviseur, die een omwerking van het laatste bestek zal teweegbrengen en den Raad van Beheer zal toelaten de saldo's van de toegestane credieten op de meest rationeele wijze aan te wenden.

Exploitatie van het gebouw van het N. I. R.

ADMINISTRATIE. — Wat de eigenlijke exploitatie van het nieuwe Gebouw betreft, heeft deze sectie medegewerkt aan de inrichting en de organisatie van de afdeelingen “Onderhoud en Reiniging” en “Politie en Bewaking” : Bepaling der bezigheden, voorbereiding en aanpassing van de kaders en het personeel, vaststelling van de dienstrollen, voorbereiding der bevoorradingen, onderzoek en keus der werkmethodes, studie en gedeeltelijke verwezenlijking der contrôle-middelen, stichting van een clasificering, enz.

BEZOEKEN. — Ten slotte heeft deze afdeeling den kalender der wekelijksche groepbezoeken van het gebouw opgemaakt en bijgehouden. Te dien einde heeft zij de noodige briefwisseling gevoerd met de betrokken organismen, de

uitnoodigingskaarten opgemaakt, enz. Op 31 December was het aantal binnengekomen aanvragen zoo groot dat, tegen één bezoek per week, de opgemaakte kalender de maand Juli 1939 overschreed.

Afdeeling Onderhoud en Reiniging.

Deze afdeeling is op 1 Juni 1938 in werkelijken dienst getreden. Zij is er mede belast in regie de onderhoudswerken in het gebouw en de dagelijksche reiniging te verrichten. Het personeel van dezen dienst oefent bovendien toezicht over de werken van onderhoud die, door hun aard zelf, moeten uitgevoerd worden door gespecialiseerde firma's (ruitenwasschen, groote reparaties, vervanging, enz.).

Tijdens de gansche periode der verhuizing was deze afdeeling ook belast met het behoorlijk plaatsen van het oude en het nieuwe mobilair en met de binnenverhuizing, die het betrekken van een nieuw gebouw steeds ten gevolge heeft. Ten einde zich een nauwkeurige voorstelling te vormen van den omvang van het dagelijksch werk dezer afdeeling, zullen we de volgende cijfers vermelden, die het belang van de zichtbare oppervlakte in het nieuwe gebouw genoegzaam laten uitschijnen.

De hieronder vermelde cijfers zijn genomen uit metingen van de bestekken :

Bevloeringen :

Gewaste linoleum	m ²	7.800,—
Wollen tapijten	m ²	4.700,—
Rédocrète	m ²	2.00,—
Tegelvloeren.	m ²	1.650,—
Marmer of graniet.	m ²	500,—
Granito	m ²	500,—
Ruwe betonvloeren.	m ²	1.700,—
enz.		

Dakbedekking :

Koper op asphalt	m ²	2.000,—
Zink op solin..	m ²	1.650,—
enz.		

Muren en zolderingen :

Geschilderde of behangen zolderingen	m ²	40.000,—
Geëmailleerde cementen wand- bekleding	m ²	6.200,—
Wandbekleding in gepolijst hout	m ²	4.500,—
Ceramische bekledingen buiten	m ²	3.500,—
” ” binnen	m ²	2.500,—
Marmeren platen	m ²	600,—
Marmer in de gevels	m ²	400,—
enz.		

Schrijnwerk :

Enkele deuren in gevernist of geëmailleerd limba-hout of in gepolijst hout, 417 deuren, hetzij	m ²	1.700,—
Dubbele deuren in gevernist of geëmailleerd limba-hout of in gepolijst hout, hetzij	m ²	500,—
Vensterindiepingen in gever- nist limba-hout	m ²	3.000,—
enz.		

IJzerwerk :

78 enkele acoustische deuren, hetzij	m ²	300,—
35 dubbele acoustische deuren, hetzij	m ²	300,—

Metalen deuren :

geschilderd ijzer, 31 deuren, hetzij	m ²	150,—
---	----------------	-------

brons, 67 deuren, hetzij	m ²	300,—
Geluiddichte deuren :		
40 deuren, hetzij	m ²	120,—
Ramen :		
Geschilderd ijzer.	stuks	287
Brons.	stuks	291
Dubbele of driedubbele acou- stische ramen	stuks	60,—
<i>Glaswerk :</i>		
Spiegelglas en glasruiten . . .	m ²	6.000,—
<i>Allerlei :</i>		
Radiatoren	stuks	700,—
Leidingen voor verwarming . .	s. m.	7.000,—
Leidingen koud en warm water.	s. m.	3.000,—
Radiohulzen en leidingen . . .	s. m.	1.400,—
W. C.	stuks	80,—
Mobilair	stuks	2.000,—

Anderzijds wordt het gebouw *gemiddeld* gedurende 16 uur per dag bezet, *met inbegrip van de Zon- en feestdagen*.

Deze bezetting strekt zich uit tusschen 6 uur en 24 uur en is heel ongelijk wegens den aard van het werk dat in het gebouw verricht wordt.

Bovendien kunnen we vermelden dat sommige bijzonderheden in de uitrustingen en de inrichtingen van het gebouw den rationeelen arbeid van sommige ploegen heel wat bezwaren.

Desondanks zal de reiniging van het gebouw voortaan kunnen geschieden in heel wat voordeelijker voorwaarden dan vroeger. Zoo schijnt in 1939 een vermindering van den kostprijs per dag en per m² zelfs niet uitgesloten. Zulks zal dezen prijs op een lager peil brengen dan deze vereischt in gebouwen, even belangrijk als dat van het N. I. R.

Afdeeling Politie en Bewaking.

Deze sectie is werkelijk in dienst getreden op 1 Juni 1938. Zij vereenigt het heele personeel, met het toezicht en de bewaking van het gebouw belast : portiers, etage- en studio-jongens, enz.

De ploeg der telefonisten is ook aan deze afdeeling verbonden. Het verkeer in het gebouw is bijzonder druk. Behalve het vast personeel van het N. I. R. (ongeveer 500 personen), wordt het N. I. R. dagelijks betreden door de bezoekers der verschillende diensten, de leveranciers, een groot aantal medewerkers, enz. Wij mogen gerust beweren dat het gemiddeld aantal personen, die dagelijks het gebouw in- en uitgaan, ongeveer 1.000 belooft.

Deze dienst verzekert ook de uitvoering en de verspreiding der dienstregeling in de studios', document opgemaakt door den dienst der exploitatie, welke de bezetting der studio's in functie der programma's regelt. Deze afdeeling komt namelijk tusschen het binnenlaten beide in de voorbereiding der studio's, hun politie, van de medewerkers en solisten, het toezicht over de stemlokalen en de foyers voor kunstenaars.

Behalve deze dagelijksche taken, was de afdeeling ook belast met den dienst der lokalen, der kleerkamers, enz. tijdens de openbare concerten en de recepties, de ontvangst der buitenlandsche bezoekers en den dienst der rondgeleide bezoeken in het gebouw.

In 1939 werd een uitgebreid programma inzake bezoek van het gebouw uitgewerkt, dat eens per week de organisatie van groepbezoeken van het gebouw voorziet.

Wat de telefoondienst betreft kunnen we vermelden dat het N. I. R. maandelijks gemiddeld 3.200 lokale telefonische oproepingen gedaan heeft (telegrammen niet inbegrepen). Daarentegen werd het Instituut maandelijks 4.800 maal opgebeld.

2. — DE ADMINISTRATIEVE DIRECTIE

In 1938 werd er geen enkele wijziging gebracht aan de inrichting van de administratieve directie, die de volgende diensten omvat :

De Dienst van het Secretariaat en de Aankopen;

De Dienst van het Personeel en de Geschillen;

De Dienst der Boekhouding;

De Dienst der Bibliotheken, Documentatie en Vertalingen.

I. — Dienst van het Secretariaat en de Aankopen

Sedert het betrekken van de nieuwe gebouwen op het Flageyplein is al wat de bewaking en het onderhoud der lokalen, alsmede de telefoondiensten betreft, bij den Dienst van het Administratief Secretariaat van de Technische Directie gevoegd geworden.

A. — Afdeling Secretariaat en Economaat.

Deze groep verzorgt :

1° het houden van het magazijn voor kantoorbenodigdheden en het overhandigen van de verschillende benodigdheden aan de diensten. De bevoorrading van het magazijn heeft het opmaken van 900 aanvragen tot aankoop en 635 ingangsbons vereischt. Op verzoek der diensten werden hun 13.188 kantoorbenodigdheden verstrekt; zulks veroorzaakte

het opmaken van 3.297 uitgangsbons, die het boeken ten laste van de overeenstemmende rekeningen der begrooting moesten toelaten.

2° De reproductie van de op stencils getypte documenten, die op een groot aantal exemplaren moeten getrokken worden; 24.625 stencils, door de diensten van de drie departementen getypt en op een Roto-machine afgetrokken, hebben in 1938 een gebruik veroorzaakt van 2.404 riemen papier van verschillende afmetingen.

B. — Afdeeling Aankopen.

Deze afdeeling centraliseert alle verrichtingen, waartoe de bestellingen van allen aard, die van de diensten uitgaan, aanleiding geven. De vergelijkende tabel, hieronder opgegeven, toont de ontwikkeling aan van de bedrijvigheid van deze afdeeling sedert haar ontstaan. (1 April 1936).

De ontvangen aanvragen worden als volgt verdeeld :

AARD	AANTAL IN		
	1936 (9 maanden)	1937	1938
Aankopen	3.012	3.744	3.576
Huren	429	786	936
Diensten	690	1.419	1.733
Offerten	131	118	251
Economaat	269	726	1.546
Expeditie	0	70	309
	<hr/> 4.531	<hr/> 6.863	<hr/> 8.351

C. — Afdeling Classificeering, Archief en Brieven.

Van 26.500, einde 1937, steeg het aantal afzonderlijke dossiers tot 26.900 op 31 December 1938. Wat het aantal speciale dossiers betreft, d. i. diegene waarin al de documenten ondergebracht worden die op een bepaalde zaak betrekking hebben, deze stegen van 2.900, einde 1937, tot 3.300 in 1938.

In 1938 heeft het N. I. R. 91.000 gewone stuks ontvangen, 2.920 express-zendingen, 2.190 aangeteekende zendingen en 1.825 telegrammen.

Anderzijds werden ongeveer 50.000 brieven en 100.000 stuks drukwerk verzonden.

D. — Afdeling Editie.

Deze afdeling houdt zich in hoofdzaak bezig met al de werken betreffende het geregeld verschijnen van de wekelijkse programma's, zoo de Fransche als de Vlaamsche, alsook de uitzendingen naar Kongo. Haar bedrijvigheid omvat de betrekkingen met de verschillende cultureele diensten, ten einde de noodige gegevens te centraliseeren met het oog op de bladschikking, de tekstwijzigingen, de verbetering der drukproeven en de verzending der programma's.

Ten getale van tien per week, omvatten deze :

1° VOOR DE VLAAMSCH E UITZENDINGEN :

- a) een definitief programma voor een gansche week;
- b) een vóórprogramma betreffende een latere week;
- c) een Fransche vertaling van document a);
- d) een Fransche vertaling van document b).

2° VOOR DE FRANSCHE UITZENDINGEN :

- a) een definitief programma voor een gansche week;
- b) een vóórprogramma betreffende een latere week;

- c) een Nederlandsche vertaling van document a);
- d) een Nederlandsche vertaling van document b).

3° VOOR DE UITZENDINGEN NAAR KONGO :

- a) een programma voor een gansche week, opgesteld in het Nederlandsch.
- b) een programma voor een gansche week, opgesteld in het Fransch;

In 1938 heeft deze groep zich dus met 520 verschillende wekelijksche programma's moeten bezighouden.

Van de 53 brochures, tot op einde 1938 verschenen, waren de volgende nummers uitverkocht :

Vlaamsche reeks :

- N° 1 — Ons Klassiek Komisch Tooneel;
- N° 2 — De Engelsche Letterkunde sinds 1914;
- N° 5 — Erasmus;
- N° 6 } — De Fransche Letterkunde sinds 1914;
- } — De Fransch-Belgische Letterkunde sinds 1914.
- N° 8 — De Vlaamsche Letterkunde sinds 1914;
- N° 9 — De Noord-Nederlandsche Letterkunde sinds 1914;
- N° 13 — De Duitsche Letterkunde sinds 1914.

Fransche reeks :

- N° 1 — Mons et le Borinage;
- N° 2 — Le Congo vu par les Belges;
- N° 3 — Les grandes périodes de l'Histoire de Belgique, 1e deel;
- N° 4 — Les Maîtres Contemporains de la Musique;
- N° 5 — Les grandes périodes de l'Histoire de Belgique, 2e deel;

- N° 6 — Les grands Maîtres de la Musique;
- N° 7 — Le Symbolisme;
- N° 8 — Les Compositeurs belges;
- N° 12 — Emile Verhaeren;
- N° 17 — Maurice Maeterlinck.

Evenals in 1937, heeft deze groep zijn medewerking verleend aan de inrichting van den stand van het N. I. R. op de Radiotentoonstelling te Brussel en het Radiosalon te Antwerpen.

De Editiegroep heeft de kunstcontrôle verzekerd van zekere gedrukte stukken, voor het publiek bestemd, evenals de inrichting voor propagandadoeleinden der binnen- en buitenvitrines van het Gebouw van het N. I. R.

II. — De Dienst van het Personeel en de Geschillen

Sedert de verwezenlijking van de cultureele zelfstandigheid in 1937 heeft de dienst van het Personeel en de Geschillen geen enkele organieke wijziging ondergaan.

A. — Administratieve Afdeling.

Examens. — Ten einde de vacatures te bezetten hebben 12 proeven voor aanwerving plaats gehad; 40 weekdagen werden hieraan gewijd.

Op 506 ingeschreven kandidaten, hebben er zich 328 gemeld.

Aanwerving. — De Raad van Beheer is tot 26 aanwervingen overgegaan; daar er 11 leden van het Personeel ontslag namen, is het aantal agenten met 15 eenheden vermeerderd en stijgt het van 442, einde 1937, tot 457, einde December 1938.

De tijdelijke aanwervingen van beperkten duur (koren en tooneelgezelschappen) bleven bij het cijfer van 1937, hetzij 65; de tijdelijke aanwervingen ter vervanging van zieke agenten, of ter versterking, bereikten het getal 116 op 31 December 1938.

Plaatsaanvragen. — Buiten de inschrijvingen voor de proeven voor aanwerving, heeft het N. I. R. 1.558 aanvragen voor betrekkingen ontvangen door de gegadigden op formulieren *ad hoc* opgesteld. Deze formulieren werden na hun terugzending onmiddellijk geclassificeerd en gerepertorieerd, zoodat het altijd mogelijk is binnen den kortsten tijd nauwkeurige inlichtingen te verstrekken betreffende om het even welken candidaat.

Gezondheidstoestand. — Onderhavige tabel geeft al de bijzonderheden betreffende dezen toestand :

	PERSONEEL			
	Techn. en Cultureele Adminis- tratie	Musici en dirigenten	KORISTEN	
			Fransche	Vlaamsche
Aantal agenten	284	171	25	25
Aantal zieken	105	111	14	16
Aantal ziektegevallen.	149	231	25	28
Aantal dagen ziekte	1972	1978 $\frac{1}{2}$	163	258
Percentage	2,62 %	4 %	2,24 %	3,57 %

Telkens de Administratieve Gezondheidsdienst erom verzocht werd, heeft hij controle uitgeoefend.

B. — Afdeling der Contracten.

In 1938 werden er 15.370 contracten door den dienst van het Personeel verzorgd. Voor de dienstjaren 1936 en 1937 waren deze contracten respectievelijk ten getale van 5.380 en 13.358.

C. — Afdeling Loonen en Wedden.

Het totaal der door tusschenkomst van deze afdeling uitbetaalde sommen bedraagt fr. 23.289.154,37, welke als volgt is samengesteld :

Wedden, loonen en voorloopige toelagen voor pensioen	fr.	18.277.056,20
Werkgeversbijdragen voor het pensioen.		449.610,50
Vergoedingsfonds voor bedienden		74.400,00
Bijdragen voor gezinsvergoedingen.		206.931,02
Eereloonen		4.281.156,65
	Fr.	23.289.154,37

Het opteekenen van deze verrichtingen vereischte het aanleggen van 3.775 individueele fiches betiteld " Opgave van de betaalde bezoldigingen en van de daaraan verbonden belastingen ", waarvan het houden voorgeschreven wordt door de Administratie der Directe belastingen.

De aldus aan de bron afgehouden belastingen, die aan de Administratie gestort werden, bedragen fr. 591.333, waarvan :

Fr. 416.403,85 voor bedrijfsbelastingen, en
Fr. 174.929,15 voor de Nationale Crisisbijdrage.

D. — Afdeling Administratie der Orkesten.

Deze groep nam de regie waar, zoo van de orkesten van het N. I. R. als van de vreemde orkesten die voor bepaalde prestaties aangeworven werden.

Onze orkesten totaliseerden 7.887 uur 50 min. uitzending, zooals onderstaande tabel het aanduidt.

Orkest	Aantal uren (repetities en uitvoeringen)
Symphonie-orkest	1.487 uur
Radio-orkest	1.582 uur 55'
Licht orkest	1.648 uur 15'
Jazzorkest	1.576 uur 05'
Salon-orkest.	1.593 uur 35'
TOTAAL	7.887 uur 50'

E. — Dienst van de Geschillen.

AUTEURS- EN OPNAMERECHTEN.

De onderhandelingen met Sacem en Navea, waarvan de contracten in 1937 verlieden, werden voortgezet ten einde nieuwe contracten op een nieuwen grondslag te sluiten.

Op het einde van het dienstjaar 1938 verstreek het contract met de S. A. C. D. Ook met dit organisme wordt er onderhandeld.

In 1938 werd er voor auteursrecht een som van fr. 2.541.914,20 door het N. I. R. uitbetaald.

VERZEKERINGEN :

Het onderzoek van deze zaak is afgelopen. Het N. I. R. heeft beslist zich aan te sluiten bij de "Onderlinge Maatschappij der Openbare Besturen", waaraan de verzekeringen toevertrouwd worden tegen al de gevaren, die, volgens een gezond beheer, moeten gedekt worden.

III. — Dienst der Bibliotheken, Documentatie en Vertalingen

Ontstaan in Juli 1937, ten gevolge van de autonome inrichting der Fransche en der Vlaamsche uitzendingen, heeft deze dienst in 1938 zijn eerste volledig dienstjaar gekend.

A. — Afdeling der Discotheek.

Tijdens het dienstjaar 1938 is het aantal fonoplaten met ongeveer 3.000 vermeerderd, zoodat, op 31 December 1938, de Discotheek over ongeveer 21.000 platen beschikte tegen 18.000 einde 1937.

In vergelijking met 1937 steeg het aantal afgedraaide zijden, evenals het aantal uren zendtijd, in 1938, volgens de bijzonderheden in de hieronderstaande vergelijkende tabel vermeld :

	AANTAL ZIJDEN	
	1937	1938
Fransche uitzendingen.	27.336	30.156
Vlaamsche uitzendingen	27.530	29.922
Uitz. naar Kongo	3.551	4.665
TOTAAL	58.417	64.743

B. — Afdeling Vertaaldienst.

Zooals vroeger, vertaalde deze groep al de programma's, alsmede al de stukken van officieelen en anderen aard, waarvan een vertaling door de diensten van het Instituut werd aangevraagd.

De documentatie wordt allengs aangevuld door het aankopen van woordenboeken en door het aanleggen van bijzondere woordenlijsten, met het oog op de vertaling van technische documenten of titels van muziek- en letterkundige werken.

C. — Afdeeling Bibliotheken.

Einde December 1938 bezat de Muziekbibliotheek van het N. I. R. 16.777 partituren, tegen 13.826 einde 1937.

D. — Letterkundige Bibliotheek.

Met de centralisatie van den katalogus werd een aanvang gemaakt.

3. — Dienst der Buitenlandsche Betrekkingen en der Uitzendingen op korte Golflengte

Deze dienst centraliseert al de technische en administratieve vraagstukken in verband met de betrekkingen van het N. I. R. met het buitenland, met de uitzendingen op korte golflengte en de internationale documentatie.

Hij werkt voor de leden van den Raad van Beheer, die als afgevaardigden optreden bij de Internationale Vereeniging voor Radio-omroep (U. I. R.) en voor de leden van de Algemeene Directies van het Instituut.

I. — Werkzaamheid van dezen Dienst.

De werkzaamheid van dezen dienst omvat :

- a) de betrekkingen met de U. I. R. en het buitenland;
- b) de documentatie op internationaal plan;
- c) de uitzendingen op korte golflengte.

Hij treedt verbindend op tusschen het N. I. R. en de vreemde zenders. Hij legt documentatie aan welke op internationaal gebied al de vraagstukken behandelt, die de radio-uitzending in het algemeen en het Instituut in het bijzonder aanbelangen.

II. — Internationale Relais.

In 1938 nam het N. I. R. deel aan 58 internationale relais, verdeeld over 75 uur 13' zendtijd, tegen 54 relais (76 uur 21') in 1937.

Deze relais worden onderverdeeld als volgt :

- 28 relais (38 uur 38') voor de Vlaamsche golflengte.
- 33 relais (39 uur 33') voor de Fransche golflengte;

a) WERELDCONCERTEN.

Australië en Canada werden dit jaar aangeduid voor de inrichting van het vierde en het vijfde wereldconcert.

Deze werden uitgezonden op korte golflengte en waren, naar gewoonte, gewijd aan de nationale folklore.

b) EUROPEESCHE CONCERTEN.

De Europeesche concerten, beurtelings ingericht door de leden van de U. I. R., werden in 1938 verzorgd door de volgende landen :

Hongarije, Ierland, Noorwegen, Nederland en Joego-Slavië.

c) INTERNATIONAAL RELAIS.

Ter gelegenheid van de eerste-steenlegging van het Belgisch Paviljoen op de Tentoonstelling te New-York 1939, had de eerste speciale uitzending plaats van op het bouwterrein van ons paviljoen op deze Wereldtentoonstelling, uitzending verzorgd met medewerking van de " National Broadcasting Company ", tijdens dewelke onze luisteraars in staat gesteld werden de toespraken te hooren van den Amerikaanschen en den Belgischen Commissaris-generaal.

Al de bijzonderheden betreffende de internationale relais worden vermeld in de verslagen van de Vlaamsche en de Fransche Algemeene Directies.

Bovendien geven wij verder een algemeene tabel van deze internationale heruitzendingen

III. — Programma's van het N. I. R. overgenomen door vreemde Zenders.

Voor 1938 bedraagt het aantal programma's " N. I. R. ", overgenomen door vreemde zenders, 35, met 39 uur 50' zendtijd, tegen 32, met 41 uur 42' zendtijd in 1937.

Deze uitzendingen kunnen als volgt onderverdeeld worden :

11 uitzendingen, met 11 uur 21' zendtijd, voor de programma's van de Vlaamsche uitzendingen.

24 uitzendingen, met 28 uur 29' zendtijd, voor de programma's van de Fransche uitzendingen.

Deze programma's, welke bijna uitsluitend aan de muziek gewijd waren (oude muziek, lijnuitzendingen uit het Casino van Knokke, Ysaye-wedstrijd, 25ste verjaring van het Pro Arte-kwartet, uitwisselingsavonden, enz.), werden door tien verschillende landen heruitgezonden, waaronder Amerika.

(Zie verder tabel der programma's van het N. I. R., heruitgezonden door het buitenland.)

IV. — Technische Tusschenkomsten.

Wij zullen ook de aandacht vestigen op de talrijke tusschenkomsten van het N. I. R. ten bate van de leden van de U. I. R. (het leenen van studio's, technische hulp, medewerking van onze reporters in diverse omstandigheden, alsook op de buitenlandsche tusschenkomsten ten bate van het Instituut (Eucharistisch Congres te Boedapest, Jubileum van Koningin Wilhelmina, Koninklijk Staatsbezoek aan Nederland, Onthulling van het Koning Albert-gedenkteeken te Parijs, enz.).

(Zie verder tabel der technische tusschenkomsten.)

V. — Uitwisseling.

a) VAN KUNSTENAARS :

Internationale uitwisselingen van kunstenaars hebben dit jaar plaats gehad met de volgende landen :

Duitschland, Frankrijk, Hongarije, Italië, Nederland, Polen, Tsjecho-Slowakije en Zwitserland.

b) VAN OPNAMEN :

Vervolg op de vergaderingen van de U. I. R., in November 1938, werd er overgegaan tot een reeks uitwisselingen van fonoplaten, hoofdzakelijk van folkloristisch karakter, met Zweden, Polen, Finland en Groot-Brittannië.

Fonoplaten werden ons toegezonden door de B. B. C. van Londen (Septembegebeurtenissen) alsook door V. A. R. A. en K. R. O. (Nederland), betreffende het Koninklijk Staatsbezoek.

Tabel der buitenlandse Uitzendingen overgenomen
in 1938.

	Vlaamsche golf.		Fransche golf.		Totaal.	
	Aantal.	Minut.	Aantal.	Minut.	Aantal.	Minut.
Amerika	—	—	1	32	1	32
Australië	1	14	—	—	1	14
Canada	—	—	1	30	1	30
Duitschland	3	350	1	146	4	496
Frankrijk	3	247	12	1039	15	1286
Groot-Brittannië	3	228	4	179	7	407
Hongarije	1	112	2	139	3	251
Ierland	1	58	—	—	1	58
Italië	1	169	—	—	1	169
Joego-Slavië	1	97	—	—	1	97
Nederland	9	716	7	557	16	1273
Noorwegen	—	—	1	61	1	61
Tsjecho-Slowakije	2	142	1	30	3	172
Vatikaan	2	92	2	70	4	162
Zwitserland	1	93	1	90	2	183
Totalen	28	2318	33	2373	61	4691

Verdeeling volgens het genre der uitzendingen.

Concerten	15	1391	16	1252	31	2643
Opera's	1	169	3	365	4	534
Lezing.-Redevoeringen	4	106	5	74	9	180
Reportages	8	652	9	682	17	1334
Totalen	28	2318	33	2373	61	4691

Programma's van het N. I. R.

overgenomen door vreemde Zenders in 1938

	Vlaamsche golf.		Fransche golf.		Totaal.	
	Aantal.	Minut.	Aantal.	Minut.	Aantal.	Minut.
Amerika	—	—	1	30	1	30
Denemarken	1	25	—	—	1	25
Duitschland	1	58	—	—	1	58
Frankrijk	4	308	17	1400	21	1708
Groot-Brittannië	—	—	3	163	3	163
Italië	2	132	1	54	3	186
Nederland	1	53	—	—	1	53
Polen	—	—	1	37	1	37
Zweden	1	26	1	25	2	51
Zwitserland	1	79	—	—	1	79
Totalen	11	681	24	1709	35	2390

Verdeeling volgens het genre der uitzendingen.

Concerten	9	535	22	1684	31	2219
Opera's	1	58	—	—	1	58
Interview	—	—	1	5	1	5
Kerkdiensten	1	88	—	—	1	88
Reportages	—	—	1	20	1	20
Totalen	11	681	24	1709	35	2390

Tabel der Uitzendingen van vreemde Zenders, leden van de U. I. R., waaraan het N. I. R., in 1938 zijn medewerking verleende

LANDEN	Sport.	Buit. uitz.	Concert.	Opnamen	Samenspraken	Totalen
Amerika	—	—	1	—	1	2
Duitschland	1	2	—	1	—	4
Frankrijk	1	1	—	—	—	2
Groot-Brittannië.	—	2	—	1	3	6
Nederland.	7	—	—	1	—	8
Totalen	9	5	1	3	4	22

Tabel der Uitzendingen van het N. I. R., waaraan vreemde Zenders, leden van de U. I. R., in 1938, hun medewerking verleenden

LANDEN.	Sport.	Concert.	Opnamen	Buit. uit.	Totalen
Duitschland	2	—	—	—	2
Frankrijk	3	1	—	2	6
Hongarije	—	—	2	5	7
Italië	1	—	—	—	1
Nederland.	4	—	1	2	7
Zwitserland	1	—	—	—	1
Totalen	11	1	3	9	24

INTERNATIONALE VEREENIGING VOOR RADIO-OMROEP

(U. I. R.)

Onder de benaming van U. I. R. werd er te Genève een vereeniging gesticht, zonder eenig handelsoogmerk, welke ten doel heeft :

Het tot stand brengen van een innige samenwerking onder de verschillende Europeesche en niet-Europeesche vereenigingen, die een dienst voor radio-omroep beheeren en als leden opgenomen werden;

De eigen belangen van deze organismen te verdedigen;

De studie van al de bestaande vraagstukken van algemeen belang, alsmede deze welke zouden ontstaan in verband met de ontwikkeling van den radio-omroep, te centraliseeren;

De uitwerking van elk ontwerp of de vervulling van elken wensch betreffende den radio-omroep te behartigen, ten bate van de vereenigingen, welke een dienst voor radio-omroep beheeren.

Het N. I. R., lid sedert 11 Februari 1931 van de U. I. R., wordt er vertegenwoordigd door :

den heer Baron F. van den Bosch, lid van den Raad van Beheer van het N. I. R., lid van het Raad van de U. I. R. en van de Rechtskundige Commissie;

den heer J. Kuypers, ondervoorzitter van den Raad van Beheer van het N. I. R., lid van de Commissie voor Toenadering en der Programma's en van de Commissie der Begrooting;

den heer M. van Soust de Borkenfeldt, Administrateur-Directeur-generaal van het N. I. R., lid van de Technische Commissie.

Internationale Bijeenkomsten.

Tijdens de bijeenkomst die doorging te Heliopolis, bij Kairo, van 1 Februari tot 8 April 1938, heeft de Conferentie voor Radiomededeelingen, waarop de U. I. R. vertegenwoordigd was, zich beziggehouden met de herziening van het algemeen reglement en het toegevoegd reglement en protocol aan de Overeenkomst der Telemededeelingen van Madrid (1932).

Meer dan 500 afgevaardigden, die een 60-tal regeeringen en een belangrijk aantal private vereenigingen en internationale organismen vertegenwoordigden, namen aan deze werkzaamheden deel.

Vier radiodiensten waren er vertegenwoordigd :

- a) de vaste diensten (mededeelingen tusschen vaste zenders);
- b) de beweegbare diensten (mededeelingen tusschen schepen of tusschen schepen en vaste zenders);
- c) de luchtdiensten;
- d) *de radio-omroep.*

UITSLAGEN VAN DE CONFERENTIE VOORNAMELIJK MET HET OOG OP WAT HET N. I. R. AANBELANGT.

1. Uitbreiding van de 60 kc. s. toegestaan aan den radio-omroep voor de frequenties hooger dan 1500 kc. s. (golfbanden van 200 tot 193 m.).

2. Ruime uitbreiding van de frequentiebanden voor den radio-omroep op groote afstanden, bekomen tusschen 6.000 en 22.000 kc.s. (golven kleiner dan 50 m.).

Wat België zou toelaten definitief een doelmatige dienst in te richten tusschen het moederland en de kolonie, zonder af te wijken van de officieel toegestane banden.

3. De conferentie van Kairo heeft beslist dat een nieuwe Europeesche conferentie, vereenigd vóór 1 Februari 1939, zou moeten overgaan tot de herziening van het plan van Luzern betreffende de verdeeling der golflengten.

4. Wat de richtlijnen voor deze Europeesche conferentie betreft, werd er onder meer gezegd dat deze laatste zou trachten aan elk land van de Europeesche streek de golven toe te staan, welke het zouden toelaten een nationalen dienst in te richten van voldoende hoedanigheid alsook een uitsluitingsgolf, indien de technische en algemeene voorwaarden zulks vereischen.

Door het toekennen van een uitsluitingsgolf aan Egypte zouden de Fransche uitzendingen van het N. I. R. er niet toe verplicht zijn hun golfengte te deelen met den zender van Kairo.

De hh. Baron F. van den Bosch, lid van den Raad van Beheer van het N. I. R. en van den Raad van de U. I. R., en R. Braillard, technisch adviseur van het N. I. R. en directeur van het Contrôle-centrum van de vereeniging, woonden deze conferentie bij.

In 1938 zijn de Raad en de Commissies van de U. I. R. tweemaal bijeengekomen. De eerste bijeenkomst, welke doorging te Ouchy (Lausanne), onder het voorzitterschap van den heer A. Dubois, directeur van de Nozema (Nederland) en voorzitter van de U. I. R., werd gevolgd door 66 afgevaardigden, die de organismen voor Radio-omroep van 23 Europeesche landen vertegenwoordigden, van 3 zendketens uit de Vereenigde Staten van Amerika, van Porto-Rico en Nederlandsch-Indië, en van de waarnemers van 10 Europeesche administraties van P. T. T., van de Japansche administratie van P. T. T., het bureau der Internationale Vereeniging voor Telemededeelingen te Bern, de internationale organisatie voor intellectueele samenwerking en van de sectie voor Verkeer en Transitio van den Volkenbond.

Tijdens deze verschillende vergaderingen, hebben voorafgaande besprekingen plaats gehad betreffende het herzieningsplan van de golflengten van den Europeeschen Radio-omroep, dat in 1939 moet besproken worden en, inzonderheid voor wat de korte golven betreft, werd de mogelijkheid van een wereldconferentie voor den Radio-omroep overwogen.

Onder de verschillende punten op de dagorde van deze tweede bijeenkomst van de U. I. R., kunnen we het vraagstuk van het auteursrecht aanstippen, de bescherming der uitvoerende kunstenaars, de niet-vergunde opname van uitzendingen, de inrichting van het vijfde wereldkongres, te verzorgen door Canada, en de regeling van de manifestatie " Nieuwjaar 1939 "... enz. Op deze bijeenkomst was het N. I. R. vertegenwoordigd door de hh. Baron F. van den Bosch, Julien Kuypers en van Soust de Borkenfeldt. De h. Brailard was er eveneens tegenwoordig.

Wij kunnen nog vermelden dat buiten de tweede bijeenkomst van de vereeniging om, er eveneens te Ouchy een conferentie van deskundigen in zake Radiospreekbeurten belegd werd, waarop de hh. De Ronde en Fleischman, directeurs-generaal van de Vlaamsche en de Fransche uitzendingen van het Instituut, het N. I. R. vertegenwoordigden.

De tweede bijeenkomst van het jaar, die eerst vastgesteld was voor de maand October, werd gehouden te *Brussel* in de zalen van het " Residence Palace ", van 7 tot 19 November. Deze wijziging van den datum was te wijten aan de Septembergebeurtenissen 1938.

Volgens gewoonte is het organisme voor Radio-omroep van het land, waar de bijeenkomst plaats heeft, er mede belast de inrichting van deze bijeenkomst te verzorgen.

Het N. I. R. heeft dan ook een afwisselend programma opgemaakt met talrijke recepties en bezoeken, aan de vreemde afgevaardigden aangeboden, waaronder wij vermelden : een technisch bezoek van het Gebouw van het N. I. R., een uitstap naar Luik en Namen (met ontvangst door het

Algemeen Commissariaat van de Tentoonstelling " Luik 1939 " en van het Gemeentebestuur van Namen), een galaconcert, gegeven in het groot auditorium van het N. I. R. (trouwens het eerste dat als inwijding diende van de nieuwe inrichting), een banket, gevolgd door een dansavond, in de zalen van het Hotel Métropole, een receptie vanwege de Regeering in de lokalen van het Museum voor Oude Kunsten.

Deze bijeenkomst van de U. I. R., welke samenviel te Brussel met de inwijding van het nieuwe gebouw van het Contrôle-centrum van de U. I. R., had plaats onder het voorzitterschap van den heer Dubois en werd gevolgd het door 125 afgevaardigden (30 landen), onder dewelken 30 vertegenwoordigers van de administraties van P. T. T., vertegenwoordigers van het Internationaal Bureau voor Telemededeelingen, van het Internationaal Comité voor Radio-Zee-zezen, van de Internationale Commissie voor Luchtvaart en van het Secretariaat van den Volkenbond.

Het voornaamste voorwerp er van waren de voorafgaande werkzaamheden met het oog op het uitwerken van een nieuw plan, betreffende de verdeling der golflengten, waarmede de U. I. R. belast was geworden door de conferentie voor Radio-mededeelingen, gehouden te Kairo in het begin van het jaar.

Een studiegroep heeft den huidigen toestand van de Radio-wereld, alsook de uitgedrukte wenschen onderzocht; een tweede groep heeft de noodige opzoekingen gedaan voor het uitwerken van dit plan; een derde groep heeft aan de beslissingen hun eindvorm gegeven.

Na onderzoek door den Raad van de U. I. R., werd het planontwerp overgemaakt aan de verschillende regeeringen van de Europeesche streek, door tusschenkomst van het internationaal Bureau voor Verkeer te Bern

De bijzondere conferentie, voorzien voor de Lente 1939, zal het nieuwe plan, na bespreking, moeten aanvaarden.

Anderzijds, heeft een studiegroep, belast met het onderzoek van de verschillende rechtskundige vraagstukken, namelijk deze ontstaan door de ontwikkeling van de televisie, een vergadering belegd, onder voorzitting van Dr Sourek (Tsjecho-Slowakije), voorzitter van de Rechtskundige Commissie der Vereeniging.

Tijdens de derde bijeenkomst van de U. I. R., heeft er insgelijks een conferentie van deskundigen inzake internationale relais plaats gehad.

Deze conferentie, die gehouden werd in de Vergaderzaal van het nieuwe gebouw van het N. I. R., werd bijgewoond door de vertegenwoordigers van veertien landen, waaronder de Vereenigde Staten van Amerika, alsook van het Secretariaat van den Volkenbond.

De afgevaardigden boden elkaar wederzijds de meest belangrijke programma's aan met het oog op relais-uitzendingen tijdens het winterseizoen.

Deze uitwisselingspolitiek werd zoo goed onthaald dat de U. I. R., op verzoek van de afgevaardigden zelf, beslist heeft jaarlijks twee bijeenkomsten van dezen aard te beleggen.

Vertegenwoordigden het N. I. R. op de vergadering te Brussel : de hh. Baron F. van den Bosch, J. Kuypers en van Soust de Borkenfeldt.

Vertegenwoordigden het N. I. R. op de conferentie der deskundigen inzake internationale relais : de hh. Fleischman, directeur-generaal der Fransche uitzendingen en E. Wauters, diensthoofd voor de Buitenlandsche Betrekkingen.

4. — De Groote Werken

Onder deze benaming werden al de vraagstukken samengebracht betreffende de oprichting van het Gebouw van het N. I. R. en de verhooving der zendkracht.

Het Gebouw van het N. I. R.

I. — Noodzakelijkheid van een Gebouw voor den Radio-Omroep in België.

In 1930 beschikte het N. I. R. over drie studio's: één studio voor de Fransche nieuwsberichten, één voor de Vlaamsche nieuwsberichten en een muziekstudio. Geleidelijk werd dit aantal op elf gebracht. Bovendien werden de concertzalen (van het Paleis voor Schoone Kunsten, van het Conservatorium en andere) geregeld met veel kosten gehuurd, ten einde het Symphonie-orkest van het N. I. R. toe te laten daarin concerten te geven.

De vermeerdering van het aantal studio's werd trouwens veroorzaakt door de verhooving van het aantal uren zendtijd en de grootere afwisseling die de programma's moesten bieden.

Wij brengen in herinnering dat, in 1930, het aantal aangegeven toestellen in België lager was dan het cijfer 100.000. Het huidig auditorium stemt overeen met meer dan 1.000.000 ontvangtoestellen. Zulks beteekent dat we in België ongeveer 4.000.000 luisteraars hebben, d. i. 50 % van de bevolking.

Dit hoog cijfer beduidt nog geenszins " volledige verzadiging ", vermits in zekere landen van Europa en in de

Vereenigde Staten, het aantal ontvangtoestellen aan meer dan 80 % van de bevolking toelaat geregeld de uitzendingen te beluisteren.

Sedert de stichting van het N. I. R., heeft de Raad van Beheer erkend dat het oprichten van een speciaal geschikt gebouw noodzakelijk was, ten einde daarin de artistieke, technische en administratieve diensten van den Radioomroep samen te brengen. Hierin volgde het N. I. R. trouwens slechts het voorbeeld van de andere landen.

II. — Materieel belang van het Gebouw van het N. I. R.

Het Gebouw van het Eugeen Flageyplein werd tamelijk ruim opgevat, hetgeen grootendeels gerechtvaardigd is wegens de volgende redenen :

a) TALRIJKE STUDIO'S.

Het N. I. R. zendt thans op twee onderscheiden golflengten twee gansch verschillende programma's uit, elk van meer dan 12 uren duur per dag. Deze bedrijvigheid vertegenwoordigt 175 programma-uren per week, hetzij ongeveer 9.000 uren zendtijd per jaar.

Eenerzijds moet het muziekprogramma bijvoorbeeld *gemiddeld* over drie uren voorafgaande repetitie in studio beschikken. Dit laatste cijfer zou trouwens merkkelijk moeten verhoogd worden, in het belang van de hoedanigheid der uitvoering zelf. Zulks laat toe vast te stellen dat de studio's druk bezet worden.

Anderzijds verplichten de afwisseling der uitgezonden werken en de noodzakelijkheid deze uit te voeren in een lokaal met passende afmetingen en geschikte acoustische eigenschappen voor den aard van de muziek en de samenstelling van het orkest het N. I. R. er toe over een groot aantal studio's te beschikken.

b) SPECIALE TECHNISCHE OPLOSSINGEN.

Een radiogebouw is een echte fabriek, waarin een groot aantal studio's gelijktijdig moeten kunnen bezet worden, zonder dat er enige interferentie tusschen de uitzendingen veroorzaakt wordt.

Deze hoofdvoorwaarde vereischt het aanwenden van speciale middelen van acoustische bescherming voor de afzonderlijke isoleering van elke studio en van elk bijlokaal : speciale indeeling van het gebouw, scheiding in stilte-zones, speciale isoleering van den ruwbouw, enz.

Dezelfde voorzorgen moeten genomen worden met het oog op de plaatsing van de verschillende kabelnetten, ten einde elke interferentie te weren, die schadelijk zou zijn voor de technische hoedanigheid van de uitzending.

De acoustische isoleering van de studio's vervormt deze in volledig afgesloten ruimten; daaruit ontstaat ook de verplichting deze kunstmatig te ventileren door middel van heel belangrijke installaties, welke voor een voortdurende luchtversching zorgen.

Speciale voorzorgen moeten ook genomen worden om den volledigen samenhang van niet onderbroken uitzendingen bij elke gelegenheid te verzekeren (defect op het net of elke andere onderbreking). Daaruit volgt dat er moet voorzien worden in het installeren van omvangrijke en ingewikkelde inrichtingen, aangevuld door bijkomende uitrustingen zooals een gesynchroniseerd net van klokken, een "interstudio" signalisatiestelsel, een binnenradiodistributie, diverse telefooninrichtingen, enz., welke, de eene zoowel als de andere, onontbeerlijk zijn om een degelijke uitzending te verwezenlijken.

c) INGEWIKKELDHEID VAN DE VOORBEREIDING EN DE UITVOERING DER PROGRAMMA'S.

Anderzijds verplicht het verzekeren van snelle en gemakkelijke verbindingen tusschen de verschillende studio's en de

uitvoerende diensten tot het verwezenlijken van ruime uitgangen, breede trappen en talrijke liften en lastenliften, zooals wij trouwens verder zullen zien.

Zoo kan men licht begrijpen welk belangrijk en bestendig werk de opvatting, de voorbereiding, de uitvoering van de 9.000 programma-uren veroorzaakt, gezien de groote verscheidenheid der programma's die over het gansche jaar uitgezonden worden.

Dit werk vergt een talrijk, zeer gespecialiseerd personeel, dat moet werken in heel bijzondere voorwaarden, in lokalen opgevat volgens de speciale vereischten van zijn taak en in ruime inrichtingen, zooals de bibliotheek, de fonothek, de lokalen voor beluistering, enz.

d) TOEGANG VAN HET PUBLIEK TOT DE STUDIO'S.

Met het dubbel doel in de studio's een levendige stemming te verwekken en aan de cultureele opvoeding van de luisteraars mede te werken, zijn al de studio's, voor de muziekuitzendingen bestemd, derwijze opgevat dat zij een zeker aantal toeschouwers-luisteraars kunnen ontvangen.

Deze politiek wordt trouwens meer en meer algemeen en allengs door al de organismen voor Radio-omroep in het buitenland toegepast.

III. — Wat is het Gebouw van het N. I. R.?

Het Gebouw van het N. I. R. ligt, zooals men weet, aan het Eugene Flageyplein te Elsene. Het beslaat gedeeltelijk een terrein, gekozen wegens zijn betrekkelijk centrale ligging, hetgeen snelle en gemakkelijke verbindingen toelaat met de verschillende stadswijken, stations, het centrum van de stad, enz.

Het bereikt een hoogte van zes verdiepingen, vanaf de straathoogte. Boven het gebouw verheft zich een karakteristiek en heel eenvoudig torentje. Het ensemble werd

verwezenlijkt in moderne en sobere lijnen, waaruit alle kostbaar materiaal zorgvuldig geweerd werd.

Het plan van het nieuwe gebouw is terzelfder tijd heel eenvoudig en heel logisch.

Het gebouw bestaat uit drie hoofddeelen.

In het midden, symmetrisch met betrekking tot den as van het terrein, evenwijdig met de rooiing van het Eugeen Flageyplein, en heel wat achter de lijnrichting gebracht ten opzichte van de straat, verrijst een ruime toren van 1.000 vierkante meter sectie en 30 meter hoogte. Dit is de groote studio-toren.

Tusschen de Belvédèrestraat en den grooten toren, duidelijk gescheiden op zijn gansche hoogte van dezen laatste en op een zekeren afstand van de rooiing der gevels van de Belvédèrestraat, staat de kleine studio-toren, van meer bescheiden afmetingen (oppervlakte: 300 vierkante meter, hoogte: 25 meter).

Rondom deze beide torens en langs drie openbare wegen, werd een lokalengordel opgericht, bestemd voor de directie en de uitvoerende diensten.

Deze opstelling is logisch, vermits zij de studio-torens van de straat afscheidt, daar de gordel van de administratieve lokalen trouwens als een scherm aangebracht werd tusschen het straatgeluid en de studio's.

De toegang tot het gebouw is mogelijk langs vijf hoofdingangen, die elk overeenstemmen met een wel bepaalde verkeersrichting.

De ingang op het Eugeen Flageyplein laat toe de administratieve lokalen te bereiken, evenals deze voor de kunstenaars bestemd.

Deze, rechtover de vijvers, verleent toegang aan het publiek dat de concerten in den grooten studio-toren komt bijwonen.

De ingang van de Belvédèrestraat leidt rechtstreeks naar de studio's van den kleinen toren en kan insgelijks als nooddeur dienen.

De ingang van de garage van de Belvédèrestraat laat de gemakkelijke behandeling toe van zwaarwichtig en lastig materieel (machines, orkestmaterieel, enz.).

Ten slotte kunnen wij nog vermelden dat de lokalen, bestemd voor de diensten met de lijnuitzendingen belast, een particulieren ingang hebben, welke aan deze diensten toelaat rechtstreeks het gebouw te verlaten.

a) DE LOKALENGORDEL.

De administratieve lokalen zijn verdeeld over zes verdiepingen gelijk met de straat vanaf de gelijkvloersche verdieping.

In de kelderingen werden de inrichtingen van de elektrische centrale, de klimaatregeling en de verwarming ondergebracht.

Op de gelijkvloersche verdieping werden de muziekbibliotheek, de telefoondiensten, de werkplaatsen ingericht en, naar de Belvédèrestraat toe, de bijzondere lokalen bestemd voor de diensten der lijnuitzendingen. De hoek van het Eugeen Flageyplein en het Heilig Kruisplein vormt een lokaal dat verhuurd wordt aan de administratie der Posten, die daar een postbureel voor deze wijk ingericht heeft.

Ten einde een dienstbaarheid na te leven, in de verkoopakte van den bouwgrond vermeld, bestaat de gevel van deze verdieping uit groote uitstalramen, die later ter beschikking van handelsfirma's zullen gesteld worden.

Op de tusschenverdieping bevinden zich de fonothek, de letterkundige bibliotheek, zekere bureelen voor de algemeene diensten (regie der orkesten, onderhoud en bewaking, hulppost), de magazijnen bestemd voor de voeding van de werkplaats en de benodigdheden voor den dienst van onder-

houd, alsmede de lokalen waarin het reservematerieel, voor de lijnuitzendingen gebruikt, ondergebracht wordt.

Op de eerste verdieping, bevinden zich de lokalen voor de Algemeene Directie en de programmadiensten van de Vlaamsche uitzendingen van het N. I. R.

Op de tweede verdieping, de overeenstemmende diensten van de Algemeene Directie voor de Fransche uitzendingen.

Op de derde verdieping, de technische diensten.

Op de vierde verdieping, de administratieve diensten.

Nochtans wordt een zeker gedeelte van deze verdieping in beslag genomen door een ruime mess, voor het personeel bestemd.

Ten slotte werd de vijfde verdieping voorzien van een reeks vergaderzalen, ten dienste van den Raad van Beheer, het Dagelijksch Bestuur en de Comité's en Commissies welke in de bedrijvigheid van het N. I. R. tusschenkomen.

Tusschen het Eugene Flageyplein en den grooten studio-toren, gescheiden van de voormelde lokalen door een ruim binnenplein, verheft zich een ensemble van lokalen, speciaal bestemd voor de bijkomende diensten der orkesten. (Bureau der dirigenten, loges voor solisten, stemlokalen en foyer voor de orkesten).

De derde en vierde verdiepingen van dezen vleugel van het gebouw werden ingericht om de installaties te ontvangen, die zich rechtstreeks met de uitzendingen bezighouden : contrôle-cellen voor de hoofden van de uitzendingen, menginglokalen, centrale voor de beluisteringsdistributie (derde verdieping), cellen voor de opname en lokaal waar de lijnen toekomen (vierde verdieping).

b) GROOTE STUDIO-TOREN.

De groote studio-toren behelst :

1. In de kelderingen :

1° een studio van 3.000 kubieke meter, speciaal ingericht voor het werk van het radio-orkest en het operettegezelschap.

Deze studio bevat een inrichting van draaiende kolommen welke toelaten haar acoustisch décor op gevoelige wijze te wisselen. Honderd toeschouwers-luisteraars kunnen in deze studio plaats nemen, terwijl veertig musici en veertig kunstenaars en koristen er gemakkelijk kunnen in werken.

2° Twee echokelders, derwijze ingericht dat het voortgebracht geluid er gedurende een zekeren tijd blijft nagalmen, wat het bekomen van zeer afgewisselde acoustische effecten toelaat.

2. Op de gelijkvloersche verdieping :

Twee studio's van 250 kubieke meter, speciaal uitgerust voor de uitzendingen van kamermuziek, vocale en instrumentale soli. Deze studio's kunnen twintig toeschouwers-luisteraars ontvangen.

3. Op de eerste verdieping :

De groote studio van het Gebouw van het N. I. R., waarvan de karakteristieken bijzonder indrukwekkend lijken, daar hij een vloeroppervlakte heeft van 1.000 vierkante meter en een volume van 15.000 kubieke meter.

Deze studio is thans de grootste ter wereld; 380 toeschouwers-luisteraars kunnen daarin het werk der orkesten en der ensembles volgen. Orkesten en ensembles laten toe ongeveer 400 uitvoerders samen te brengen.

Een groot electrisch orgel, met 95 volledige registers, vult de inrichting van deze studio aan. Zijn gevel neemt de gansche oppervlakte van den achtermuur van de studio in beslag.

c) KLEINE STUDIO-TOREN.

De kleine studio-toren bevat :

1. Op de gelijkvloersche verdieping :

Een studio van 1.000 kubieke meter, speciaal opgevat voor de uitzending der programma's van het Radio-orkest of

het Variétés-orkest. Zij laat toe een 40-tal uitvoerders samen te brengen en is voorzien van 50 zitplaatsen voor de toeschouwers luisteraars.

2. Op de eerste verdieping.

Een reeks van vier studio's, speciaal uitgerust, voor de uitzending van hoorspelen. Deze studio's zijn vereenigd rond de vier armen van een kruis, waarin de inrichtingen voor de modulatie ondergebracht zijn. Deze schikking laat toe de studio's afzonderlijk of groepsgewijze per 2, 3 en 4 te gebruiken. Daar de acoustische eigenschappen van deze vier studio's zeer verschillen, bestaat de mogelijkheid, zonder buitengewone moeilijkheden, een groote afwisseling in de " klank-décors " aan te brengen.

Deze groep studio's grenst aan twee speciale studio's, waarin al de inrichtingen samengebracht werden, welke noodig zijn voor het voortbrengen en de reproductie van radio-geluiden.

3. Op de derde verdieping.

Daar ligt de studio voor het Jazzorkest van het N. I. R. bestemd.

Buiten zijn acoustische eigenschappen heeft deze studio dezelfde afmetingen en dezelfde uitrusting als die van de studio op de gelijkvloersche verdieping van denzelden toren.

De twee studio-torens zijn gescheiden door ruime uitgangen. Zooals reeds gezegd, werden speciale inrichtingen in den ruwbouw aangebracht, ten einde de twee studio-torens volledig van elkaar te isoleeren. Bovendien werden er in elken studio-toren tijdens het bouwen, tusschen elke studio, ledige ruimten van veranderlijke hoogte voorzien, met het gevolg de studio's van één toren van elkaar te isoleeren. Deze ruimten, de zoogenoemde isolatie-ruimten, uit oorzaak van hun bestemming, werden gebruikt om de leidingen van de klimaatregeling en de leidingen van de verschillende installaties (verlichting, drijfkracht, radio-electrische uitrusting) door te laten.

d) ANDERE STUDIO'S :

De eerste ontwerpen betreffende het Gebouw van het N. I. R. hadden de mogelijkheid laten overwegen al de nuttige studio's volstrekt in de twee studio-torens te groepeeren.

Nochtans waren de uitbreiding van de werkzaamheden van het N. I. R. en de grootere verscheidenheid der programma's oorzaak dat het N. I. R. er toe verplicht was, zulks vanaf 1934, de inrichting van zekere studio's in den buitengordel der administratieve lokalen te voorzien.

Zoo komt het dat men, op de verdiepingen voor de Vlaamsche en Fransche uitzendingen van het N. I. R. bestemd, studio's aantreft waaruit de nieuwsberichten, lezingen, spreekbeurten, enz. uitgezonden worden.

Op de tweede verdieping, boven den hoofdingang naar de vijvers, werd een speciale studio gebouwd voor de auditie der kunstenaars.

Ten slotte werden op dezelfde verdieping, en dichtbij de studio-torens, twee studio's ingericht, bestemd voor de uitzending der fonoplaten-programma's en de voorbereiding van radiomontages. Daar deze laatste studio's in rechtstreeksch contact met de straat zijn, alsook met de binnenpleinen van het Gebouw, verplichtte de isoleering van de straatgeruchten tot het oplossen van zware en moeilijke technische problemen.

Wij zullen niet verder uitweiden over de beschrijving van de verschillende inrichtingen en bijzonderheden betreffende de speciale uitrustingen in het Gebouw van het N. I. R. verwezenlijkt, daar deze stof reeds in vroegere jaarverslagen behandeld werd, namelijk in het verslag voor het dienstjaar 1937.

IV. — Vordering der Werken in 1938.

Op 1 Januari 1938 waren de verschillende aannemingen voor de voltooiing en de uitrusting van het Gebouw in aanbesteding gebracht en was er met het werk van elk dezer

ondernemingen reeds begonnen. Op dit tijdstip was het bouwterrein dagelijks bezet door 4 à 600 werklieden van de 20 à 25 aannemers en tusschenpersonen der verschillende aannemingen.

De samenordering van deze ondernemingen was dikwijls moeilijk, maar werd toch derwijze verzekerd dat, in Juni 1938, het grootste gedeelte der uit te voeren werken geëindigd was.

Van 25 Juli af konden de administratieve diensten in hun lokalen ondergebracht worden, waarop de verhuizing van de diensten der Fransche en der Vlaamsche uitzendingen snel volgde, die achtereenvolgens hun installaties van de Bastionstraat en de Naamschestraat tijdens de maand Augustus verlieten. De eigenlijke indienststelling van de verschillende inrichtingen kon echter slechts van de maand October af gebeuren, daar zekere bedrijven hun werk in den voorzienen termijn niet voleindigd hadden. Deze verrichting, die het voorwerp geweest was van een zorgvuldige voorbereiding, kon zonder schokken noch stooten gebeuren, zoodat er zich geen enkele storing voordeed, welke te wijten was aan de verhuizing of de indienststelling van de nieuwe inrichtingen.

De indienststelling van deze nieuwe inrichtingen geschiedde trapsgewijze.

Op 15 December 1938 hadden al de diensten van het N. I. R., met uitzondering van de tooneelgezelschappen, bezit genomen van hun nieuwe lokalen en de uitzendingen gebeurden heel normaal van uit de nieuwe studio's.

V. — Wat er nog moet gedaan worden.

Voor de studie en de verwezenlijking van de verschillende inrichtingen, uitrustingen en bekleedingen van het Gebouw van het N. I. R. heeft men systematisch, bij wijze van bezuiniging, de methode toegepast welke daarin bestaat *a priori* de minimum-oplossing vereenigbaar met de bestendige vereischen van de exploitatie te voorzien, met voorbehoud

van de mogelijkheid eener latere optimum-oplossing, welke zou toelaten elken nieuwen vooruitgang in de verschillende technische radio-bedrijvigheden aan te brengen.

Een der voortdurende zorgen van de bouwers van het Instituut bestond insgelijks in het vermijden van de toepassing van theoretisch vervolmaakte procédé's, waarvan de doelmatigheid echter nog niet voldoende bewezen was door een min of meer lange praktijk. Zoo gebeurde het dat einde 1938 zekere uitwerkingen, namelijk in zake acoustische bekleding der studio's, nog niet gedaan waren.

De praktische bezetting van de studio's sedert hun indienststelling heeft toegelaten den zin en den omvang van deze uitwerkingen te begrijpen, waarvan de uitvoering slechts tijdens de eerste maanden van 1939 zou geschieden.

Ten slotte kunnen wij vermelden dat sommige inrichtingen en uitrustingen nog moeten volledig worden. Deze voltooiing werd uitgesteld om verschillende redenen, b. v. uit oorzaak van de verscheidenheid en de hoeveelheid van dringender werken, welke de diensten, met de oprichting van het Gebouw belast, moesten uitvoeren.

Verhooging der Zendkracht

De huidige zenders van het N. I. R. werken elk met een kracht van 15 KW. Sedert verschillende jaren heeft het Instituut de mogelijkheid laten onderzoeken om deze kracht op 100 KW. te brengen.

Deze verhooging der zendkracht wordt meer en meer onontbeerlijk geacht; inderdaad : in den loop van 1939 zal Europa ongeveer 60 zenders tellen met een zendkracht tusschen 100 en 1.000 KW., en ongeveer 100 zenders met een zendkracht hooger dan 50 KW.

Het is een feit dat, wanneer onze zenders slechts over 15 KW. beschikken, zij groote moeite zullen hebben om in dit ensemble van krachtige zenders de rol te vervullen, waarop het land rekenen mag.

Anderzijds heeft het vraagstuk van de verhooging der zendkracht boven alles een nationaal karakter, daar in gewisse afgelegen streken van het land, namelijk in de landbouwgewesten, in West-Vlaanderen, in de Maasvallei en in Luxemburg, de beluistering van onze programma's heel moeilijk is. Zulks verklaart ook waarom in deze gewesten van het land de dichtheid van de ontvangtoestellen zoo zwak is.

Hoewel dit vraagstuk sedert verschillende jaren de aandacht van het N. I. R. gaande houdt, heeft de verwezenlijking er van groote vertragingen ondergaan, onafhankelijk van den wil van het N. I. R., maar die te wijten zijn aan het financieel uitzicht van het vraagstuk.

In den loop der maand Maart 1938 werd er nochtans met deze verwezenlijking een aanvang gemaakt, door het aankopen van een terrein gelegen aan de taalgrens, tusschen Tombeek en Waver. De toekomstige plaats, waar de nieuwe zenders van 100 KW. zullen opgericht worden, ligt langs

de baan Brussel-Namen en beantwoordt ten volle aan de technische vereischten, door de oprichting van moderne antennes gesteld.

Daar het noodige terrein eigendom geworden is van het N. I. R., zoo verlangt het Instituut slechts dit belangrijk vraagstuk van de toekomstige verhooging der zendkracht op te lossen.

De technische opzoekingen in verband met deze oplossing zijn heelemaal uitgewerkt; slechts het financieel uitzicht van de onderneming blijft hangend.

Het Comité der Grootte Werken

Inrichting — Opdracht.

Het Comité der Grootte Werken werd ingericht bij beslissing van den Raad van Beheer van het N. I. R., in zijn 121ste vergadering op 22 October 1935. Zijn eerste benaming was "Comité voor de Leiding der Werken"; deze werd in Maart 1936 vervangen door "Comité der Werken".

Dit Comité is ermede belast elk vraagstuk te onderzoeken in verband met de oprichting en de uitrusting van het Gebouw van het N. I. R., elke beslissing te nemen binnen de perken van de financieele opdracht, hem gegeven door den Raad van Beheer; aan den Raad van Beheer elk behoorlijk met redenen omkleed voorstel voor de zaken van grooter belang voor te leggen en, in het algemeen, aan den Raad van Beheer verslag uit te brengen over elk vraagstuk, in verband met de oprichting en de uitrusting van het Gebouw van het N. I. R.

Later strekte de bevoegdheid van het Comité der Werken zich uit tot de werken betreffende de verhooging der zendkracht (beslissing van den Raad van Beheer in dato van 12 Mei 1936). Daardoor verkreeg het Comité zijn huidige vaste benaming van "Comité der Grootte Werken".

Samenstelling van het Comité.

In zijn vergadering van 22 October 1935 heeft de Raad van Beheer als leden van het "Comité voor de Leiding der Werken" aangesteld :

de HH. Baron F. van den Bosch, lid van den Raad van Beheer (als rechtskundig adviseur);

M. Malderez, vast afgevaardigde van den Minister;

M. van Soust de Borkenfeldt, Directeur-generaal, en als secretaris;

Ch. Duterme.

Bij beslissing van den Raad van Beheer, in dato van 19 December 1936, werd de heer Baron Albert de Dorlodot, lid van den Raad, aan de vorige leden toegevoegd.

In Juni 1938 werd de heer Malderez vervangen door den heer L. Rigaux, door den nieuwen Minister van Vervoer, P. T. T. en N. I. R. aangesteld als vast afgevaardigde, om de functies van den heer Malderez waar te nemen.

Bij talrijke gelegenheden heeft de heer Rigaux zich op de vergaderingen van het Comité der Groote Werken door den heer G. Claeys laten vervangen.

Medewerkers.

Overeenkomstig een beslissing van den Raad van Beheer, in dato van 28 November 1936, heeft het Comité dikwijls beroep gedaan, op den heer Maurice Philippon, lid van den Raad van Beheer, namelijk voor alle vraagstukken met financieele beteekenis.

Bovendien werden op zijn vergaderingen uitgenoodigd :

a) voortdurend :

de heer F. Mortiaux, hoofdingenieur, technisch directeur.

b) heel dikwijls :

de Heer J. Diongre, architect van het Gebouw, en de Heer R. Braillard, technisch adviseur.

c) toevallig : verschillende leden van het Personeel van het N. I. R., namelijk de heer Van Imschoot (voor rechtskundig advies) en de heer Tellier (voor het vraagstuk in verband met het orgel).

Het Comité heeft daarenboven ook beroep gedaan op de medewerking van vreemde deskundigen voor sommige speciale vraagstukken, namelijk voor het onderzoek en de classificering der aanbestedingen, in verband met de verschillende ondernemingen van het Gebouw van het N. I. R.

Aantal Vergaderingen.

Het Comité der Groote Werken heeft verschillende vergaderingen belegd, namelijk :

In 1935	14	vergaderingen;
In 1936	35	”
In 1937	54	”
In 1938	52	”

Werkzaamheden van het Comité.

Luidens de opdracht vanwege den Raad van Beheer, heeft het Comité zich sedert 22 October 1935 beziggehouden met alles wat de oprichting, de inrichting en de uitrusting van het Gebouw van het N. I. R. aanbelangt, alsook met de inleidende opzoekingen betreffende de verhooging der zendkracht en de keus van het bouwterrein voor de nieuwe zenders.

Het is, o. m. voor al de ondernemingen van eenig belang, overgegaan tot het onderzoek van de bestekken en voorwaarden. Deze werden volgens het geval opgemaakt door den architect, den technischen adviseur of de diensten van het N. I. R. Het Comité heeft den definitieven tekst goedgekeurd.

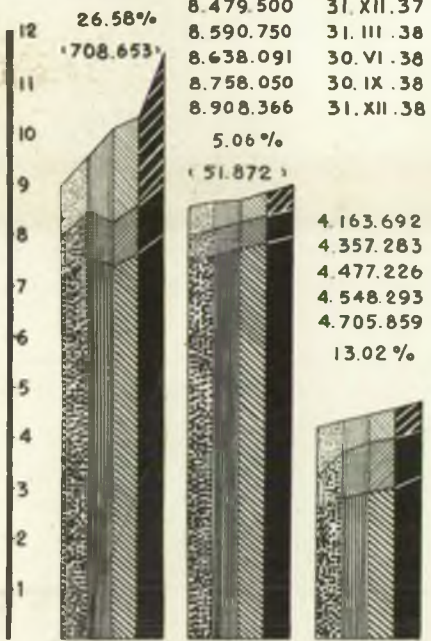
Na voorlegging der aanbestedingen heeft het Comité kennis genomen van het verslag uitgebracht door het College met het onderzoek dezer aanbestedingen belast, heeft de besluiten besproken en, wanneer zulks noodig bleek, heeft

het om nadere inlichtingen verzocht, Het is slechts na zich een volbewuste meening omtrent de zaak te hebben gevormd, dat het Comité aan den Raad van Beheer de keus van den ondernemer voorgesteld heeft.

Bovendien had het reeds de uitvoering van de onderneming gevolgd, aan de hand van mondelinge of geschreven verslagen van den Administrateur, den architect, den technischen adviseur en de betrokken diensten. Het is tusschengekomen telkens zulks nuttig bleek, namelijk tijdens de wijzigingen aan de ondernemingen gebracht, alsook voor de goedkeuring van de bijkomende uitgaven.

9.087.454
9.574.791
10.173.337
10.398.066
11.503.019

EENHEID 1.000.000

26.58%
(708.653)
5.06%
(51.872)

8.479.500 31. XII. 37
8.590.750 31. III. 38
8.638.091 30. VI. 38
8.758.050 30. IX. 38
8.908.366 31. XII. 38

4.163.692
4.357.283
4.477.226
4.548.293
4.705.859

13.02%

1.074.473
1.135.328
1.156.781
1.174.069
1.226.858

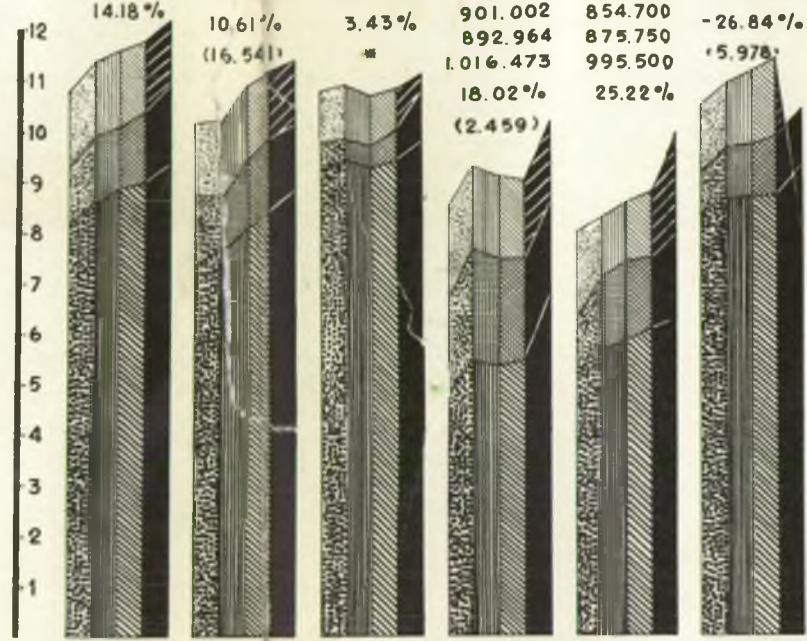
1.018.108
1.024.169
1.081.200
1.105.070
1.126.218

1.071.869
1.079.616
1.058.177
1.072.260
1.108.625

861.256
927.047
901.002
892.964
1.016.473

795.000
826.300
854.700
875.750
995.500

1.044.382
1.083.084
1.109.976
1.128.035
764.076

14.18%
(16.541)
10.61%
3.43%
18.02%
(2.459)
25.22%
-26.84%
+5.97%

EENHEID: 100.00

704.062
719.871
745.753
751.744
762.711

8.33%

504.132
508.909
517.880
526.729
548.533

8.81%

383.74
394.1
395.5
395.5
419.5

9.3%
(2.7)

304.913
331.065
340.053
345.898
364.548

19.56%

231.696
249.929
257.515
265.508
293.790

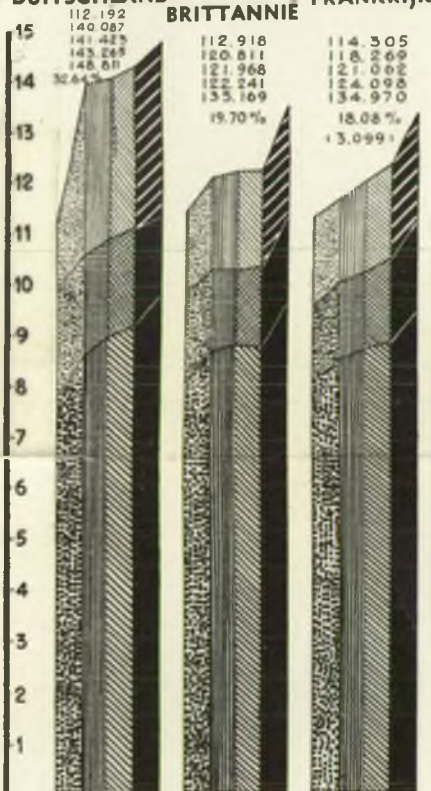
26.80%

215.808
240.875
249.593
255.342
270.000

25.11%

DUITSCHLAND GROOT-BRITANNIE FRANKRIJK

112.192
140.087
141.425
143.248
148.011

112.918
120.811
121.968
122.241
133.169

114.305
118.269
121.002
124.098
134.970

19.70%
18.08%
(3.099)

74.445
80.901
84.257
86.354
90.903

22.10%
(697)

69.102
73.292
77.383
78.736
81.171

17.46%

67.923
71.903
76.003
77.295
79.717

17.36%

48.949
55.445
55.987
57.488
66.268

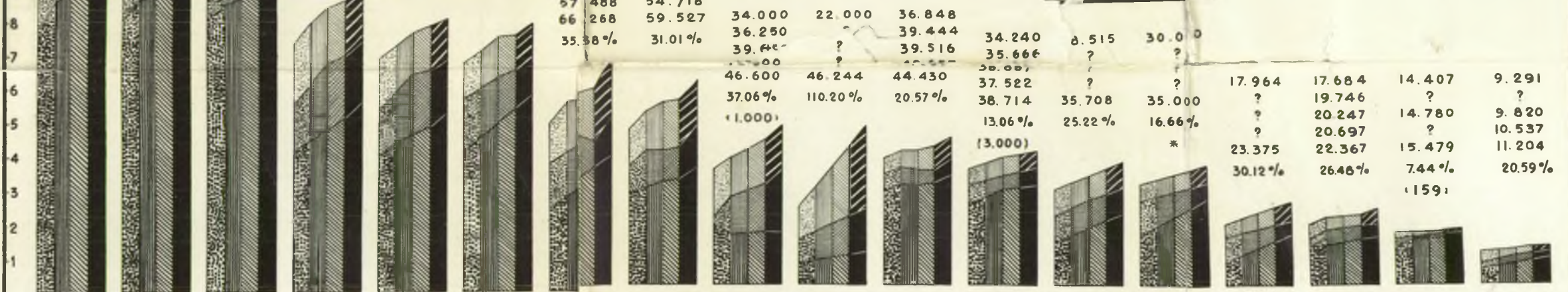
35.38%

45.437
51.252
53.667
54.718
59.527

31.01%

**DRIEMAANDELIJSCH AANGROEI
VAN HET AANTAL LUISTERAARS
IN EUROPA IN 1938**

EENHEID: 10.000

34.000
36.250
39.444
46.600
37.06%

22.000
46.244
110.20%

36.848
39.444
39.516
44.430
20.57%

34.240
35.666
37.522
38.714
13.06%

8.515
35.708
25.22%

30.000
35.000
16.66%

17.964
17.684
14.407
9.291

19.746
20.247
14.780
9.820

20.697
20.697
15.479
11.204

22.367
22.367
15.479
11.204

30.12%
26.46%
7.44%
20.59%

(159)

IERLAND JOEGOSLAVIË LETLAND ALGERIË PORTUGAL EGYPT ESTLAND LITAUEN BULGARIË TURKIJE DANZIG MAROKKO PALESTINA LUXEMBURG GRIEKENLAND TUNISIË IJSLAND SYRIË EN LIBANON

TUSSCHEN HAAKJES HET AANTAL VRIJGESTELDEN

** ONVOLLEDIGE INLICHTINGEN
* LANDEN WAAR GEEN RADIOBELASTING GEHEVEN WORDT

OFFICE INTERNATIONAL DE RADIODIFFUSION
GENÈVE
MAART 1939

REKENINGEN

afgesloten op 31 December 1938

REPERTORIUM

	Bladz.
Beknopt overzicht over de geldmiddelen op 31 December 1938	213
Balans op 31 December 1938	214-215
Eindrekening op, 31 December 1938	216-217
Rekening der in 't vooruitzicht gestelde exploitatiekosten, vergeleken met de uitgaven op 31 December 1938.	218 tot 219
Rekening van de in 't vooruitzicht gestelde beleggingen voor 1938, vergeleken met de uitgaven op 31 December 1938	220-235
Verantwoording	238 tot 241
Tabel met de opgave van de beweging der Immobiliën in 1938	242 243
Tabel der Immobiliën en der Delgingen uitgevoerd op 31 December 1938	244-245
Ontleding van het voordeelig saldo op 31 December 1938	246-247
Verdeeling van de gemiddelde belasting van ieder luis-teraar over de verschillende diensten van het N. I. R.	248-249
Eindrekening en beleggingskosten 1938, vergeleken met de begrooting van 1939	250-251
Opgave van de verschillende debiteuren einde December 1938. '	252 tot 255
Opgave van de verschillende crediteuren einde December 1938.	256 tot 261
Verklaring der sommen over te dragen op het dienstjaar 1939	262-264

Belgisch Nationaal Instituut voor Radio-Omroep

De Raad van Beheer,

Gelet op artikel 5 van de wet van 18 Juni 1930, waarbij hem het beheer der geldmiddelen van deze inrichting toevertrouwd wordt;

Gelet op de begrooting over de periode van 1 Januari tot 31 December 1938, door den H. Minister van Posterijen, Telegrafie en Telefonie goedgekeurd, overeenkomstig de tweede alinea van artikel 7 van het Koninklijk Besluit van 28 Juni 1930;

Gelet op alinea 2, artikel 12, naar luid waarvan hij ertoe gehouden is om de op 31 December van elk jaar afgesloten rekeningen op te maken;

Gelet op de bewijsstukken der uitgaven veroorzaakt door de werking van het Instituut;

Maakt als volgt de uitslagen op van zijn financieel beleid voor de periode van 1 Januari tot 31 December 1938.

Beheer van 1 Januari tot 31 December 1938.

ONTVANGSTEN

Toelage (Wet van 18 Juni 1930, art. 29, begrooting van N. W. en terugbetalingen voor 1938	45.000.000,—		
Vermindering	3.000.000,—	42.000.000,—	
Overschot op 1 Januari 1938		fr. 4.032.846,53	
Invordering.		3 647,13	
Schuldvorderingen.			46.036.493,66
			174.656,98
			<u>46 211 150,64</u>

VOORUITZICHTEN EN UITGAVEN

Toewijzingen door de begrooting voorzien		42.010 000,—	
Gewettigde bijslag		4.563.933,57	
Vernietigde of te vernietigen toewijzingen		46 573 933,57	6 556.140,23
Aangewende toewijzingen		<u>40.017.853,34</u>	
Uitgevoerde betalingen		38.113.333,65	
Uit te voeren } a) niet invorderbaar	23.623.296,57		
} b) invorderbaar	40.496.481,54		
			<u>64.119.778,11</u>
Algemeen totaal der uitgaven		102 233.111,76	
Inbegrepen :			
1° Overblijvende waarde der immobiëlen na delging	60.689 546,43		
2° Waarde van de magazijnen	1.380.352,47		
3° Waarde van het materieel in fabricatie	84.915,92		
4° Waarde van de te verdeelen uitgaven	60.443,60		
			<u>62.215.258,42</u>
			<u>40.017.853,34</u>

EINDCIJFERS

Ontvangsten in betrekking met bovenvermeldę periode	46.036.493,66
Uitgevoerde betalingen	38.113.333,65
Kasvoorraad	<u>7.923.160,01</u>

Goedgekeurd door den Raad van Beheer op 6 Juni 1939.

Een Lid van den Raad van Beheer,

De Voorzitter van den Raad van Beheer,

ACTIVA**I. — IMMOBIÏËN.**

1. — Installaties te Veltem :		
a) Terrein	fr.	125.953,88
b) Gebouwen	2.196.610,97	
Delgingswaarde	1.696.610,97	
		500.000,—
c) Uitzendingsmaterieel mobilair, mat. Werkplaatsen	5.868.501,45	
Delgingswaarde	5.168.501,45	
		700.000,—
2. — Installaties te Elsene :		
a) Terrein	fr.	7.918.976,54
b) Gebouwen, mobilair, technisch materieel, inrich- ting, eereloon van bouwkundige en advis. inge- nieur		46.003.775,95
3. — Allerlei Immobiïën :		
a) Modulatie-, laboratorium- en divers materieel	2.572.583,97	
Delgingswaarde	2.572.583,97	
		—
b) Mat. werkplaatsen	196.396,50	
Delgingswaarde	196.396,50	
		—
c) Rollend materieel	287.814,24	
Delgingswaarde	287.814,24	
		—
d) Muziekinstrumenten	268.789,54	
Delgingswaarde	268.789,54	
		—
e) Bibliotheken	1.049.918,58	
Delgingswaarde	1.049.918,58	
		—
f) Mobilair en kantoomaterieel	875.185,50	
Delgingswaarde	875.185,50	
		—
g) Portefeuille		80.000,—
4. — Installaties te Tombeek :		
a) Terrein	3.072.391,—	
b) Gebouw	25.000,—	
		3.097.391,—
5. — Te ontvangen immobiïën		160.606,75
6. — Rekening der immaterieele waarden :		
a) Inrichtingskosten en studiën voor Elsene	2.286.575,32	
Delgingswaarde	203.278,10	
		2.083.297,22
b) Inrichtingskosten voor Tombeek		19.545,09

60.689.546

II. — BESCHIKBAAR.

Kas- en postrekening	fr.	3.944.921,69
Bank, rekening op zicht		3.874.625,37
Kleine kas (zegels)		3.612,95

7.823.160

III. — TE REALISEEREN.

Magazijn Veltem	fr.	742.007,25
Magazijn Brussel		492.388,74
Magazijn Brochures		115.535,89
Consignatie brochures		30.420,59
Bank, termijnrekening		100.000,—
Vershillende debiteuren		170.336,28
Dub euse debiteuren		4.320,70
Fabricatie (openstaande)		84.915,92

IV. — OMSLAGREKENING.

Uitgaven te verdeelen per termijn	fr.	1.739.925.
---	-----	------------

Fr.

60.443

70.313.075

PASSIVA

I. — NIET INVORDERBAAR.

1. — Reserve- en vernieuwingsfonds voor materieel (Art. 4 § 5 van het Koninklijk Besluit van 28 Juni 1930) . . . fr.	7.675.613,02	
2. — Fonds voor vooruitzichten en delingen (Art. 4 § 6 van het Koninklijk Besluit van 28 Juni 1930)	10.000.000,—	
3. — Fonds voor het vroegtijdig vervangen van radio-electrische lampen (Art. 4, § 6 van het Koninkl. Besluit van 28 Juni 1930)	740.000,—	
4. — Voorzorgsfonds ten voordeele van het personeel	788,80	
5. — Pensioenfonds voor het personeel (Art. 4, § 6 van het Koninklijk Besluit van 28 Juni 1930)	1.689.574,05	
6. — Reserve voor dubieuse vorderingen (Art. 4, § 6 van het Koninklijk Besluit van 28 Juni 1930)	4.320,70	
7. — Delgingsfonds door aflossing van geldleening (Art. 4, § 6 van het Koninklijk Besluit van 28 Juni 1930)	3.513.000,—	
		23.623.296,57

II. — INVORDERBAAR.

1. — Op korten termijn			
a) Verschillende crediteuren	1.480.064,10		
b) Leveranciers, rekeningen der verbin-			
tenissen	429.417,44		
			1.909.481,54
2. — Op langen termijn :			
a) Leening op 8 jaar	10.000.000,—		
Delgingswaarde	5.780.000,—		
			4.220.000,—
b) Leening op 14 jaar	6.900.000,—		
Delgingswaarde	371.000,—		
			6.529.000,—
c) Leening op 25 jaar	28.500.000,—		
Delgingswaarde	662.000,—		
			40.496.481,54
			27.838.000,—

III. — TE TRANSPORTEEREN SALDO.

1. — Niet aangewend gewoon beleggings- en exploitatiekrediet, voor 1938 vastgesteld	2.466.267,15	
2. — Provisie voor begrooting 1939	3.727.030,15	
		6.193.297,30

Goedgekeurd door den Raad van Beheer, op 6 Juni 1939.

Een lid van den Raad van Beheer,

De Voorzitter van den Raad van Beheer,

70.313.075,41

Resultaatrekening c

DEBET

I. — <i>Financieele lasten</i>		1.255.577
II. — <i>Algemeene kosten van het N. I. R.</i>		3.179.144
III. — <i>Kosten voor het Centraal Departement :</i>		
a. — <i>Algemeene kosten</i>	1.032.540,05	
b. — <i>Administratieve diensten</i> <i>en orkesten</i>	9 523 556 30	
c. — <i>Technische diensten</i>	5.710.740,38	
		16.266.836,
IV. — <i>Fransche uitzendingen :</i>		
a. — <i>Algemeene kosten</i>	1.572.769,55	
b. — <i>Cultureele commissie</i>	28.521,00	
c. — <i>Gesproken uitzendingen</i>	1.733.605,75	
d. — <i>Muziekuitzendingen</i>	2.178.164,25	
e. — <i>Secretariaat</i>	1.265.126,94	
		6.778.187,
V — <i>Vlaamsche uitzendingen :</i>		
a. — <i>Algemeene kosten</i>	1.512.057,54	
b. — <i>Cultureele Commissie</i>	19.563,95	
c. — <i>Gesproken uitzendingen</i>	1.769.342,31	
d. — <i>Muziekuitzendingen</i>	2.034.062,20	
e. — <i>Secretariaat</i>	1.278.300,79	
		6.613,326,
VI. — <i>Delgingen :</i>		
a. — <i>Delgingen op leeningen</i>	2.303.000,—	
b. — <i>Delgingen op immobiliën</i>	515.486,04	
		2.818.486,
VII. — <i>Stortingen voor reservefondsen op</i> <i>saldo van het vorig jaar</i>		3.105.937,
VIII. — <i>Allerlei verliezen en lasten</i>		356,
IX. — <i>Batig saldo over te dragen op dienstjaar 1939 :</i>		
a. <i>Niet aangewend gewoon</i> <i>beleggings- en exploitatie-</i> <i>crediet voor 1938 vastgelegd</i>	2.466.267,15	
b. <i>Provisie voor begrooting</i> <i>1939</i>	3.727.030,15	
		6.193.297,
		46.211.150,

CREDIT

I. — <i>Saldo van het vorig dienstjaar</i>	4.032.846,53
II. — <i>Staatstoelage</i>	42.000.000,—
III. — <i>Financieele winsten</i>	91.445,28
IV. — <i>Allerhande ontvangsten</i>	86.858,83

46.211.150,64

UITGAVEN

Nummer
van
artikel

TITEL I

Financieele lasten.

1	Interesten te betalen op obligatiën. — Drukkosten op uitgaven van obligatiën.
2	Bank- en postcheckkosten

TITEL II.

Rekeningen der algemeene administratiekosten van het N. I. R.

3	Raad van Beheer (vergoeding, reis-, representatie- en receptie kosten).
3a	Receptie U. I. R.
4	Secretariaat van het Instituut (wedden van het personeel)
5	Commissie van Toezicht (vergoeding)
6	Geschillen (honoraria voor rechtskundig advies)
7	Commissie van het personeel
8	Kantoorkosten (kantoorbehoefden, drukwerk, post, telegraaf en telefoonkosten, onderhoud van het kantoormobilair gehuurd kantoormeubilair, abonnement privaat-telefoon arbeidsvergunning, allerlei)
9	Bijdragen sociale werken voor het adm. bur. van den Raad de speciale bewaking en den Muzikalen Adviseur
10	Gebouwen en installaties (belastingen, brandverzekering, onderhoud, reiniging, loonen van de werkvrouwen, verlichting, verwarming, watervoorziening, taks voor bluschapparaat)
11	Diverse uitgaven : wedde van Muz. Adviseur, salaris voor de speciale bewaking, kosten voor examens van het personeel, bijdrage in de kosten van de Radiotoonstellingen

geleken met de uitgaven op 31 December 1938

TOEWIJZINGEN voorzien door de begrooting 1938	AANGEWENDE TOEWIJZINGEN	VERSCHIL	
		VERVALLEN TOEWIJZINGEN	GEWETTIGDE BIJSLAG
2.960.050,—	1.241.732,27	1.718.317,73	—
16.500,—	13.845,53	2.654,47	—
<u>2.976.550,—</u>	<u>1.255.577,80</u>	<u>1.720.972,20</u>	—
176.500,—	170.416,35	6.083,65	—
—	51.187,30	—	51.187,30
153.200,—	165.032,50	—	6.832,50
30.000,—	24.169,—	5.831,—	—
15.000,—	849,65	14.150,35	—
1.200,—	1.011,80	188,20	—
621.500,—	559.257,10	62.242,90	—
48.400,—	34.832,39	13.567,61	—
1.648.000,—	1.787.113,01	—	139.113,01
346.200,—	385.275,31	—	39.075,31
<u>3.045.000,—</u>	<u>3.179.144,41</u>	<u>102.063,71</u>	<u>236.208,12</u>

UITGAVEN

Nummer
van
artikel

TITEL III

Uitgaven van het Centraal Departement.

- 12 Algemeene kosten : wedde van den Adm. Directeur-generaal en zijn onmiddellijk personeel (secretaris, steno-typiste) reis-, representatie- en receptiekosten, diverse verzekeringspremiën ten bate van het administratief, technisch en muziekpersoneel, bijdrage aan de maatschappelijke werken voor hetzelfde personeel (pensioen, gezinsvergoeding, geboortetoeslag, toeslag bij overlijden), verzekeringspremie « Tous risques » (Alle gevaren) voor het technisch materieel voor de lijnuitzendingen
- 13 Dienst der Buitenlandsche betrekkingen : wedden van het personeel van dezen dienst, kabelkosten voor intern. relais jaarlijksche bijdrage aan de U. I. R. (Intern. Vereeniging voor Radio-omroep).

TITEL IV

Administratiediensten van het Centraal Departement.

- 14 Algemeene kosten : wedden van den adm. directeur, van het waarnemend personeel voor de adm. diensten, reis- en representatiekosten voor de administrative diensten
- 15 Administratief personeel en musici : wedden van het personeel der volgende diensten : boekhouding, aankopen en secretariaat, personeel en geschillen, bibliotheek en vertaling, audities, wedden der musici, eerloonen voor bijkomende musici
- 16 Reis- en verblijfkosten der musici
- 17 Fonoplaten-materieel

Over te dragen

geleken met de uitgaven op 31 December 1938 (vervolg)

TOEWIJZINGEN voorzien door de begroting 1938	AANGEWENDE TOEWIJZINGEN	VERSCHIL	
		VERVALLEN TOEWIJZINGEN	GEWETTIGDE BIJSLAG
854.700,—	806.241,82	48.458,18	—
318.700,—	226.298,23	92.401,77	—
<u>1.173.400,—</u>	<u>1.032.540,05</u>	<u>140.859,95</u>	<u>—</u>
262.050,—	200.509,15	61.540,85	—
8.490.300,—	8.682.611,15	—	192.311,15
50.000,—	32.434,90	17.565,10	—
120.000,—	112.755,63	7.244,37	—
<u>8.922.350,—</u>	<u>9.028.310,83</u>	<u>86.351,32</u>	<u>192.311,15</u>

Rekening van de in 't vooruitzicht gestelde exploitatiekosten

UITGAVEN

Nummer
van
artikel

Overdracht

- 18 Diverse uitgaven betreffende de muziek: het huren van muziekl
partituren, uitgeversrecht, gehuurde muziekinstrumenten
onderhoud van de muziekinstrumenten en het materieel
verzendings- en ontvangstkosten der partituren, vervoer
kosten der instrum., eereloonen van de componisten en
vertalers
- 19 Abonnementen op muziektijdschriften
- 20 Uitgaven voor de audities: vergoeding aan de niet vast
juryleden, eereloonen der begeleiders, huren van muziekl
instrumenten
- 21 Buitengewone uitgaven: herstelling der gehuurde lokalen
verhuiskosten

TITEL V.

Technische Diensten.

- 22 Algemeene kosten: wedden van den hoofdingenieur en zij
onmiddell. pers., waarnemend personeel, abonnemente
op techn. tijdschriften, reis-, representatie- en receptie
kosten van het pers. der techn. diensten
- 23 Exploitatiedienst: wedden uitbetaald aan het pers. van deze
dienst — groep zenders te Veltem: drijfkracht, R. E. lampen
onderhoud, herstelling, reservematerieel, kabel Brussel
Veltem, verwarming van de installaties te Veltem
Modulatie-groep Brussel: R. E. lampen, onderhoud, herste
ling, reservematerieel diverse kabels, huren van kabels voc
vaste verbindingen.
Groep lijnuitzending: verplaatsing voor lijnuitz., verplaatsin
van het pers., onderhoudskosten van den wagen, huren va
intercommunale kabels en lokalen voor de lijnuitz., onder
houd van het materieel voor de lijnuitz., kleervergoeding
Opname-groep: benooidigheden, platen, banden, was, onder
houd en herstelling van opname-machines

Over te dragen

geleken met de uitgaven op 31 December 1938 (vervolg)

TOEWIJZINGEN voorzien door de begrooting 1938	AANGEWENDE TOEWIJZINGEN	VERSCHIL	
		VERVALLEN TOEWIJZINGEN	GEWETTIGDE BIJSLAG
8.922.350,—	9.028.310,83	86.351,32	192.311,15
482.400,—	346.203,19	136.196,81	—
20.000,—	17.613,83	2.386,17	—
128.000,—	52.584,25	75.415,75	—
200.000,—	78.844,20	121.155,80	—
<u>9.752.750,—</u>	<u>9.523.556,30</u>	<u>421.504,85</u>	<u>192.311,15</u>
225.600,—	183.553,45	42.046,55	—
4.725.250,—	4.034.676,35	690.573,65	—
<u>4.950.850,—</u>	<u>4.218.229,80</u>	<u>732.620,20</u>	<u>—</u>

Rekening van de in 't vooruitzicht gestelde exploitatiekosten

UITGAVEN

Nummer van artikel	Overdracht
24	Dienst der opzoekingen en laboratoria : wedden van het pers van dezen dienst, R. E. lampen onderhoud, herstelling reservematerieel voor dezen dienst
25	Dienst der Installaties : wedden van het pers. van dezen dienst onderhoud, herstelling, reservematerieel voor dezen dienst
26	Administratiedienst van de technische directie : wedden en loonen van het personeel van dezen dienst (personeel voor administratie, onderhoud, politie en bewaking)

TITEL VI.

Fransche Uitzendingen.

	<i>a) Algemeene kosten.</i>
27	Algemeene kosten van de Fransche uitzendingen : wedden van de Alg. Directie en het personeel onmiddellijk aan de Fransche uitzendingen verbonden (secretaris, klerk-steno-typiste) reis-, representatie- en receptiekosten, verzekeringspremiën ten bate van hetzelfde personeel (pensioen, gezinsvergoeding geboortetoeslag, toeslag bij overlijden, drukken der programma's, taksen voor auteursrecht)
28	Cultureele Commissie
	<i>b) Gesproken Uitzendingen.</i>
29	Algemeene kosten : wedden van het personeel van deze directie waarnemend personeel
30	Eereloon betaald aan kunstenaars die hun medewerking verleenden voor de gesproken uitzendingen (lezingen, kronieken, gesproken reportages, gymnastiekles, sketches, hoorspelen, tooneelstukken, alleenspraken, enz.)
31	Abonnementen op dagbladen
32	Reis- en reportagekosten
	Over te dragen

geleken met de uitgaven op 31 December 1938 (vervolg)

TOEWIJZINGEN voorzien door de begrooting 1938	AANGEWENDE TOEWIJZINGEN	VERSCHIL	
		VERVALLEN TOEWIJZINGEN	GEWETTIGDE BIJSLAG
4.950.850,—	4.218.229,80	732.620,20	—
567.900,—	526.416,15	41.483,85	—
515.300,—	452.295,66	63.004,34	—
675.900,—	513.798,77	162.101,23	—
<u>6.709.950,—</u>	<u>5.710.740,38</u>	<u>999.209,62</u>	<u>—</u>
1.925.420,—	1.572.769,55	352.650,45	—
40.000,—	28.521,—	11.479,—	—
956.010,—	925.098,20	30.911,80	—
572.700,—	529.766,80	42.933,20	—
15.000,—	12.856,61	2.143,39	—
56.000,—	35.481,75	20.518,25	—
<u>3.565.130,—</u>	<u>3.104.493,91</u>	<u>460.636,09</u>	<u>—</u>

Rekening van de in 't vooruitzicht gestelde exploitatiekosten

UITGAVEN

Nummer
van
artikel

Overdracht

- 33 Auteursrechten betreffende de gesproken uitzendingen
- 34 Correspondenten uit de provincie
- 35 Materieel voor hoorspelen
- 36 Vertaalrecht
- 37 Abonnement op de telegrammen

c) Muziekuitzendingen.

- 38 Algemeene kosten : wedden van het pers. van de directie waarnemend personeel
- 39 Zanggezelschap voor Opera en Operette : koorleiders, koristen bijkomende koristen, operettenregisseur
- 40 Belgische dirigenten van buiten door het N. I. R. aangew. vreemde dirigenten
- 41 Medewerkers-solisten : eereloonen aan zang- en instrumentale medewerkers
- 42 Artistieke organismen : eereloonen voor orkestconcerten verzorgd door buitenorganismen, koren, kamermuz. militaire muz., Cabaretgezelsch. (Radio-Variety, speciale uitzendingen, enz.)
- 43 Uitgaven voor lijnuitzendingen : eereloonen voor de symphonieconcerten, harmonies, koren, fanfares, kamermuz., schouwwb. uitgaven voor huren van lokalen

d) Secretariaat.

- 44 Algemeene kosten : wedden van het personeel van deze directie, waarnemend personeel
- 45 Persdienst : reiskosten, dagbladen, tijdschriften, photo-propagandabenoedigheden, drukwerk, inrichting van concerten in de provincie
- 46 Schoolradio : eereloonen aan de medewerkers, schoolbulletin, auteursrecht, eereloonen, bijkomende muzikanten, reiskosten

Over te dragen

geleken met de uitgaven op 31 December 1938 (vervolg)

TOEWIJZINGEN voorzien door de begrooting 1938	AANGEWENDE TOEWIJZINGEN	VERSCHIL	
		VERVALLEN TOEWIJZINGEN	GEWETTIGDE BIJSLAG
3.565.130,—	3.104.493,91	460.636,09	—
110.400,—	42.681,25	67.718,75	—
102.000,—	84.045,94	17.954,06	—
1.350,—	1.225,20	124,80	—
4.000,—	2.450,—	1.550,—	—
100.000,—	100.000,—	—	—
266.250,—	284.191,50	—	17.941,50
582.900,—	617.353,—	—	34.453,—
63.000,—	56.877,10	6.122,90	—
330.000,—	375.115,—	—	45.115,—
575.000,—	538.971,95	36.028,05	—
437.000,—	305.655,70	131.344,30	—
405.800,—	437.902,30	—	32.102,30
54.900,—	43.089,36	11.810,64	—
108.000,—	84.456,71	23.543,29	—
<u>6.705.730,—</u>	<u>6.078.508,92</u>	<u>756.832,88</u>	<u>129.611,80</u>

Rekening van de in 't vooruitzicht gestelde exploitatiekos

UITGAVEN

Nummer van artikel	Overdracht
47	Uitzendingen naar Kongo: eereloon van den omroeper, drukker van de programma's, huren van kabels
48	Uitzendingen der O.V (R.C.B., R.E.S.E.F., Solidra, Radio Wallonie), uitgaven voor de aanwerving van kunstenaars voor het huren van muziekpartituren, lokalen, technische uitgaven voor het huren van kabels en voor de reiskosten der technici

TITEL VII.

Vlaamsche uitzendingen.

	a) <i>Algemeene kosten.</i>
49	Algemeene kosten voor de Vlaamsche uitzendingen : Wedden van de Algemeene Directie en het personeel onmiddellijk aan deze directie verbonden (secretaris, klerk-steno-typiste), reis-, representatie- en receptiekosten, verzekeringspremiën ten bate van het gansche personeel der Vlaamsche uitzendingen, bijdrage aan de maatschappelijke werken voor ditzelfde personeel (pensioen, gezinsvergoedingen, geboortetoeslag en toeslag bij overlijden, drukken der programma's, taksen voor auteursrecht)
50	Cultureele commissie
	b) <i>Gesproken uitzendingen.</i>
51	Algemeene kosten : wedden van het personeel van deze directie, waarnemend personeel, gesproken audities
52	Eereloonen betaald aan de kunstenaars die hun medewerking voor de uitzendingen verleenden (lezingen, kronieken, gesproken reportages, gymnastiekles, sketches, hoorspelen, tooneelstukken, monologen, enz.

Over te dragen :

geleken met de uitgaven op 31 December 1938 (vervolg)

TOEWIJZINGEN voorzien door de begrooting 1938	AANGEWENDE TOEWIJZINGEN	VERSCHIL	
		VERVALLEN TOEWIJZINGEN	GEWETTIGDE BIJSLAG
6.705.730,—	6.078.508,92	756.832,88	129.611,80
201.000,—	193.565,50	7.434,50	—
360.000,—	506.113,07	—	146.113,07
<u>7.266.730,—</u>	<u>6.778.187,49</u>	<u>764.267,38</u>	<u>275.724,87</u>
1.901.890,—	1.512.057,54	389.832,46	—
40.000,—	19.563,95	20.436,05	—
1.027.530,—	1.027.138,—	302,—	—
622.600,—	378.838,15	243.761,85	—
<u>3.592.020,—</u>	<u>2.937.597,64</u>	<u>654.422,36</u>	<u>—</u>

Rekening van de in 't vooruitzicht gestelde exploitatiekos

UITGAVEN

Nummer
van
artikel

Overdracht

- 53 Abonnementen op dagbladen en tijdschriften
- 54 Reis- en reportagekosten
- 55 Auteursrecht betreffende de Vlaamsche gesproken uitzendingen
- 56 Correspondenten uit de provincie
- 57 Materieel voor hoorspelen
- 58 Vertaalrecht
- 59 Abonnementen op telegrammen

c) Muziekuitzendingen.

- 60 Algemeene kosten : wedden van het personeel van deze directie waarnemend personeel
- 61 Zanggezelschap voor opera en operette, koorleiders, solisten bijkomende koristen, operettenregisseurs
- 62 Belgische dirigenten van buiten door het N. I. R. aangew. vreemde dirigenten.
- 63 Medewerkers-solisten : eereloonen voor fantasisten, zang- en instrumentale medewerkers
- 64 Artistieke organismen : eereloonen voor orkestconcerten verzorgd door organismen die niet tot het N. I. R. behooren, koren, kamermuziek, militaire muziek, cabaretgezelschappen (Radio-Variety, sociale uitzendingen, enz.)
- 65 Uitgaven voor lijnuitzendingen :
eereloonen voor de symphonie-concerten, harmonies, koren, fanfares, kamermuziek, schouwburgen, uitgaven voor het huren van lokalen

Over te dragen

geleken met de uitgaven op 31 December 1938 (vervolg)

TOEWIJZINGEN voorzien door de begroting 1938	AANGEWENDE TOEWIJZINGEN	VERSCHIL	
		VERVALLEN TOEWIJZINGEN	GEWETTIGDE BIJSLAG
3.592.020,—	2.937.597,64	654.422,36	—
12.000,—	11.962,08	37,92	—
80.000,—	41.215,10	38.784,90	—
115.000,—	113.762,10	1.237,90	—
100.000,—	83.745,38	16.254,62	—
5.000,—	4.356,50	643,50	—
17.000,—	8.325,—	8.675,—	—
100.000,—	100.000,—	—	—
258.500,—	277.863,65	—	19.363,65
737.900,—	733.111,25	4.788,75	—
64.200,—	46.377,05	17.822,95	—
232.000,—	237.327,—	—	5.327,—
487.000,—	489.855,—	—	2.855,—
270.100,—	249.528,25	20.571,75	—
5.875.720,—	5.335.026,—	793.239,65	27.545 65

Rekening van de in 't vooruitzicht gestelde exploitatiekos

UITGAVEN

Nummer van artikel	Overdracht
	<i>d) Secretariaat.</i>
66	Algemeene kosten : wedden van het personeel van deze directie, waarnemend personeel
67	Persdienst : reiskosten, dagbladen, tijdschriften, photo-propaganda, benoodigdheden, drukwerk, inrichting van concerten in de provincie
68	Schoolradio, eereloonen aan de medewerkers, schoolbulletin auteursrecht, eereloonen voor bijkomende muzikanten reiskosten
69	Uitzendingen naar Kongo : eereloon van den omroeper, drukker van de programma's, huren van kabels
70	Uitzendingen der O. V. (KVRO, SAROV, LIBRADO VLANARA), uitgaven voor de aanwerving van kunstenaars voor het huren van muziekpartituren, lokalen, technische uitgaven voor het huren van kabels en voor de reiskosten der technici

TITEL VIII.

Delgingen.

71	Delgingen der leeningen
72	Delgingen der immobiliën

geleken met de uitgaven op 31 December 1938 (vervolg)

TOEWIJZINGEN voorzien door de begroting 1938	AANGEWENDE TOEWIJZINGEN	VERSCHIL	
		VERVALLEN TOEWIJZINGEN	GEWETTIGDE BIJSLAG
5.875.720,—	5.335.026,—	763.239,65	27.545,65
394.000,—	425.493,25	—	31.493,25
66.400,—	43.420,36	22.979,64	—
102.500,—	79.817,77	22.682,23	—
201.000,—	193.639,—	7.361,—	—
360.000,—	535.930,41	—	175.930 41
<u>7.194.620,—</u>	<u>6.613.326,79</u>	<u>816.262,52</u>	<u>234.969,31</u>
2.300.000,—	2.303.000,—	—	3.000,—
—	515.486,04	—	515.486,04
<u>2.300.000,—</u>	<u>2.818.486,04</u>	—	<u>518.486,04</u>

Rekening van de in 't vooruitzicht gestelde exploitatiekos

UITGAVEN

Nummer
van
artikel

TITEL IX

73 Stortingen voor het Reservefonds

TITEL X

74 Verlies en diverse lasten

TITEL XI

75 Reserve voor bijkomende kredieten

Totalen

geleken met de uitgaven op 31 December 1938 (vervolg)

TOEWIJZINGEN voorzien door de begrooting 1938	AANGEWENDE TOEWIJZINGEN	VERSCHIL	
		VERVALLEN TOEWIJZINGEN	GEWETTIGDE BIJSLAG
—	3.105.937,37	—	3.105.937,37
—	356,71	—	356,71
1.591.000,—	—	1.591.000,—	—
42.010.000,—	40.017.853,34	6.556.140,23	4.563.993,57
		1.992.146,66	

Rekening van de in 't vooruitzicht gestelde exploitatiekosten v

N ^o van art.	AANDUIDING DER UITGAVEN	Kredieten 1937, bij bestelbon vastgelegd, op 1938 over te dragen	Kredieten 1937, over te dragen op 1938	Kredieten 1938
TITEL I				
<i>Gewone Beleggingen</i>				
1	Uitzendingsmaterieel	2.800,—	—	60.000,—
2	Werkplaatsmaterieel Veltem	—	—	5.050,—
3	Modulatie- en werkplaatsmaterieel van de exploitatie	4.965,50	575.000,—	130.000,—
4	Laboratoriummaterieel	118.435,—	—	150.000,—
5	Werkplaatsmaterieel	26.667,—	—	68.000,—
6	Materieel opzoekingen	230,—	—	5.000,—
7	Materieel voor het onderhoud	—	—	25.000,—
8	Materieel voor de reiniging	—	—	135.000,—
9	Wagen	808,95	—	—
10	Captatiewagen	—	75.000,—	—
11	Brandweermaterieel	—	—	115.000,—
12	Contrôle-materieel	—	—	30.000,—
13	Weeg-materieel	—	—	10.000,—
14	Kantoomaterieel	1.430,—	—	94.950,—
15	Fransche letterkundige bibliotheek	998,—	—	13.500,—
16	Vlaamsche letterkundige bibliotheek	2.201,50	—	13.500,—
17	Muziekbibliotheek	16.646,90	78.954,31	90.000,—
18	Muziekinstrumenten	22.772,—	—	45.000,—
		197.954,85	728.954,31	990.000,—
TITEL II				
<i>Buitengewone Beleggingen</i>				
1	Gebouwen te Elsene	—	—	40.871.217,—
2	Terrein te Tombeek, (terrein, eereloonen notarissen en kosten).	—	—	3.000.000,—
3	Verhooging van zendkracht	—	—	3.000.000,—
		—	—	46.871.217,—

18 vergeleken met de uitgaven op 31 Decemter 1938

Totaal der kredieten voor 1938	AANGEWENDE KREDIETEN			Totaal der aangewende kredieten	VERSCHIL	
	Geboekte uitgaven voor 1938	Kredieten 1938, bij bestelbon vastgelegd op 1938 ov. te dr.	Kredieten 1938 ov. te dr. op 1939 (openst. ord. fabr. verb., enz.)		Vervallen toewijzingen	Gewettigde bijslag
62.800,—	2.915,—	24.000,—	35.000,—	61.915,—	885,—	—
5.050,—	—	—	—	—	5.050,—	—
709.965,50	30.382,26	28.747,50	582.400,—	641.529,76	68.435,74	—
268.4,—	29.582,41	66.243,—	70.000,—	265.825,41	2.609,59	—
94.667,—	47.647,85	9.102,70	—	56.750,55	37.916,45	—
5.230,—	886,50	546,—	—	1.432,50	3.797,50	—
25.000,—	—	—	25.000,—	25.000,—	—	—
135.000,—	15.915,50	7.872,90	111.211,60	135.000,—	—	—
808,95	807,95	—	—	807,95	1,—	—
75.000,—	—	—	75.000,—	75.000,—	—	—
115.000,—	—	—	115.000,—	115.000,—	—	—
30.000,—	—	—	30.000,—	30.000,—	—	—
10.000,—	—	—	10.000,—	10.000,—	—	—
96.380,—	70.721,70	7.412,50	17.250,—	95.384,20	995,80	—
14.498,—	11.393,10	875,—	—	12.268,10	2.229,90	—
15.701,50	6.670,51	3.486,10	—	10.156,61	5.544,89	—
185.601,21	176.514,26	8.986,05	—	185.500,31	100,90	—
67.772,—	22.049,—	3.335,—	41.500,—	66.884,—	888,—	—
1.916.909,16	515.486,04	160.606,75	1.112.361,60	1.788.454,39	128.454,77	—
0.871.217,—	26.353.750,08	—	—	26.353.750,08	14.517.466,92	—
3.000.000,—	3.116.793,19	—	—	3.116.793,19	—	116.793,19
3.000.000,—	—	—	—	—	3.000.000,—	—
0.871.217,—	29.470.543,27	—	—	29.470.543,27	17.517.466,92	116.793,19

Verantwoording

I. Verklaring van den bijslag :

A. — Exploitatiekosten.

Artikel 3. — Verschil : fr. 51.187,30.

Dit verschil werd vergoed :

1° door een krediet van 50.000 frank toegestaan door den Raad van Beheer, in zijn vergadering van 2 September 1938;

2° door een krediet van fr. 1.187,30 toegestaan door den Raad van Beheer, in zijn vergadering van 14 Februari 1939.

Artikel 4. — Verschil : fr. 6.832,50.

Dit verschil werd vergoed door een krediet van 7.550 frank toegestaan door den Raad van Beheer, in zijn vergadering van 9 December 1938.

Artikel 10. — Verschil : fr. 139.113,01.

Dit verschil werd vergoed door :

1° de kredieten toegestaan door den Raad van Beheer, in zijn vergadering van 18 October 1938;

2° een krediet toegestaan door den Raad van Beheer, in zijn vergadering van 9 December 1938.

Artikel 11. — Verschil : fr. 39.075,31.

Dit verschil werd vergoed door een krediet toegestaan door den Raad van Beheer, in zijn vergadering van 9 December 1938.

Artikel 15. — Verschil : fr. 192.311,15.

Dit verschil werd vergoed :

1° door de kredieten toegestaan door den Raad van Beheer, in zijn vergadering van 9 December 1938;

2° door een krediet toegestaan door den Raad van Beheer, in zijn vergadering van 18 October 1938.

Artikel 38. — Verschil : fr. 17.941,50.

it verschil werd vergoed door de kredieten toegestaan door den Raad van Beheer, in zijn vergadering van 9 December 1938.

Artikel 39. — Verschil : 34.453 frank.

Dit verschil werd vergoed door de kredieten toegestaan door den Raad van Beheer in zijn vergadering van 9 December 1938.

Artikel 41. — Verschil : 45.115 frank.

Dit verschil werd vergoed door een beslissing van het Dage-lijksch Bestuur, in zijn vergadering van 9 Maart 1939, om een krediet van 45.115 frank over te schrijven van de rekening « Uitgaven voor lijnuitzendingen » op de rekening « Medewerkers-solisten ».

Artikel 44. — Verschil : fr. 32.103,30.

Dit verschil werd vergoed door de kredieten, toegestaan door den Raad van Beheer in zijn vergadering van 9 December 1938.

Artikel 48. — Verschil : fr. 146.113,07.

Dit verschil werd vergoed door een krediet toegestaan door den Raad van Beheer, in zijn vergadering van 17 Januari 1939.

Artikel 60. — Verschil : fr. 19.363,65.

Dit verschil werd vergoed door de kredieten toegestaan door den Raad van Beheer, in zijn vergadering van 9 December 1938.

Artikel 63. — Verschil : 5.327 frank.

Dit verschil werd vergoed door een beslissing van het Dage-lijksch Bestuur, in zijn vergadering van 30 December 1938, waarbij het toestond om een krediet van 26.000 frank over te schrijven van de rekeningen « Artistieke organismen » en « Zanggezelschap voor Opera en Operetten ».

Artikel 64. — Verschil : 2.885 frank.

Dit verschil werd vergoed door een beslissing van den Raad van Beheer, in zijn vergadering van 21 Maart 1939, waarbij hij toestond om een krediet van 4.855 frank over te schrijven van de rekening « Kosten voor lijnuitzendingen ».

Artikel 66. — Verschil : fr. 31.493,25.

Dit verschil werd vergoed door de kredieten toegestaan door den Raad van Beheer, in zijn vergadering van 9 December 1938.

Artikel 70. — Verschil : fr. 175.930,41.

Dit verschil werd vergoed :

1° door een krediet toegestaan door den Raad van Beheer, in zijn vergadering van 17 Januari 1939.

2° door een krediet toegestaan door den Raad van Beheer, in zijn vergadering van 14 Februari 1939.

Artikel 71. — Verschil : 3.000 frank.

Dit verschil werd vergoed door een krediet van 3.000 frank toegestaan door den Raad van Beheer, in zijn vergadering van 9 December 1938.

Artikel 72. — Verschil : fr. 515.485,04.

Dit verschil vertoont de delgingen uitgevoerd op het belegd materieel, gekocht in 1938.

Het wordt vergoed door de begrootingskredieten, ingeschreven op de begrooting der gewone beleggingen.

Artikel 73. — Verschil : fr. 3.105.937,37.

Deze som werd overgeschreven van het transport dienstjaar 1937 op de rekening « Reserve en vernieuwingsfonds materieel », volgens beslissing van den Raad van Beheer op 15 Maart 1938 en akkoord van den Minister van P. T. T., in dato van 29 April 1938.

Artikel 74. — Verschil : fr. 356,71.

Dit verschil werd vergoed door de kredieten toegestaan door den Raad van Beheer in zijn vergadering van 17 Januari 1939.

B. — Uitgaven voor Buitengewone Beleggingen.

Artikel 2. — Verschil : fr. 116.793,19.

Volgens beslissing van den Raad van Beheer in dato van 15 Maart en 1 April 1938.

II. Verklaring van de weglatingen

(Zie Tabel van de beweging der Immobiëlen 1938)

Artikel 7. — Weglating : 325 frank.

Weglating uit den inventaris wegens slijtage van een milli-ampere-meter « Weston », model 425, volgens beslissing van den Raad van Beheer, in zijn vergadering van 3 Mei 1938.

Artikel 8. — Weglating : 41.350 frank.

Weglating uit den inventaris wegens slijtage van allerlei technisch materieel, volgens beslissing van den Raad van Beheer, in zijn vergadering van 4 Februari 1938.

Artikel 9. — Weglating : 450 frank.

Weglating uit den inventaris wegens overdracht op Technisch magazijn van een heel gevoelig en accuraat relais, type T. R. L. S. 42 C.

Artikel 17. — Weglating : 10.200 frank.

Weglating uit den inventaris van vier gedelgde schrijfmachines, volgens beslissing van den Raad van Beheer, in zijn vergadering van 21 December 1937.

Tabel met opgave van de beweg

N ^o van art.	AANDUIDING	Waarde op 1/1/38	AANKOOPEN 1938	
			Op begrooting gewone beleggingen	Op begrootin buitengewo beleggingen
1	Terrein te Veltem	125.953,88	—	—
2	Terrein te Elsene	7.918.976,54	—	—
3	Terrein te Tombeek	—	—	3.072.391,—
4	Gebouwen te Veltem	2.196.610,97	—	—
5	Gebouwen te Elsene (gebouw en technisch mater.)	19.846.535,50	—	24.288.848,3.
6	Gebouw te Tombeek	—	—	25.000,—
7	Technisch uitzendingsmater.	5.820.586,70	2.915,—	—
8	Modulatie- en werkplaatsmat.	1.662.808,49	30.382,26	—
9	Laboratoriummaterieel	782.300,81	129.582,41	—
10	Allerlei materieel	9.310,—	—	—
11	Werkplaatsmaterieel Veltem .	14.401,65	—	—
12	Werkplaatsmaterieel Brussel .	127.596,95	47.647,85	—
13	Werkplaatsmateriaal Labor. .	5.624,70	886,50	—
14	Materieel reiniging gebouw .	—	15.915,50	—
15	Rollend materieel (wagen) . .	285.731,29	807,95	—
16	Muziekinstrumenten	246.740,54	22.049,—	—
17	Mobilair Centr. Adm.	814.663,80	70.721,70	—
18	Mobilair Veltem	30.923,10	—	—
19	Mobilair Elsene	555.251,05	—	1.267.936,05
20	Muziekbibliotheek	778.159,75	176.514,26	—
21	Bibliotheek Fransche letterk.	32.439,07	11.393,10	—
22	Biblioth. Vlaamsche letterk. .	44.741,89	6.670,51	—
23	Inrichtingskosten-Elsene . . .	1.513.652,82	—	796.938,68
24	Inrichtingskosten-Tombeek . .	142,90	—	6.803,30
25	Aktekosten (Elsene)	21.158,75	—	—
26	Aktekosten (Tombeek)	—	—	12.598,89
27	Portefeuille	80.000,—	—	—
28	Materieel voor het onderhoud.	—	—	—
29	Captatiëwag.	—	—	—
30	Brandweermaterieel	—	—	—
31	Contrôlematerieel	—	—	—
32	Weegmaterieel	—	—	—
		42.914.314,22	515.486,04	29.470.543,27

er immobiliën in 1938.

Weglating uit Inventaris	Overdracht	Waarde op 21.12.38	KREDIETEN 1938 over te dragen op 1939	
			Immobilien op 31-12-28 te ontvangen Bij bestelb. vastgelegd kred. ov. te dr. op 1939	Kred. 1938 ov. te dr. op 1939 (allerlei verb. openstaande fabricatie-orders)
—	—	125.953,88	—	—
—	—	7.918.976,54	—	—
—	—	3.072.391,—	—	—
—	—	2.106.610,97	—	—
—	+ 45.175,—	44.180.558,85	—	—
—	—	25.000,—	—	—
— 325,—	—	5.823.176,70	24.000,—	35.000,—
— 41.350,—	—	1.651.840,75	28.747,50	582.400,—
— 450,—	—	911.433,22	66.243,—	70.000,—
—	—	9.310,—	—	—
—	—	14.401,65	—	—
—	— 1.275,—	173.069,80	9.102,70	—
—	—	6.511,20	546,—	—
—	—	15.915,50	7.872,90	111.211,60
—	+ 1.275,—	287.814,24	—	—
—	—	268.789,54	3.335,—	41.500,—
— 10.200,—	—	875.185,50	7.412,50	17.250,—
—	—	30.923,10	—	—
—	—	1.823.217,10	—	—
—	—	954.674,01	8.086,05	—
—	—	43.832,17	875,—	—
—	—	51.412,40	3.486,10	—
—	— 45.175,—	2.265.416,57	—	—
—	—	6.946,20	—	—
—	—	21.158,75	—	—
—	—	12.598,89	—	—
—	—	80.000,—	—	—
—	—	—	—	25.000,—
—	—	—	—	75.000,—
—	—	—	—	115.000,—
—	—	—	—	30.000,—
—	—	—	—	10.000,—
— 52.325,—	—	72.848.018,53	160.606,75	1.112.361,60
				1.272.968,35

Tabel der Immobiliën en der Delging

Nr van Art.	AANDUIDINGEN
1	Terrein te Veltem
2	Terrein te Elsene.
3	Terrein te Tombeek
4	Gebouwen te Veltem.
5	Gebouwen te Elsene (gebouw en technisch materieel)
6	Gebouw te Tombeek.
7	Technisch uitzendingsmaterieel (Veltem)
8	Modulatiematerieel
9	Laboratoriummaterieel
10	Allerlei materieel
11	Werkplaatsmat. Veltem
12	Werktuigen Techn-Bouwdienst.
13	Werktuigen-Laboratorium
14	Materieel voor de reiniging
15	Rollend materieel (wagen)
16	Muziekinstrumenten
17	Mobilair Centrale Administratie
18	Mobilair Veltem.
19	Mobilair gebouw te Elsene
20	Muziekbibliotheek
21	Bibliotheek : Fransche Letterkunde
22	Bibliotheek : Vlaamsche Letterkunde
23	Inrichtingskosten (Elsene).
24	Inrichtingskosten (Tombeek)
25	Akte-kosten (Elsene)
26	Akte-kosten (Tombeek)
27	Portefeuille

toegevoerd op 31 December 1938.

WAARDE op 31-12-1938	UITGEVOERDE DELGINGEN op 31-12-38.	BLIJVENDE WAARDE	DELGING- PERCENT
125.953,88	—	125.953,88	—
7.918.976,54	—	7.918.976,54	—
3.072.391,—	—	3.072.391,—	—
2.196.610,97	1.696.610,97	500.000,—	77,24 %
44.180.558,85	—	44.180.558,85	—
25.000,—	—	25.000.—	—
5.823.176,70	5.123.176,70	700.000,—	87,97 %
1.651.840,75	1.651.840,75	—	100,— %
911.433,22	911.433,22	—	100,— %
9.310,—	9.310,—	—	100,— %
14.401,65	14.401,65	—	100,— %
173.969,80	173.969,80	—	100,— %
6.511,20	6.511,20	—	100,— %
15.915,50	15.915,50	—	100,— %
287.814,24	287.814,24	—	100,— %
268.789,54	268.789,64	—	100,— %
875.185,50	875.185,50	—	100,— %
30.923,10	30.923,10	—	100,— %
1.823.217,10	—	1.823.217,10	—
954.674,01	954.674,01	—	100,— %
43.832,17	43.832,17	—	100,— %
51.412,40	51.412,40	—	100,— %
2.265.416,57	203.278,10	2.062.138,47	8,97 %
6.946,20	—	6.946,20	—
21.158,75	—	21.158,75	—
12.598,89	—	12.598,89	—
80.000,—	—	80.000,—	—
72.848.018,53	12.319.078,85	60.528.939,68	—

Ontleding van het batig saldo van fr. 3.727.030,15
over te dragen als provisie voor de Begrooting van 1939

I. — <i>Exploitatiebegrooting</i>	fr.	3.420.271,27
Ontvangsten	fr.	41.010.000,— (1)
Overdracht 1937		3.105.937,37
		<hr/>
Uitgaven		44.115.937,37
		40.017.853,34
		<hr/>
		4.098.084,03
Af te trekken :		
Exploitiatiekredieten over te dragen op het dienstjaar 1939.		1.193.298,80
		<hr/>
		2.904.785,23
Bij te voegen :		
Aankoop van immobil. ten laste van de exploitatiebegrooting . .		515.486,04
		<hr/>
	fr.	3.420.271,27
		=====
II. — <i>Begrooting der gewone beleggingen</i>	fr.	128.454,77
Ontvangsten	fr.	990.000,— (1)
Overdracht 1937		926.909,16
		<hr/>
		1.916.909,16
Vereffende beleg-		
gingsuitgaven. .fr.	515.486,04	
Vastgelegde beleg-		
gingsuitgaven. . .	1.272.968,35	
		<hr/>
		1.788.454,39
		<hr/>
	fr.	128.454,77
		=====
III. — <i>Financieele baten</i>	fr.	91.445,28
IV. — <i>Allerlei Ontvangsten</i>		86.858,83
		<hr/>
	fr.	3.727.030,15
		=====

(1) *Opmerking.* — Het goedgekeurd bedrag van de begrooting 1938 kan als volgt ontleed worden :

a) Exploitatiebegrooting. .fr.	42.010.000,—
b) Begrooting der gewone be- leggingen	990.000,—

Totaal.fr. 43.000.000,—

Geldmiddelen :

Ontvangen toelage	42.000.000,—
Afhouding van het « Vernieu- wingsfonds »	1.000.000,—

fr. 43.000.000,—

=====

Daar het financieel resultaat van het dienstjaar 1938 een voldoende saldo overlaat, werd de afhouding van een bedrag van 1,000,000 van het « Vernieuwingsfonds » vernietigd, zoodat de exploitatiebegrooting teruggebracht werd van fr. 42.010.000 op fr. 41.010.000.

Verdeeling van de gemiddelde belasting van ieder luisteraar
over de verschillende diensten van het N. I. R.

De voor 1938 voorziene ontvangsten van de belastingen op de radioelectrische toestellen bedragen	fr. 62.100.000,—
waarvan de 9/10 de wettige Staatstoelage aan het N. I. R. uitmaken, hetzij	fr. 55.890.000,—

Bij deze som dienen gevoegd de ontvangsten van de luxebelastingen op de lampen, hetzij	2.055.000,—
--	-------------

De gezamenlijke wettelijke Staatstoelage zou dus bedragen	57.945.000,—
---	--------------

Deze toelage werd echter verminderd met	fr. 15.945.000,—
---	------------------

zoodat het N. I. R. in totaal ontvangen heeft. fr. 42.000.000,—

Daar het aantal luisteraars einde 1938, 1.126.218 bedroeg, ontving het N. I. R. per luisteraar een gemiddelde toelage van :

$$\frac{42.000.000}{1.126.218} = \text{fr. } 37,29$$

Van deze van den luisteraar ontvangen som heeft het N. I. R. 13,40 % hetzij fr. 4,99 op het jaar 1939 overgedragen.

De bijdrage van ieder luisteraar tot de uitgaven van het N. I. R. beloopt derhalve : fr. 37,29 — fr. 4,99 = fr. 32,30.

Deze fr. 32,30 worden als volgt verdeeld :

1 ^o	Financieele lasten	3,137 % = fr. 1,01
2 ^o	Algemeene kosten van het N. I. R.	7,944 % = 2,57
3 ^o	Kosten van het Centraal Departement :	
	a) Algemeene kosten	2,580 % = 0,83
	b) Administr. directie.	
	Administr. diensten	3,779 % = 1,22
	c) Technische directie	14,270 % = 4,61

4° Fransche uitzendingen :

a) Algemeene kosten	3,930	‰ =	1,27
b) Cultureele commissie	0,071	‰ =	0,02
c) Gesproken uitzendingen	4,332	‰ =	1,40
d) Muziekuitzendingen	15,452	‰ =	4,99
e) Secretariaat	3,161	‰ =	1,02

5° Vlaamsche uitzendingen :

a) Algemeene kosten	3,778	‰ =	1,22
b) Cultureele commissie	0,048	‰ =	0,01
c) Gesproken uitzendingen	4,421	‰ =	1,43
d) Muziekuitzendingen	15,092	‰ =	4,87
e) Secretariaat	3,194	‰ =	1,03

6° Delgingen :

a) op leeningen	5,754	‰ =	1,86
b) op immobiliën	1,288	‰ =	0,42

7° Stortingen voor vernieuwings- en reserve-
fondsen

7,761	‰ =	2,50
-------	-----	------

8° Verliezen en bijzondere lasten

0,008	‰ =	0,03
-------	-----	------

fr. 32,30

Eindrekening en Beleggingskosten 19

EINDREKENING 1938

A. — CREDIT

1. — Staatstoelage	fr.	42.000.000,—	
2. — Allerhande ontvangsten.		86.858,83	
3. — Financiële winsten.		91.445,28	
4. — Saldo vorig dienstjaar		926.909,16	
	Fr.	<u>43.105.213,27</u>	

B. — DEBET

1. — Financiële lasten	fr.	1.255.577,80	
2. — Algemeene kosten van het N. I. R.		3.179.144,41	
3. — Kosten van het Centr. Dep. :			
a) Algemeene kosten.	fr.	1.032.540,05	
b) Adm. diensten en orkesten		9.523.556,30	
c) Techn. diensten.		5.710.740,38	
		<u>16.266.836,73</u>	
4. — Vlaamsche uitzendingen :			
a) Algemeene kosten.	fr.	1.512.057,54	
b) Cult. Commissie.		19.563,95	
c) Gesproken uitzendingen		1.769.342,31	
d) Muziekuitzendingen		2.034.062,20	
e) Secretariaat.		1.278.300,79	
		<u>6.613.326,79</u>	
5. — Fransche uitzendingen :			
a) Algemeene kosten.	fr.	1.572.769,55	
b) Cult. Commissie.		28.521,—	
c) Gesproken uitzendingen		1.733.605,75	
d) Muziekuitzendingen		2.178.164,25	
e) Secretariaat		1.265.126,94	
		<u>6.778.187,49</u>	
6. — Delgingen :			
a) Delgingen op leeningen.	fr.	2.303.000,—	
b) " " op Immobiëlen.		515.486,04	
		<u>2.818.486,04</u>	
7. — Stortingen voor reservefondsen	fr.	3.105.937,37	
8. — Allerlei verliezen en lasten		356,71	
	Fr.	<u>40.017.853,34</u>	
Over te dragen saldo		6.193.297,30	
	Fr.	<u>46.211.150,64</u>	

C. — BELEGGINGSKOSTEN VOOR 1938

Waarde op 1 Januari van de nog te delgen beleggingen.	fr.	31.058.396,41	
1° Totale uitgave voor 1938.		30.146.636,00	
		<u>61.205.032,47</u>	
Af te trekken : Delging in 1938 verwezenlijkt op de immobiëlen en ingescreven onder exploitatiekosten	fr.	515.486,04	
Overblijvende waarde op 31 December 1938 van de nog te delgen beleggingen (met inbegrip van fr. 160.606,75 voor te ontvangen immobiëlen). fr.		60.689.546,43	
2° Waarde van magazijn te Veltem	fr.	742.007,25	
3° " " " Brussel		492.388,74	
4° " " " Brochures		115.535,89	
5° " " brochures in consignatie		30.420,59	
6° " " van fabricatie-rekening		84.915,92	
7° " " Bij voorbaat betaalde uitgaven.		60.443,60	
		<u>1.525.711,99</u>	
Totaal der belegde uitgaven	fr.	<u>62.215.258,42</u>	
Algemeen totaal der uitgaven :			
40.017.853,34 + 62.215.258,42 =	fr.	<u>102.233.111,76</u>	

vergeleken met de Begrooting van 1939.

BEGROOTING 1939

A. — ONTVANGSTEN

1. — Staatstoeclage	fr.	42.000.000,—	
2. — Saldo dienstjaar 1938 overgedragen :			
a) voor kredieten in 1938 vastgelegd	2.391.267,15		
b) voor reserve begrooting 1939	3.802.030,15		
			6.193.297,30
3. — Te lichten leeningen	fr.	17.290.000,—	
	Fr.		<u>65.483.297,30</u>

B. — VOORUITZICHTEN DER EXPLOITATIEKOSTEN

1. — Financieele lasten	fr.	2.526.470,—	
2. — Algemeene kosten van het N. I. R.			3.141.490,15
3. — Kosten van het Centr. Dep. :			
a) Algemeene kosten	fr.	1.229.645,—	
b) Adm. diensten en orkesten	9.586.820,—		
c) Techn. diensten	7.520.845,—		
			18.337.310,—
4. — Vlaamsche uitzendingen :			
a) Algemeene kosten	fr.	1.895.415,—	
b) Cult. Commissie	40.000,—		
c) Gesproken uitzendingen	2.084.540,—		
d) Muziekuitzendingen	2.217.645,—		
e) Secretariaat	1.305.450,—		
			7.543.050,—
5. — Fransche uitzendingen :			
a) Algemeene kosten	fr.	1.922.285,—	
b) Cult. Commissie	40.000,—		
c) Gesproken uitzendingen	2.030.380,—		
d) Muziekuitzendingen	2.239.630,—		
e) Secretariaat	1.328.215,—		
			7.560.510,—
6. — Delgingen :			
a) Delgingen op leeningen	fr.	4.324.000,—	
b) " op Immobiliën	—		
			4.324.000,—
7. — Reserve voor bijkomende kredieten	fr.	1.000.000,—	
	Fr.		44.432.830,15
8. — Exploitatiekredieten 1938, overgedragen op 1939			1.193.298,80
			<u>45.626.128,95</u>

C. — VOORUITZICHT DER BELEGGINGSKOSTEN

1. — Gewone beleggingskosten :			
Techn. mat., biblioth., muziekinstrumenten, kantoormaterieel, werkplaatsen mat.	fr.	1.369.200.	
Niet aangewende beleggingskredieten, in 1938 vastgelegd	1.197.968,35		
			2.567.168,35
2. — Buitengewone beleggingskosten :			
Gebouw te Elsene	fr.	14.290.000,—	
Verhooging van zendkracht	3.000.000,—		
			17.290.000,—
	Fr.		19.857.168,35
Algemeen totaal der vooruitzichten :			
45.626.128,95 + 19.857.168,35 =	fr.		<u>65.483.297,30</u>

Opgaven van de verschillende debiteuren, einde December 1938

I. — LEVERANCIERS

Abonnementen op dagbladen	fr.	1.871,53
Economisch archief van België en Kongo	»	4.800,—
Boland	»	1.000,—
Choudens	»	156,11
De Nobele	»	325,—
Enoch en C ^o (Ed.)	»	737,—
Europa Publications Ltd.	»	834,10
Joubert (Ed.)	»	116,41
Lauweryns	»	60,05
Lemaire	»	928,62
Leuven (Gemeentebestuur)	»	1.250,—
National Physical Laborat.	»	3.922,65
Ets. Philips en Pain	»	800,—
Ramlot gebr. en gez.	»	1.786,—
Tudor	»	246,35
Van den Vondel Uitgevers Mij.	»	810,—
Allerlei	»	102,50

fr. 19.746,32

II. — ALLERLEI DEBITEUREN

Bell Telephone	»	294,20
Boon gebr.	»	66,65
Allerlei	»	151,30
De Wael	»	150,—
K.V.R.O.	»	1.000,—
Ministerie van Verkeerswezen	»	2.582,31
Moorthamers gebr.	»	4.575,—
Philips N. V.	»	98,10
R.E.S.E.F.	»	1.000,—
S.A.R.O.V.	»	1.000,—
Simon	»	280,90
S.E.P.L.	»	450,—
U.I.R.	»	2.893,30

fr. 14.541,76

III. — ALLERLEI REKENINGEN-COURANT

Boels en Bégault	»	1.473,50
Deposito- en consignatiekas.	»	2.650,—
Waarborg water.	»	460,—
Waarborg Huur.	»	116.700,—
Waarborg Telefonen	»	8.110,—

fr. 129.333,50

IV. — KLIËNTEN BROCHURES

Nos Amis, Brussel.	14,20
Artes, Gent.	43,40
Bourguignon, Luik.	224,60
Boidron, Romedenne.	61,70
Bode Vick, Antwerpen.	10,30
De Beiaard, Mechelen	393,80
Librairie Centrale, Brugge	144,70
Bibliothèque Choisie, Waudrez	8,40
Coucke, Roeselare	35,60
Cosaert Decraene, Roeselare	15,90
Cultura, Brugge.	109,30
Cammaert, Aalst.	5,80
Castaigne, Brussel	15,20
De Winter, Lier.	10,60
De Nobele, Elsene.	24,50
De Haene Bossuyt, Brugge.	39,80
Duchateau, St. Truiden	31,—
Obla, Brussel	1,40
Wagenaar, Utrecht.	41,15
Coebergh, Haarlem.	2,40
Centraal Boekhuis, Amsterdam	2,10
Bouma's Boekhandel, Groningen	1,50
Falk, Brussel	42,50
Librairie Grand'Place, Brussel.	7,90
Gudrun, Brussel.	61,50
Halbart, Luik.	70,60
't Lichtschip, Antwerpen.	67,50
Maison du Livre, Marchienne.	20,20
Moderne Boekhandel, Tielt	43,50
Manteau, Brussel	114,60
Mertens, Halle.	10,30
Moderne Boekhandel, Gent.	75,10
Librairie du Nord, Brussel	10,80
Nederlandsche Boekhandel, Antwerpen.	22,30
Office International, Doornik.	1,40
Piron Truyens, Tienen.	113,10
Picard, Namen	15,50
Peeters, Zoutleeuw.	11,80
Selecta, Brussel	34,—
Salvator, Mechelen.	69,20
De Standaard, Brussel	46,90
De Standaard, Leuven.	61,90
De Standaard, Gent	170,30
Uilenspiegel, Hoogstraten.	180,80
Ville de Liège.	149,—
Vander Taelen, Antwerpen	32,60
De Violier, 's Gravenhage	13,75
Verheyen, Tienen	6,90
Van Eerde, Winschoten	7,10
Van Stockum, 's Gravenhage.	75,40
De Vlam, Gent	17,10
Wintergroen, Bergen.	4,—
Wyckmans, Luik	19,30
Vlaamsche Boekencentrale, Antwerpen.	73,10

2.806,30

V. — INTEEKENAARS-BROCHURES

VI — REKENINGEN-COURANT

Andrinoff	fr.	58,—
Angellman	»	58,—
Anau	»	58,—
Angelici Pitri	»	58,—
Benoit	»	58,—
Borovsky	»	58,—
Bergman	»	58,—
Barbier	»	58,—
Britten	»	58,—
Clarens	»	58,—
Cohen	»	58,—
Callaga Mariano	»	58,—
Depres	»	58,—
Dumoz	»	58,—
Desmoullins	»	58,—
Doring	»	58,—
Devries	»	58,—
Dutal	»	58,—
Dodici	»	58,—
De Raay E.	»	12,—
Faigenblum	»	58,—
Franconney	»	58,—
Fransman	»	12,—
Gliseneer	»	58,—
Globenluick	»	58,—
Goudsmit	»	12,—
Hutch	»	58,—
Hansany	»	58,—
Juniot	»	58,—
Jovanoize-Ridoclid	»	58,—
Karger	»	58,—
Kossinsky	»	58,—
Kampilone-Rodivoy	»	58,—
Kussenger	»	58,—
Korani E.	»	58,—
Kriegel	»	58,—
Klaas	»	12,—
Lecomte	»	58,—
Lugne	»	58,—
Lefebvre	»	58,—
Linberg	»	58,—
Luthinger	»	58,—
Michel	»	58,—
Medina	»	58,—
Maas	»	58,—
Milon	»	58,—
Nat.	»	58,—
Oberlander	»	58,—

Over te dragenfr. 2.600,—

VI. — REKENINGEN-COURANT.

Overdracht	fr.	2.630,—
Posunhovsky	»	58,—
Pockay Radio.	»	58,—
Pilzinger	»	58,—
Rivière.	»	58,—
Riffer.	»	58,—
Ricco.	»	58,—
Seemer.	»	58,—
Sadoven	»	58,—
Skandilzky	»	58,—
Sterlenski.	»	58,—
Stringer.	»	58,—
Tossy.	»	58,—
Thibaut.	»	58,—
Temmer	»	58,—
U'doni	»	58,—
Vermeil.	»	58,—
Vernou.	»	58,—
Verca	»	46,40
Van Wegel	»	12,—
Wischnewsky	»	58,—
Woud	»	58,—
Zibema	»	58,—
	fr.	<u>3.818,40</u>

TER HERHALING — TOTALEN

Leveranciers.	19.746,32
Allerlei debiteuren.	14.541,76
Allerlei rekeningen-courant	129.333,50
Kliënten Brochures	2.896,30
Inteekenaars Brochures.	
Rekeningen-courant. Vreemde artisten.	<u>3.818,40</u>
	170.336,28

Opgave van de verschillende crediteuren, einde December 1938

I. — LEVERANCIERS

Ateliers Bruxellois de Reprod. Dessins	fr.	290,—
A.T.E.A.	»	615,—
A.E.G.	»	110,50
A.L.M.O.	»	1.458,—
Gemeentebestuur Elsene	»	115.106,90
Apers.	»	3.278,70
A.E.V.D.	»	720,—
Allegro Theater Verlag.	»	2.079,25
Bell Telephone	»	1.300,—
Boels en Begault	»	124.084,15
Bayan	»	196,30
Boxus	»	1.880,—
Bens	»	375,80
Bron's	»	38,29
B.A.T.	»	15.317,25
Boule Jaune (Cooremans).	»	306,—
Correspondenten.	»	3.476,95
Afschriften van muziek.	»	3.285,10
Colle.	»	4.041,30
Castaigne.	»	103,70
Caves de Maestricht.	»	1.883,70
Campbell en Isherwood.	»	1.740,—
Couvreur	»	1.379,80
Compagnie belge des Isolants	»	195,—
Castille.	»	360,—
Continentale-Imprimerie	»	2.320,—
Drugmand en Meert.	»	31,05
D'Hoedt	»	1.012,—
Demarez	»	16,40
Deheneffe (Kalamazoo).	»	465,—
De Bruycker	»	2.998,55
De Cunsel Victor	»	84,—
Desoer	»	4.705,60
Denis Bodden.	»	39,30
Durand.	»	39,30
Drion.	»	8.164,40
Darwins Acières.	»	61,—
De Cleen	»	123,75
Delta.	»	1.182,50
Esschig.	»	267,75
Engel.	»	197,25
Electrogaz	»	1.563,09
Electric.	»	115,20
Over te dragen	fr.	308.006,83

I. — LEVERANCIERS (vervolg)

Overdracht	fr.	308.006,83
Allerlei leveranciers	»	9.870,05
Freson	»	442,—
Facma	»	5.800,—
Fibrocit.	»	630,—
Gunther	»	1.966,30
Goethals	»	1.084,45
Gillion	»	4.200,—
Galler	»	73,50
Hérinckx-Ronéo.	»	512,25
Foto-Copy	»	791,90
Hermant	»	1.434,80
Heugel	»	592,61
Houben Robert (Usines)	»	180,—
Hanlet	»	2.550,—
Hamelle	»	33,67
Henkart en van Velsem	»	67,—
Hendrickx	»	30,—
Imprimerie Industrielle et Financière	»	825,—
Janssens (E. Z. Franciskanessen)	»	50,—
Jobert	»	163,—
Kanters	»	217,—
Kahn Gebr.	»	128,70
Kartro	»	474,—
Kodak	»	902,88
Leal N. V.	»	13.000,—
Leblicq.	»	3.612,45
Laboratoire Central d'Electricité	»	897,—
Lumière	»	288,—
Luxor	»	484,—
Messageries Internationales.	»	3.953,95
M. A. I.	»	966,30
Meulemans	»	200,—
Militaire kapellen	»	383,15
Malvaux	»	102,50
Ministerie van Volksgezondheid.	»	2.460,—
Mennig.	»	200,—
Manufacture Belge de Gembloux	»	196.568,80
Nias	»	640,—
Neumann en C ^o	»	9.884,40
Nichrometaux.	»	299,20
Navea	»	55,—
Opera Corner	»	156,—
Omnium des Constructions Electr. S. A.	»	160,—
O.R.E.X.	»	180,—
Photogravure Moderne.	»	1.456,50
Christian Pfister.	»	10.511,80
Philips	»	1.150,—
Postkantoor Elsene	»	3.486,—
Palais de la Musique	»	510,—

Over te dragenfr. 592.630,99

I — LEVERANCIERS (vervolg)

	Overdracht	fr.	592.630,90
Persy.		fr.	1.565,—
Piron.		"	155,—
Prop.		"	68,—
Parmentier		"	1.170,25
Regie der telefonen		"	118.436,25
Rouart en Berolle.		"	161,85
Ricordi (Ed.)		"	992,70
Rocke International		"	12.967,50
Roland Frères.		"	82,55
Siemens.		"	150,—
Standaard Boekhandel		"	1.386,—
Staelens		"	2.291,30
Schott Gebr.		"	4.340,90
S.B.R.		"	23.540,—
Supra Charbons (Millet)		"	3.016,85
Sanits		"	563,—
Servais.		"	975,—
Scarabée		"	2.520,—
Senart		"	36,55
S.E.M.		"	160,80
St. Eloi		"	54,—
Slingsby		"	102,—
Société d'Electricité du Nord de la Belgique.		"	80.380,50
T'Kint		"	5.310,15
Tourovetz.		"	993,50
Timmermans		"	49.097,48
Usines à Cuivre et Zinc, te Luik		"	393,80
Union Office		"	1.150,—
Van Poelvoorde.		"	2.236,25
Van Buggenhoudt		"	4.973,—
Van Cleemputte.		"	528,10
Van Vugt.		"	2.496,10
Vriamont.		"	2.944,30
Van der Eycken.		"	209,50
Verelst		"	102,50
Van Istendael.		"	40,—
Van der Borgh.		"	62.124,33
Van Hollebeke		"	138,50
Vanderhaegen.		"	2.900,—
Yager		"	2.000,—
		fr.	985.393,50

II. — ALLERLEI REKENINGEN

Allerlei — Telefonen.		fr.	196,70
Het Licht.		"	1.000,—
Vlaamsche Radiogids.		"	1.000,—
		fr.	2.196,70

III. — ALLERLEI REKENINGEN-COURANT

Alexys Max.	fr.	275,—
Avenir des Journalistes.	»	50,—
Verschuldigde eereloonen.	»	173.499,55
Nationale Kas voor Bediendenpensioenen	»	61.785,—
Nationale Compensatiekas voor Kindertoeslag	»	53.321,20
Nationale pensioens- en verzekeringskas	»	200,—
Crédit Industriel et Automobile de Belgique	»	100,—
Medische contrôle	»	10.400,—
Diversen	»	3.453,50
Fonds voor pensioenstoelagen der bediend.	»	79.485,—
Vernieuwingsfonds voor gestolen materieel.	»	12.650,—
Waarborg « Publicité Jean »	»	3.000,—
Installations Sanitaires (SANITS).	»	2.650,—
Vergoeding voor waarneming tijdel. dienst.	»	6.966,75
Meulemans	»	150,—
Mourmeaux.	»	540,—
Dr. Piton.	»	3.000,—
Rigaux.	»	10.250,—
Ontvanger der belastingen. Nat. crisisbijd.	»	35.846,20
Ontvanger der belastingen. Bedrijfsbel.	»	30.115,90
Mevrouw Vanden Broeck-Verbeeck	»	1.849,25
	fr.	489.287,35

IV. — KLIËNTEN BROCHURES

Stationsbibliotheken, Brussel	fr.	2.163,—
't Klokske, Mortsel	»	6,20
Lovania, Leuven.	»	50,40
	fr.	2.219,60

V. — INTEEKENAARS — BROCHURES

Beckers, Albertville	fr.	19,80
Bibliothecaris, Somergem.	»	6,—
Dubois, Brussel	»	17,—
Derboven, Berchem	»	30,—
Docuroir, Wafania.	»	40,80
De Azevedo, Matozinhos.	»	40,60
Defoor, Oostende	»	2,—
Dooms, Woluwe.	»	2,—
Dosfel, Diegem	»	27,—
Ervinck, Brussel.	»	11,—
Fontaine, Doornik.	»	11,—
Grégoire, Elsene.	»	22,—
Geeurickx, Opwijk.	»	29,—
Genin, Brussel.	»	12,—
Over te dragen	fr.	273,20

V. — INTEEKENAARS — BROCHURES (vervolg)

	Overgedragen fr.	270,20
Gartner, Antwerpen »		27,—
Hermans, Brussel »		21,—
Houbaert, Lokeren »		7,—
Jacobs, Antwerpen »		10,—
Kova, Hove »		2,—
Lorent, Houffalize »		21,—
Micheroux, Fleron »		12,—
Maljers, Antwerpen »		18,—
Materne, Jumet »		19,—
Odar, Antwerpen »		7,—
K. Ponse, Genève »		0,55
Philips, St. Gillis »		20,—
Richoux, Elsene »		17,—
Renier, Ukkel »		19,—
Rousseaux, Brussel »		12,—
Ruiter, Overveen »		6,20
Scheltjens, Rupelmonde »		2,—
Scour Marie de Jesus, Eekloo »		25,—
Simons, Antwerpen »		17,—
Schmook, Antwerpen »		2,—
Van Boeckel, Lier »		40,—
Van Horenbeeck, Deurne »		10,—
Van de Caveijl, Lebbeke »		17,—
Van Bladel, Antwerpen »		39,—
Verdeyen, Luik »		8,—
Valkeners, Seraing »		46,—
Van Camp, Berchem »		2,—
Van Balberghe, Brussel »		7,—
Willemse, Berchem »		25,—
	fr.	728,95

VI. — REKENINGEN-COURANT — VREEMDE ARTISTEN

Andel (Glasener) fr.	58,—	
Gontier »	2,—	
Lammen »	58,—	
Milhaud »	4,—	
Stappen »	58,—	
Tranchant »	58,—	
	fr.	238,—

TER HERHALING — TOTALEN

Leveranciers.	fr.	985.393,50
Diverse rekeningen.	»	2.196,70
Diverse rekeningen-courant.	»	489.287,35
Klienten Brochures	»	2.219,60
Inteekenaars Rochures	»	728,95
Rekeningen-courant — Vreemde artisten.	»	238,—

Fr. 1.480.064,10

Verklaring der sommen over te dragen op het dienstjaar 1939

A. — Op de beleggingskredieten in 1938 voorzien.

1 ^o Bij bestelbon vastgelegde kredieten, op 31 December 1938 niet vereffend :		
a) voor de technische diensten	fr.	136.512,10
b) voor de administratie en cultureele uitzendingen	fr.	24.094,65
	Totaal .fr.	<u>160.606,75</u>
2 ^o a) Vastgelegde kredieten ten gevolge van op 31 December 1938 openstaande fabricatie orders :		
Order 8 E Veltem. Modulatie-contrôle . . .	fr.	35.000,—
Orders 4 E, 5 E, 6 E. Opname-materieel . .	fr.	475.300,—
Order 49. Hypsograaf	fr.	40.000,—
Order 56. Lampenmeetbruggen geruichmeter,	fr.	30.000,—
b) In 1938 niet vastgelegde kredieten, op 1939 over te dragen :		
1. Captatiewagen	fr.	75.000,—
2. Uitrustingsmaterieel	fr.	65.000,—
3. Laboratoriummaterieel	fr.	42.100,—
4. Materieel voor het onderhoud van het gebouw	fr.	25.000,—
5. Materieel voor de reiniging van het gebouw	fr.	111.211,60
6. Brandweermaterieel voor het gebouw .	fr.	115.000,—
7. Contrôlematerieel voor het gebouw . .	fr.	30.000,—
8. Weegmaterieel voor het gebouw . . .	fr.	10.000,—
9. Muziekinstrumenten (electriche gitaar)	fr.	6.500,—
c) Kredieten 1938, over te dragen op 1939, bestemd voor den aankoop van het onmisbare mobilair voor het opmaken der catalogen voor fonoplaten, volgens beslissing van den R. v. B. op 12 December 1938 :		
1. Afhouding van het krediet, in 1938 voorzien op de rekening « Mobilair Centrale Administratie »	fr.	17.250,—
2. Afhouding van het krediet in 1938 voorzien op de rekening « Muziekinstrumenten »	fr.	35.000,—
		<u>52.250,—</u>
	Totaal .fr.	<u>1.112.361,60</u>
Algemeen totaal voor de gewone beleggingen . . .	fr.	<u>1.272.968,35</u>

B. — Op de Exploitatie-kredieten in 1938 voorzien.

1 ^o	Voor het opmaken van de catalogen voor fonoplaten, volgens beslissing van de R. v. B. op 20 December 1938 :		
a)	Afhouding van de rekening	5201 .fr.	59.220,—
b)	» » »	5242 .fr.	2.250,—
c)	» » »	5041 .fr.	28.713,—
			90.183,—
2 ^o	Uitgave van de brochure N. I. R., volgens beslissing van de R. v. B. op 18 Oktober 1938fr.	100.000,—
3 ^o	Eereloon van de dirigent Elmendorf, voorzien op de begrooting voor 1938 (concert verplaatst op 1939). Beslissing van de R. v. B. op 18 Oktober 1938.fr.	5.000,—
4 ^o	Overdracht op 1939, saldo's der kredieten die op 31 December 1938 niet aangewend werden :		
a)	Herstelling der gehuurde lokalen	fr.	81.768,—
	Bijkomende kredieten, toegestaan door den R. v. B. op 17 Januari 1939 om het krediet, in 1938 voor deze herstelling toegestaan, te volmaken.	132.000,—	213.768,—
b)	Betaling van auteursrechten.		
	Daar de contracten met de Vereenigen tot inning van auteursrechten Sacem en Navea op 31 December 1938 ten einde liepen en de nieuwe contracten nog niet opgemaakt werden, werd er in 1938 aan elk dezer vereenigingen een voorloopige som, gelijk aan deze van 1937, uitbetaald. Daar de vereffening in den loop van 1939 moet gebeuren, bestaat er aanleiding de saldo's der kredieten in 1938 voorzien op het dienstjaar 1939 over te dragen.		
	Deze kredietsaldo's zijn :		
	voor SACEMfr.	546.960,—
	voor NAVEAfr.	198.000,—
			744.960,—
	OVER TE DRAGENfr.	1.153.911,—

OVERDRACHT.fr. 1.153.911,—

c) Verhuizing van het mobilair en het materieel van de Bastionstraat naar het H. Kruisplein. Daar het heele materieel nog niet naar het H. Kruisplein overgebracht is, bestaat er aanleiding, het saldo van het krediet voor de begroting van 1938 voorzien, op het dienstjaar 1939 over te dragen, hetzij.fr. 39.387,80

Totaal voor de exploitatie fr. 1.193.298,80

Samenvatting der overdrachten.

A. Gewone beleggingenfr.	1.272.968,35
B. Exploitatiefr.	1.193.298,80
	<hr/>
Fr.	<u>2.466.267,15</u>

INHOUDSTAFEL

ALGEMEENE BESCHOUWINGEN

Bladz.

Raad van Beheer en Dagelijksch Bestuur	3
Raadgevende Cultureele Commissies	6
Commissie van Toezicht	10

N. I. R. HOOGERE DIRECTIE	11
-------------------------------------	----

VLAAMSCHE UITZENDINGEN

GESPROKEN UITZENDINGEN.

Nieuwsberichten	13
Interviews	14
Actualiteiten	14
Boekenmarkt	14
In Memoriams	14
Kronieken	15
Lezingen	15
Speciale uitzendingen	17
Voordrachten en audities	17
Een kwartier bij	18
Nederlandsche auteurs dragen voor uit eigen werk	18
Boekbesprekingen	18
Gecommenteerde muziekuitzendingen	19
Hoorspelen	19
Fragmenten uit tooneelwerken	20
Radiomontages	20
Gesproken reportages	20
Radiokabaret	22
Jeugduur	22
Kinderuur	23
Twintig minuten folklore	24
Twintig minuten poëzie	25
Een halfuurtje in de filmwereld	25
Het uur voor de vrouw	26
Gymnastieklessen	26
Nieuwe rubriek	27
Aard der uitzendingen	27
Lezingen	29

Speciale uitzendingen :

Koning Albert-Herdenking	31
11 Juli-Herdenkingen en Consciencefeesten	31
Herdenking van den Nationalen Feestdag-21 Juli	31
Koningin Astrid-Herdenking-29 Juli	32
Herdenking van het uitbreken van den Oorlog-4 Augustus 1914	32
Herdenking 11 November	32
Herdenking Zamenhof	32
Kerstmis	33
Oudejaarsdag	33
Staatsbezoek van Koning Leopold III aan Koningin Wilhelmina van Nederland	33
Andelhof-Herdenking	34
Voordrachtkunstenaars	34
Boekbesprekingen	34
Hoorspelen	35
Radiofchetsen	37
Zij speelden een groote rol	38
Vrouwen over wie men nu nog spreekt	38
Ons half-uurtje tooneel	38
Radiomontages	39

MUZIEKDIENT.

Algemeene beschouwingen	41
Het Groot Symfonie-Orkest	45
Het Radio-Orkest	45
Het Licht-en Operettenorkest	46
Het Jazzorkest	47
Het Salonorkest	47
Het Vlaamsche Koor van het N. I. R.	48
Het Nationaal Orkest van België (N. O. B.)	48
Het Symfonie-Orkest van Brussel	48
Orkesten die niet aan het N. I. R. verbonden zijn	49
Genre-uitzendingen	49
Kinema-orgel	50
Militaire muziek	50
Harmonieën en fanfaren	50
Hoorspelen met muzikale aanpassing	51
De uitzendingen van lyrische werken	51
De uitzendingen van concerten	52
De internationale relais	52
Fonoplatenprogramma's tijdens 1938	53
Uitzendingen voor Kongo	54
Medewerking van artisten en groepeerings die niet tot het N. I. R. behooren	54
Koren	55
Algemeene tabel van de verdeeling der muziekuitzending in 1938	56
Solisten door het N. I. R. aangeworven tijdens het jaar 1938	57
Solisten die hun medewerking verleend hebben voor de uitzendingen van lichte muziek	59
Solisten die hun medewerking verleend hebben aan de uitzending van operetten	60

SECRETARIAAT	61
Programmadienst	61
Dienst der Audities	64
Dienst voor Pers en Luisteraars	65
Buitengewone manifestaties die door de O. V. in 1938 uitgezonden werden	73
De Schoolradio	79

FRANSCH E UITZENDINGEN

DE GESPROKEN UITZENDINGEN	83
Vergelijkende tabel van het aantal uitzendingen	86
De nieuwsberichten	87
Gesproken reportages	87
Kronieken en raadgevingen	89
Interviews	90
Sportberichten	90
Allerlei mededeelingen	91
Lezingen	91
Tooneel- en letterkundige uitzendingen; Hoorspelen	92
Hoorspelen	93
Klassieke romantisch tooneel	96
Gekommenteerde uitzendingen van letterkunde en muziek	97
Het dialectisch tooneel	98
De uitzendingen « Amon nos Autes »	98
De gymnastieklessen	99
Relais	99
Nieuwsberichten voor Kongo	99
De uitzendingen voor geestelijke verpoizing	100
Schoolradio	100
Lijst der sprekers die in 1938 hun medewerking aan de gesproken uitzendingen verleend hebben	101
Lijst der kunstenaars die in 1938 hun medewerking aan de gesproken uitzendingen verleend hebben	103

MUZIEKUITZENDINGEN	105
Nieuwe rubrieken	106
Eenige cijfers	108
Het Groot Symfonie-Orkest	108
Het Radio-Orkest	110
Het Licht Orkest	110
Het Jazzorkest	110
Het Salonorkest	110
De Koren van het N. I. R.	111
Het Nationaal Orkest van België	111
Genre-uitzendingen	111
Militaire muziek	112
Het lyrisch tooneel	112
Hoorspelen en tooneelwerken met muziek	116
De uitzendingen van concerten	116
De uitzendingen uit dancings	116
Speciale uitzendingen	116

De internationale relais	117
Medewerking van artisten en groepeerings die niet tot het N. I. R. behooren	118
Koren, harmonieën en fanfaren	118
Fonoplaten	119
De Belgische concerten	120
Lijst der kunstenaars die in 1938 hun medewerking aan de muziekuitzendingen verleend hebben	121
Buitenlandsche kunstenaars waarvan de werken in 1938 door het N. I. R. werden uitgezonden	125

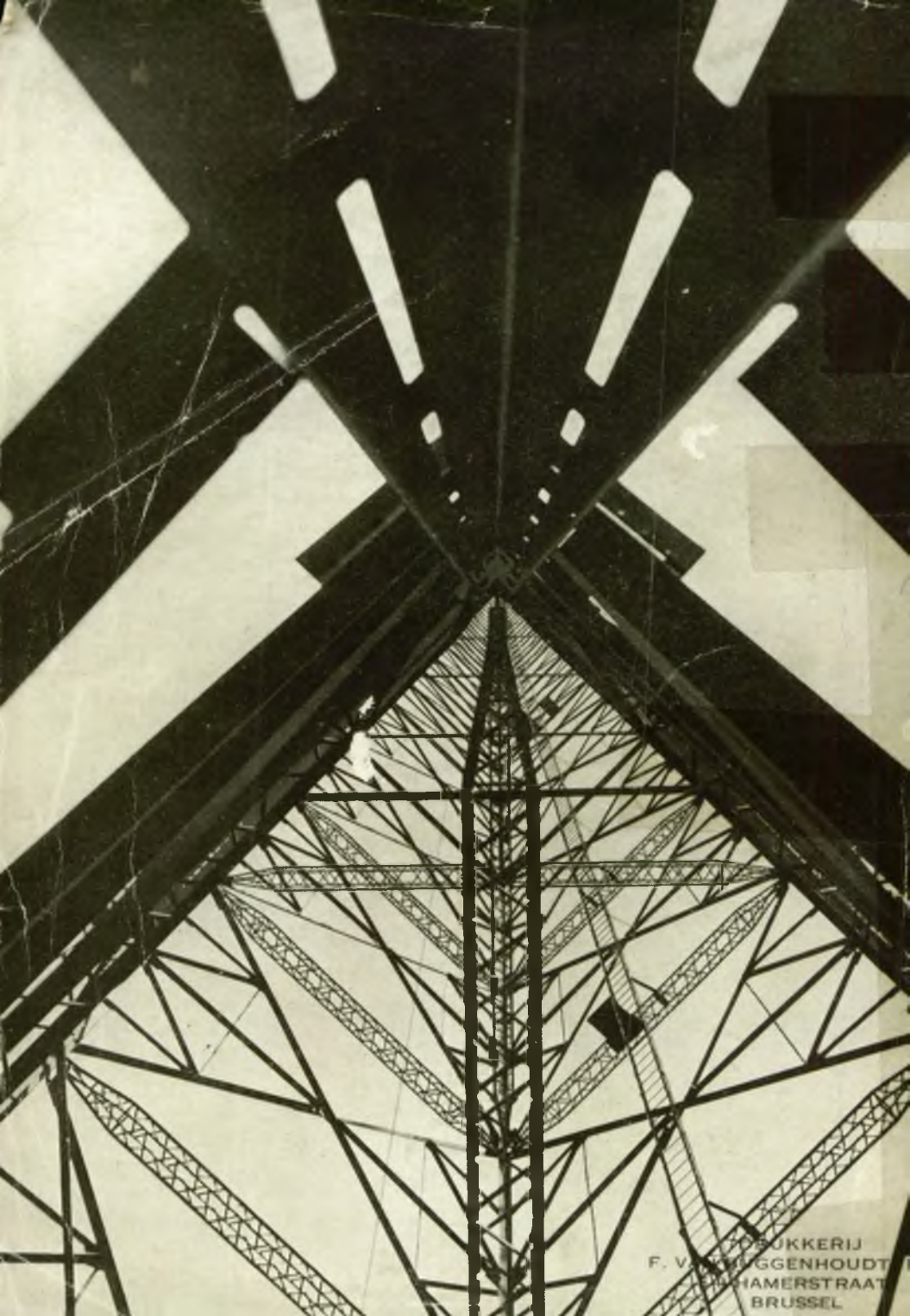
DIRECTIE VAN HET SECRETARIAAT.

De dienst voor Pers en Luisteraars	127
Diensten der O. V.	130
De voornaamste uitzendingen der O. V.	131
De Programmadienst	140
De Auditiedienst	140
De internationale relais	142

ADMINISTRATIE EN TECHNIEK

I. — De TECHNISCHE DIRECTIE	147
I. — <i>De Exploitatiedienst</i>	148
Afdeling Modulatie	148
Afdeling Lijnuitzendingen	148
Afdeling Opnamen	150
Afdeling Zenders	150
Afdeling Klankproeven	151
Afdeling Contrôle der Uitzendingen	151
II. — <i>Dienst der Opzoekingen en van het radio-electrisch Onderhoud</i>	152
Afdeling Onderhoud	154
Afdeling Opnamen en Acoustiek	154
Afdeling Laagfrequentie	156
Afdeling Hoogfrequentie	157
III. — <i>Technische Bouwdienst</i>	158
Afdeling der Installaties	158
Afdeling Verwezenlijkingen en Teekenbureau	158
Afdeling Werkplaats	159
Afdeling Magazijn	159
IV. — <i>Dienst van het Administratief Secretariaat van de Technische Directie</i>	160
Administratieve Afdeling	160
Afdeling Onderhoud en Reiniging	163
Afdeling Politie en Bewaking	166
2. — DE ADMINISTRATIEVE DIRECTIE	167
I. — <i>Dienst van het Secretariaat en de Aankopen</i> :	167
a) Afdeling Secretariaat en Econoomaat	167
b) Afdeling Aankopen	168
c) Afdeling Classificeering, Archief en Brieven	169
d) Afdeling Editie	169

	Bladz.
II. — <i>De Dienst van het Personeel en de Geschillen</i>	172
a) Administratieve afdeling	172
b) Afdeling der Contracten	173
c) Afdeling Loonen en Wedden	173
d) Afdeling Administratie der Orkesten	174
e) Dienst der Geschillen	175
III. — <i>Dienst der Bibliotheken, Documentatie en Vertalingen</i>	176
a) Afdeling der Discotheek	176
b) Afdeling Vertaaldienst	176
c) Afdeling Bibliotheken	177
d) Afdeling Letterkundige Bibliotheek	177
3. — DIENST DER BUITENLANDSCHE BETREKKINGEN EN DER UITZEN- DINGEN OP KORTE GOLFLENGTE :	178
I. — Werkzaamheid van dezen dienst	178
II. — Internationale relais	178
III. — Programma's van het N. I. R. overgenomen door vreemde zenders	179
IV. — Technische tusschenkomsten	180
V. — Uitwisseling	180
Tabel der buitenlandsche uitzendingen overgenomen in 1938. Programma's van het N. I. R. overgenomen door vreemde zenders in 1938	182
Tabel der uitzendingen van vreemde zenders, leden van de U.I.R. waaraan het N.I.R. in 1938 zijn medewerking verleende Tabel der uitzendingen van het N. I. R., waaraan vreemde zenders leden van de U. I. R. in 1938 hun medewerking verleenden. <i>Internationale Vereeniging voor Radio-Omroep (U. I. R.)</i>	184
Internationale bijeenkomsten	186
4. — DE GROOTE WERKEN	191
Het Gebouw van het N. I. R.	191
I. — Noodzakelijkheid van een Gebouw voor den Radio-Omroep in België	191
II. — Materieel belang van het Gebouw van het N. I. R.	192
III. — Wat is het Gebouw van het N. I. R.?	194
IV. — Vordering der werken in 1938	200
V. — Wat er nog moet gedaan worden.	201
Verhooging der zendkracht	203
Het Comité der Groote Werken	205
Inrichting-Opdracht	205
Samenstelling van het Comité	205
Medewerkers	206
Aantal vergaderingen	207
Werkzaamheden van het Comité	207
Driemaandelijksche aangroei van het aantal luisteraars in Europa in 1938	209
REKENINGEN AFGESLOTEN OP 31 DECEMBER 1938. Repertorium.	209
	210

DE SUIJKKERIJ
F. VAN NIEGGENHOUDT
HAMERSTRAAT
BRUSSEL